

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	3. 07.	20 <u>19</u> GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	28-219-5	
VEZA:		
EPA:	733 XYI	
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-2509
Podgorica, 19. juna 2019. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 13. juna 2019. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPOTREBE DUVANSKIH PROIZVODA**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su dr KENAN HRAPOVIĆ, ministar zdravlja i SLAĐANA PAVLOVIĆ, generalna direktorica Direktorata za međunarodnu saradnju i harmonizaciju propisa u Ministarstvu zdravlja.

PREDSJEDNIK
Duško Marković, s. r.

PREDLOG

ZAKON O OGRANIČAVANJU UPOTREBE DUVANSKIH PROIZVODA*

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom se, u cilju zaštite života i zdravlja ljudi, propisuju mjere za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih i sličnih proizvoda, sprječavanje štetnih posljedica njihove upotrebe, sastojci i emisija, obilježavanje pojedinačnih i spoljašnjih pakovanja, stavljanje u promet duvanskih proizvoda i elektronskih cigareta, kao i mјere za sprječavanje izlaganja sekundarnom duvanskom dimu i obezbjeđivanje vazduha bez duvanskog dima.

Član 2

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 3

Duvanski proizvodi su cigarete i drugi duvanski proizvodi (cigare, cigarilos, rezani duvan, duvan za lulu, duvan za žvakanje, duvan za šmrkanje - burmut i druge duvanske prerađevine) dobijeni industrijskom proizvodnjom, sastavljeni u cijelosti ili djelimično od duvana, koji može da bude i genetski modifikovan.

Duvanski proizvodi mogu da se upotrebljavaju za pušenje, udisanje, žvakanje ili za oralnu upotrebu.

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **duvan** podrazumijeva listove obrađenog duvana i drugih prirodnih, prerađenih ili neprerađenih djelova duvana, uključujući ekspandirani i rekonstituisani duvan;
- 2) **cigaretama** se smatraju svitci duvana, koji mogu da se puše takvi kakvi su i ne svrstavaju se u cigare i cigarilose, svitci duvana koji se na jednostavan, neindustrijski način stavljuju u papirne tube za cigarete, svitci duvana koji se na jednostavan neindustrijski način savijaju u papir za savijanje cigareta, kao i proizvodi koji su u cijelini ili djelimično izrađeni od duvanskih surogata i ispunjavaju uslove koji se odnose na cigarete, osim proizvoda koji se upotrebljavaju isključivo u zdravstvene svrhe. Svitci duvana podrazumijevaju dvije cigarete čija dužina bez filtera ili muštikle je duža od 8 cm, ali nije duža od 11 cm, tri cigarete koje bez filtera, odnosno muštikle su duže od 11 cm, ali nijesu duže od 14 cm;
- 3) **cigarama** se smatraju svitci duvana koji mogu da se puše, s obzirom na njihova svojstva i uobičajena očekivanja korisnika, ako su: sa spoljnim omotačem od prirodnog duvana, punjeni smjesom izrezanom na trake i sa spoljnim omotačem uobičajene boje duvana, od rekonstituisanog duvana, koji u potpunosti pokriva proizvod, a zavisno od vrste i filtera, ali u slučaju cigara sa muštiklom ne pokriva i muštiklu, čija je jedinična težina bez filtera ili muštikle veća od 2,3 grama a najviše do 10 grama, obima najmanje 34 mm,

- kao i proizvodi koji djelimično sadrže materije koje nijesu duvan, a koji ispunjavaju uslove koji se odnose na cigarete;
- 4) **cigarilos** su manja vrsta cigara izrađena kao gotov duvanski proizvod čija najveća težina može da bude do 3 grama po komadu;
 - 5) **duvan za samostalno motanje – rezani duvan** je duvan koji je rezan ili drugačije sječen, savijen ili stisnut u komade i koji korisnici mogu da upotrebljavaju za samostalnu izradu cigareta;
 - 6) **duvanski proizvodi za pušenje** su svi duvanski proizvodi, osim bezdimnih duvanskih proizvoda;
 - 7) **bezdimni duvanski proizvodi** su duvanski proizvodi čijom upotrebom se ne vrši sagorijevanje, uključujući duvan za žvakanje, duvan za šmrkanje i duvan za oralnu upotrebu;
 - 8) **duvan za žvakanje** je bezdimni duvanski proizvod posebno namijenjen za žvakanje;
 - 9) **duvan za šmrkanje** je bezdimni duvanski proizvod koji može da se upotrebljava udisanjem putem nosa;
 - 10) **duvan za oralnu upotrebu** je svaki duvanski proizvod koji se upotrebljava za oralnu upotrebu, osim onih namijenjenih za udisanje ili žvakanje, koji su izrađeni u cijelosti ili djelimično od duvana, u obliku praha ili čestica ili u bilo kakvoj kombinaciji tih oblika, posebno onih u vrećicama ili poroznim vrećicama;
 - 11) **duvan za lulu** je duvanski proizvod koji može da se upotrebljava putem postupka sagorijevanja i koji je namijenjen isključivo za korišćenje u luli;
 - 12) **duvan za vodenu lulu (nargila)** je duvanski proizvod koji može da se upotrebljava putem vodene lule i smatra se duvanskim proizvodom za pušenje, a ako može da se upotrebljava i putem vodene lule i kao rezani duvan, onda se smatra rezanim duvanom;
 - 13) **sličan proizvod** je svaki proizvod izrađen u cijelosti ili djelimično od duvana, a nije duvanski proizvod u smislu člana 3 stav 1 ovog zakona;
 - 14) **pušenje** je rukovanje zapaljenim duvanskim proizvodom, čijim se sagorijevanjem emituju određene supstance u duvanskom dimu, bez obzira da li se dim aktivno udiše ili izdiše, kao i upotreba elektronskih cigareta;
 - 15) **proizvođač** je pravno lice ili preduzetnik koji proizvodi ili ima dizajniran, ili gotov duvanski proizvod koji stavlja u promet, pod svojim nazivom ili zaštitnim znakom;
 - 16) **promet** je uvoz, izvoz, skladištenje radi prodaje i prodaja, odnosno stavljanje duvanskih proizvoda na tržište-činjenje dostupnim korisnicima, bez obzira na mjesto proizvodnje, besplatno ili uz plaćanje, uključujući i prodaju na daljinu;
 - 17) **uvoz** je nabavka duvanskih proizvoda iz druge države, osim ako se primjenjuje carinski postupak o izuzeću ili oslobođanju od carinskog postupka, u skladu sa zakonom kojim se uređuje carinski postupak;
 - 18) **uvoznik** je pravno lice ili preduzetnik koji je izvršio uvoz duvanskih proizvoda u Crnu Goru i koji ima pravo raspolaganja tim duvanskim proizvodima;
 - 19) **emisija** podrazumijeva otpuštanje (oslobađanje) supstanci iz duvanskog dima koje nastaje u postupku upotrebe duvanskih ili sličnih proizvoda ili otpuštanje supstanci koje nastaje u postupku upotrebe bezdimnih duvanskih proizvoda;
 - 20) **stvaranje zavisnosti** je farmakološka sposobnost supstance da izazove zavisnost, stanje koje utiče na sposobnost pojedinca da kontroliše svoje ponašanje, davanjem osjećaja nagrade i/ili olakšanja od apstinencijalnih simptoma;

- 21) **karakteristična aroma** duvanskog proizvoda je aroma, odnosno miris ili ukus, osim duvanskog, koji proizilazi iz dodatka jednog ili kombinacije više aditiva, uključujući aromu voća, začina, bilja, alkohola, slatkiša, mentola ili vanile, kao i drugih ukusa i mirisa prisutnih prije ili tokom upotrebe duvanskog proizvoda;
- 22) **korisnik** je fizičko lice koje upotrebljava duvanski proizvod, za sopstvene potrebe, van svoje trgovачke, poslovne, privredne ili stručne djelatnosti;
- 23) **novi duvanski proizvod** je duvanski proizvod koji ne pripada ni jednoj od sljedećih kategorija: cigarete, rezani duvan, duvan za lulu, duvan za vodenu lulu, cigare, cigarilos, duvan za žvakanje, duvan za šmrkanje ili duvan za oralnu upotrebu i koji je stavljen na tržiste nakon 19. maja 2014. godine;
- 24) **elektronska cigareta** je proizvod koji može da se upotrebljava za konzumaciju pare koja sadrži nikotin putem usnika ili bilo koji sastavni dio tog proizvoda, uključujući uložak, punjenje i uređaj bez uloška ili punjenja. Elektronska cigareta može da bude potrošna-za jednokratnu upotrebu ili ponovo punjiva-za višekratnu upotrebu, putem posude za ponovno punjenje, punjenja ili pomoću uložaka za jednokratnu upotrebu;
- 25) **posuda za ponovno punjenje** je posuda koja sadrži tečnost sa nikotinom i koristi se za ponovno punjenje elektronske cigarete;
- 26) **biljni proizvod za pušenje** je proizvod na bazi bilja, trave ili voća koji ne sadrži duvan, a može da se upotrebljava sagorijevanjem;
- 27) **maloprodajni objekat** je objekat u kome se duvanski proizvodi stavljaju u promet na malo i čine dostupnim korisnicima;
- 28) **značajna promjena okolnosti** je povećanje obima prodaje određene vrste duvanskih proizvoda za najmanje 10%, u najmanje pet država članica Evropske unije, utvrđeno na osnovu podataka iz izveštaja iz člana 32 ovog zakona ili povećanje nivoa rasprostranjenosti pušenja lica mlađih od 25 godina za najmanje pet procenatnih bodova, u najmanje pet država članica Evropske unije, po određenoj vrsti duvanskog proizvoda, utvrđeno na osnovu Posebnog Evrobarometerova izveštaja 385 iz maja 2012. godine ili na osnovu relevantne studije o rasprostranjenosti pušenja. Značajnom promjenom okolnosti, u smislu ovog zakona, ne smatra se povećanje obima prodaje određene vrste duvanskih proizvoda koje nije veće od 2,5% od ukupne prodaje duvanskih proizvoda, na nivou Evropske unije;
- 29) **sistem za provjeru starosti** je elektronski sistem kojim se pouzdano provjerava starost kupca, u skladu sa propisanim zahtjevima;
- 30) **vrećica** je pojedinačno pakovanje rezanog duvana u obliku pravougaonog džepa, sa preklopom koji pokriva otvor ili je u obliku samostojeće vrećice; i
- 31) **prekogranična prodaja na daljinu** je prodaja duvanskih proizvoda kada kupac iz Crne Gore naručuje i kupuje duvanski proizvod od maloprodajnog objekta koji, van Crne Gore, ima sjedište, upravu, predstavništvo ili organizacioni dio, ako je pravno lice, odnosno boravak ili prebivalište, ako je preduzetnik.

II. MJERE ZA SMANJENJE I OGRANIČAVANJE UPOTREBE DUVANSKIH PROIZVODA

Član 5

Mjere za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih proizvoda obuhvataju zabranu reklamiranja, proizvodnju, promet i obilježavanje duvanskih proizvoda,

zabranu pušenja u radnom i javnom prostoru i izlaganje sekundarnom duvanskom dimu, uticaj na maloljetna lica, kao i druga pitanja od značaja za zaštitu života i zdravlja ljudi, u skladu sa principima utvrđenim Okvirnom konvencijom Svjetske zdravstvene organizacije o kontroli duvana.

Sekundarni duvanski dim je dim koji se ispušta sagorijevanjem na zapaljenom kraju cigarete ili iz drugih duvanskih proizvoda za pušenje, u kombinaciji sa dimom koji pušač izdiše.

Član 6

Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda, kao i maloprodajni objekti ne smiju da reklamiraju duvanske proizvode, elektronske cigarete, posude za ponovno punjenje i slične duvanske proizvode, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja upotrebe: putem interneta, usluga informacionog društva, štampanih i drugih publikacija, radio i televizijskog oglašavanja, preko bioskopskih dijapositiva, filmova, panoa, tabli i drugih oblika reklamiranja na javnim mjestima, objektima i na sredstvima saobraćaja, kao ni putem svijetlećih reklama, knjiga, časopisa, kalendara, odjevnih predmeta, naljepnica, plakata i letaka, ako su te naljepnice, plakati i leci odvojeni od njihovog originalnog pakovanja.

Proizvodi koji, u smislu ovog zakona, nijesu duvanski proizvodi za pušenje, ali svojim izgledom, nazivom i namjenom neposredno podstiču upotrebu duvanskih proizvoda za pušenje, ne smiju se reklamirati.

Zabranjeno je besplatno davanje duvanskih proizvoda za pušenje, kao i elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje, u reklamne svrhe ili za sponzorisanje događaja ili aktivnosti međunarodnog karaktera, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja njihove upotrebe.

Zabranjeno je svako neposredno i posredno komercijalno obavještavanje o duvanskim proizvodima.

Proizvođači ili uvoznici duvanskih proizvoda za pušenje, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja njihove upotrebe, ne smiju da sponzorišu radijske programe, događaje ili aktivnosti, kao ni događaje ili aktivnosti međunarodnog karaktera.

Informisanje o duvanskim i sličnim proizvodima koje se ne smatra reklamiranjem u smislu stava 1 ovog člana, kao i promet duvanskih proizvoda koji ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom vrši se slobodno i bez ograničenja, u skladu sa zakonom.

Član 7

Reklamiranjem, u smislu člana 6 ovog zakona, ne smatraju se obavještenja data u štampanim medijima i drugim publikacijama i uslugama informacionog društva namijenjena stručnim licima koja se bave prometom duvanskih proizvoda i obavještenja data u publikacijama koje se ne izdaju i ne štampaju u Crnoj Gori i državama koje su članice Evropske unije, kao ni obavještenja o svojstvu duvanskog proizvoda data u maloprodajnom objektu.

Član 8

Zabranjen je promet duvana za oralnu upotrebu.

Član 9

Zabranjena je prekogranična prodaja na daljinu duvanskih i sličnih proizvoda, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje, kao i novih duvanskih proizvoda.

Član 10

Zabranjena je prodaja duvanskih proizvoda licima mlađim od 18 godina života.

Licima iz stava 1 ovog člana zabranjeno je da vrše prodaju duvanskih proizvoda.

Član 11

Na maloprodajnim objektima mora da bude istaknuta oznaka o zabrani prodaje duvanskih proizvoda licima mlađim od 18 godina života.

Oznaka iz stava 1 ovog člana mora da bude istaknuta na vidnom mjestu.

Ako prodavac u objektu iz stava 1 ovog člana posumnja da je lice mlađe od 18 godina života, može da zatraži od tog lica da odgovarajućom ispravom dokaže punoljetstvo, a ako to odbije, prodavac tom licu neće prodati duvanski proizvod.

Obrazac oznake iz stava 1 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 12

Zabranjen je promet:

1) duvanskih proizvoda:

- u javnom prostoru u kome se obavlja vaspitno-obrazovna i zdravstvena djelatnost,
- u apotekama i specijalizovanim prodavnicama medicinskih sredstava,
- u javnom prostoru sportsko-rekreativnih objekata,
- iz automatskih aparata,
- uz davanje posrednih ili neposrednih povlastica kupcima ili nekome trećem licu, kao što je davanje poklona, premija, sniženog trgovačkog rabata ili prava da se učestvuje u nagradnoj igri, lutriji ili takmičenju,
- koji sadrže oznake, riječi ili izraze koji upućuju na to da je ta vrsta manje štetna od drugih ("low tar", "light", "mild", "ultra light", odnosno "nizak katran", "laki", "blagi", "ultra laki" i druge slične oznake),
- na način koji kupcima omogućava samoposluživanje sa izloga maloprodajnih objekata; i

2) cigareta pojedinačno ili u pakovanjima koja sadrže manje od 20 cigareta.

Član 13

Nije dozvoljena prodaja:

- 1) slatkiša, igračaka i drugih proizvoda namijenjenih djeci koji imaju oblik bilo koje vrste duvanskog proizvoda; i
- 2) proizvoda koji nijesu duvanski proizvodi (odjevni predmeti, modni detalji, motorna vozila i sl.), a imaju naziv, logotip i slične oznake koje upućuju na duvanski proizvod.

Član 14

Zabranjeno je pušenje duvanskih proizvoda prilikom nastupa u medijima.

Zabranjeno je objavljivanje u štampanim medijima fotografija ili crteža lica koja puše.

Član 15

Zabranjeno je pušenje u radnom i javnom prostoru, kao i izlaganje drugih lica sekundarnom duvanskom dimu, u skladu sa ovim zakonom.

Član 16

Radni prostor je svaki zatvoreni prostor u kome poslodavac vrši djelatnost, odnosno u kome zaposleni obavljaju svoje poslove i radne zadatke.

Zatvoreni prostor je prostor napravljen od bilo kakvog materijala koji ima krov ili tavanicu koja je nepokretna ili pokretna, vrata, prozore i prolaze koji su u potpunosti zatvoreni stalno ili povremeno ili prostor kod koga se manje od polovine površine spoljnih zidova tog prostora sastoji od otvora u koje se ne računaju otvori za prozore i vrata (hodnici, liftovi, stepenice, holovi, vozila, zajedničke prostorije, kafeterije, toaleti, saloni, trpezarije i pomoćni objekti - skladišta ili barake, kao i drugi spojeni ili povezani prostori).

Član 17

Javni prostor je prostor namijenjen zajedničkom boravku ljudi, a obuhvata zatvoreni prostor u kome se:

- 1) obavlja vaspitno-obrazovna djelatnost, zdravstvena djelatnost, proizvodnja, kontrola i promet lijekova i medicinskih sredstava; obezbjeđuje smještaj, boravak i ishrana djece, učenika i studenata; obavlja prijem, smještaj i njega lica u stanju socijalne potrebe i starih lica, održavaju kulturne, zabavne, sportske i druge manifestacije, priredbe i takmičenja, sjednicе i drugi organizovani skupovi; i
- 2) obavlja trgovinska djelatnost i proizvodnja, skladištenje i promet hrane.

Javnim prostorom, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se i:

- 1) sredstva javnog prevoza u vazdušnom, drumskom i željezničkom saobraćaju i pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi; aerodromske zgrade i zatvorene čekaonice u željezničkom i drumskom saobraćaju, kao i autotaksi i sredstva službenog prevoza;
- 2) igraonice za djecu;
- 3) ugostiteljski objekti u kojima se pružaju usluge smještaja, pripremanja i usluživanja hrane;
- 4) objekti za priređivanje igara na sreću;
- 5) ustanove za smještaj lica na izdržavanju krivičnih sankcija; i
- 6) holovi, liftovi i drugi zajednički djelovi stambenih zgrada, kabine žičara i javni toaleti.

Javni prostor, u smislu ovog zakona, je i otvoreni ograđeni dvorišni prostor vaspitno-obrazovnih i zdravstvenih ustanova i otvoreni ograđeni prostor na kome se vrše javna snimanja i emitovanja programa bilo koje vrste i održavaju kulturne i zabavne priredbe.

Član 18

U radnom, odnosno javnom prostoru dozvoljeno je pušenje samo u prostoriji koju vlasnik, odnosno korisnik tog prostora odredi isključivo za pušenje i na kojoj istakne oznaku da je u toj prostoriji pušenje dozvoljeno.

Prostorija iz stava 1 ovog člana ne može da bude označena u radnom prostoru u kome poslove obavljaju državni organi, organi državne uprave, organi uprave, organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave i službe, kao i druga

pravna lica koja vrše javna ovlašćenja; prostoru u kome se obavlja zdravstvena djelatnost; vaspitno-obrazovna djelatnost; socijalna zaštita; kulturna djelatnost; sport i rekreacija; proizvodnja i promet lijekova i medicinskih sredstava; trgovinska djelatnost; proizvodnja, promet i skladištenje hrane; snimanje i javno emitovanje programa, kao i u prostoru u kome se održavaju sastanci i javni skupovi.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, zdravstvena ustanova u kojoj su smještena mentalno oboljela lica i ustanova za smještaj starih lica mogu da odrede prostoriju za pušenje.

U javnom prostoru iz člana 17 stav 2 tačka 3 ovog zakona dozvoljeno je pušenje u sobama i apartmanima za smještaj gostiju, koje poslodavac odredi i u kojim je istakao oznaku da je u tim sobama i apartmanima pušenje dozvoljeno.

U javnom prostoru iz člana 17 stav 2 tačka 4 ovog zakona dozvoljeno je pušenje u kazinima koji su opremljeni uređajima za ventilaciju, pepeljarama i odgovarajućim protivpožarnim uređajima i koji su izolovani na način da nije moguć protok duvanskog dima u ostale djelove prostora.

Za upotrebu duvanskih proizvoda u prostoru iz stava 5 ovog člana priteđivači igara na sreću plaćaju naknadu koja je prihod budžeta Crne Gore, u visini i na način utvrđen propisom Vlade Crne Gore.

Član 19

Prostorija iz člana 18 stav 1 ovog zakona mora da bude opremljena uređajima za ventilaciju, pepeljarama i odgovarajućim protivpožarnim uređajima.

Prostorija iz stava 1 ovog člana mora da bude izolovana na način da nije moguć protok duvanskog dima u ostali dio prostora, a površina prostorije ne smije da bude manja od 10 m^2 , da zauzima više od 20% radnog, odnosno javnog prostora i ne smije da bude namijenjena za prolaz u druge prostore.

U prostoriji koju poslodavac označi kao prostoriju u kojoj je pušenje dozvoljeno ne mogu da se vrše poslovi iz djelatnosti poslodavca, niti da se konzumira hrana.

Odredbe ovog člana ne odnose se na prostoriju za pušenje iz člana 18 stav 3 ovog zakona.

Član 20

U radnom i javnom prostoru u kojem je zabranjeno pušenje vlasnici, odnosno korisnici tog prostora moraju na vidnom mjestu da istaknu oznake o zabrani pušenja, u skladu sa ovim zakonom.

Član 21

Kontrolu zabrane pušenja u radnom i javnom prostoru, kao i preuzimanje mjera i aktivnosti za uređenje prostora iz čl. 18 i 19 ovog zakona vrši lice koje rukovodi radom, odnosno obavljanjem djelatnosti.

Lice iz stava 1 ovog člana može pisanim putem da zaduži jednog ili više zaposlenih da kontrolišu zabranu pušenja tokom čitavog procesa rada.

Zaposleni koji se ne pridržava zabrane pušenja, u skladu sa ovim zakonom, čini povredu radne discipline i lice iz stava 1 ovog člana dužno je da protiv njega pokrene postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti, u skladu sa zakonom i ugovorom o radu.

Član 22

Ustanove koje obavljaju vaspitno-obrazovnu djelatnost dužne su da, u skladu sa odgovarajućim programom edukacije, upoznaju djecu i mlade o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda za zdravlje.

Sportske organizacije su dužne da, u okviru svojih aktivnosti, upoznaju lica koja se bave sportom o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda.

Aktivnosti iz st. 1 i 2 ovog člana vrše se u saradnji sa zdravstvenim ustanovama koje obavljaju promociju zdravlja i zdravih stilova života, u skladu sa zakonom.

Program edukacije iz stava 1 ovog člana utvrđuje organ državne uprave nadležan za poslove prosvjete, u saradnji sa Ministarstvom.

III. SASTOJCI I EMISIJA DUVANSKIH PROIZVODA

Član 23

Dozvoljena je upotreba duvanskih i sličnih proizvoda, koji prilikom upotrebe u duvanskom dimu, odnosno u procesu upotrebe bezdimnih duvanskih proizvoda oslobađaju supstance, čija vrsta i maksimalno dozvoljeni nivo su propisani ovim zakonom.

Sastojak duvanskog proizvoda je duvan, aditiv, kao i svaka supstanca ili njen sastavni dio koji sadrži gotov duvanski ili slični proizvod, uključujući papir, filter, boju, kapsule, lijepak i druga vezivna sredstva.

Aditiv je supstanca, koja je dodata duvanskom proizvodu, pojedinačnom pakovanju ili bilo kom spoljašnjem pakovanju duvanskog proizvoda, osim duvana.

Klasifikacija supstanci duvanskih proizvoda, njihovo označavanje i druga pitanja od značaja za zaštitu života i zdravlja ljudi vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju hemikalije.

Član 24

Maksimalno dozvoljeni nivo (maksimalni nivo emisije) je najveći sadržaj (emisija) supstanci u duvanskom proizvodu, uključujući nulu mjeren u miligramima.

Dozvoljena je proizvodnja i promet duvanskih proizvoda čiji je maksimalni nivo emisije, po cigareti:

- 1) 10 mg katrana (suvi, bezvodni i beznikotinski kondenzat dima);
- 2) 1 mg nikotina (nikotinski alkaloid); i
- 3) 10 mg ugljen monoksida.

Član 25

Na svakom pakovanju duvanskog proizvoda za pušenje mora da bude istaknut podatak o tome koliko se milograma katrana, nikotina i ugljen monoksida emituje njegovom upotrebotom.

Podaci iz stava 1 ovog člana moraju da budu utisnuti:

- 1) na crnogorskom jeziku;
- 2) boldovanim, malim (osim prvog slova), crnim slovima na bijeloj podlozi, pismom Helvetica, veličine slova koja zauzimaju najveću površinu predviđenu za upozorenja i podatke;
- 3) na bočnoj strani pakovanja, tako da pokrivaju najmanje 10% strane na kojoj su utisnuti;
- 4) na dijelu pakovanja koji nije namijenjen za otvaranje ili odbacivanje;

- 5) tako da nije moguće da se odstrane ili unište, niti sakriju potamnjivanjem ili pokrivanjem drugim natpisima ili simbolima; i
- 6) uokvireni linijom crne boje, čija širina ne može da bude manja od 3 mm, niti veća od 4 mm, s tim da se ne smije pokriti tekstualni ili vizuelni dio kombinovanog upozorenja, niti smiju da budu na kontrolnoj akciznoj markici koja je nalijepljena na pakovanju duvanskog proizvoda.

Član 26

Emisija katrana, nikotina i ugljen monoksida iz cigareta određuje se, na osnovu:

- 1) ISO standarda 4387 za katran;
- 2) ISO standarda 10315 za nikotin; i
- 3) ISO standarda 8454 za ugljen monoksid.

Tačnost mjerena za katran, nikotin i ugljen monoksid određuje se u skladu sa ISO standardom 8243.

Član 27

Provjeru tačnosti mjerena emisije supstanci duvanskih proizvoda vrši laboratorija koja je akreditovana u skladu sa standardom iz člana 26 stav 2 ovog zakona i koja ima ovlašćenje Ministarstva.

Ministarstvo, na osnovu zahtjeva i dokaza o akreditaciji, izdaje ovlašćenje laboratoriji iz stava 1 ovog člana.

Ministarstvo može da ukine ovlašćenje iz stava 2 ovog člana, ako laboratorija prestane da ispunjava propisane uslove.

Listu ovlašćenih laboratorijskih iz stava 1 ovog člana Ministarstvo redovno ažurira i objavljuje na svojoj internet stranici.

Listu ovlašćenih laboratorijskih iz stava 1 ovog člana, kao i kriterijume za davanje ovlašćenja, sa metodama za provjeru tačnosti mjerena emisije supstanci duvanskih proizvoda, Ministarstvo dostavlja Evropskoj komisiji.

Bliže uslove u pogledu prostora, kadra i opreme koje moraju da ispunjavaju laboratorijske iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 28

Pravna lica koja se bave proizvodnjom, prometom ili uvozom duvanskih proizvoda, ili sa njima povezana lica ne mogu da budu vlasnici laboratorijskih iz člana 27 ovog zakona, niti da imaju svoje predstavnike u njenim organima upravljanja ili nadzornim organima.

Član 29

Proizvođači, odnosno uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da izvrše mjereno, odnosno provjeru mjerena emisije supstanci duvanskih proizvoda, najmanje jedanput godišnje i da rezultate mjerena dostave Ministarstvu do 20. decembra tekuće godine.

Provjera tačnosti mjerena emisije supstanci duvanskih proizvoda može da se vrši i po zahtjevu nadležnog inspektora u postupku inspekcijskog nadzora.

Provjeru tačnosti mjerena iz st. 1 i 2 ovog člana vrši laboratorijska koja ispunjava uslove iz člana 27 ovog zakona.

Troškove mjerena iz st. 1 i 2 ovog člana snosi proizvođač, odnosno uvoznik duvanskog proizvoda.

Član 30

Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da, prema robnoj marki i vrsti duvanskih proizvoda, Ministarstvu i Institutu za javno zdravlje Crne Gore (u daljem tekstu: Institut) jedanput godišnje, do 20. decembra tekuće godine, dostave u elektronskom obliku:

- 1) popis svih sastojaka i njihovih količina koje su korišćene u proizvodnji, u padajućem redoslijedu prema masi svakog sastojka sadržanog u duvanskim proizvodima;
- 2) vrstu i maksimalni nivo emisija supstanci iz člana 24 ovog zakona;
- 3) vrstu i maksimalni nivo emisija drugih supstanci, ako postoje;
- 4) podatke o registraciji supstanci i smješa u duvanskim proizvodima i njihovoj klasifikaciji za stavljanje u promet, u skladu sa zakonom kojim se uređuju hemikalije;
- 5) podatke o toksičnim sastojcima iz tačke 1 ovog stava, u zapaljenom ili nezapaljenom obliku, u zavisnosti od načina upotrebe duvanskog proizvoda i njihovom uticaju na zdravlje korisnika, uključujući i stvaranje zavisnosti;
- 6) tehnički dokument koji sadrži opšti opis korišćenih aditiva i njihove osobine, za cigarete i rezani duvan, kao i metode mjerena njihove emisije; i
- 7) spisak podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje.

Ako nastupi izmjena podataka iz stava 1 ovog člana, proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da o tome obavijeste Ministarstvo i Institut, 60 dana prije stavljanja duvanskih proizvoda u promet i da, pored podataka iz stava 1 ovog člana, dostave:

- 1) podatke o izmijenjenim sastojcima i načinu njihovog uticaja na podatke iz stava 1 ovog člana;
- 2) izjavu o razlozima izmjene sastojaka duvanskog proizvoda, sa podacima o njihovom uticaju na zdravlje korisnika, uključujući i stvaranje zavisnosti.

Ministarstvo, odnosno Institut, u skladu sa procjenom štetnosti sastojaka i emisije supstanci iz duvanskih proizvoda, pored podataka iz st. 1 i 2 ovog člana, od proizvođača i uvoznika duvanskih proizvoda mogu da traže izradu studije, radi procjene uticaja izmijenjenih sastojaka cigareta na zdravlje ljudi, uzimajući u obzir toksičnost, odnosno stepen do koga sastojak duvanskog proizvoda može da prouzrokuje štetna dejstva u ljudskom organizmu, uključujući dejstva koja nastupaju protekom vremena, uslijed višekratne ili kontinuirane upotrebe duvanskog proizvoda ili izloženosti duvanskom dimu i stvaranje zavisnosti.

Ministarstvo i Institut objavljaju na svojoj internet stranici podatke iz st. 1 i 2 ovog člana, osim podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje.

Ako podaci iz st. 1 i 2 ovog člana za duvanski proizvod nijesu u skladu sa ovim zakonom, Ministarstvo obavještava organ uprave nadležan za inspekcijske poslove, radi preuzimanja odgovarajućih upravnih mjera i radnji, u skladu sa zakonom.

Član 31

Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da, pored mjerena emisije supstanci iz člana 24 ovog zakona, izvrše mjerjenje emisije i drugih supstanci iz duvanskih proizvoda, na zahtjev Ministarstva.

Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da jedanput godišnje, do 20. decembra tekuće godine obavijeste Ministarstvo u elektronskom obliku, o

metodama koje su korišćene za mjerjenje emisije supstanci iz stava 1 ovog člana, kao i o svim maksimalnim nivoima emisije ovih supstanci.

O metodama i maksimalnom nivou emisije supstanci iz stava 2 ovog člana, Ministarstvo do 31. decembra tekuće godine obavještava Evropsku komisiju.

Ako proizvođač duvanskih proizvoda nema sjedište u Evropskoj uniji, a uvoznik ima, podatke iz stava 3 ovog člana dostavlja uvoznik, a ako ni proizvođač ni uvoznik nemaju sjedište u Evropskoj uniji, podatke dostavljaju i jedan i drugi.

Član 32

Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da, do 15. januara tekuće godine, za prethodnu godinu, u elektronском облику dostave Ministarstvu:

- 1) sve studije o istraživanju tržišta duvanskih i drugih proizvoda o sklonostima različitih grupa ispitanika (u odnosu na pol, obrazovanje, socijalnu strukturu i sl.), uključujući mlađe i pušače;
- 2) sve studije o sastojcima i emisijama supstanci duvanskih proizvoda;
- 3) sažetke svih istraživanja tržišta koja su sprovedena prije stavljanja duvanskog proizvoda na tržište;
- 4) izveštaje o količini prodatih duvanskih proizvoda, po robnoj marki i vrsti, izražene po komadu cigarete ili kilogramu;
- 5) druge dostupne podatke od značaja za promet duvanskih proizvoda; i
- 6) spisak podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje.

Podatke iz stava 1 ovog člana Ministarstvo čuva na bezbjednom mjestu i na način kojim se onemogućava neovlašćeni pristup ili izmjena tih podataka.

Podatke iz stava 1 ovog člana Ministarstvo objavljuje na svojoj internet stranici.

Troškovi dostavljanja, čuvanja, analize i objavljivanja podataka iz stava 1 ovog člana padaju na teret proizvođača i uvoznika duvanskih proizvoda.

Podatke iz stava 1 ovog člana Ministarstvo dostavlja Evropskoj komisiji i nadležnim tijelima država članica Evropske unije, na njihov zahtjev.

Bliži način dostavljanja, čuvanja, analize i objavljivanja podataka iz stava 1 ovog člana, kao i visinu troškova iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 33

Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da, do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu, Ministarstvu dostave spisak aditiva sadržanih u cigaretama i rezanom duvanu, za koje postoje posebne obaveze praćenja njihovog korišćenja u proizvodnji duvanskih proizvoda zbog štetnog uticaja po život i zdravlje ljudi (prioritetni popis aditiva).

Aditivi iz stava 1 ovog člana su aditivi za koje postoje sumnje, rezultati istraživanja, ili su u drugim državama zabranjeni za upotrebu u proizvodnji duvanskih proizvoda, na osnovu kojih može da se zaključi, da:

- 1) doprinose stvaranju ili povećanju toksičnosti ili stvaranju zavisnosti u znatnoj ili mjerljivoj količini;
- 2) posjeduju karakterističnu aromu;
- 3) olakšavaju udisanje ili unos nikotina;
- 4) utiču na stvaranje supstanci koje su razvrstane kao kancerogene, mutagene ili toksične za reprodukciju (CMR) ili čije svojstvo, količine i dejstvo povećava CMR svojstva u bilo kojem drugom proizvodu, u znatnoj ili mjerljivoj količini; i
- 5) pripadaju najčešćim korišćenim aditivima prema masi ili broju, u skladu sa izveštajima o sastojcima iz čl. 30 i 32 ovog zakona.

Prioritetni popis aditiva sadržanih u cigaretama i rezanom duvanu, za koje postoje posebne obaveze praćenja njihovog korišćenja u proizvodnji duvanskih proizvoda zbog štetnog uticaja po život i zdravlje ljudi, utvrđuje Ministarstvo.

Član 34

Proizvođači i uvoznici cigareta i rezanog duvana koji sadrže aditive iz člana 33 ovog zakona dužni su da jednom godišnje sprovedu sveobuhvatno ispitivanje o:

- 1) toksičnosti i stvaranju zavisnosti, kao i dejstvu aditiva na povećanje toksičnosti ili stvaranje zavisnosti u bilo kojem drugom proizvodu, u znatnoj ili mjerljivoj količini;
- 2) posjedovanju karakterističnih aroma; i
- 3) uticaju aditiva na olakšavanje udisanja ili unosa nikotina.

Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda, pored ispitivanja iz stava 1 ovog člana, dužni su da jednom godišnje u svim duvanskim proizvodima sprovedu ispitivanje o uticaju emisije supstanci koje imaju CMR svojstva, njihovim količinama i efektima koji povećavaju CMR svojstva u znatnoj ili mjerljivoj količini.

O ispitivanjima iz st. 1 i 2 ovog člana, proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda sačinjavaju izvještaj, koji mora da sadrži:

- 1) podatke o sadržini emisije supstanci koje nastaju u postupku sagorijevanja ispitivanog aditiva;
- 2) podatke o dejstvu aditiva sa drugim sastojcima duvanskog proizvoda;
- 3) sažetke i analize;
- 4) dostupnu naučnu literaturu o ispitivanom aditivu; i
- 5) podatke o njegovom uticaju na zdravlje korisnika, uključujući i stvaranje zavisnosti.

Izvještaj o ispitivanju aditiva iz stava 1 ovog člana, proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da sačine i dostave Ministarstvu i Institutu do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu.

Ispitivanje iz st. 1 i 2 ovog člana proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda sprovode samostalno ili zajedno sa drugim proizvođačima, odnosno uvoznicima.

Član 35

Zabranjena je proizvodnja i promet duvanskih proizvoda kojima su dodati aditivi sa karakterističnom aromom.

Zabранa iz stava 1 ovog člana ne odnosi se na aditive koji se koriste za proizvodnju duvanskih proizvoda, kao što je šećer koji se koristi radi njegove nadoknade zbog gubitka tokom postupka sušenja, pod uslovom da ti aditivi ne utiču na stvaranje karakteristične arome i ne povećavaju, na znatan ili mjerljiv način, stvaranje zavisnosti, toksičnost ili CMR svojstva duvanskog proizvoda.

Proizvođači i uvoznici mogu, po potrebi, da traže stručno mišljenje o korišćenju aditiva iz stava 2 ovog člana od nezavisnog savjetodavnog tijela Evropske komisije.

O korišćenju aditiva iz stava 2 ovog člana proizvođači su dužni da dostave izvještaj Ministarstvu i Evropskoj komisiji do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu.

Član 36

Zabranjena je proizvodnja i promet cigareta i rezanog duvana u kojima su, ili u bilo kom sastavnom dijelu (filteri, papiri, pakovanja, kapsule), dodate arome ili nekâ

tehnička svojstva koja omogućavaju izmjenu mirisa ili ukusa duvanskog proizvoda ili jačine duvanskog dima.

Filteri, papiri i kapsule ne smiju da sadrže duvan i nikotin.

Član 37

Zabranjena je proizvodnja i promet duvanskih proizvoda:

- 1) koji sadrže vitamine i druge aditive koji stvaraju privid da duvanski proizvod koristi zdravlju ili je manje opasan za zdravje;
- 2) koji sadrže kofein, taurin ili druge aditive i stimulanse koji se povezuju sa energijom i vitalnošću;
- 3) kod kojih se emituju, odnosno otpuštaju obojene supstance tokom pušenja;
- 4) koji tokom pušenja olakšavaju udisanje ili unos nikotina; i
- 5) koji imaju CMR svojstva u nezapaljenom obliku.

Član 38

Zabranjena je proizvodnja i promet duvanskih proizvoda kojima su dodati aditivi u količinama koje, u skladu sa naučnim saznanjima, sagorijevanjem povećavaju toksično dejstvo, stvaranje zavisnosti ili CMR svojstva duvanskog proizvoda u znatnoj ili mjerljivoj količini.

Član 39

Ispitivanje aditiva u duvanskim proizvodima, osim duvana za oralnu upotrebu, vrši Institut jednom godišnje.

O rezultatima ispitivanja aditiva u duvanskim proizvodima i preduzetim mjerama, Institut dostavlja godišnji izvještaj Ministarstvu i Evropskoj komisiji, do 31. marta tekuće godine, za prethodnu godinu.

Troškove ispitivanja aditiva u duvanskim proizvodima snosi proizvođač, odnosno uvoznik duvanskih proizvoda.

IV. OBILJEŽAVANJE PAKOVANJA DUVANSKIH PROIZVODA

Član 40

Pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskih proizvoda koji se stavljam u promet mora da bude obilježeno zdravstvenim upozorenjem koje se odnosi na štetna dejstva po život i zdravlje ljudi ili druge štetne posljedice njegove upotrebe, uključujući tekstualna upozorenja, kombinovana zdravstvena upozorenja, opšta upozorenja i informativne poruke, u skladu sa ovim zakonom.

Pakovanje duvanskog proizvoda je kutija ili omot u kome se vrši prodaja duvanskog proizvoda, ne računajući prividni omot.

Pojedinačno pakovanje duvanskog proizvoda je najmanje pakovanje duvanskog proizvoda koje se samostalno stavlja u promet, a spoljašnje pakovanje duvanskog proizvoda je pakovanje u kome se duvanski proizvod stavlja u promet i koje sadrži jedan ili više upakovanih komada pojedinačnih pakovanja.

Član 41

Pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskog proizvoda mora da sadrži zdravstveno upozorenje, koje je utisnuto:

- 1) na crnogorskom jeziku;
- 2) na cijeloj površini dijela pakovanja određenog za zdravstvena upozorenja;
- 3) bez posebnih komentara i pojašnjenja; i
- 4) tako da:
 - ga nije moguće ukloniti,
 - bude neizbrisivo,
 - bude u cijelosti vidljivo,
 - nije djelimično ili u cijelosti skriveno ili prekinuto kontrolnom akciznom markicom, oznakom cijene, sigurnosnim obilježjima, omotima, košuljicama, kutijama ili drugim natpisima i simbolima,
 - ne zaklanja i ne prekida kontrolnu akciznu markicu, oznaku cijene, oznake za praćenje ili sigurnosna obilježja na pojedinačnim pakovanjima.

Zdravstveno upozorenje na pojedinačnom pakovanju duvanskog proizvoda, osim cigareta i rezanog duvana koji se stavlja u promet u vrećicama, može da bude utisnuto i na naljepnici, pod uslovom da naljepnica ne može da se odstrani.

Zdravstveno upozorenje na pojedinačnom pakovanju cigareta i rezanog duvana u vrećicama mora da bude uokvireno linijom crne boje, širine 1 mm, unutar površine određene za zdravstveno upozorenje.

Zdravstveno upozorenje mora da ostane nepromijenjeno prilikom otvaranja pakovanja duvanskog proizvoda, osim pakovanja sa preklopnim poklopcem, kod koga zdravstveno upozorenje može da se pocijepa otvaranjem, na način koji obezbjeđuje grafičku cjelovitost i vidljivost teksta, fotografija, odnosno ilustracija i podataka o prestanku pušenja.

Član 42

Svako pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskog proizvoda za pušenje mora da sadrži sljedeće opšte upozorenje: „Pušenje ubija – odmah prestanite” i informativnu poruku: „Duvanski dim sadrži više od 70 supstanci koje uzrokuju rak”.

Na svakom pakovanju cigareta i rezanog duvana koje je u obliku kvadra, opšte upozorenje se nalazi na donjem dijelu jedne od bočnih površina pakovanja, a informativna poruka na donjem dijelu druge bočne površine.

Širina opšteg upozorenja i informativne poruke na pakovanju iz stava 2 ovog člana ne smije da bude manja od 20 mm.

Opšte upozorenje i informativna poruka moraju da budu utisnuti:

- 1) na crnogorskom jeziku;
- 2) crnim, boldovanim slovima fonta Helvetica na bijeloj podlozi; i
- 3) na sredini propisane površine, na pojedinačnom pakovanju u obliku kvadra i svim spoljašnjim pakovanjima i paralelni sa bočnom ivicom pojedinačnog, odnosno spoljašnjeg pakovanja duvanskog proizvoda.

Opšte upozorenje iz stava 1 ovog člana mora da pokriva najmanje 30% površine pojedinačnog i svih spoljašnjih pakovanja duvanskih proizvoda na kojima je utisnuto.

Član 43

Na pakovanju cigareta i rezanog duvana koje je u obliku kutije sa zglobnim poklopcom koji se otvara trganjem bočnih površina i razdvajanjem na dva dijela, opšte upozorenje i informativna poruka u cijelosti se nalaze na većim djelovima

razdijeljenih površina, a opšte upozorenje mora da bude utisnuto i na unutrašnjoj strani gornje površine koja ostaje vidljiva i nakon otvaranja pakovanja.

Visina bočnih površina pakovanja duvanskih proizvoda iz stava 1 ovog člana ne smije da bude manja od 16 mm.

Na pakovanju rezanog duvana koji se stavlja u promet u vrećicama, oblika pravougaonog džepa sa preklopom koji pokriva otvor ili je u obliku samostojeće vrećice, opšte upozorenje i informativna poruka nalaze se na površinama koje obezbjeđuju njihovu potpunu vidljivost.

Na pakovanju rezanog duvana koji se nalazi u prometu u pakovanju cilindričnog oblika, opšte upozorenje nalazi se na spoljašnjoj, a informativna poruka na unutrašnjoj površini poklopca i moraju da zauzimaju 50% površine na kojima su utisnuti.

Član 44

Svako pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskog proizvoda za pušenje mora da sadrži kombinovano zdravstveno upozorenje koje se sastoji od fotografije ili ilustracije u boji i jednog od sljedećih tekstualnih upozorenja:

- 1) "Pušenje prouzrokuje devet od deset slučajeva raka pluća";
- 2) "Pušenje prouzrokuje rak usne duplje i grla";
- 3) "Pušenje šteti plućima";
- 4) "Pušenje prouzrokuje infarkt";
- 5) "Pušenje prouzrokuje moždani udar i invalidnost";
- 6) "Pušenje prouzrokuje zakrećenje arterija";
- 7) "Pušenje povećava rizik za nastanak sljepila";
- 8) "Pušenje šteti zubima i desnim";
- 9) "Pušenje može da ubije vaše nerođeno dijete";
- 10) "Vaš dim štetan je za vašu djecu, porodicu i prijatelje";
- 11) "Djeca pušača imaju veće izglede da počnu da puše";
- 12) "Prestanite da pušite - ostanite živi za svoje najbliže";
- 13) „Pušenje smanjuje plodnost”; i
- 14) "Pušenje povećava rizik za nastanak impotencije".

Pored zdravstvenih upozorenja iz stava 1 ovog člana, pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskih proizvoda za pušenje moraju da sadrže i informacije o prestanku pušenja (broj telefona, internet adresa za informisanje korisnika o dostupnim programima pomoći licima koja žele da prestanu da puše).

Upozorenja iz stava 1 ovog člana dijele se u tri grupe koje se redom rotiraju, i to tako da se svako upozorenje pojavi na jednakoj količini proizvedenih, odnosno prodatih duvanskih proizvoda na svakoj robnoj marki u toku godine.

Slikovni prikaz upozorenja i druga pitanja od značaja za isticanje kombinovanih zdravstvenih upozorenja propisuje Ministarstvo.

Član 45

Kombinovano zdravstveno upozorenje na pojedinačnom i spoljašnjem pakovanju duvanskog proizvoda za pušenje mora da:

- 1) pokriva po 65% prednje i zadnje spoljašnje površine pojedinačnog pakovanja i svih spoljašnjih pakovanja, a cilindrično pakovanje mora da sadrži i kombinovana zdravstvena upozorenja, međusobno jednako udaljena, i svako mora da pokriva 65 % svoje polovine zakrivljene površine;

- 2) prikaže isto tekstualno upozorenje i fotografiju u boji na obje strane pojedinačnog pakovanja i svih spoljašnjih pakovanja;
- 3) se nalazi na gornjem rubu pojedinačnog i spoljašnjeg pakovanja i da budu okrenuta u istom smjeru kao i svi drugi podaci koji se nalaze na toj površini pakovanja, neposredno ispod kontrolne akcizne markice.

Kombinovano zdravstveno upozorenje na pojedinačnom pakovanju cigareta mora da ima najmanje 44 mm visine i 52 mm širine.

Dimenzije zdravstvenog upozorenja određuju se u odnosu na površinu zatvorenog pakovanja duvanskog proizvoda.

Član 46

Duvanski proizvodi za pušenje, osim cigareta, rezanog duvana i duvana za vodenu lulu mogu da se stavljam u promet bez informativne poruke iz člana 42 ovog zakona i kombinovanog zdravstvenog upozorenja iz člana 44 ovog zakona.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, na pojedinačnom i spoljašnjem pakovanju duvanskog proizvoda za pušenje mora da bude utisnuto opšte upozorenje iz člana 42 ovog zakona, jedno od tekstualnih upozorenja i informacije iz člana 44 stav 2 ovog zakona.

Upozorenja iz stava 2 ovog člana nalaze se na najvidljivijoj površini, a tekstualna na drugoj najvidljivoj površini pojedinačnog i spoljašnjeg pakovanja duvanskog proizvoda i moraju da se mijenjaju na način da se svako tekstualno upozorenje pojavi na jednakoj količini proizvedenih, odnosno prodatih duvanskih proizvoda, na svakoj robnoj marki u toku godine.

Druga najvidljivija površina pojedinačnog pakovanja duvanskog proizvoda sa zglobovima poklopcom je ona koja postaje vidljiva kada se pakovanje otvorí.

Upozorenja iz stava 2 ovog člana, moraju da:

- 1) budu utisnuta u skladu sa članom 42 stav 4 ovog zakona;
- 2) zauzimaju paralelan položaj; i
- 3) budu okružena linijom crne boje širine najmanje 3 mm, a najviše 4 mm, koja se nalazi van površine određene za upozorenja.

Tekstualno upozorenje iz stava 2 ovog člana mora da zauzima 40 % određene površine pojedinačnog pakovanja i svakog spoljašnjeg pakovanja.

Tekstualno upozorenje iz stava 2 ovog člana koje se nalazi na površini spoljašnjeg pakovanja većoj od 150 cm mora da pokriva površinu od 45 cm².

Član 47

Pojedinačno i spoljašnje pakovanje bezdimnih duvanskih proizvoda mora da ima sljedeće zdravstveno upozorenje: „Ovaj duvanski proizvod šteti Vašem zdravlju i izaziva zavisnost”.

Zdravstveno upozorenje iz stava 1 ovog člana mora da:

- 1) bude utisnuto na najmanje jednoj najvećoj strani;
- 2) pokriva 30% površine na kojoj je utisnuto; i
- 3) bude utisnuto u skladu sa članom 42 stav 4 ovog zakona.

Član 48

Na pojedinačnom i spoljašnjem pakovanju duvanskih proizvoda za pušenje, zabranjeno je utiskivanje oznake ili karakteristike duvanskog proizvoda (tekst, simbol, naziv, zaštitni znak, figurativne i druge oznake), koja:

- 1) promoviše duvanski proizvod ili podstiče njegovu upotrebu stvaranjem pogrešne slike o njegovim svojstvima, uticaju na zdravље, opasnostima ili emisijama supstanci i podacima o sadržaju nikotina, katrana i ugljen monoksida;
- 2) upućuje da je određeni duvanski proizvod manje štetan od drugih, da smanjuje štetni uticaj nekih supstanci iz dima ili da djeluje vitalizirajuće, energetski, ljekovito, da utiče na podmlađivanje ili da ima prirodna ili organska svojstva ili druge zdravstvene ili životne koristi;
- 3) upućuje na ukus, miris, arome ili druge aditive, odnosno na njihovo odsustvo;
- 4) upućuje na sličnost sa hranom ili kozmetičkim proizvodima;
- 5) upućuje da određeni duvanski proizvod ima poboljšanu biorazgradljivost ili druge prednosti za životnu sredinu;
- 6) upućuje da je pušenje te vrste ili klase duvanskog proizvoda manje štetno od drugih, da filteri ili drugi sastojci duvanskog proizvoda čine manje štetnim taj proizvod od drugih koji nemaju te sastojke i druge oznake slične sadržine; i
- 7) podstiče ekonomske pogodnosti (štampani kuponi, ponuda za popuste, upućivanje na besplatnu distribuciju, ponuda dva za jedan i sl.).

Član 49

Pojedinačno pakovanje cigareta treba da bude u obliku kvadra, a pojedinačno pakovanje rezanog duvana u obliku kvadra, cilindra ili vrećica.

Pojedinačno pakovanje cigareta može da bude i sa zaobljenim, odnosno ukošenim ivicama, pod uslovom da zdravstveno upozorenje zauzima istu površinu kao i kod pakovanja sa oštrim ivicama.

Pojedinačno pakovanje cigareta koje se stavlja u promet mora da sadrži najmanje 20 cigareta, a pojedinačno pakovanje rezanog duvana najmanje 30 grama duvana.

Pojedinačno pakovanje cigareta može da bude urađeno od kartona ili mekog materijala i ne smije da ima otvor koji se može ponovo zatvoriti ili zapečatiti nakon otvaranja, osim preklopног poklopca i kutije sa zglobnim poklopcom, koji može da bude pričvršćen samo za zadnju stranu pojedinačnog pakovanja.

Član 50

Svako pojedinačno pakovanje duvanskog proizvoda, koji je proizveden van Crne Gore i Evropske unije, radi obezbjeđivanja sljedljivosti i praćenja od proizvođača do kupca u maloprodajnom objektu, mora da sadži jedinstvenu identifikacionu oznaku (u daljem tekstu: jedinstvena identifikacija).

Jedinstvena identifikacija mora da bude utisnuta ili pričvršćena tako da je nije moguće ukloniti, da je neizbrisiva, neskrivena i neprekinuta kontrolnom akciznom markicom, oznakom cijene, otvaranjem pakovanja ili na drugi način.

Na osnovu jedinstvene identifikacije, omogućeno je da se za svaki duvanski proizvod utvrdi:

- 1) datum i mjesto proizvodnje;
- 2) naziv proizvođača;
- 3) vrsta mašine koja je korišćenja za proizvodnju;

- 4) smjena u kojoj je proizведен i vrijeme proizvodnje;
- 5) opis proizvoda;
- 6) planirano tržište za maloprodaju;
- 7) planirana transportna ruta;
- 8) naziv uvoznika, ako je moguće;
- 9) stvarna transportna ruta od proizvodnje do prvog maloprodajnog objekta, uključujući sva korišćena skladišta, kao i datum transporta, odredište pošiljke, mjesto polaska i primaoca;
- 10) naziv svih pravnih lica i preduzetnika uključenih u promet duvanskih proizvoda, od proizvođača do prvog maloprodajnog objekta, ako ih ima;
- 11) račun, broj narudžbenice i potvrde o plaćanju svih pravnih lica uključenih u promet duvanskih proizvoda od proizvođača do prvog maloprodajnog objekta, ako je moguće.

Podaci iz stava 3 tač. 1 do 7 ovog člana čine obavezni dio jedinstvene identifikacije.

Podaci iz stava 3 tač. 8 do 11 ovog člana su obavezni, u momentu kada su poznati i moraju da budu elektronskim putem povezani sa jedinstvenom identifikacijom.

Podatke iz stava 3 ovog člana, pravna lica i preduzetnici uključeni u promet duvanskih proizvoda od proizvođača do prvog maloprodajnog objekta ne smiju mijenjati ili brisati, a lični podaci do kojih se dođe u obavljanju prometa duvanskih proizvoda čuvaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita ličnih podataka.

Član 51

Pravna lica i preduzetnici uključeni u promet duvanskih proizvoda, od proizvođača do pravnog lica i preduzetnika koji se bavi prometom duvanskih proizvoda na veliko, od koga maloprodajni objekat kupuje duvanski proizvod, evidentiraju nabavku svakog pojedinačnog pakovanja, kao i sva kretanja od proizvođača do kupca u maloprodajnom objektu.

Evidentiranje iz stava 1 ovog člana vrši se označavanjem i obilježavanjem spoljašnjih pakovanja (šteke, kutije, palete i sl.) duvanskih proizvoda, uz mogućnost praćenja i pronaalaženja svakog pojedinačnog pakovanja duvanskog proizvoda, u svakom trenutku.

Pravna lica i preduzetnici uključeni u promet duvanskih proizvoda od proizvođača do pravnog lica koje se bavi prometom duvanskih proizvoda na veliko od koga maloprodajni objekat kupuje duvanski proizvod dužna su da vode evidenciju o svakom izvršenom prometu duvanskih proizvoda, u skladu sa zakonom.

Proizvođači duvanskih proizvoda dužni su da obezbijede opremu za elektronsko evidentiranje duvanskih proizvoda svim pravnim licima i preduzetnicima uključenim u promet duvanskih proizvoda, od proizvođača do pravnog lica ili preduzetnika koji se bavi prometom duvanskih proizvoda na veliko od koga maloprodajni objekat kupuje duvanski proizvod, uključujući i uvoz, skladištenje i transport duvanskih proizvoda.

Oprema iz stava 4 ovog člana mora da obezbijedi očitavanje i elektronski prenos podataka iz člana 50 ovog zakona pravnom licu sa kojim proizvođač, odnosno uvoznik zaključuje ugovor o čuvanju tih podataka.

Ugovor iz stava 5 ovog člana proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda zaključuju sa pravnim licem koje ima sjedište u Crnoj Gori, odnosno u državi članici Evropske unije, uz saglasnost Ministarstva i Evropske komisije.

Kontrolu rada pravnog lica iz stava 50 ovog člana vrši ovlašćeno lice (eksterni revizor) koje proizvođač imenuje, uz saglasnost Ministarstva i Evropske komisije.

Ministarstvo i eksterni revizor imaju pravo pristupa podacima iz člana 50 ovog zakona, a proizvođačima i uvoznicima, na njihov zahtjev, u opravdanim slučajevima, Ministarstvo može da odobri pristup tim podacima, osim podacima koji predstavljaju poslovnu tajnu, a koji su zaštićeni u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva.

Izvještaj o kontroli pristupa podacima iz stava 5 ovog člana, eksterni revizor dostavlja Ministarstvu i Evropskoj komisiji, do 31. marta tekuće godine, za prethodnu godinu.

Član 52

Svako pojedinačno pakovanje duvanskog proizvoda koje se stavlja u promet, pored jedinstvene identifikacije, mora da ima i sigurnosni znak za zaštitu od neovlašćenog rukovanja.

Sigurnosni znak je sastavljen od vidljivih i nevidljivih elemenata i mora da bude utisnut ili pričvršćen na pakovanju duvanskog proizvoda, tako da nije moguće njegovo uklanjanje i mora da bude neizbrisiv i ne smije djelimično ili u cijelosti da bude skriven ili prekinut kontrolnom akciznom markicom, oznakom cijene, omotima, košuljicama, kutijama ili drugim natpisima i simbolima, u skladu sa zakonom.

Tehničke standarde za uspostavljanje sljedljivosti i rad sistema za praćenje duvanskih proizvoda, sadržinu i označavanje jedinstvenom identifikacijom, unos, prenos, obradu i čuvanje, pristup tim podacima, kao i druga pitanja od značaja za jedinstvenu identifikaciju propisuje Ministarstvo.

V. PROMET NOVIH DUVANSKIH PROIZVODA, ELEKTRONSKIH CIGARETA I BILJNIH PROIZVODA ZA PUŠENJE

Član 53

Proizvođači i uvoznici novih duvanskih proizvoda koji planiraju da stave u promet novi duvanski proizvod, dužni su da elektronskim putem o tome obavijeste Ministarstvo i Evropsku komisiju, najkasnije šest mjeseci prije njegovog stavljanja u promet.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži detaljan opis novog duvanskog proizvoda, uputstvo za upotrebu i podatke o sastojcima i emisijama iz člana 24 ovog zakona.

Pored obavještenja iz stava 1 ovog člana, proizvođači i uvoznici novog duvanskog proizvoda dužni su da dostave i sve raspoložive:

- 1) naučne studije o toksičnosti, stvaranju zavisnosti i privlačnosti novog duvanskog proizvoda, posebno u odnosu na njegove sastojke i emisije;
- 2) sve studije o istraživanju tržišta duvanskih i drugih proizvoda o sklonostima različitih grupa ispitanika (u odnosu na pol, obrazovanje, socijalnu strukturu i sl.), uključujući mlade i pušače;
- 3) sažetke svih istraživanja tržišta koja su sprovedena prije stavljanja novog duvanskog proizvoda na tržište;

- 4) relevantne podatke, sa analizama rizika od upotrebe novog duvanskog proizvoda, očekivanom dejstvu na prestanak, odnosno na započinjanje upotrebe duvanskog proizvoda i procjenu uticaja na svijest korisnika.

Proizvođači i uvoznici novih duvanskih proizvoda dužni su da o svim novim ili izmjenjenim informacijama iz stava 3 tačka 2 ovog člana obavijeste Ministarstvo, u roku od tri mjeseca od dana njihove izmjene.

Ministarstvo može od proizvođača i uvoznika novih duvanskih proizvoda da traži obavljanje dodatnih testiranja i dostavljanje informacija i podataka o novom duvanskom proizvodu dobijenih tim testiranjima.

Informacije i podatke iz stava 5 ovog člana proizvođači i uvoznici novih duvanskih proizvoda dostavljaju i Evropskoj komisiji.

Član 54

Na osnovu dostavljenih informacija i podataka iz člana 53 ovog zakona, Ministarstvo vrši upis novog duvanskog proizvoda u Registar novih duvanskih proizvoda.

Za upis u Registar novih duvanskih proizvoda, proizvođači i uvoznici plaćaju administrativnu taksu, u skladu sa zakonom kojim se uređuju administrativne takse.

Bliži način vođenja i sadržinu Registra novih duvanskih proizvoda propisuje Ministarstvo.

Član 55

Elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje mogu da se stavljaju u promet samo ako ispunjavaju uslove propisane zakonom.

Član 56

Proizvođači i uvoznici koji planiraju da stave u promet elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje, dužni su da elektronskim putem o tome obavijeste Ministarstvo i Evropsku komisiju, šest mjeseci prije njihovog stavljanja u promet.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana dostavlja se elektronskim putem i, u zavisnosti od toga da li se stavlja u promet elektronska cigareta ili posuda za ponovno punjenje, mora da sadrži:

- 1) podatke o proizvođaču i uvozniku (naziv i sjedište ili ime, prezime i boravak, odnosno prebivalište, broj telefona i adresa), ako je moguće;
- 2) popis svih sastojaka sadržanih u proizvodu i podatke o emisiji supstanci koje nastaju njegovom upotrebom, po robnoj marki i vrsti, uključujući i njihove količine;
- 3) podatke o toksičnosti sastojaka i emisijama supstanci tog proizvoda, u zagrijanom stanju i njihovom uticaju na zdravlje korisnika prilikom udisanja, kao i uticaju stvaranja zavisnosti;
- 4) informacije o dozi i unosu nikotina prilikom upotrebe u uobičajenim ili razumno predvidljivim uslovima;
- 5) opis sastavnih djelova proizvoda (po mogućnosti, mehanizma za otvaranje i punjenje elektronske cigarete ili posude za punjenje);
- 6) opis postupaka proizvodnje (serijska proizvodnja i sl.);
- 7) izjavu da postupak proizvodnje ispunjava uslove propisane ovim zakonom;
- 8) izjavu da proizvođač i uvoznik snose punu odgovornost za količinu i bezbjednost proizvoda kod stavljanja u promet i korišćenja u uobičajenim okolnostima ili razumno predvidljivim uslovima;
- 9) spisak podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje; i

10) podatke o odgovornom pravnom licu ili preduzetniku, odnosno uvozniku sa sjedištem ili boravkom u Evropskoj uniji (naziv i sjedište ili ime, prezime i boravak, odnosno prebivalište, broj telefona i adresa), ako je moguće.

Ministarstvo može od proizvođača i uvoznika elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje da traži dodatne informacije i podatke.

Informacije i podatke iz stava 3 ovog člana proizvođači i uvoznici elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje dostavljaju i Evropskoj komisiji.

Proizvođači i uvoznici elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje dužni su da obavijeste Ministarstvo i Evropsku komisiju o svakoj promjeni informacija i podataka iz stava 2 ovog člana, u roku od šest mjeseci od dana njihove izmjene.

Član 57

Na osnovu dostavljenih informacija i podataka iz člana 56 ovog zakona, Ministarstvo vrši upis elektronske cigarete, odnosno posude za ponovno punjenje u Registar elektronskih cigareta, odnosno posuda za ponovno punjenje.

Za upis u Registar elektronskih cigareta, odnosno posuda za ponovno punjenje proizvođači i uvoznici plaćaju administrativnu taksu, u skladu sa zakonom kojim se uređuju administrativne takse.

Bliži način vođenja i sadržinu Registra elektronskih cigareta, odnosno posuda za ponovno punjenje propisuje Ministarstvo.

Član 58

Dozvoljeno je stavljanje u promet elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje pod uslovom, da:

- 1) se tečnost koja sadrži nikotin stavlja u promet samo u odgovarajućim posudama za ponovno punjenje, zapremine do 10 ml, u potrošnim elektronskim cigaretama ili u ulošcima za jednokratnu upotrebu;
- 2) su ulošci ili punjenje zapremine do 2 ml;
- 3) tečnost koja sadrži nikotin ne sadrži više od 20 mg/ml nikotina;
- 4) tečnost koja sadrži nikotin ne sadrži aditive iz člana 33 ovog zakona;
- 5) se za proizvodnju tečnosti koja sadrži nikotin koriste sastojci visoke čistoće, a da sastojci koji nijesu sadržani u članu 56 stav 2 tačka 2 ovog zakona mogu da budu prisutni samo u tragovima, koje prilikom proizvodnje tehnički nije moguće izdvojiti;
- 6) sastojci koji se koriste u tečnosti koja sadrži nikotin ne predstavljaju opasnost za ljudsko zdravlje u zagrijanom ili nezagrijanom obliku, osim samog nikotina;
- 7) elektronske cigarete oslobađaju doze nikotina u ujednačenim nivoima;
- 8) djeca ne mogu sa njima rukovati;
- 9) na njima nijesu moguće neovlašćene izmjene;
- 10) su zaštićeni od loma i curenja tečnosti koja sadrži nikotin; i
- 11) imaju mehanizam koji obezbjeđuje ponovno punjenje bez curenja tečnosti koja sadrži nikotin.

Član 59

Svako pojedinačno pakovanje elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje koje se stavlja u promet, mora da sadrži:

- 1) uputstva za upotrebu i čuvanje;
- 2) obavještenje da se upotreba ne preporučuje mладима i nepušačima;
- 3) informacije o kontraindikacijama;

- 4) upozorenja za posebno rizične grupe korisnika;
- 5) informacije o mogućim štetnim dejstvima;
- 6) informacije o toksičnosti i stvaranju zavisnosti;
- 7) kontakt podatke proizvođača ili uvoznika (naziv i sjedište ili ime, prezime i boravak, odnosno prebivalište, broj telefona i adresa); i
- 8) kontakt podatke pravnih lica ili preduzetnika u Evropskoj uniji (naziv i sjedište ili ime, prezime i boravak, odnosno prebivalište, broj telefona i adresa).

Svako pojedinačno i spoljašnje pakovanje elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje sadrži, i:

- 1) popis sastojaka sadržanih u proizvodu u padajućem redoslijedu, po masi;
- 2) podatke o sadržaju nikotina i emisiji supstanci prilikom upotrebe, po dozi;
- 3) serijski broj i preporuku da se proizvod drži van dohvata djece;
- 4) zdravstveno upozorenje: „Ovaj proizvod sadrži nikotin koji izaziva snažnu zavisnost“, utisnuto u skladu sa članom 42 stav 4 tač. 1 i 2 ovog zakona.

Član 60

Proizvođači i uvoznici elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje dužni su da dostave Ministarstvu i Institutu izvještaj do 31. januara tekuće godine, za prethodnu godinu, koji sadrži:

- 1) podatke o obimu prodaje, prema robnoj marki i vrsti proizvoda;
- 2) informacije o istraživanju tržišta o sklonostima različitih grupa potrošača (u odnosu na pol, obazovanje, socijalnu pripadnost i sl.), uključujući mlade, nepušače i pušače;
- 3) načinu prodaje proizvoda;
- 4) sažetke svih istraživanja tržišta sprovedenih u vezi sa tač. 1 i 2 ovog stava, na crnogorskom i engleskom jeziku; i
- 5) spisak podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje.

Institut prati razvoj tržišta duvanskih proizvoda, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje i uticaj njihove upotrebe na mlade i nepušače, kao i na stvaranje zavisnosti.

Član 61

Podatke i informacije iz čl. 53 i 56 ovog zakona Ministarstvo objavljuje na svojoj internet stranici, osim podataka koji se odnose na lične podatke i podatke koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje.

Na zahtjev Evropske komisije ili nadležnih tijela država članica Evropske unije, Ministarstvo dostavlja podatke i informacije iz stava 1 ovog člana.

Član 62

Proizvođači i uvoznici elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje dužni su da uspostave i održavaju sistem za prikupljanje informacija o sumnjama na štetna dejstva tih proizvoda na zdravlje ljudi.

Ako proizvođači ili uvoznici posumnjuju ili utvrde da elektronske cigarete ili posude za ponovno punjenje, koje se nalaze u njihovom posjedu i namijenjeni su za stavljanje u promet ili se nalaze u prometu, nijesu bezbjedni, nijesu dobrog kvaliteta ili ne ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom, dužni su da odmah preduzmu odgovarajuće korektivne mjeru, u cilju njihovog popravljanja, povlačenja ili uništavanja.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, proizvođači ili uvoznici dužni su da odmah obavijeste organ uprave nadležan za inspekcijske poslove i da dostave podatke o riziku za zdravlje i bezbjednost ljudi, preduzetim korektivnim mjerama i njihovim

rezultatima, kao i druge informacije o bezbjednosti, kvalitetu i štetnim uticajima elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje na zdravlje ljudi.

Član 63

Ako Ministarstvo utvrdi da bi određena vrsta elektronske cigarete ili posude za ponovno punjenje koja se nalazi u prometu mogla da predstavlja ozbiljnu opasnost za zdravlje ljudi, odmah obavještava organ uprave nadležan za inspekcijske poslove, u cilju preduzimanja odgovarajućih upravnih mjera i radnji, u skladu sa zakonom.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo obavještava Evropsku komisiju i nadležna tijela drugih država članica o preduzetim mjerama i dostavlja im sve raspoložive podatke.

Član 64

Svako pojedinačno i spoljašnje pakovanje biljnih proizvoda za pušenje mora da sadrži sljedeće zdravstveno upozorenje: „Pušenje ovog proizvoda škodi vašem zdravlju”.

Zdravstveno upozorenje iz stava 1 ovog člana mora da:

- 1) bude utisnuto na prednjoj i zadnjoj površini pojedinačnog i spoljašnjeg pakovanja;
- 2) bude utisnuto u skladu sa članom 42 stav 4 ovog zakona;
- 3) pokriva 30% pripadajuće površine pojedinačnog i spoljašnjeg pakovanja.

Na pojedinačnom i spoljašnjem pakovanju biljnih proizvoda za pušenje ne smiju da budu utisnute oznake ili karakteristike iz člana 48 stav 1 tač. 1, 2 i 4 ovog zakona, niti informacije da proizvod ne sadrži aditive ili arome.

Član 65

Proizvođači i uvoznici biljnih proizvoda za pušenje dužni su da Ministarstvu dostave popis svih sastojaka i njihovih količina koji se koriste u njihovoј proizvodnji, po robnoj marki i vrsti.

U slučaju izmjene sastava biljnih proizvoda za pušenje, proizvođači i uvoznici dužni su da Ministarstvu dostave obavještenje o tome kako ta izmjena utiče na sastojke iz stava 1 ovog člana.

Podaci iz st. 1 i 2 ovog člana dostavljaju se Ministarstvu tri mjeseca prije stavljanja u promet novog ili izmijenjenog biljnog proizvoda za pušenje.

Prilikom dostavljanja podataka iz st. 1 i 2 ovog člana, proizvođači i uvoznici biljnih proizvoda za pušenje dužni su da Ministarstvo obavijeste o tome koji podaci predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje.

Podatke i informacije iz st. 1 i 2 ovog člana Ministarstvo objavljuje na svojoj internet stranici, osim podataka koji se odnose na lične podatke i podatke koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje, u skladu sa zakonom.

VI. NADZOR

Član 66

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

Poslove inspekcijskog nadzora vrše inspektorji nadležni za oblasti na koje se odnose mjere ograničenja i zabrane upotrebe duvanskih proizvoda, u skladu sa zakonom, i to:

- 1) sanitarni inspektor u odnosu na zabranu prometa duvanskih proizvoda iz člana 12 stav 1 tačka 1 al. 1 i 2 ovog zakona, sadržaj katrana, nikotina i ugljen monoksida, obavezu isticanja oznaka o zabrani pušenja i zabranu pušenja u radnom i javnom prostoru, izuzev u objektima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, proizvodnja, kontrola i promet lijekova i medicinskih sredstava i javnom prostoru iz člana 17 stav 2 tačka 3 ovog zakona, kao i ispunjenost uslova u kazinima iz člana 18 stav 5 ovog zakona;
- 2) zdravstveni inspektor u odnosu na zabranu reklamiranja i sponzorisanja duvanskih proizvoda, zabranu pušenja duvanskih proizvoda prilikom nastupa u medijima, zabranu objavljivanja u štampanim medijima fotografija ili crteža lica koja puše, obavezu isticanja oznake o zabrani pušenja i zabranu pušenja u objektima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, odnosno proizvodnja, kontrola i promet lijekova i medicinskih sredstava;
- 3) tržišni inspektor u odnosu na zabranu prometa duvanskih proizvoda iz čl. 8, 9 i 10 ovog zakona, kao i člana 12 stav 1 tačka 1 al. 3 do 7 i tačka 2 ovog zakona, obavezu isticanja oznake o zabrani prodaje duvanskih proizvoda iz člana 11 ovog zakona, zabranu prometa proizvoda iz člana 13 ovog zakona, isticanje na pakovanju duvanskih proizvoda propisanih kombinovanih upozorenja o štetnosti pušenja, podataka o sadržini katrana, nikotina i ugljen monoksida, kao i u odnosu na zdravstvena upozorenja na pojedinačnom i spoljašnjem pakovanju duvanskih proizvoda;
- 4) turistički inspektor u odnosu na obavezu isticanja oznake o zabrani pušenja i zabranu pušenja u javnom prostoru iz člana 17 stav 2 tačka 3 ovog zakona.

U postupku inspekcijskog nadzora inspektori vrše nadzor u odnosu na označavanje prostorija u kojima je pušenje dozvoljeno. Lica iz stava 2 ovog člana dužna su da godišnje izveštaje o izvršenim nadzorima i preduzetim mjerama dostavljaju Ministarstvu, do kraja januara tekuće godine za prethodnu godinu, a na zahtjev Ministarstva i češće.

Član 67

O izvršenom nadzoru korišćenja aditiva iz člana 35 stav 2 ovog zakona i mjerama koje su preduzete u postupku inspekcijskog nadzora, Ministarstvo dostavlja izveštaj Evropskoj komisiji do 20. maja tekuće godine za prethodnu godinu.

VII. KAZNENE ODREDBE

Član 68

Novčanom kaznom u iznosu od od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) reklamira duvanske proizvode, elektronske cigarete, posude za ponovno punjenje i slične duvanske proizvode na način propisan u članu 6 stav 1 ovog zakona;
- 2) besplatno daje duvanske proizvode za pušenje, elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje, u reklamne svrhe ili za sponzorisanje događaja ili aktivnosti međunarodnog karaktera (član 6 stav 3);

- 3) sponzoriše radijske programe, događaje ili aktivnosti ili događaje i aktivnosti međunarodnog karaktera (član 6 stav 5);
- 4) vrši promet duvana za oralnu upotrebu (član 8);
- 5) vrši prekograničnu prodaju na daljinu duvanskih i sličnih proizvoda, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje ili novih duvanskih proizvoda (član 9);
- 6) prodaje duvanske proizvode licima mlađim od 18 godina života (član 10 stav 1);
- 7) na maloprodajnom objektu nema istaknutu oznaku o zabrani prodaje duvanskih proizvoda licima mlađim od 18 godina života (član 11 stav 1);
- 8) vrši promet duvanskih proizvoda u javnom prostoru u kome se obavlja vaspitno-obrazovna i zdravstvena djelatnost, u apotekama i specijalizovanim prodavnicama medicinskih sredstava, u javnom prostoru sportsko-rekreativnih objekata, iz automatskih aparata, uz davanje posrednih ili neposrednih povlastica kupcima ili nekom trećem licu, kao što je davanje poklona, premija, sniženog trgovačkog rabata ili prava da se učestvuje u nagradnoj igri, lutriji ili takmičenju, koji sadrže oznake, riječi ili izraze koji upućuju na to da je ta vrsta manje štetna od drugih (npr. "low tar", "light", "mild", "ultra light", odnosno "nizak katran", "laki", "blagi", "ultra laki" ili druge slične oznake) i/ili na način koji kupcima omogućava samoposluživanje sa izloga maloprodajnih objekata (član 12 stav 1);
- 9) vrši promet cigareta pojedinačno ili u pakovanjima koja sadrže manje od 20 cigareta (član 12 stav 1 tačka 2);
- 10) prodaje slatkiše, igračake i druge proizvode namijenjene djeci koji imaju oblik bilo koje vrste duvanskog proizvoda (član 13 stav 1 tačka 1);
- 11) prodaje proizvode koji nijesu duvanski proizvodi (odjevni predmeti, modni detalji, motorna vozila i sl.), a imaju naziv, logotip i slične oznake koje upućuju na duvanski proizvod (član 13 stav 1 tačka 2);
- 12) dozvoli pušenje u radnom ili javnom prostoru, kao i izlaganje drugih lica sekundarnom duvanskom dimu (član 15);
- 13) označi kao prostoriju za pušenje u radnom prostoru u kome poslove obavljaju državni organi, organi državne uprave, organi uprave, organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave i službe, kao i druga pravna lica koja vrše javna ovlašćenja ili prostoru u kome se obavlja zdravstvena djelatnost, vaspitno-obrazovna djelatnost, socijalna zaštita, kulturna djelatnost, sport i rekreacija ili proizvodnja i promet lijekova i medicinskih sredstava ili trgovinska djelatnost ili proizvodnja, promet i skladištenje hrane, snimanje i javno emitovanje programa ili u prostoru u kome se održavaju sastanci i javni skupovi (član 18 stav 2);
- 14) dozvoli pušenje u sobi i apartmanu za smještaj gostiju, koji nije odredio i u kojim nije istakao oznaku da je u tim sobama i apartmanima pušenje dozvoljeno (član 18 stav 4);
- 15) dozvoli pušenje u kazinu koji nije opremljen uređajima za ventilaciju, pepeljarama i odgovarajućim protivpožarnim uređajima i koji nije izolovan na način da nije moguć protok duvanskog dima u ostale djelove prostora (član 18 stav 5);
- 16) prostoriju koju odredi isključivo za pušenje i u kojoj istakne oznaku da je u toj prostoriji pušenje dozvoljeno ne ispunjava uslove iz člana 19 st. 1 i 2 ovog zakona;

- 17) u prostoriji koju je označio kao prostoriju u kojoj je pušenje dozvoljeno vrše poslovi iz djelatnosti poslodavca ili se vrši konzumacija hrane (član 19 stav 3);
- 18) u radnom ili javnom prostoru u kojem je zabranjeno pušenje na vidnom mjestu ne istakne oznake o zabrani pušenja (član 20);
- 19) obavlja vaspitno-obrazovnu djelatnost, a u skladu sa odgovarajućim programom edukacije, ne upozna djecu i mlade o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda za zdravlje (član 22 stav 1);
- 20) u okviru svojih aktivnosti, ne upozna lica koja se bave sportom o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda (član 22 stav 2);
- 21) ne izvrši mjerjenje, odnosno provjeru mjerjenja emisije supstanci duvanskih proizvoda, najmanje jedanom godišnje i rezultate mjerjenja ne dostavi Ministarstvu do 20. decembra tekuće godine (član 29 stav 1);
- 22) prema robnoj marki i vrsti duvanskih proizvoda, Ministarstvu i Institutu do 20. decembra tekuće godine, ne dostavi u elektronskom obliku podatke iz člana 30 stav 1 ovog zakona;
- 23) nastupi izmjena podataka iz člana 30 stav 1 ovog člana, a o tome ne obavijesti Ministarstvo i Institut, 60 dana prije stavljanja duvanskih proizvoda u promet i ne dostavi podatke iz člana 30 stav 2 ovog zakona;
- 24) na zahtjev Ministarstva, pored mjerjenja emisije supstanci iz člana 24 ovog zakona, ne izvrši i mjerjenje emisije drugih supstanci iz duvanskih proizvoda (član 31 stav 1);
- 25) do 20. decembra tekuće godine ne obavijesti Ministarstvo u elektronskom obliku, o metodama koje su korišćene za mjerjenje emisije supstanci iz člana 31 stav 1 ovog zakona, kao i o svim maksimalnim nivoima emisije ovih supstanci (član 31 stav 2);
- 26) do 15. januara tekuće godine, za prethodnu godinu, u elektronskom obliku ne dostavi Ministarstvu podatke iz člana 32 stav 1 ovog zakona;
- 27) do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu ne dostavi Ministarstvu spisak aditiva sadržanih u cigaretama ili rezanom duvanu, za koje postoje posebne obaveze praćenja njihovog korišćenja u proizvodnji duvanskih proizvoda zbog štetnog uticaja po zdravlje ljudi (član 33 stav 1);
- 28) za cigarete ili rezani duvan koji sadrži aditive iz člana 33 ovog zakona jednom godišnje ne sproveđe sveobuhvatno ispitivanje iz člana 34 stav 1 ovog zakona;
- 29) pored ispitivanja iz člana 34 stav 1 ovog zakona, jednom godišnje u svim duvanskim proizvodima ne sproveđe ispitivanje o uticaju emisije supstanci koje imaju CMR svojstva, njihovim količinama i efektima koji povećavaju CMR svojstva u znatnoj ili mjerljivoj količini (član 34 stav 2);
- 30) o ispitivanjima iz člana 34 st. 1 i 2 ovog zakona ne sačini izvještaj koji sadrži podatke iz člana 34 stav 3 ovog zakona;
- 31) izvještaj o ispitivanju aditiva iz člana 34 stav 1 ovog zakona ne sačini i ne dostavi Ministarstvu i Institutu do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu (član 34 stav 4);
- 32) o korišćenju aditiva iz člana 35 stav 2 ovog zakona ne dostavi izvještaj Ministarstvu i Evropskoj komisiji do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu (član 35 stav 4);
- 33) proizvodi ili stavlja u promet cigarete ili rezani duvan u kojima su ili u bilo kom sastavnom dijelu (filteri, papiri, pakovanja, kapsule), dodate arome ili

- neka tehnička svojstva koja omogućavaju izmjenu mirisa ili ukusa duvanskog proizvoda ili jačine duvanskog dima (član 36 stav 1);
- 34)proizvodi ili stavlja u promet duvanske proizvode koji sadrže vitamine i druge aditive koji stvaraju privid da duvanski proizvod koristi zdravlju ili je manje opasan za zdravlje, koji sadrže kofein, taurin ili druge aditive i stimulanse koji se povezuju sa energijom i vitalnošću, kod kojih se emituju, odnosno otpuštaju obojene supstance tokom pušenja, koji tokom pušenja olakšavaju udisanje ili unos nikotina i koji imaju CMR svojstva u nezapaljenom obliku (član 37);
- 35)proizvodi ili stavlja u promet duvanske proizvode kojima su dodati aditivi u količinama koje, u skladu sa naučnim saznanjima, sagorijevanjem povećavaju toksično dejstvo, stvaranje zavisnosti ili CMR svojstva duvanskog proizvoda u znatnoj ili mjerljivoj količini (član 38);
- 36)pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskih proizvoda koji se stavljuju u promet nije obilježeno zdravstvenim upozorenjem koje se odnosi na štetna dejstva po zdravlje ljudi ili druge štetne posljedice njegove upotrebe, uključujući tekstualna upozorenja, kombinovana zdravstvena upozorenja, opšta upozorenja i informativne poruke, u skladu sa ovim zakonom (član 40 stav 1);
- 37)na pojedinačnom ili spoljašnjem pakovanju duvanskih proizvoda za pušenje, utisne oznake ili karakteristike duvanskog proizvoda (tekst, simbol, naziv, zaštitni znak, figurativne i druge oznake), u slučajevima navedenim u članu 48 ovog zakona;
- 38)prije stavljanja u promet novih duvanskih proizvoda elektronskim putem o tome ne obavijesti Ministarstvo i Evropsku komisiju, najkasnije šest mjeseci prije njegovog stavljanja u promet (član 53 stav 1);
- 39)pored obavještenja iz člana 53 stav 1 ovog zakona ne dostavi i sve raspoložive podatke i informacije iz člana 53 stav 3 ovog zakona;
- 40)o svim novim ili izmijenjenim informacijama iz člana 53 stav 3 tačka 2 ovog zakona ne obavijesti Ministarstvo, u roku od tri mjeseca od dana njihove izmjene (član 53 stav 4);
- 41)u roku od šest mjeseci prije stavljanja u promet elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje, elektronskim putem o tome ne obavijesti Ministarstvo (član 56 stav 1);
- 42)obavještenje iz člana 56 stav 1 ovog zakona ne sadrži podatke i informacije iz člana 56 stav 2 ovog zakona;
- 43)ne obavijesti Ministarstvo i Evropsku komisiju o svakoj promjeni informacija i podataka iz člana 56 stav 2 ovog zakona, u roku od šest mjeseci od dana njihove izmjene (član 56 stav 5);
- 44)stavi u promet elektronsku cigaretu ili posudu za ponovno punjenje koja ne ispunjava uslove iz člana 58 ovog zakona;
- 45)stavi u promet elektronsku cigaretu ili posudu za ponovno punjenje koja ne sadrži podatke i informacije iz člana 59 ovog zakona;
- 46)Ministarstvu i Institutu ne dostavi izvještaj do 31. januara tekuće godine, za prethodnu godinu koji sadrži podatke i informacije iz člana 60 stav 1 ovog zakona;
- 47)Ministarstvu ne dostavi popis svih sastojaka i njihovih količina koji se koriste u proizvodnji biljnih proizvoda za pušenje, po robnoj marki i vrsti (član 65 stav 1);

48)u slučaju izmjene sastava biljnih proizvoda za pušenje Ministarstvu ne dostavi obavještenje o tome kako ta izmjena utiče na sastojke iz člana 65 stav 1 ovog zakona (član 65 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, odgovorno lice u državnom organu, organu državne uprave, organu uprave i organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave i službi novčanom kaznom u iznosu od 100 eura do 2.000 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 6.000 eura.

Član 69

Novčanom kaznom u iznosu od 30 eura do 1.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

- 1) lice mlađe od 18 godina života prodaje duvanske proizvode (član 10 stav 2);
- 2) puši u radnom ili javnom prostoru i izlaže druga lica sekundarnom duvanskom dimu, suprotno ovom zakonu (član 15); i
- 3) puši u sobama i apartmanima za smještaj gostiju, koje poslodavac nije odredio i istakao oznaku da je u tim sobama i apartmanima pušenje dozvoljeno (član 18 stav 4).

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 70

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se podzakonski akti koji su donijeti na osnovu Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda ("Službeni list RCG", broj 52/04 i "Službeni list CG", br. 32/11 i 3/16), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 71

Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da istaknu i prilagode upozorenja u skladu sa članom 44 ovog zakona, u roku od 36 mjeseci od dana donošenja propisa iz člana 44 stav 4 ovog zakona.

Duvanski proizvodi kojima na pakovanju nijesu istaknuta upozorenja u smislu stava 1 ovog člana, mogu da se stavljuju u promet 24 mjeseca od isteka roka iz stava 1 ovog člana.

Član 72

Do akreditacije laboratorije iz člana 27 ovog zakona, proizvođači, odnosno uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da Ministarstvu dostavljaju rezultate provjere tačnosti mjerenja iz člana 29 ovog zakona od države u kojoj je proizведен duvanski proizvod.

Član 73

Vlasnici, odnosno korisnici radnog i javnog prostora, maloprodajni objekti, kao i poslodavci iz člana 17 stav 2 tačka 3 ovog zakona, dužni su da usklade označavanje sa ovim zakonom u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 74

Odredbe člana 7 ovog zakona u dijelu koji se odnosi na obavještenja data u publikacijama koje se ne izdaju i ne štampaju u državama koje su članice Evropske unije, člana 35 stav 3 koji se odnosi na traženje stručnog mišljenja od nezavisnog savjetodavnog tijela Evropske komisije, člana 27 stav 5, člana 31 st. 3 i 4, člana 32 stav 5, člana 35 stav 4, člana 56 st. 1, 4 i 5, člana 61 stav 2, člana 63 stav 2, člana 67 i člana 68 stav 1 tač. 36, 41 i 46 ovog zakona u dijelu koji se odnosi na izvještavanje Evropske komisije primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Odredbe čl. 50 do 53 ovog zakona primjenjivaće se nakon isteka pet godina od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Član 75

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda ("Službeni list RCG", broj 52/04 i "Službeni list CG", br. 32/11 i 3/16) i odredbe Zakona o taksama na upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičnih i akustičnih uređaja u ugostiteljskim objektima („Službeni list CG“, broj 37/17) koje se odnose na upotrebu duvanskih proizvoda u ugostiteljskim objektima.

Član 76

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

* U ovaj zakon prenesene su:

Direktiva 2014/40/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 3. aprila 2014. godine o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duvanskih i sličnih proizvoda i o stavljanju van snage Direktive 2001/37/EZ
Direktiva 2003/33/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. maja 2003. godine o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o oglašavanju i sponsorstvu duvanskih proizvoda

Preporuka Savjeta od 2. decembra 2002. godine o prevenciji pušenja sa inicijativom za poboljšanje kontrole duvanskih proizvodima (2003/54/EC)

Preporuka Savjeta od 30. novembra 2009. godine o zonama bez duvanskog dima (2009/C 296/02)

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda* sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kôjim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru, kao i članu 23 Ustava kojim je propisano da svako ima pravo na zdravu životnu sredinu, na blagovremeno i potpuno obavljanje o stanju životne sredine i na mogućnost uticaja prilikom odlučivanja o pitanjima od značaja za životnu sredinu i na pravnu zaštitu ovih prava. Takođe, propisano je i da je svako, a posebno država, obavezan da čuva i unapređuje životnu sredinu.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog za donošenje Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda je zaštita života i zdravlja ljudi od štetnih posljedica upotrebe duvanskih proizvoda, koja se ostvaruje propisivanjem niza mjera za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih i sličnih proizvoda, kao i za sprječavanje štetnih posljedica njihove upotrebe, obilježavanje i stavljanje u promet duvanskih proizvoda, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje elektronskih cigareta, kao i dalje usklađivanje propisa koji uređuju oblast kontrole duvana sa propisima Evropske unije.

Imajući u vidu obim predloženih zakonskih rješenja, kao i određene izmjene postojećih, pristupilo se donošenju novog zakona, u skladu sa pravno-tehničkim pravilima.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

U ovaj zakon prenesene su:

- 1) Direktiva 2014/40/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 3. aprila 2014. godine o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duvanskih i sličnih proizvoda i o stavljanju van snage Direktive 2001/37/EZ,
- 2) Direktiva 2003/33/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. maja 2003. godine o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o oglašavanju i sponzorstvu duvanskih proizvoda,
- 3) Preporuka Savjeta od 2. decembra 2002. godine o prevenciji pušenja sa inicijativom za poboljšanje kontrole duvanskih proizvodima (2003/54/EC), i
- 4) Preporuka Savjeta od 30. novembra 2009. godine o zonama bez duvanskog dima (2009/C 296/02).

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

OSNOVNE ODREDBE (čl. 1 do 4) su odredbe kojima se uređuje predmet zakona, upotreba rodno osjetljivog jezika i pojašnjenje izraza upotrijebljenih u ovom zakonu, u cilju njegovog boljeg razumijevanja i cjelishodnije primjene, kako od strane laičke, tako i stručne javnosti.

MJERE ZA SMANJENJE I OGRANIČAVANJE UPOTREBE DUVANSKIH ROIZVODA (čl. 5 do 22) su odredbe kojima se propisuju mjere za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih proizvoda. U ovom poglavlju sadržane su odredbe koje propisuju zabranu reklamiranja, proizvodnju, promet i obilježavanje duvanskih proizvoda, zabranu pušenja i upotrebe elektronskoh cigareta u radnom i javnom prostoru i zabranu izlaganja sekundarnom duvanskom dimu, kao i druga pitanja od značaja za zaštitu života i zdravlja ljudi, posebno mladih, u skladu sa principima utvrđenim Okvirnom konvencijom Svjetske zdravstvene organizacije o kontroli duvana. Takođe, u ovom poglavlju se propisuje zabrana prodaje duvanskih proizvoda maloljetnim licima, kao i zabrana pušenja na javnim mjestima, obaveza isticanja oznake o zabrani prodaje duvanskih proizvoda licima mlađim od 18 godina života, uz mogućnost legitimisanja lica od strane prodavca duvanskih proizvoda. U cilju manje dostupnosti duvanskih proizvoda, propisuje se zabrana njihove prodaje u javnim prostorima u kojima se obavljaju djelatnosti od javnog interesa (zdravstvena, obrazovna, poslovi državne uprave i sl.) kao i zabrana isticanja oznaka na duvanskim proizvodima koje ukazuju na umanjenje štetnosti njihove upotrebe i zabrana prodaje proizvoda koji nijesu duvanski, a svojim oblikom i nazivom podsjećaju na duvanske. Zabranu pušenja u javnom i radnom prostoru kontroliše lice koje rukovodi radom, odnosno obavljanjem djelatnosti u ovom postoru, uz obavezu isticanja oznake o zabrani pušenja. U radnom, odnosno javnom prostoru korisnik ovih prostora može da odredi posebnu prostoriju koja mora da bude posebno opremljena, na način da druga lica nijesu izložena sekundarnom dimu. U odnosu na zabranu pušenja u svim radnim i javnim prostorima, napravljen je izuzezak, uvažavajući zahtjev Privredne komore Crne Gore i priređivača igara na sreću, tako da je pušenje dozvoljeno u kazinima, s obzirom na specifičnost priređivanja igara na sreću u ovim prostorima, uz posebno opremanje prostora i plaćanje odgovarajuće naknade, čija visina i način plaćanja će se utvrditi aktom Vlade. U cilju zaštite zdravlja mladih, prevencije bolesti i promocije zdravih stilova života, propisana je obaveza ustanova koje obavljaju vaspitno-obrazovnu djelatnost i sportske organizacije da vrše posebnu edukaciju i obavještavanje mladih o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda.

SASTOJCI I EMISIJA DUVANSKIH PROIZVODA (čl. 23. do 39) su odredbe koje propisuju vrste i maksimalno dozvoljene količine štetnih sastojaka duvanskih proizvoda i emisije supstanci ovih proizvoda, kao i obavezu njihovog mjerjenja i kontrole u akreditovanim laboratorijama, u skladu sa posebnim standardima. Prvi put se ovim zakonom propisuje obaveza proizvođača i uvoznika duvanskih proizvoda da obavještavaju Ministarstvo i Evropsku komisiju o svim bitnim podacima u vezi sastojaka i emisija supstanci duvanskih proizvoda i izmjeni tih podataka, kao i obaveza sprovođenja studija i istraživanja tržišta duvanskih i drugih proizvoda, sklonostima različitih grupa potrošača, uključujući mlade i pušače, u vezi emisija supstanci duvanskih proizvoda. Duvanski proizvodi mogu da sadrže i aditive. Propisana je obaveza proizvođača i uvoznika duvanskih proizvoda da do 20. maja Ministarstvu dostave prioritetni popis aditiva koje sadrže cigarete i rezani duvan za koje postoje sumnje, istraživanje ili zabrana njihove upotrebe u drugim državama, na osnovu kojih se može zaključiti da doprinose stvaranju ili povećanju toksičnosti ili stvaranju zavisnosti u znatnoj ili mjerljivoj količini; posjeduju karakterističnu aromu; olakšavaju udisanje ili unos nikotina; utiču na stvaranje supstanci sa CMR svojstvima (količine i dejstvo koje povećava CMR svojstva u bilo kojem drugom proizvodu u znatnoj ili mjerljivoj količini); pripadaju najčešće korišćenim aditivima prema masi ili broju, u skladu sa izvještajima o sastojcima duvanskih proizvoda. Zabranjeno je dodavanje duvanskim proizvodima aditiva sa karakterističnom aromom i aromatičnih

materija koje daju miris i/ili ukus, i aditiva određenih karakteristika i količina, kao i proizvodnja i promet duvanskih proizvoda za pušenje kojima su, ili bilo kemijskim sastavnom djelu (filteri, papiri, pakovanja, kapsule), dodate arome ili neka tehnička svojstva koja omogućavaju izmjenu mirisa ili ukusa duvanskog proizvoda ili jačine duvanskog dima.

OBILJEŽAVANJE PAKOVANJA DUVANSKIH PROIZVODA (čl. 40 do 52) su odredbe koje propisuju da svako pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskog proizvoda koji se upotrebljava za pušenje mora da sadrži zdravstvena upozorenja o štetnosti duvanskih proizvoda - opšte upozorenje i informativnu poruku, uz propisivanje položaja i dimenzija ovog upozorenja. Takođe, svako pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskog proizvoda za pušenje mora da sadrži kombinovano zdravstveno upozorenje koje se sastoji od fotografije ili ilustracije u boji i jednog od tekstualnih upozorenja, koji su propisani ovim zakonom, sa propisanim načinom utiskivanja i veličinom ovog upozorenja. Propisuje se zabrana utiskivanja oznaka ili karakteristika duvanskog proizvoda (tekst, simbol, naziv, zaštitni znak, figurativne i druge oznake) na pakovanju pojedinačnih i spoljašnjih pakovanja duvanskih proizvoda za pušenje, koja bi na bilo koji način dovodila u zabludu potrošača ili bi mogla da umanjuje efekat upozorenja o štetnosti upotrebe duvanskog proizvoda. Jedinstvena identifikacija duvanskih proizvoda propisuje se u cilju identifikacije duvanskih proizvoda, praćenja svakog pojedinačnog duvanskog proizvoda, od proizvođača do potrošača, odnosno maloprodajnog objekta u kome je kupljen duvanski proizvod, uz obavezan unos svakog proizvoda, uz posebno prilagođeno elektronsko evidentiranje duvanskih proizvoda. Takođe, u ovom poglavljiju propisana je i obaveza da svaki duvanski proizvod mora da ima sigurnosni znak za zaštitu od neovlašćenog rukovanja, a sve u interesu zaštite života i zdravlja korisnika duvanskih proizvoda i zaštite njihovih interesa.

PROMET NOVIH DUVANSKIH PROIZVODA, ELEKTRONSKIH CIGARETA I BILJNIH PROIZVODA ZA PUŠENJE (čl. 53 do 65) propisuju stavljanje u promet novih duvanskih proizvoda koji ne pripadaju kategoriji duvanskih proizvoda propisanih ovim zakonom i koji su stavljeni u promet poslije 19. maja 2014. godine. O stavljanju u promet novih duvanskih proizvoda, proizvođači i uvoznici obavještavaju Ministarstvo i Evropsku komisiju i dostavljaju relevantne informacije o tom proizvodu, emisiji štetnih supstanci i uticaju na ljudsko zdravlje. U skladu sa dostavljenim informacijama, u cilju sprječavanja štetnih posljedica po ljudsko zdravlje, Ministarstvo zdravlja ih upisuje u Register novih duvanskih proizvoda, uz plaćanje administrativne takse, od strane proizvođača, odnosno uvoznika, u skladu sa zakonom kojim se uređuju administrativne takse. Ovim poglavljem propisuju se vrste i karakteristike elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje, čiji promet mora da bude pod kontrolom, u interesu zaštite ljudskog zdravlja. Proizvođači i uvoznici elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje dužni su da obavijeste Ministarstvo o namjeri za njihovo stavljanje u promet, uz dostavljanje informacija o tim proizvođim i njihovom uticaju na ljudsko zdravlje. U skladu sa dostavljenim informacijama, u cilju sprječavanja štetnih posljedica po ljudsko zdravlje, propisano je da ih Ministarstvo zdravlja upisuje u poseban registar, ako ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom, uz plaćanje administrativne takse, u skladu sa zakonom kojim se uređuju administrativne takse. Propisan je i način obilježavanja elektronskih cigareta i posude za ponovno punjenje. Obilježavanje biljnih proizvoda za pušenje vrši se tako da svako pojedinačno i spoljašnje pakovanje mora da sadrži zdravstveno upozorenje, utisnuto na način propisan ovim zakonom. Takođe, propisana je i obaveza proizvođača i uvoznika biljnih proizvoda za pušenje da Ministarstvu dostave popis

svih sastojaka i njihovih količina koji se koriste u njihovoj proizvodnji, po vrsti i robnoj marki.

NADZOR Čl. 66 i 67 propisuju nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, koji vrši Ministarstvo zdravlja, a inspekcijski nadzor vrši sanitarni, zdravstveni, tržišni i turistički inspektor u skladu sa ovim zakonom i drugim zakonima kojima se uređuje inspekcijski nadzor i postupanje ovih inspektora.

KAZNENE ODREDBE propisane su čl. 67 i 68.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE sadržane su u čl. 69 do 76.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za implementaciju ovog zakona nijesu potrebna dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore.

Лужи Гора - Влада Црне Горе	
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА	
Пријем:	24.05.2019
Орг. јед.	ЗЕНОГ
011-12/2017-35	

Vlada Crne Gore
Kabinet predsjednika
Kancelarija za evropske integracije

Br: 01-004-1415/2

Podgorica, 23. maj 2019. godine

MINISTARSTVO ZDRAVLJA
ministru Kenanu Hrapoviću

Poštovani gospodine Hrapoviću,

Dopisom broj 011-12/2017-34 od 23. maja 2019. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda sa pravnom tekvinom Evropske unije.**

Nakon upoznavanja sa sadržinom predloga propisa, a u skladu sa nadležncstvima definisanim članom 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade Crne Gore („Sl. list CG”, br. 3/12, 31/15, 48/17 i 62/18) Kancelarija za evropske integracije je saglasna sa navodima u obrascu usklađenosti predloga propisa s pravnom tekvinom Evropske unije.

S poštovanjem,

- Sačinio: Ivan Pupović, saradnik za pravnu tekvinu I.P.
- Odobrila: Mira Radulović, šef Grupe za usklađivanje propisa iz oblasti političkog sistema i društvenih djelatnosti *M.R.*

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PREDLOGA PROPISA CRNE GORE
SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

		Identifikacioni broj Izjave MZ-IU/PZ/19/01
1. Naziv nacrt/a/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Restriction of the Use of Tobacco Products	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo zdravlja	
- Sektor/odsjek	Direktorat za međunarodnu saradnju i harmonizaciju propisa / Direkcija za harmonizaciju propisa	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Sladana Pavlović Telefon 020/482-346- e-mail: sladjana.pavlovic@mzd.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Slavojka Šuković Telefon 482-329 e-mail: slavojka.sukovic@mzd.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlašćenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Ministarstvo zdravlja	
4. Usklađenost nacrt/a/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Sporazum ne sadrži odredbu koja se odnosi na normativni sadržaj predloga propisa.		
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☐	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjerenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/a/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2019-2020	
- Poglavlje, potpoglavlje	Poglavlje 28 Zaštita potrošača i zdravlja 1. Planovi i potrebe, 1.2. Zakonodavni okvir B) Zdravlje	
- Rok za donošenje propisa	II kvartal 2019.	
- Napomena	/	
6. Usklađenost nacrt/a/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
UFEU, Dio treći, Politike i unutrašnje mjere Unije, Glava XIV, Zdravstvo, član 168 stav 1 / TFEU, Part Three, Policies and Internal actions, Title XIV, Public Health, Article 168 paragraph 1		
Potpuno usklađeno / Fully harmonized		

b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije
32014L0040
Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2014/40/EU od 3. aprila 2014. godine o približavanju zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duvanskih i srodnih proizvoda i o prestanku važenja Direktive 2001/37/EZ / Directive 2014/40/EU of the European Parliament and of the Council of 3 April 2014 on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States concerning the manufacture, presentation and sale of tobacco and related products and repealing Directive 2001/37/EC, OJ L 127, 29.4.2014.
<u>Djelimično usklađeno/ Partly harmonized</u>
32014L0109
Delegirana Direktiva Komisije 2014/109/EU od 10.oktobra 2014. godine o izmjeni Priloga II. Direktivi 2014/40/EU Evropskog parlamenta i Savjeta uspostavljanjem zbirke slikovnih upozorenja za upotrebu na duvanskim proizvodima / Commission Delegated Directive 2014/109/EU of 10 October 2014 amending Annex II to Directive 2014/40/EU of the European Parliament and of the Council by establishing the library of picture warnings to be used on tobacco products, OJ L 360, 17.12.2014.
<u>Neusklađeno / Not harmonized</u>
32015D1842
Implementaciona Odluka Komisije (EU) 2015/1842 od 9. oktobra 2015. o tehničkim specifikacijama za položaj, dizajn i oblik kombiniranih zdravstvenih upozorenja za duhanske proizvode za pušenje / Commission Implementing Decision (EU) 2015/1842 of 9 October 2015 on the technical specifications for the layout, design and shape of the combined health warnings for tobacco products for smoking (notified under document C(2015) 6729), OJ L 267, 14.10.2015.
<u>Djelimično usklađeno/ Partly harmonized</u>
32003H0054
Preporuka Savjeta od 2. decembra 2002. o prevenciji pušenja i inicijativom za poboljšanje kontrole duvanskih proizvodima / Council Recommendation of 2 December 2002 on the prevention of smoking and on initiatives to improve tobacco control OJ L 22, 25.1.2003
<u>Potpuno usklađeno/ Fully harmonized</u>
32009H1205(01)
Preporuka Savjeta od 30. novembra 2009. godine o zonama bez duvanskog dima / Council Recommendation of 30 November 2009 on smoke-free environments, OJ C 296, 5.12.2009.
<u>Potpuno usklađeno/ Fully harmonized</u>
32003L0033
Direktiva 2003/33/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. maja 2003. godine o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o oglašavanju i sponzorstvu duvanskih proizvoda / Directive 2003/33/EC of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States relating to the advertising and sponsorship of tobacco products, OJ L 152, 20.06.2003.
<u>Potpuno usklađeno/ Fully harmonized</u>
c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije
Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stupa na njegove usklađenosti
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrta/predloga propisa Crne Gore s pravnom

tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
Potpuna usklađenost s direktivama 32014L0040 i 32014L0109 i s odlukom 32015D1842 će se postići donošenjem podzakonskog akta o slikovnom prikazu, položaju, dizajnu, obliku i drugim pitanjima od značaja za isticanje kombinovanih zdravstvenih upozorenja. Rok za donošenje ovog podzakonskog akta je III kvartal 2021. godine.	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	/
8. Navesti pravne akte Savjeta Europe i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrta/predloga propisa	/
Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.	
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Europe i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
Navedeni izvori prava EU su prevedeni na hrvatski jezik.	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda je preveden na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrta/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Predloga zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda nije bilo učešća konsultanata.	
Potpis / elektroničke obrađivača propisa	Potpis / glavni pregovarač
Datum: 26.07.2021.	Datum: 26.07.2021.

Prilog obrasta:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrta/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrta/predloga propisa	1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrta/predloga propisa na Vladi							
MZ-IU/PZ/19/01	MZ-IU/PZ/19/01							
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka								
Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2014/40/EU od 3. aprila 2014. godine o približavanju zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duvanskih i srodnih proizvoda i o prestanku važenja Direktive 2001/37/EZ - 32014L0040								
Delegirana Direktiva Komisije 2014/109/EU od 10. oktobra 2014. godine o izmjeni Priloga II. Direktivi 2014/40/EU Evropskog parlamenta i Savjeta uspostavljanjem zbirke slikevnih upozorenja za upotrebu na duvanskim proizvodima - 32014L0109								
Implementaciona Odluka Komisije (EU) 2015/1842 od 9. oktobra 2015. o tehničkim specifikacijama za položaj, dizajn i oblik kombiniranih zdravstvenih upozorenja za duvanske proizvode za pušenje – 32015D1842								
Preporuka Savjeta od 2. decembra 2002. o prevenciji pušenja i inicijativom za poboljšanje kontrole duvanskih proizvodima - 32003H0054								
Preporuka Savjeta od 30. novembra 2009. godine o zonama bez duvanskog dima - 32009H296/02								
Direktiva 2003/33/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. maja 2003. godine o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o oglašavanju i sponsorstvu duvanskih proizvoda – 32003L0033								
3. Naziv nacrta/predloga propisa Crne Gore								
Na crnogorskom jeziku	Na engleskom jeziku							
Predlog zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda	Proposal for the Law on Restriction on the use of Tobacco Products							
4. Usklađenost nacrta/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije								
a)	b)	c)	d)	e)				
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrta/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrta/predloga propisa Crne Gore s odredbom	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti				

		izvora prava Evropske unije		
Direktiva 2014/40/EU				
<p>Predmet direktive</p> <p>Član 1</p> <p>Cilj ove direktive je približavanje zakona i drugih propisa država članica o:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) sastojcima i emisijama duvanskih proizvoda i srodnim obavezama izvještavanja uključujući maksimalne nivoe emisija katrana, nikotina i ugljen monoksida za cigarete; b) određenim aspektima označavanja i pakovanja duvanskih proizvoda uključujući zdravstvena upozorenja koja treba da se nalaze na jediničnim pakovanjima duvanskih proizvoda i spoljnoj ambalaži kao i oznake za praćenje i bezbjednost koje važe za duvanske proizvode kako bi se obezbijedila usklađenost s ovom direktivom; (c) zabrani stavljanja na tržište duvana za oralnu upotrebu; (d) prekograničnoj prodaji duvanskih proizvoda na daljinu; (e) obavezi dostavljanja obavještenja o novim duvanskim proizvodima; (f) stavljanju na tržište i označavanju određenih proizvoda koji su srodni duvanskim proizvodima, odnosno elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje i biljnih proizvoda za pušenje; <p>kako bi se olakšalo neometano funkcionisanje unutrašnjeg tržišta za duvanske i srodne proizvode, uzimajući kao polaznu osnovu visok stepen zaštite zdravlja ljudi, pogotovo za mlade ljude, i kako bi se zadovoljile obaveze Unije prema Okvirnoj konvenciji Svjetske zdravstvene organizacije o kontroli duvana.</p>	<p>Član 1</p> <p>Ovim zakonom se, u cilju zaštite života i zdravlja ljudi, propisuju mјere za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih i sličnih proizvoda, sprječavanje štetnih posljedica njihove upotrebe, sastojci i emisija, obilježavanje pojedinačnih i spoljašnjih pakovanja, stavljanje u promet duvanskih proizvoda i elektronskih cigareta, kao i mјere za sprječavanje izlaganja sekundarnom duvanskom dimu i obezbjeđivanje vazduha bez duvanskog dima.</p> <p>Član 5</p> <p>Mјere za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih proizvoda obuhvataju zabranu reklamiranja, proizvodnju, promet i obilježavanje duvanskih proizvoda, zabranu pušenja u radnom i javnom prostoru i izlaganje sekundarnom duvanskom dimu, uticaj na maloljetna lica, kao i druga pitanja od značaja za zaštitu života i zdravlja ljudi, u skladu sa principima utvrđenim Okvirnom konvencijom Svjetske zdravstvene organizacije o kontroli duvana.</p> <p>Sekundarni duvanski dim je dim koji se ispušta sagorijevanjem na zapaljenom kraju cigarete ili iz drugih duvanskih proizvoda za pušenje, u kombinaciji sa dimom koji pušač izdiše.</p> <p>Član 8</p> <p>Zabranjen je promet duvana za oralnu upotrebu.</p> <p>Član 9</p> <p>Zabranjena je prekogranična prodaja na daljinu duvanskih i sličnih proizvoda, elektronskih cigareta i posuda</p>	Potpuno usklađeno		

	<p>za ponovno punjenje, kao i novih duvanskih proizvoda.</p> <p>Član 4 (1(31))</p> <p>31) prekogranična prodaja na daljinu je prodaja duvanskih proizvoda kada kupac iz Crne Gore naručuje i kupuje duvanski proizvod od maloprodajnog objekta koji, van Crne Gore, ima sjedište, upravu, predstavništvo ili organizacioni dio, ako je pravno lice, odnosno boravak ili prebivalište, ako je preduzetnik.</p> <p>Član 40(1)</p> <p>Pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskih proizvoda koji se stavljuju u promet mora da bude obilježeno zdravstvenim upozorenjem koje se odnosi na štetna dejstva po život i zdravlje ljudi ili druge štetne posljedice njegove upotrebe, uključujući tekstualna upozorenja, kombinovana zdravstvena upozorenja, opšta upozorenja i informativne poruke, u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Član 53 (1)</p> <p>Proizvođači i uvoznici novih duvanskih proizvoda koji planiraju da stave u promet novi duvanski proizvod, dužni su da elektronskim putem o tome obavijeste Ministarstvo i Evropsku komisiju, šest mjeseci prije njegovog stavljanja u promet.</p>		
<p>Član 2</p> <p>Definicije</p> <p>Za svrhe ove direktive podrazumijeva se da je:</p> <p>1. duvan - listovi i drugi prirodni prerađeni ili neprerađeni djelovi biljke duvana uključujući ekspandirani i rekonstituisani duvan;</p>	<p>Član 4, 1((1))</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:</p> <p>1) duvan podrazumijeva listove obrađenog duvana i drugih prirodnih, prerađenih ili neprerađenih djelova duvana, uključujući ekspandirani i rekonstituisani duvan;</p>	Potpuno usklađeno	
<p>2. duvan za lulu - duvan koji se može konzumirati putem postupka sagorijevanja i koji je namijenjen isključivo za korištenje u luli;</p>	<p>Član 4, 1((11))</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:</p> <p>11) duvan za lulu je duvanski proizvod koji može da se upotrebljava putem postupka sagorijevanja i koji je</p>	Potpuno usklađeno	

	namijenjen isključivo za korišćenje u lulu			
3. duvan za savijanje - duvan koji se može upotrebljavati za izradu cigareta koju vrše sami potrošači ili maloprodajna mjesta;	<p>Član 4, 1((4))</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 5) duvan za samostalno motanje – rezani duvan je duvan koji je rezan ili drugačije sječen, savijen ili stisnut u komade, koji potrošač može da upotrebljava za samostalnu izradu cigareta;</p>	Potpuno usklađeno		
4. duvanski proizvodi - proizvodi koji se mogu konzumirati a koji se sastoje, čak i samo djelimično, od duvana koji jeste ili nije genetski modifikovan;	<p>Član 3 (1)</p> <p>Duvanski proizvodi su cigarete i drugi duvanski proizvodi (cigare, cigarilos, rezani duvan, duvan za lulu, duvan za žvakanje, duvan za šmrkanje - burmut i druge duvanske prerađevine) dobijeni industrijskom proizvodnjom, sastavljeni u cijelosti ili djelimično od duvana, koji može da bude i genetski modifikovan.</p>	Potpuno usklađeno		
5. bezdimni duvanski proizvod - duvanski proizvod koji ne uključuje postupak sagorijevanja, uključujući duvan za žvakanje, duvan za šmrkanje i duvan za oralnu upotrebu;	<p>Član 4, 1((7))</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 7)bezdimni duvanski proizvodi su duvanski proizvodi čijom upotrebom se ne vrši sagorijevanje, uključujući duvan za žvakanje, duvan za šmrkanje i duvan za oralnu upotrebu;</p>	Potpuno usklađeno		
6. duvan za žvakanje - bezdimni duvanski proizvod posebno namijenjen za žvakanje;	<p>Član 4, 1((8))</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 8)duvan za žvakanje je bezdimni duvanski proizvod posebno namijenjen za žvakanje;</p>	Potpuno usklađeno		
7. duvan za šmrkanje - bezdimni duvanski proizvod koji se može konzumirati putem nosa;	<p>Član 4, 1((9))</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 9) duvan za šmrkanje je bezdimni duvanski proizvod koji se može upotrebljavati udisanjem putem nosa;</p>	Potpuno usklađeno		
8. duvan za oralnu upotrebu - svi duvanski proizvodi za oralnu upotrebu, osim onih namijenjenih za šmrkanje ili žvakanje, izrađeni u cijelosti ili djelimično od duvana, u obliku praha ili čestica ili u bilo kakvoj kombinaciji tih oblika, naročito oni u kesicama ili poroznim kesicama;	<p>Član 4, 1((10))</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 10)duvan za oralnu upotrebu je svaki duvanski proizvod koji se upotrebljava za oralnu upotrebu, osim onih namijenjenih za udisanje ili žvakanje, koji su izrađeni u cijelosti ili djelimično od duvana, u obliku praha ili čestica ili u bilo kakvoj kombinaciji tih oblika, posebno onih u vrećicama ili</p>	Potpuno usklađeno		

	poroznim vrećicama;		
9. duvanski proizvodi za pušenje - duvanski proizvodi, osim bezdimnog duvanskog proizvoda;	<p>Član 4, 1((6))</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 6) duvanski proizvodi za pušenje su svi duvanski proizvodi, osim bezdimnih duvanskih proizvoda;</p>	Potpuno usklađeno	
10. cigareta - svitak duvana koji se može konzumirati putem postupka sagorijevanja i koji je dodatno definisan u članu 3 stav 1 Direktive Savjeta 2011/64/EU;	<p>Član 4 (1(2))</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 4)cigaretama se smatraju svitci duvana, koji mogu da se puše takvi kakvi su i ne svrstavaju se u cigare i cigarilose, svitci duvana koji se na jednostavan, neindustrijski način stavljuju u papirne tube za cigarete, svitci duvana koji se na jednostavan neindustrijski način savijaju u papir za savijanje cigareta, kao i proizvodi koji su u cijelini ili djelimično izrađeni od duvanskih surogata i ispunjavaju uslove koji se odnose na cigarete, osim proizvoda koji se upotrebljavaju isključivo u zdravstvene svrhe. Svitci duvana podrazumijevaju dvije cigarete čija dužina bez filtera ili muštikle je duža od 8 cm, ali nije duža od 11 cm, tri cigarete koje bez filtera, odnosno muštikle su duže od 11 cm, ali nijesu duže od 14 cm;</p>	Potpuno usklađeno	
11. cigara - svitak duvana koji se može konzumirati putem postupka sagorijevanja i koji je dodatno definisan u članu 4 stav 1 Direktive 2011/64/EU;	<p>Član 4 1((3))</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 3)cigare su svitci duvana koji mogu da se puše, s obzirom na njihova svojstva i uobičajena očekivanja korisnika, ako su: sa spoljnjim omotačem od prirodnog duvana, punjeni smjesom izrezanom na trake i sa spoljnjim omotačem uobičajene boje duvana, od rekonstituisanog duvana, koji u potpunosti pokriva proizvod, a zavisno od vrste i filtera, ali u slučaju cigara sa muštiklom ne pokriva i muštiklu, čija je jedinična težina bez filtera ili muštikle veća od 2,3 grama a najviše do 10 grama, obima najmanje 34 mm, kao i proizvodi koji djelimično sadrže materije koje nijesu duvan, a koji ispunjavaju uslove koji se odnose na cigarete;</p>	Potpuno usklađeno	

12. cigarilos - manja vrsta cigare i koja je dodatno definisana u članu 8 stav 1 Direktive Savjeta 2007/74/EZ (15);	<p>Član 4 (1((4))</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 4)cigarilos su manja vrsta cigara izrađena kao gotov duvanski proizvod čija najveća težina može da bude do 3 grama po komadu;</p>	Potpuno usklađeno	
13. duvan za vodenu lulu - duvanski proizvod koji se može konzumirati putem vodene lule. Za potrebe ove direktive duvan za vodenu lulu smatra se duvanskim proizvodom za pušenje. Ako se proizvod može upotrebljavati i putem vodenih lula i kao duvan za savijanje, smatra se duvanom za savijanje.	<p>Član 4 (1((12))</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 12)duvan za vodenu lulu (nargila) je duvanski proizvod koji može da se upotrebljava putem vodene lule i smatra se duvanskim proizvodom za pušenje, a ako može da se upotrebljava i putem vodene lule i kao rezani duvan, onda se smatra rezanim duvanom;</p>	Potpuno usklađeno	
14. novi duvanski proizvod - duvanski proizvod koji: (a) ne pripada ni jednoj od sljedećih kategorija: cigarete, duvan za savijanje, duvan za lule, duvan za vodene lule, cigare, cigarilos, duvan za žvakanje, duvan za šmrkanje ili duvan za oralnu upotrebu; i (b) stavljen je na tržište nakon 19. maja 2014. godine;	<p>Član 4 (1((23))</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 23)novi duvanski proizvod je duvanski proizvod koji ne pripada ni jednoj od sljedećih kategorija: cigarete, rezani duvan, duvan za lulu, duvan za vodenu lulu, cigare, cigarilos, duvan za žvakanje, duvan za šmrkanje ili duvan za oralnu upotrebu i koji je stavljen na tržište nakon 19. maja 2014. godine;</p>	Potpuno usklađeno	
15. biljni proizvod za pušenje - proizvod na bazi biljaka, trave ili voća koji ne sadrži duvan, a može se konzumirati putem postupka sagorijevanja;	<p>Član 4 (1((26))</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 26)biljni proizvod za pušenje je proizvod na bazi bilja, trave ili voća koji ne sadrži duvan, a može da se upotrebljava sagorijevanjem;</p>	Potpuno usklađeno	
16. elektronska cigareta - proizvod koji se može koristiti za konzumiranje pare koja sadrži nikotin putem muštikle ili bilo koji sastavni dio tog proizvoda, uključujući uložak, tank i uređaj bez uloška ili tanka. Elektronske cigarete mogu biti potrošne ili se mogu dopunjavati putem rezervoara za dopunjavanje i tanka ili se mogu dopunjavati pomoću uložaka za jednokratnu upotrebu;	<p>Član 4 (1((24))</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 24)elektronska cigareta je proizvod koji može da se upotrebljava za konzumaciju pare koja sadrži nikotin putem usnika ili bilo koji sastavni dio tog proizvoda, uključujući uložak, punjenje i uređaj bez uloška ili punjenja. Elektronska cigareta može da bude potrošna-za jednokratnu upotrebu, ili ponovo punjiva-za višekratnu upotrebu, putem posude za ponovno punjenje, punjenja ili pomoću uložaka za</p>	Potpuno usklađeno	

	jednokratnu upotrebu;		
17. rezervoar za dopunjavanje - posuda koja sadrži tečnost s nikotinom, a koja se može koristiti za dopunjavanje elektronske cigarete;	<p>Član 4 (1(25))</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 25)posuda za ponovno punjenje je posuda koja sadrži tečnost sa nikotinom i koristi se za ponovno punjenje elektronske cigarete;</p>	Potpuno usklađeno	
18. sastojak - duvan, aditiv, kao i svaka supstanca ili element prisutan u završenom duvanskom ili srodnom proizvodu uključujući papir, filter, tintu, kapsule i ljepila;	<p>Član 23 (2)</p> <p>Sastojak duvanskog proizvoda je duvan, aditiv, kao i svaka supstanca ili njen sastavni dio koji sadrži gotov duvanski ili slični proizvod, uključujući papir, filter, boju, kapsule, lijepak i druga vezivna sredstva.</p>	Potpuno usklađeno	
19. nikotin - nikotinski alkaloidi;	<p>Član 24 (1(1))</p> <p>Dozvoljena je proizvodnja i promet duvanskih proizvoda čiji je maksimalni nivo emisije, po cigaretama:</p> <p>1) 10 mg katrana (suvi, bezvodni i beznikotinski kondenzat dima);</p>	Potpuno usklađeno	
20. katan - suvi, bezvodni, beznikotinski kondenzat dima;	<p>Član 24 (1(2))</p> <p>Dozvoljena je proizvodnja i promet duvanskih proizvoda čiji je maksimalni nivo emisije, po cigaretama:</p> <p>2) 1 mg nikotina (nikotinski alkaloidi);</p>	Potpuno usklađeno	
21. emisije - supstance koje se oslobođaju prilikom namjenske upotrebe duvanskog ili srodnog proizvoda, kao što su supstance iz dima ili supstance koje se otpuštaju u procesu upotrebe bezdimnih duvanskih proizvoda;	<p>Član 4 (1(19))</p> <p>19)emisija podrazumijeva otpuštanje (oslobađanje) supstanci iz duvanskog dima koje nastaje u postupku upotrebe duvanskih ili sličnih proizvoda ili otpuštanje supstanci koje nastaje u postupku upotrebe bezdimnih duvanskih proizvoda;</p>	Potpuno usklađeno	
22. maksimalni nivo ili maksimalni nivo emisije - najveći sadržaj ili emisija, uključujući nulu, supstance u duvanskom proizvodu, mjereno u miligramima;	<p>Član 24</p> <p>Maksimalno dozvoljeni nivo (maksimalni nivo emisije) je najveći sadržaj (emisija) supstanci u duvanskom proizvodu, uključujući nulu mjereno u miligramima.</p> <p>Dozvoljena je proizvodnja i promet duvanskih proizvoda čiji je maksimalni nivo emisije, po cigaretama:</p>	Potpuno usklađeno	

	<p>1) 10 mg katrana (suvi, bezvodni i beznikotinski kondenzat dima);</p> <p>2) 1 mg nikotina (nikotinski alkaloid); i</p> <p>3) 10 mg ugljen monoksida.</p>		
23. aditiv - supstanca, osim duvana, koja je dodata duvanskom proizvodu, jediničnom pakovanju ili bilo kakvoj spoljnoj ambalaži;	<p>Član 23 (3) Aditiv je supstanca, koja je dodata duvanskom proizvodu, pojedinačnom pakovanju ili bilo kom spoljašnjem pakovanju duvanskog proizvoda, osim duvana.</p>	Potpuno usklađeno	
24. aromatična supstanca - aditiv koji dodaje miris i/ili ukus;	<p>Član 4 (1(21)) 21) karakteristična aroma duvanskog proizvoda je aroma, odnosno miris ili ukus, osim duvanskog, koji proizilazi iz dodatka jednog ili kombinacije više aditiva, uključujući aromu voća, začina, bilja, alkohola, slatkiska, mentola ili vanile, kao i drugih ukusa i mirisa prisutnih prije ili tokom upotrebe duvanskog proizvoda;</p> <p>Član 35 (1) Zabranjena je proizvodnja i promet duvanskih proizvoda kojima su dodati aditivi sa karakterističnom aromom.</p>	Potpuno usklađeno	
25. karakteristična aroma - jasno primjetan miris ili ukus, osim duvanskog, koji je rezultat aditiva ili kombinacije aditiva, uključujući, ali ne i ograničavajući se na, aromu voća, začina, bilja, alkohola, slatkiska, mentola ili vanile, koja je primjetna prije ili tokom potrošnje duvanskog proizvoda;	<p>Član 4 (1(21)) 21) karakteristična aroma duvanskog proizvoda je aroma, odnosno miris ili ukus, osim duvanskog, koji proizilazi iz dodatka jednog ili kombinacije više aditiva, uključujući aromu voća, začina, bilja, alkohola, slatkiska, mentola ili vanile, kao i drugih ukusa i mirisa prisutnih prije ili tokom upotrebe duvanskog proizvoda;</p>	Potpuno usklađeno	
26. stvaranje zavisnosti - farmakološki potencijal supstance da uzrokuje zavisnost, stanje koje utiče na sposobnost pojedinca da kontroliše svoje ponašanje, davanjem prijatnog osjećaja ili olakšanja od apstinencijskih simptoma ili oboje;	<p>Član 4 (1(20)) Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 20)stvaranje zavisnosti je farmakološka sposobnost supstance da izazove zavisnost, stanje koje utiče na sposobnost pojedinca da kontroliše svoje ponašanje, davanjem osjećaja nagrade i/ili olakšanja od apstinencijskih simptoma;</p>	Potpuno usklađeno	

	Član 30 (3) Ministarstvo, odnosno Institut, u skladu sa procjenom štetnosti sastojaka i emisije supstanci iz duvanskih proizvoda, pored podataka iz st. 1 i 2 ovog člana, od proizvođača i uvoznika duvanskih proizvoda mogu da traže izradu studije, radi procjene uticaja izmijenjenih sastojaka cigareta na zdravlje ljudi, uzimajući u obzir toksičnost, odnosno stepen do koga sastojak duvanskog proizvoda može da pruzrokuje štetna dejstva u ljudskom organizmu, uključujući dejstva koja nastupaju protekom vremena, uslijed višekratne ili kontinuirane upotrebe duvanskog proizvoda ili izloženosti duvanskom dimu i stvaranje zavisnosti.	Potpuno usklađeno	
27. toksičnost - stepen do kojeg supstanca može uzrokovati štetne posljedice u ljudskom organizmu, uključujući uticaje koji nastupaju tokom vremena, obično putem višekratnog ili kontinuiranog konzumiranja ili izloženosti;	Član 4 (1)(28)) 28) značajna promjena okolnosti je povećanje obima prodaje prema kategoriji proizvoda za najmanje 10 % u najmanje pet država članica, na osnovu podataka o prodaji dostavljenih u skladu s članom 5 stav 6, ili povećanje nivoa raširenosti pušenja u grupi potrošača mlađih od 25 godina za najmanje pet procentnih poena u najmanje pet država članica po predmetnoj kategoriji proizvoda na osnovu Posebnog izvještaja Eurobarometra broj 385 od maja 2012. godine ili ekvivalentnih studija o raširenosti pušenja; u svakom slučaju, smatra se da se značajna promjena okolnosti nije dogodila ako obim prodaje kategorije proizvoda na maloprodajnom nivou ne prelazi 2,5 % od ukupne prodaje duvanskih proizvoda na nivou Unije;	Potpuno usklađeno	
29. spoljna ambalaža - bilo koje pakovanje u kojem su duvanski ili srođni proizvodi stavljeni na tržiste i koje obuhvata jednu ili više jediničnih pakovanja; prozirni omoti ne smatraju se spoljnom ambalažom;	Član 40 (2) Pakovanje duvanskog proizvoda je kutija ili omot u kome se vrši prodaja duvanskog proizvoda, ne računajući providni omot.	Potpuno usklađeno	
30. jedinično pakovanje - najmanje samostalno pakovanje duvanskog ili srodnog proizvoda koje se stavlja na	Član 40 (3) Pojedinačno pakovanje duvanskog proizvoda je	Potpuno usklađeno	

tržište;	najmanje pakovanje duvanskog proizvoda koje se samostalno stavlja u promet, a spoljašnje pakovanje duvanskog proizvoda je pakovanje u kome se duvanski proizvod stavlja u promet i koje sadrži jedan ili više upakovanih komada pojedinačnih pakovanja.		
31. kesica znači jedinično pakovanje duvana za savijanje bilo u obliku pravougaonog džepa s poklopcom koji pokriva otvor ili u obliku samostojeće kesice;	<p>Član 41 (2)</p> <p>Zdravstveno upozorenje na pojedinačnom pakovanju duvanskog proizvoda, osim cigareta i rezanog duvana koji se stavlja u promet u vrećicama, može da bude utisnuto i na naljepnici, pod uslovom da naljepnica ne može da se odstrani.</p>	Potpuno usklađeno	
32. zdravstveno upozorenje - upozorenje koje se tiče štetnih uticaja proizvoda na zdravlje ljudi ili drugih nepoželjnih posljedica njegovog konzumiranja, uključujući tekstualna upozorenja, kombinovana zdravstvena upozorenja, opšta upozorenja i informativne poruke, kako je predviđeno u ovoj direktivi;	<p>Član 40 (1)</p> <p>Pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskih proizvoda koji se stavljuju u promet mora da bude obilježeno zdravstvenim upozorenjem koje se odnosi na štetna dejstva po život i zdravlje ljudi ili druge štetne posljedice njegove upotrebe, uključujući tekstualna upozorenja, kombinovana zdravstvena upozorenja, opšta upozorenja i informativne poruke, u skladu sa ovim zakonom.</p>	Potpuno usklađeno	
33. kombinovano zdravstveno upozorenje - zdravstveno upozorenje koje se sastoji od kombinacije teksta upozorenja i odgovarajućih fotografija ili ilustracija, kako je predviđeno u ovoj direktivi;	<p>Član 44 (1)</p> <p>Svako pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskog proizvoda za pušenje mora da sadrži kombinovano zdravstveno upozorenje koje se sastoji od fotografije ili ilustracije u boji i jednog od sljedećih tekstualnih upozorenja:</p> <p>1) "Pušenje prouzrokuje devet od deset slučajeva raka pluća"; 2) "Pušenje prouzrokuje rak usne duplje i grla"; 3) "Pušenje šteti plućima"; 4) "Pušenje prouzrokuje infarkt"; 5) "Pušenje prouzrokuje moždani udar i invalidnost"; 6) "Pušenje prouzrokuje zakrećenje arterija"; 7) "Pušenje povećava rizik za nastanak sljepila"; 8) "Pušenje šteti zubima i desnim";</p>	Potpuno usklađeno	

	9) "Pušenje može da ubije vaše nerođeno dijete"; 10) "Vaš dim štetan je za vašu djecu, porodicu i prijatelje"; 11) "Djeca pušača imaju veće izglede da počnu da puše"; 12) "Prestanite da pušite - ostanite živi za svoje najbliže"; 13) „Pušenje smanjuje plodnost”; i 14) "Pušenje povećava rizik za nastanak impotencije".			
34. prekogranična prodaja na daljinu - prodaja potrošačima na daljinu kada se potrošač, u trenutku naručivanja proizvoda od maloprodajnog mjesta, nalazi u državi članici koja nije država članica ili treća zemlja u kojoj je to maloprodajno mjesto osnovano; za maloprodajno mjesto smatra se da je osnovano u državi članici: (a) u slučaju fizičkog lica: ako ima svoju poslovnu jedinicu u toj državi članici; (b) u drugim slučajevima: ako maloprodajno mjesto ima svoje zakonsko sjedište, centralnu upravu ili poslovnu jedinicu, uključujući podružnicu, agenciju ili bilo kakvu drugu ispostavu, u toj državi članici;	Član 4 (1(31)) 31)prekogranična prodaja na daljinu je prodaja duvanskih proizvoda kada kupac iz Crne Gore naručuje i kupuje duvanski proizvod od maloprodajnog objekta koji, van Crne Gore, ima sjedište, upravu, predstavništvo ili organizacioni dio, ako je pravno lice, odnosno boravak ili prebivalište, ako je preduzetnik.	Potpuno usklađeno		
35. potrošač - fizičko lice koje postupa za potrebe izvan svoje trgovачke, poslovne, obrtne ili stručne djelatnosti;	Član 4 (1(22)) 22)korisnik je fizičko lice koje upotrebljava duvanski proizvod, za sopstvene potrebe, van svoje trgovачke, poslovne, privredne ili stručne djelatnosti;	Potpuno usklađeno		
36. sistem za provjeru starosti - računarski sistem koji elektronski, u skladu s domaćim zahtjevima, nedvosmisleno potvrđuje starosnu dob potrošača;	Član 4 (1(29)) 29)sistem za provjeru starosti je elektronski sistem kojim se pouzdano provjerava starost kupca, u skladu sa propisanim zahtjevima;	Potpuno usklađeno		
37. proizvođač - bilo koje fizičko ili pravno lice koje proizvodi proizvod ili ima dizajniran ili proizveden proizvod i trguje njime pod svojim imenom ili zaštitnim znakom;	Član 4 (1(15)) 15)proizvođač je pravno lice ili preduzetnik koji proizvodi ili ima dizajniran ili gotov duvanski proizvod koji stavlja u promet, pod svojim nazivom ili zaštitnim znakom;	Potpuno usklađeno		
38. uvoz duvana ili srodnih proizvoda - ulazak takvih proizvoda na teritoriju Unije, osim ako za te proizvode po njihovom ulasku u Uniju ne važi carinski postupak ili dogovor	Član 4 (1(17)) 15)uvoz je nabavka duvanskih proizvoda iz druge države, osim ako se primjenjuje carinski postupak o izuzeću ili	Potpuno usklađeno		

o izuzeću, kao i njihovo oslobođanje od carinskog postupka ili dogovora o izuzeću;	oslobođanju od carinskog postupka, u skladu sa zakonom kojim se uređuje carinski postupak;		
39. uvoznik duvana ili srodnih proizvoda - vlasnik ili lice koje ima pravo da raspolaže duvanom ili srodnim proizvodima koji su uvezeni na teritoriju Unije;	Član 4 (1(18)) 18)uvoznik je pravno lice ili preduzetnik koji je izvršio uvoz duvanskih proizvoda u Crnu Goru i koji ima pravo raspolaganja tim duvanskim proizvodima;	Potpuno usklađeno	
40. stavljanje na tržište - staviti proizvode, bez obzira na mjesto proizvodnje, na raspolaganje potrošačima u Uniji besplatno ili uz plaćanje, uključujući prodajom na daljinu; u slučaju prekograničnih prodaja na daljinu proizvod se smatra stavljenim na tržište u državi članici u kojoj se nalazi potrošač;	Član 4 (1(16)) 16)promet je uvoz, izvoz, skladištenje radi prodaje i prodaja, odnosno stavljanje duvanskih proizvoda na tržište-činjenje dostupnim korisnicima, bez obzira na mjesto proizvodnje, besplatno ili uz plaćanje, uključujući i prodaju na daljinu	Potpuno usklađeno	
41. maloprodajno mjesto - mjesto gdje se duvanski proizvodi stavljuju na tržište, uključujući i mjesto gdje ih na tržište stavlja fizičko lice.	Član 4(1(27)) 27)maloprodajni objekat je objekat u kome se duvanski proizvodi stavljuju u promet na malo i čine dostupnim korisnicima;	Potpuno usklađeno	
Član 3 Maksimalni nivo emisija katrana, nikotina, ugljen monoksida i drugih supstanci 1. Nivo emisija iz cigareta stavljenih na tržište ili proizvedenih u državama članicama (u daljem tekstu: maksimalni nivo emisije) ne smije biti veći od: (a) 10 mg katrana po cigaretici; (b) 1 mg nikotina po cigaretici; (c) 10 mg ugljen monoksida po cigaretici.	Član 24 Maksimalno dozvoljeni nivo (maksimalni nivo emisije) je najveći sadržaj (emisija) supstanci u duvanskom proizvodu, uključujući nulu mjeru u miligramima. Dozvoljena je proizvodnja i promet duvanskih proizvoda čiji je maksimalni nivo emisije, po cigaretici: 4) 10 mg katrana (suvi, bezvodni i beznikotinski kondenzat dima); 5) 1 mg nikotina (nikotinski alkaloid); i 6) 10 mg ugljen monoksida.	Potpuno usklađeno	
2. Komisija je ovlašćena za donošenje delegiranih akata u skladu s članom 27 radi smanjivanja maksimalnog nivoa emisija iz stava 1, gdje je to potrebno na osnovu međunarodno dogovorenih standarda.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo	
3. Države članice obavještavaju Komisiju o svim maksimalnim nivoima emisije koje utvrde za emisije iz cigareta osim emisija iz stava 1 i za emisije iz duvanskih	Član 31 Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da, pored emisije supstanci iz člana 24 ovog zakona, izvrše	Potpuno usklađeno	

proizvoda koji nijesu cigarete.	<p>mjerenje emisije i drugih supstanci iz duvanskih proizvoda, na zahtjev Ministarstva.</p> <p>Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da jedanput godišnje, do 20. decembra tekuće godine obavijeste Ministarstvo u elektronskom obliku, o metodama koje su korištene za mjerenje emisije supstanci iz stava 1 ovog člana, kao i o svim maksimalnim nivoima emisije ovih supstanci.</p> <p>O metodama i maksimalnom nivou emisije supstanci iz stava 2 ovog člana, Ministarstvo do 31. decembra tekuće godine obavještava Evropsku komisiju.</p> <p>Ako proizvođač duvanskih proizvoda nema sjedište u Evropskoj uniji, a uvoznik ima, podatke iz stava 3 ovog člana dostavlja uvoznik, a ako ni proizvođač ni uvoznik nemaju sjedište u Evropskoj uniji, podatke dostavljaju i jedan i drugi.</p>			
4. Komisija donosi delegirane akte u skladu s članom 27 da bi uključila u propise Unije standarde koje su dogovorile strane Konvencije o kontroli duvana ili Svjetska zdravstvena organizacija, a koji se odnose na najviši nivo emisija za emisije iz cigareta osim emisija iz stava 1 i za emisije iz duvanskih proizvoda koji nijesu cigarete.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Član 4 Metode mjerenja <p>1. Emisije katrana, nikotina ili ugljen monoksida iz cigareta mjeri se na osnovu ISO standarda 4387 za katran, ISO standarda 10315 za nikotin i ISO standarda 8454 za ugljen monoksid.</p> <p>Tačnost mjerjenja za katran, nikotin i ugljen monoksid utvrđuje se u skladu s ISO standardom 8243.</p>	Član 26 Emisija katrana, nikotina i ugljen monoksida iz cigareta određuje se, na osnovu: 1) ISO standarda 4387 za katran; 2) ISO standarda 10315 za nikotin; i 3) ISO standarda 8454 za ugljen monoksid. Tačnost mjerjenja za katran, nikotin i ugljen monoksid određuje se u skladu sa ISO standardom 8243.	Potpuno usklađeno		
<p>2. Mjerenja iz stava 1 provjeravaju laboratorije koje su odobrili i koje prate nadležni organi država članica.</p> <p>Te laboratorije ne smiju biti u vlasništvu duvanske industrije niti ona njima smije direktno ili indirektno upravljati.</p>	Član 27 Provjeru tačnosti mjerjenja emisije supstanci duvanskih proizvoda vrši laboratorijska koja je akreditovana u skladu sa standardom iz člana 26 stav 2 ovog zakona i koja	Potpuno usklađeno		

	<p>Države članice dostavljaju Komisiji listu odobrenih laboratorijskih mjerjenja, koja sadrži kriterijume korišćene za odobravanje i metode primijenjene za praćenje, i ažuriraju te liste prilikom svake promjene. Komisija obezbeđuje da liste odobrenih laboratorijskih mjerjenja budu dostupne javnosti</p> <p>ima ovlašćenje Ministarstva.</p> <p>Ministarstvo, na osnovu zahtjeva i dokaza o akreditaciji, izdaje ovlašćenje laboratoriji iz stava 1 ovog člana.</p> <p>Ministarstvo može da ukine ovlašćenje iz stava 2 ovog člana, ako laboratorija prestane da ispunjava propisane uslove.</p> <p>Listu ovlašćenih laboratorijskih mjerjenja iz stava 1 ovog člana Ministarstvo redovno ažurira i objavljuje na svojoj internet stranici.</p> <p>Listu ovlašćenih laboratorijskih mjerjenja iz stava 1 ovog člana, kao i kriterijume za davanje ovlašćenja, sa metodama za provjeru tačnosti mjerjenja emisije supstanci duvanskih proizvoda, Ministarstvo dostavlja Evropskoj komisiji.</p> <p>Bliže uslove u pogledu prostora, kadra i opreme koje moraju da ispunjavaju laboratorijske mjerjenja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.</p> <p>Član 28</p> <p>Pravna lica koja se bave proizvodnjom, prometom ili uvozom duvanskih proizvoda, ili sa njima povezana lica ne mogu da budu vlasnici laboratorijskih mjerjenja iz člana 27 ovog zakona, niti da imaju svoje predstavnike u njenim organima upravljanja ili nadzornim organima.</p>			
<p>3. Komisija je ovlašćena za donošenje delegiranih akata u skladu s članom 27 radi prilagođavanja metoda mjerjenja za emisije katrana, nikotina i ugljen monoksida, gdje je to potrebno, na osnovu napretka u nauci ili međunarodno dogovorenih standarda.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>4. Države članice obavještavaju Komisiju o svim metodama za mjerjenje koje koriste za emisije iz cigareta osim emisija iz stava 3 i za emisije duvanskih proizvoda koji nijesu cigarete.</p>	<p>Član 31</p> <p>Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da, pored emisije supstanci iz člana 24 ovog zakona, izvrše mjerjenje emisije i drugih supstanci iz duvanskih proizvoda, na zahtjev Ministarstva.</p> <p>Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	<p>da jedanput godišnje, do 20. decembra tekuće godine obavijeste Ministarstvo u elektronском облику, о методама које су коришћене за мјеренje емисије супстанци из става 1 овог члана, као и о свим максималним нивоима емисије ових супстанци.</p> <p>О методама и максималном нивоу емисије супстанци из става 2 овог члана, Министарство до 31. decembra tekuće године обавјештава Европску комисију.</p> <p>Ако производац дуванских производа нема sjedište у Европској унији, а увозник има, податке из става 3 овог члана доставља увозник, а ако ни производац ни увозник немају sjedište у Европској унији, податке достављају и један и други.</p>		
5. Комисија доноси делегирани акте у складу с чланом 27 да би укључила у прописе Уније стандарде које су договориле стране Конвенције о контроли дувана или Свјетска здравствена организација за методе мјеренja.	Nema odgovarajuće osredbe	Neprenosivo	
6. Државе чланице могу производаџима и увозницима дуванских производа наплатити пропорционалне накнаде за провјеру мјеренja из става 1 овог члана.	<p>Član 29 (4)</p> <p>Troškove mjerena iz st. 1 i 2 ovog člana snosi proizvođač, odnosno uvoznik duvanskog proizvoda.</p>	Potpuno uskladeno	
<p>Član 5</p> <p>Izvještavanje o sastojcima i emisijama</p> <p>1. Државе чланице од производаџаца и uvoznika duvanskih proizvoda zahtijevaju da svojim nadležnim nacionalnim organima podnose sljedeće podatke prema robnoj marki i vrsti:</p> <p>(a) listu svih sastojaka i njihovih količina korišćenih u proizvodnji duvanskih proizvoda, opadajućim redoslijedom prema masi svakog sastojka sadržanog u duvanskim proizvodima;</p> <p>(b) nivo emisije iz člana 3 st. 1 i 4;</p> <p>(c) gdje je dostupno, podatke o drugim emisijama i njihovom nivou.</p> <p>Za proizvode koji su već stavljeni na tržiste, ovi podaci</p>	<p>Član 30</p> <p>Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da, prema robnoj marki i vrsti duvanskih proizvoda, Ministarstvu i Institutu za javno zdravlje Crne Gore (u daljem tekstu: Institut) jedanput godišnje, do 20. decembra tekuće godine, dostave u elektronском облику:</p> <p>1) popis svih sastojaka i njihovih količina koje su korišćene u proizvodnji, u padajućem redoslijedu prema masi svakog sastojka sadržanog u duvanskim proizvodima;</p> <p>2) vrstu i maksimalni nivo emisija supstanци из člana 24 овог закона;</p> <p>3) vrstu i maksimalni nivo emisija drugih supstanци, ако постоје;</p>	Potpuno uskladeno	

<p>dostavljaju se do 20. novembra 2016. godine. Proizvođači ili uvoznici obavještavaju i nadležne organe predmetnih država članica ako je sastav proizvoda izmijenjen na način koji utiče na podatke date prema ovom članu. Za novi ili izmijenjeni duvanski proizvod, podaci koji se zahtijevaju prema ovom članu dostavljaju se prije stavljanja tih proizvoda na tržište.</p>	<p>4) podatke o registraciji supstanci i smještaju u duvanskim proizvodima i njihovoj klasifikaciji za stavljanje u promet, u skladu sa zakonom kojim se uređuju hemikalije;</p> <p>5) podatke o toksičnim sastojcima iz tačke 1 ovog stava, u zapaljenom ili nezapaljenom obliku, u zavisnosti od načina upotrebe duvanskog proizvoda i njihovom uticaju na zdravlje korisnika, uključujući i stvaranje zavisnosti;</p> <p>6) tehnički dokument koji sadrži opšti opis korišćenih aditiva i njihove osobine, za cigarete i rezani duvan, kao i metode mjerjenja njihove emisije; i</p> <p>7) spisak podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje.</p> <p>Ako nastupi izmjena podataka iz stava 1 ovog člana, proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da o tome obavijeste Ministarstvo i Institut, 60 dana prije stavljanja duvanskih proizvoda u promet i da, pored podataka iz stava 1 ovog člana, dostave:</p> <p>1) podatke o izmijenjenim sastojcima i načinu njihovog uticaja na podatke iz stava 1 ovog člana;</p> <p>2) izjavu o razlozima izmjene sastojaka duvanskog proizvoda, sa podacima o njihovom uticaju na zdravlje korisnika, uključujući i stvaranje zavisnosti.</p> <p>Ministarstvo, odnosno Institut, u skladu sa procjenom štetnosti sastojaka i emisije supstanci iz duvanskih proizvoda, pored podataka iz st. 1 i 2 ovog člana, od proizvođača i uvoznika duvanskih proizvoda mogu da traže izradu studije, radi procjene uticaja izmijenjenih sastojaka cigareta na zdravlje ljudi, uzimajući u obzir toksičnost, odnosno stepen do koga sastojak duvanskog proizvoda može da pruzrokuje štetna dejstva u ljudskom organizmu, uključujući dejstva koja nastupaju protekom vremena, uslijed višekratne ili kontinuirane upotrebe</p>		
--	--	--	--

	<p>duvanskog proizvoda ili izloženosti duvanskom dimu i stvaranje zavisnosti.</p> <p>Ministarstvo i Institut objavljaju na svojoj internet stranici podatke iz st. 1 i 2 ovog člana, osim podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje.</p> <p>Ako podaci iz st. 1 i 2 ovog člana za duvanski proizvod nijesu u skladu sa ovim zakonom, Ministarstvo obavještava organ uprave nadležan za inspekcijske poslove, radi preuzimanja odgovarajućih upravnih mjera i radnji, u skladu sa zakonom.</p>		
2. Listi sastojaka iz stava 1 tačka a prilaže se izjava u kojoj se navode razlozi zbog kojih su ti sastojci uključeni u predmetne duvanske proizvode. Ta lista sadrži i status sastojaka, uključujući i podatak da li su registrovani prema Regulativi Evropskog parlamenta i Savjeta (EZ) br. 1907/2006 kao i njihovu klasifikaciju prema Regulativi Evropskog parlamenta i Savjeta (EZ) br. 1272/2008.	<p>Član 30</p> <p>Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da, pored emisije supstanci iz člana 24 ovog zakona, izvrše mjerjenje emisije i drugih supstanci iz duvanskih proizvoda, na zahtjev Ministarstva.</p> <p>Ako nastupi izmjena podataka iz stava 1 ovog člana, proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da o tome obavijeste Ministarstvo i Institut, 60 dana prije stavljanja duvanskih proizvoda u promet i da, pored podataka iz stava 1 ovog člana, dostave:</p> <p>3) podatke o izmjenjenim sastojcima i načinu njihovog uticaja na podatke iz stava 1 ovog člana;</p> <p>4) izjavu o razlozima izmjene sastojaka duvanskog proizvoda, sa podacima o njihovom uticaju na zdravlje korisnika, uključujući i stvaranje zavisnosti.</p>	Potpuno usklađeno	
3. Listi iz stava 1 tačka a prilaže se i relevantni toksikološki podaci koji se tiču sastojaka u sagorjelom ili nesagorjelom obliku, po potrebi, i navode se naročito njihovi uticaji na zdravlje potrošača i uzimaju se u obzir, između ostalog, uticaji koji stvaraju zavisnost.	<p>Član 30</p> <p>Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da, prema robnoj marki i vrsti duvanskih proizvoda, Ministarstvu i Institutu za javno zdravlje Crne Gore (u daljem tekstu: Institut) jedanput godišnje, do 20. decembra tekuće godine, dostave u elektronskom obliku:</p> <p>8) popis svih sastojaka i njihovih količina koje su korišćene u proizvodnji, u padajućem redoslijedu prema masi svakog sastojka sadržanog u duvanskim</p>	Potpuno usklađeno	

<p>4 stav 4 proizvođači i uvoznici navode i metode korišćene za mjerjenje emisija. Države članice mogu tražiti od proizvođača ili uvoznika i da sprovedu studije koje su propisali nadležni organi radi procjene uticaja sastojaka na zdravlje, uzimajući u obzir, između ostalog, njihovo izazivanje zavisnosti i toksičnost.</p>	<p>proizvodima;</p> <ul style="list-style-type: none"> 9) vrstu i maksimalni nivo emisija supstanci iz člana 24 ovog zakona; 10) vrstu i maksimalni nivo emisija drugih supstanci, ako postoje; 11) podatke o registraciji supstanci i smješa u duvanskim proizvodima i njihovoj klasifikaciji za stavljanje u promet, u skladu sa zakonom kojim se uređuju hemikalije; 12) podatke o toksičnim sastojcima iz tačke 1 ovog stava, u zapaljenom ili nezapaljenom obliku, u zavisnosti od načina upotrebe duvanskog proizvoda i njihovom uticaju na zdravlje korisnika, uključujući i stvaranje zavisnosti; 13) tehnički dokument koji sadrži opšti opis korišćenih aditiva i njihove osobine, za cigarete i rezani duvan, kao i metode mjerjenja njihove emisije; i 14) spisak podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje. <p>Ako nastupi izmjena podataka iz stava 1 ovog člana, proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da o tome obavijeste Ministarstvo i Institut, 60 dana prije stavljanja duvanskih proizvoda u promet i da, pored podataka iz stava 1 ovog člana, dostave:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5) podatke o izmijenjenim sastojcima i načinu njihovog uticaja na podatke iz stava 1 ovog člana; 6) izjavu o razlozima izmjene sastojaka duvanskog proizvoda, sa podacima o njihovom uticaju na zdravlje korisnika, uključujući i stvaranje zavisnosti. <p>Ministarstvo, odnosno Institut, u skladu sa procjenom štetnosti sastojaka i emisije supstanci iz duvanskih proizvoda, pored podataka iz st. 1 i 2 ovog člana, od proizvođača i uvoznika duvanskih proizvoda mogu da traže izradu studije, radi procjene uticaja izmijenjenih</p>			
--	--	--	--	--

	<p>sastojaka cigareta na zdravlje ljudi, uzimajući u obzir toksičnost, odnosno stepen do koga sastojak duvanskog proizvoda može da pruzrokuje štetna dejstva u ljudskom organizmu, uključujući dejstva koja nastupaju protekom vremena, uslijed višekratne ili kontinuirane upotrebe duvanskog proizvoda ili izloženosti duvanskom dimu i stvaranje zavisnosti.</p> <p>Ministarstvo i Institut objavljaju na svojoj internet stranici podatke iz st. 1 i 2 ovog člana, osim podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje.</p> <p>Ako podaci iz st. 1 i 2 ovog člana za duvanski proizvod nijesu u skladu sa ovim zakonom, Ministarstvo obavještava organ uprave nadležan za inspekcijske poslove, radi preuzimanja odgovarajućih upravnih mjera i radnji, u skladu sa zakonom.</p>		
4. Države članice obezbjeđuju da su podaci dostavljeni u		Potpuno	

<p>skladu sa stavom 1 ovog člana i članom 6 dostupni javnosti na internet stranici. Prilikom stavljanja tih podataka na raspolaganje javnosti države članice vode računa o potrebi zaštite trgovačke tajne. Države članice zahtijevaju od proizvođača i uvoznika da navedu, prilikom dostavljanja podataka na osnovu stava 1 ovog člana i člana 6, za koje podatke smatraju da predstavljaju trgovačku tajnu.</p>	<p>Član 30 (4) Ministarstvo i Institut objavljaju na svojoj internet stranici podatke iz st. 1 i 2 ovog člana, osim podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje.</p>	usklađeno		
<p>5. Komisija aktima za sprovođenje utvrđuje i, ako je potrebno, ažurira format za dostavljanje i stavljanje podataka iz st. 1 i 6 ovog člana i člana 6 na raspolaganje javnosti. Ti akti za sprovođenje donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	Neprenosivo		
<p>6. Države članice od proizvođača i uvoznika traže da dostave raspoložive interne i eksterne studije o istraživanju tržišta i preferiranim izborima različitih grupa potrošača, uključujući mlade osobe i pušače, u vezi sa sastojcima i emisijama, kao i kratak pregled svakog istraživanja tržišta koje sprovode prilikom stavljanja novog proizvoda na tržište. Države članice od proizvođača i uvoznika zahtijevaju i izvještavanje o obimu njihove prodaje po robnoj marki i vrsti, koja se navodi po komadu cigarete ili kilogramu, i po državi članici za svaku godinu počevši od 1. januara 2015. godine. Države članice dostavljaju sve druge podatke o obimu prodaje koji su im dostupni.</p>	<p>Član 32 (1) Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da, do 15. januara tekuće godine, za prethodnu godinu, u elektronskom obliku dostave Ministarstvu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sve studije o istraživanju tržišta duvanskih i drugih proizvoda o sklonostima različitih grupa ispitanika (u odnosu na pol, obrazovanje, socijalnu strukturu i sl.), uključujući mlade i pušače; 2) sve studije o sastojcima i emisijama supstanci duvanskih proizvoda; 3) sažetke svih istraživanja tržišta koja su sprovedena prije stavljanja duvanskog proizvoda na tržište; 4) izvještaje o količini prodatih duvanskih proizvoda, po robnoj marki i vrsti, izražene po komadu cigarete ili kilogramu; 5) druge dostupne podatke od značaja za promet duvanskih proizvoda; i 6) spisak podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje. 	Potpuno usklađeno		
<p>7. Svi podaci i informacije iz ovog člana i člana 6 koji se moraju dostaviti državama članicama ili koje one moraju dostaviti, dostavljaju se u elektronskom obliku. Države</p>	<p>Član 32 Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da, do 15. januara tekuće godine, za prethodnu godinu, u</p>	Potpuno usklađeno		

<p>članice čuvaju podatke u elektronskom obliku i obezbjeđuju da Komisija i druge države članice imaju pristup tim podacima u svrhu primjene ove direktive. Države članice i Komisija obezbjeđuju da se s trgovачkim tajnama i drugim povjerljivim podacima postupa na povjerljiv način.</p>	<p>elektronskom obliku dostave Ministarstvu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sve studije o istraživanju tržišta duvanskih i drugih proizvoda o sklonostima različitih grupa ispitanika (u odnosu na pol, obrazovanje, socijalnu strukturu i sl.), uključujući mlade i pušače; 2) sve studije o sastojcima i emisijama supstanci duvanskih proizvoda; 3) sažetke svih istraživanja tržišta koja su sprovedena prije stavljanja duvanskog proizvoda na tržište; 4) izvještaje o količini prodatih duvanskih proizvoda, po robnoj marki i vrsti, izražene po komadu cigarete ili kilogramu; 5) druge dostupne podatke od značaja za promet duvanskih proizvoda; i 6) spisak podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje. <p>Podatke iz stava 1 ovog člana Ministarstvo čuva na bezbjednom mjestu i na način kojim se onemogućava neovlašćeni pristup ili izmjena tih podataka.</p> <p>Podatke iz stava 1 ovog člana Ministarstvo objavljuje na svojoj internet stranici.</p> <p>Troškovi dostavljanja, čuvanja, analize i objavljivanja podataka iz stava 1 ovog člana padaju na teret proizvođača i uvoznika duvanskih proizvoda.</p> <p>Podatke iz stava 1 ovog člana Ministarstvo dostavlja Evropskoj komisiji i nadležnim tijelima država članica Evropske unije, na njihov zahtjev.</p> <p>Bliži način dostavljanja, čuvanja, analize i objavljivanja podataka iz stava 1 ovog člana, kao i visinu troškova iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.</p>			
<p>8. Države članice mogu naplatiti proizvođačima i uvoznicima duvanskih proizvoda srazmjerne naknade za prijem, čuvanje, rukovanje, analizu i objavljivanje podataka koji su im dostavljeni na osnovu ovog člana.</p>	<p>Član 32 (4)</p> <p>Troškovi dostavljanja, čuvanja, analize i objavljivanja podataka iz stava 1 ovog člana padaju na teret proizvođača i uvoznika duvanskih proizvoda.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>Član 6 Prioritetna lista aditiva i pooštene obaveze izvještavanja</p> <p>1. Pored obaveza izvještavanja utvrđenih u članu 5, pooštene obaveze izvještavanja važe za određene aditive sadržane u cigaretama i u duvanu za savijanje koji su uključeni u prioritetu listu. Komisija donosi akte za sprovođenje kojim se utvrđuje i zatim ažurira takva prioritetna lista aditiva. Navedena lista sadrži aditive:</p> <p>(a) za koje postoje početne indikacije, istraživanje ili propisi u drugim državama na osnovu kojih se može zaključiti da imaju jednu od karakteristika navedenih u stavu 2 tač. a do d ovog člana; i</p> <p>(b) koji pripadaju najčešće korišćenim aditivima prema masi ili broju u skladu s izvještavanjem o sastojcima na osnovu člana 5 st. 1 i 3.</p> <p>Ti akti za sprovođenje donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2. Prva lista aditiva donosi se do 20. maja 2016. godine i mora da sadrži najmanje 15 aditiva.</p>	<p>Član 33</p> <p>Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da, do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu, Ministarstvu dostave spisak aditiva sadržanih u cigaretama i rezanom duvanu, za koje postoje posebne obaveze praćenja njihovog korišćenja u proizvodnji duvanskih proizvoda zbog štetnog uticaja po život i zdravlje ljudi (prioritetni popis aditiva).</p> <p>Aditivi iz stava 1 ovog člana su aditivi za koje postoje sumnje, rezultati istraživanja, ili su u drugim državama zabranjeni za upotrebu u proizvodnji duvanskih proizvoda, na osnovu kojih može da se zaključi, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) doprinose stvaranju ili povećanju toksičnosti ili stvaranju zavisnosti u znatnoj ili mjerljivoj količini; 2) posjeduju karakterističnu aromu; 3) olakšavaju udisanje ili unos nikotina; 4) utiču na stvaranje supstanci koje su razvrstane kao kancerogene, mutagene ili toksične za reprodukciju (CMR) ili čije svojstvo, količine i dejstvo povećava CMR svojstva u bilo kojem drugom proizvodu, u znatnoj ili mjerljivoj količini; i 5) pripadaju najčešće korišćenim aditivima prema masi ili broju, u skladu sa izvještajima o sastojcima iz čl. 30 i 32 ovog zakona. <p>Prioritetni popis aditiva sadržanih u cigaretama i rezanom duvanu, za koje postoje posebne obaveze praćenja njihovog korišćenja u proizvodnji duvanskih proizvoda zbog štetnog uticaja po život i zdravlje ljudi, utvrđuje Ministarstvo.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>2. Države članice zahtijevaju od proizvođača i uvoznika cigareta i duvana za savijanje koji sadrže aditiv koji je uključen u prioritetu listu, iz stava 1 da sprovedu sveobuhvatne studije u kojima se za svaki aditiv ispituje da li:</p>	<p>Član 34</p> <p>Proizvođači i uvoznici cigareta i rezanog duvana koji sadrže aditive iz člana 33 ovog zakona dužni su da jednom godišnje sprovedu sveobuhvatno ispitivanje o:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) toksičnosti i stvaranju zavisnosti, kao i dejstvu 	<p>Potpuno usklađeno</p>	

<p>(a) doprinosi toksičnosti ili svojstvu stvaranja zavisnosti predmetnih proizvoda i da li ima uticaj na povećanje toksičnosti ili svojstva stvaranja zavisnosti u bilo kojem predmetnom proizvodu u značajnoj ili mjerljivoj količini;</p> <p>(b) stvara karakterističnu aromu;</p> <p>(c) olakšava udisanje ili unos nikotina; i</p> <p>(d) vodi stvaranju supstanci koje imaju KMR svojstva, njihove količine, i da li ima takav uticaj da povećava KMR svojstva u bilo kojem predmetom proizvodu u značajnoj ili mjerljivoj količini.</p>	<p>aditiva na povećanje toksičnosti ili stvaranje zavisnosti u bilo kojem drugom proizvodu, u znatnoj ili mjerljivoj količini;</p> <p>2) posjedovanju karakterističnih aroma; i</p> <p>3) uticaju aditiva na olakšavanje udisanja ili unosa nikotina.</p> <p>Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda, pored ispitivanja iz stava 1 ovog člana, dužni su da jednom godišnje u svim duvanskim proizvodima sprovedu ispitivanje o uticaju emisije supstanci koje imaju CMR svojstva, njihovim količinama i efektima koji povećavaju CMR svojstva u znatnoj ili mjerljivoj količini.</p> <p>O ispitivanjima iz st. 1 i 2 ovog člana, proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda sačinjavaju izvještaj, koji mora da sadrži:</p> <p>1) podatke o sadržini emisije supstanci koje nastaju u postupku sagorijevanja ispitivanog aditiva;</p> <p>2) podatke o dejstvu aditiva sa drugim sastojcima duvanskog proizvoda;</p> <p>3) sažetke i analize;</p> <p>4) dostupnu naučnu literaturu o ispitivanom aditivu; i</p> <p>5) podatke o njegovom uticaju na zdravlje korisnika, uključujući i stvaranje zavisnosti.</p> <p>Izvještaj o ispitivanju aditiva iz stava 1 ovog člana, proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da sačine i dostave Ministarstvu i Institutu do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu.</p> <p>Ispitivanje iz st. 1 i 2 ovog člana proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda sprovode samostalno ili zajedno sa drugim proizvođačima, odnosno uvoznicima.</p>			
<p>3. Te studije uzimaju u obzir namjenu predmetnog proizvoda i ispituju naročito emisije koje nastaju procesom</p>	<p>Član 34 (3,5)</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>sagorijevanja u koji je uključen predmetni aditiv. Studijama se ispituje i interakcija tog aditiva s drugim sastojcima sadržanim u predmetnim proizvodima. Proizvođači ili uvoznici koji koriste isti aditiv u svojim duvanskim proizvodima mogu da sprovedu zajedničku studiju ako koriste navedeni aditiv u uporedivom sastavu proizvoda.</p>	<p>O ispitivanjima iz st. 1 i 2 ovog člana, proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda sačinjavaju izvještaj, koji mora da sadrži:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) podatke o sadržini emisije supstanci koje nastaju u postupku sagorijevanja ispitivanog aditiva; 2) podatke o dejstvu aditiva sa drugim sastojcima duvanskog proizvoda; 3) sažetke i analize; 4) dostupnu naučnu literaturu o ispitivanom aditivu; i 5) podatke o njegovom uticaju na zdravlje korisnika, uključujući i stvaranje zavisnosti. <p>Ispitivanje iz st. 1 i 2 ovog člana proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda sprovode samostalno ili zajedno sa drugim proizvođačima, odnosno uvoznicima.</p>			
<p>4. Proizvođači ili uvoznici sastavljaju izvještaj o rezultatima tih studija. Ti izvještaji uključuju kratak pregled, kao i sveobuhvatan pregled koji sadrži prikupljenu raspoloživu naučnu literaturu o tom aditivu i kratak pregled internih podataka o uticajima tog aditiva.</p> <p>Proizvođači i uvoznici podnose navedene izvještaje Komisiji i primjerak izvještaja nadležnim organima onih država članica na čije tržište je stavljen duvanski proizvod koji sadrži taj aditiv najkasnije u roku od 18 mjeseci nakon što je predmetni aditiv uvršten u prioritetu listu na osnovu stava 1. Komisija i predmetne države članice mogu zatražiti i dodatne informacije o predmetnom aditivu od proizvođača ili uvoznika. Ove dodatne informacije čine dio izvještaja.</p> <p>Komisija i države članice mogu zatražiti da te izvještaje pregleda nezavisno naučno tijelo, naročito u pogledu njihove sveobuhvatnosti, metodologije i zaključaka.</p> <p>Primljeni podaci pomažu Komisiji i državama članicama u donošenju odluka u skladu s članom 7. Države članice i</p>	<p>Član 34</p> <p>Proizvođači i uvoznici cigareta i rezanog duvana koji sadrže aditive iz člana 33 ovog zakona dužni su da jednom godišnje sprovedu sveobuhvatno ispitivanje o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. toksičnosti i stvaranju zavisnosti, kao i dejstvu aditiva na povećanje toksičnosti ili stvaranje zavisnosti u bilo kojem drugom proizvodu, u znatnoj ili mjerljivoj količini; 2. posjedovanju karakterističnih aroma; i 3. uticaju aditiva na olakšavanje udisanja ili unosa nikotina. <p>Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda, pored ispitivanja iz stava 1 ovog člana, dužni su da jednom godišnje u svim duvanskim proizvodima sprovedu ispitivanje o uticaju emisije supstanci koje imaju CMR svojstva, njihovim količinama i efektima koji povećavaju CMR svojstva u znatnoj ili mjerljivoj količini.</p> <p>O ispitivanjima iz st. 1 i 2 ovog člana, proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda sačinjavaju izvještaj, koji mora</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>Komisija proizvođačima i uvoznicima duvanskih proizvoda mogu naplatiti proporcionalne naknade za te stručne preglede.</p> <p>5. Mala i srednja preduzeća kako su definisana Preporukom Komisije 2003/361/EZ izuzimaju se od obaveza koje proizilaze iz ovog člana ako je izvještaj o tom aditivu pripremio drugi proizvođač ili uvoznik.</p>	<p>da sadrži:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. podatke o sadržini emisije supstanci koje nastaju u postupku sagorijevanja ispitivanog aditiva; 2. podatke o dejstvu aditiva sa drugim sastojcima duvanskog proizvoda; 3. sažetke i analize; 4. dostupnu naučnu literaturu o ispitivanom aditivu; i 5. podatke o njegovom uticaju na zdravlje korisnika, uključujući i stvaranje zavisnosti. <p>Iзвјештaj о испитивању адитива из става 1 овог члана, производа и увозници дуванских производа дужни су да сачине и доставе Министарству и Институту до 20. маја текуће године, за претходну годину.</p> <p>Iспитивање из ст. 1 и 2 овог члана производа и увозници дуванских производа спроводе самостално или zajedno са другим производацима, односно увозницима.</p>			
<p>Član 7 Regulisanje sastojaka</p> <p>1. Države članice zabranjuju stavljanje na tržište duvanskih proizvoda s karakterističnom aromom. Države članice ne zabranjuju upotrebu aditiva koji su ključni za proizvodnju duvanskih proizvoda, na primjer šećera kojim se zamjenjuje šećer koji se gubi tokom postupka sušenja, pod uslovom da ti aditivi ne stvaraju proizvod karakteristične arome i ne povećaju na značajan ili mjerljiv način stvaranje zavisnosti, toksičnost ili kancerogena, mutagena ili reproduktivno toksična svojstva duvanskog proizvoda. Države članice obavještavaju Komisiju o mjerama preduzetim u skladu s ovim stavom.</p>	<p>Član 35</p> <p>Zabranjena je proizvodnja i promet duvanskih proizvoda kojima su dodati aditivi sa karakterističnom aromom.</p> <p>Zabrana iz stava 1 oвог члана ne odnosi se na aditive koji se koriste za proizvodnju duvanskih proizvoda, kao što je šećer koji se koristi radi njegove nadoknade zbog gubitka tokom postupka sušenja, pod uslovom da ti aditivi ne utiču na stvaranje karakteristične arome i ne povećavaju, na znatan ili mjerljiv način, stvaranje zavisnosti, toksičnost ili CMR svojstva duvanskog proizvoda.</p> <p>Proizvođači i uvoznici mogu, po potrebi, da traže stručno mišljenje o korišćenju aditiva iz stava 2 oвог члана od nezavisnog savjetodavnog tijela Evropske komisije.</p> <p>O korišćenju aditiva iz stava 2 oвог члана proizvođači su dužni da dostave izvještaj Ministarstvu i Evropskoj komisiji</p>	Potpuno usklađeno		

	do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu.			
2. Komisija, na zahtjev države članice, ili na vlastitu inicijativu, utvrđuje aktima za sprovođenje da li duvanski proizvod spada u oblast primjene stava 1. Ti akti za sprovođenje donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
3. Komisija donosi akte za sprovođenje kojim se utvrđuju jedinstvena pravila za postupke utvrđivanja da li duvanski proizvod spada u oblast primjene stava 1. Ti akti za sprovođenje donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
4. Nezavisni savjetodavni odbor uspostavlja se na nivou Unije. Države članice i Komisija mogu se konsultovati s tim odborom prije donošenja mjera u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana. Komisija donosi akte za sprovođenje za uspostavljanje i rad tog odbora. Ti akti za sprovođenje donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2.	Član 35 (4) O korišćenju aditiva iz stava 2 ovog člana proizvođači su dužni da dostave izvještaj Ministarstvu i Evropskoj komisiji do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu.	Potpuno usklađeno		
5. Kad nivo sadržaja ili koncentracije određenih aditiva ili njihove kombinacije ima za posljedicu zabrane u skladu sa stavom 1 ovog člana u najmanje tri države članice, Komisija je u skladu s članom 27 ovlašćena da doneše delegirane akte kako bi odredila maksimalni dozvoljeni nivo sadržaja tih aditiva ili kombinacije aditiva koji stvaraju karakterističnu aromu.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
6. Države članice zabranjuju stavljanje na tržište duvanskih proizvoda koji sadrže sljedeće aditive: (a) vitamine i druge aditive koji stvaraju utisak da duvanski proizvod koristi zdravlju ili je manje opasan za zdravlje; (b) kofein ili taurin ili druge aditive i stimulanse koji se povezuju s energijom i vitalnošću; (c) aditive koji imaju svojstva bojenja za emisije; (d) kod duvanskih proizvoda za pušenje, aditive koji	Član 37 Zabranjena je proizvodnja i promet duvanskih proizvoda: 1) koji sadrže vitamine i druge aditive koji stvaraju privid da duvanski proizvod koristi zdravlju ili je manje opasan za zdravlje; 2) koji sadrže kofein, taurin ili druge aditive i stimulanse koji se povezuju sa energijom i vitalnošću; 3) kod kojih se emituju, odnosno otpuštaju obojene	Potpuno usklađeno		

<p>olakšavaju udisanje ili unos nikotina; i (e) aditive koji imaju KMR svojstva u nesagorjelom obliku.</p>	<p>supstance tokom pušenja; 4) koji tokom pušenja olakšavaju udisanje ili unos nikotina; i 5) koji imaju CMR svojstva u nezapaljenom obliku.</p>			
<p>7. Države članice zabranjuju stavljanje na tržište duvanskih proizvoda koji sadrže arome u bilo kojem od svojih sastavnih dijelova kao što su filteri, papiri, pakovanja, kapsule ili bilo kakve tehničke karakteristike koje omogućavaju promjenu mirisa ili ukusa duvanskog proizvoda ili jačine njihovog dima. Filteri, papiri i kapsule ne smiju da sadrže duvan ni nikotin.</p>	<p>Član 36 Zabranjena je proizvodnja i promet cigareta i rezanog duvana u kojima su, ili u bilo kom sastavnom dijelu (filteri, papiri, pakovanja, kapsule), dodate arome ili neka tehnička svojstva koja omogućavaju izmjenu mirisa ili ukusa duvanskog proizvoda ili jačine duvanskog dima. Filteri, papiri i kapsule ne smiju da sadrže duvan i nikotin.</p> <p>Član 4 (1(21)) 21)karakteristična aroma duvanskog proizvoda je aroma, odnosno miris ili ukus, osim duvanskog, koji proizilazi iz dodatka jednog ili kombinacije više aditiva, uključujući aromu voća, začina, bilja, alkohola, slatkiša, mentola ili vanile, kao i drugih ukusa i mirisa prisutnih prije ili tokom upotrebe duvanskog proizvoda;</p>	Potpuno usklađeno		
<p>8. Države članice obezbeđuju da se propisi i uslovi utvrđeni u Regulativi (EZ) br. 1907/2006 primjenjuju na duvanske proizvode po potrebi.</p>	<p>Član 23 (4) Klasifikacija supstanci duvanskih proizvoda, njihovo označavanje i druga pitanja od značaja za zaštitu života i zdravlja ljudi vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju hemikalije.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>9. Države članice, na osnovu naučnih dokaza, zabranjuju stavljanje na tržište duvanskih proizvoda koji sadrže aditive u količinama koje u fazi konzumiranja povećavaju toksični uticaj ili stvaranje zavisnosti od duvanskog proizvoda ili KMR svojstva duvanskog proizvoda u značajnoj ili mjerljivoj količini. Države članice obavještavaju Komisiju o mjerama koje su preduzele u skladu s ovim stavom.</p> <p>10. Komisija, na zahtjev države članice, ili na vlastitu inicijativu, aktima za sprovođenje utvrđuje da li duvanski</p>	<p>Član 38 Zabranjena je proizvodnja i promet duvanskih proizvoda kojima su dodati aditivi u količinama koje, u skladu sa naučnim saznanjima, sagorijevanjem povećavaju toksično dejstvo, stvaranje zavisnosti ili CMR svojstva duvanskog proizvoda u znatnoj ili mjerljivoj količini.</p>	Potpuno usklađeno	Neprenosivo	

proizvod spada u oblast primjene stava 9. Ti akti za sproveđenje donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2 i zasnivaju se na najnovijim naučnim dokazima.	Nema odgovarajuće odredbe			
11. Ako se pokazalo da određeni aditiv ili neka njegova količina pojačavaju toksično dejstvo ili stvaranje zavisnosti od duvanskog proizvoda i ako je to imalo za posljedicu zabrane na osnovu stava 9 ovog člana u najmanje tri države članice, Komisija je u skladu s članom 27 ovlašćena za donošenje delegiranih akata kako bi utvrdila maksimalni nivo sadržaja za te aditive. U tom slučaju maksimalni nivo sadržaja utvrđuje se kao najniži maksimalni nivo koji je doveo do jedne od nacionalnih zabrana iz ovog stava	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
12. Duvanski proizvodi osim cigareta i duvana za savijanje izuzimaju se od zabrane utvrđene u st. 1 i 7. Komisija u skladu s članom 27 donosi delegirane akte radi povlačenja tog izuzeća za pojedinu kategoriju proizvoda ako je izvještajem Komisije utvrđeno da je došlo do značajne promjene okolnosti.	<p>Član 35</p> <p>Zabranjena je proizvodnja i promet duvanskih proizvoda kojima su dodati aditivi sa karakterističnom aromom.</p> <p>Zabrana iz stava 1 ovog člana ne odnosi se na aditive koji se koriste za proizvodnju duvanskih proizvoda, kao što je šećer koji se koristi radi njegove nadoknade zbog gubitka tokom postupka sušenja, pod uslovom da ti aditivi ne utiču na stvaranje karakteristične arome i ne povećavaju, na znatan ili mjerljiv način, stvaranje zavisnosti, toksičnost ili CMR svojstva duvanskog proizvoda.</p> <p>Proizvođači i uvoznici mogu, po potrebi, da traže stručno mišljenje o korišćenju aditiva iz stava 2 ovog člana od nezavisnog savjetodavnog tijela Evropske komisije.</p> <p>O korišćenju aditiva iz stava 2 ovog člana proizvođači su dužni da dostave izvještaj Ministarstvu i Evropskoj komisiji do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu.</p> <p>Član 36</p> <p>Zabranjena je proizvodnja i promet cigareta i</p>	Potpuno usklađeno		

	<p>rezanog duvana u kojima su, ili u bilo kom sastavnom dijelu (filteri, papiri, pakovanja, kapsule), dodate arome ili neka tehnička svojstva koja omogućavaju izmjenu mirisa ili ukusa duvanskog proizvoda ili jačine duvanskog dima.</p> <p>Filteri, papiri i kapsule ne smiju da sadrže duvan i nikotin.</p>		
13. Države članice i Komisija mogu naplaćivati proporcionalne naknade od proizvođača i uvoznika duvanskih proizvoda za utvrđivanje da li proizvod ima karakterističnu aromu, da li su korišćeni zabranjeni aditivi i arome i da li duvanski proizvod sadrži aditive u količinama koje u značajnom i mjerljivom nivou povećavaju toksično dejstvo i stvaranje zavisnosti od duvanskog proizvoda ili CMR svojstva predmetnog duvanskog proizvoda.	<p>Član 39 (3)</p> <p>Troškove ispitivanja aditiva u duvanskim proizvodima snosi proizvođač, odnosno uvoznik duvanskih proizvoda.</p>	Potpuno usklađeno	
14. U slučaju duvanskih proizvoda s karakterističnom aromom čiji obim prodaje na području cijele Unije predstavlja 3 % ili više u pojedinoj proizvodnoj kategoriji, odredbe ovog člana primjenjuju se od 20. maja 2020. godine.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo	
15. Ovaj član ne primjenjuje se na duvan za oralnu upotrebu.	<p>Član 35</p> <p>Zabranjena je proizvodnja i promet duvanskih proizvoda kojima su dodati aditivi sa karakterističnom aromom.</p> <p>Zabrana iz stava 1 ovog člana ne odnosi se na aditive koji se koriste za proizvodnju duvanskih proizvoda, kao što je šećer koji se koristi radi njegove nadoknade zbog gubitka tokom postupka sušenja, pod uslovom da ti aditivi ne utiču na stvaranje karakteristične arome i ne povećavaju, na znatan ili mjerljiv način, stvaranje zavisnosti, toksičnost ili CMR svojstva duvanskog proizvoda.</p> <p>Proizvođači i uvoznici mogu, po potrebi, da traže stručno mišljenje o korišćenju aditiva iz stava 2 ovog člana od nezavisnog savjetodavnog tijela Evropske komisije.</p>	Potpuno usklađeno	

	O korišćenju aditiva iz stava 2 ovog člana proizvođači su dužni da dostave izveštaj Ministarstvu i Evropskoj komisiji do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu.		
POGLAVLJE II Označavanje i pakovanje Član 8 Opšte odredbe 1. Svako jedinično pakovanje duvanskog proizvoda i sva spoljna ambalaža moraju sadržati zdravstvena upozorenja predviđena u ovom poglavljiju na službenom jeziku ili jezicima države članice u kojoj se proizvod stavlja na tržište.	Član 41 (1(1)) Pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskog proizvoda mora da sadrži zdravstveno upozorenje, koje je utisnuto: 1) na crnogorskom jeziku;	Potpuno usklađeno	
2. Zdravstvena upozorenja moraju pokriti cijelu površinu jediničnog pakovanja ili spoljne ambalaže koja je za njih namijenjena i ne smiju se ni na koji način komentarisati, parafrazirati niti se na njih smije ni na koji način pozivati.	Član 41 (1(2)) Pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskog proizvoda mora da sadrži zdravstveno upozorenje, koje je utisnuto: 2) na cijeloj površini dijela pakovanja određenog za zdravstvena upozorenja; Član 45 (3) Dimenzije zdravstvenog upozorenja određuju se u odnosu na površinu zatvorenog pakovanja duvanskog proizvoda. Član 41(1(3)) Pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskog proizvoda mora da sadrži zdravstveno upozorenje, koje je utisnuto: 1) bez posebnih komentara i pojašnjenja;	Potpuno usklađeno	
3. Države članice obezbjeđuju da su zdravstvena upozorenja na jediničnim pakovanjima i svim spoljnim ambalažama štampana tako da ih nije moguće ukloniti, da se ne mogu brisati i da su potpuno vidljiva, kao i da nijesu djelimično niti u potpunosti sakrivena ili prekinuta poreskim markicama, oznakama cijene, bezbjednosnim oznakama, omotima, košuljicama, kutijama ili drugim elementima, kada se duvanski proizvodi plasiraju na tržište. Na jediničnim pakovanjima duvanskih proizvoda, osim cigareta i duvana za	Član 41 Pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskog proizvoda mora da sadrži zdravstveno upozorenje, koje je utisnuto: 1) na crnogorskom jeziku; 2) na cijeloj površini dijela pakovanja određenog za zdravstvena upozorenja; 3) bez posebnih komentara i pojašnjenja; i	Potpuno usklađeno	

<p>savijanje u kesicama, zdravstvena upozorenja mogu se pričvrstiti naljepnicama, pod uslovom da se takve naljepnice ne mogu ukloniti. Zdravstvena upozorenja moraju ostati netaknuta prilikom otvaranja jediničnog pakovanja, osim na pakovanjima s preklopnim poklopcem, gdje se zdravstvena upozorenja mogu pocijepati prilikom otvaranja, ali samo na način koji obezbjeđuje grafičku cjelovitost i vidljivost teksta, fotografija i podataka o prestanku pušenja.</p>	<p>4) tako da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ga nije moguće ukloniti, - bude neizbrisivo, - bude u cijelosti vidljivo, - nije djelimično ili u cijelosti skriveno ili prekinuto kontrolnom akciznom markicom, oznakom cijene, sigurnosnim obilježjima, omotima, košuljicama, kutijama ili drugim natpisima i simbolima, i - ne zaklanja i ne prekida kontrolnu akciznu markicu, oznaku cijene, oznake za praćenje ili sigurnosna obilježja na pojedinačnim pakovanjima. <p>Zdravstveno upozorenje na pojedinačnom pakovanju duvanskog proizvoda, osim cigareta i rezanog duvana koji se stavlja u promet u vrećicama, može da bude utisnuto i na naljepnici, pod uslovom da naljepnica ne može da se odstrani.</p> <p>Zdravstveno upozorenje na pojedinačnom pakovanju cigareta i rezanog duvana u vrećicama mora da bude uokvireno linijom crne boje, širine 1 mm, unutar površine određene za zdravstveno upozorenje.</p> <p>Zdravstveno upozorenje mora da ostane nepromijenjeno prilikom otvaranja pakovanja duvanskog proizvoda, osim pakovanja sa preklopnim poklopcem, kod koga zdravstveno upozorenje može da se pocijepa otvaranjem, na način koji obezbjeđuje grafičku cjelovitost i vidljivost teksta, fotografija, odnosno ilustracija i podataka o prestanku pušenja.</p>			
<p>4. Zdravstvena upozorenja ni na koji način ne smiju zakloniti niti prekinuti poreske markice, oznake cijene, oznake za praćenje i pronalaženje ili bezbjednosne oznake na jediničnim pakovanjima.</p>	<p>Član 41(1)(4)</p> <p>4) ne zaklanja i ne prekida kontrolnu akciznu markicu, oznaku cijene, oznake za praćenje ili sigurnosna obilježja na pojedinačnim pakovanjima.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>5. Dimenzije zdravstvenih upozorenja predviđenih čl. 9, 10, 11 i 12 izračunavaju se u odnosu na odnosnu površinu kada je pakovanje zatvoreno.</p>	<p>Član 41 (1)(2))</p> <p>2) na cijeloj površini dijela pakovanja za zdravstvena upozorenja;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	Član 45 (3) Dimenzije zdravstvenog upozorenja određuju se u odnosu na površinu zatvorenog pakovanja duvanskog proizvoda.			
6. Zdravstvena upozorenja uokvirena su crnim rubom širine 1 mm unutar površine koja je rezervisana za ta upozorenja, osim za zdravstvena upozorenja na osnovu člana 11.	Član 41 (3) Zdravstveno upozorenje na pojedinačnom pakovanju cigareta i rezanog duvana u vrećicama mora da bude uokvireno linijom crne boje, širine 1 mm, unutar površine određene za zdravstveno upozorenje.	Potpuno usklađeno		
7. Prilikom prilagođavanja zdravstvenog upozorenja na osnovu člana 9 stav 5, člana 10 stav 3 i člana 12 stav 3, Komisija obezbeđuje da ono bude činjenično ili da države članice mogu da biraju između dva upozorenja, od kojih je jedno činjenično.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
8. Slike jediničnih pakovanja i svih spoljnih ambalaža koja su usmjerena na potrošače u Uniji moraju biti usklađene s odredbama ovog poglavlja.	Član 44 (4) Slikovni prikaz upozorenja i druga pitanja od značaja za isticanje kombinovanih zdravstvenih upozorenja propisuje Ministarstvo.	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta o slikovnom prikazu, položaju, dizajnu, obliku i drugim pitanjima od značaja za isticanje kombinovanih zdravstvenih upozorenja	III kvartal 2021
Član 9 Opšta upozorenja i informativne poruke na duvanskim proizvodima za pušenje 1. Svako jedinično pakovanje i sva spoljna ambalaža	Član 42 (1) Svako pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskog proizvoda za pušenje mora da sadrži sljedeće opšte upozorenje: „Pušenje ubija – odmah prestanite” i	Potpuno usklađeno		

<p>duvanskih proizvoda za pušenje moraju sadržati jedno od sljedećih opštih upozorenja: „Pušenje ubija – odmah prestanite“ ili „Pušenje ubija“ Države članice utvrđuju koje će od ovih opštih upozorenja navedenih u podstavu 1 upotrebljavati.</p>	<p>informativnu poruku: „Duvanski dim sadrži više od 70 supstanci koje uzrokuju rak“.</p>			
<p>2. Svako jedinično pakovanje i sva spoljna ambalaža duvanskih proizvoda za pušenje moraju sadržati sljedeću informativnu poruku: „Duvanski dim sadrži više od 70 supstanci koje uzrokuju rak“</p>	<p>Član 42 (1) Svako pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskog proizvoda za pušenje mora da sadrži sljedeće opšte upozorenje: „Pušenje ubija – odmah prestanite“ i informativnu poruku: „Duvanski dim sadrži više od 70 supstanci koje uzrokuju rak“.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>3. Na pakovanjima cigareta i duvana za savijanje u pakovanjima u obliku kvadra opšte upozorenje nalazi se na donjem dijelu jedne od bočnih površina jediničnih pakovanja, a informativna poruka nalazi se na donjem dijelu druge bočne površine. Ta upozorenja moraju biti široka najmanje 20 mm. Na pakovanjima u obliku kutije sa zglobnim poklopcom gdje dolazi do cijepanja bočnih površina na dva dijela prilikom otvaranja kutije opšte upozorenje i informativna poruka u cijelosti se nalaze na većim djelovima tih razdijeljenih površina. Opšte upozorenje pojavljuje se i na unutrašnjosti gornje površine koja je vidljiva nakon otvaranja pakovanja. Visina bočnih površina ovakvih pakovanja ne smije biti manja od 16 mm. Na duvanu za savijanje koji se stavlja na tržište u kesicama opšte upozorenje i informativna poruka nalaze se na površinama koje obezbeđuju punu vidljivost tih zdravstvenih upozorenja. Na duvanu za savijanje u cilindričnim pakovanjima opšte upozorenje nalazi se na spoljnoj površini poklopca, a informativna poruka na unutrašnjoj površini poklopca. I opšte upozorenje i informativna poruka moraju zauzimati 50 % površina na kojima su odštampani.</p>	<p>Svako pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskog proizvoda za pušenje mora da sadrži sljedeće opšte upozorenje: „Pušenje ubija – odmah prestanite“ i informativnu poruku: „Duvanski dim sadrži više od 70 supstanci koje uzrokuju rak“.</p> <p>Na svakom pakovanju cigareta i rezanog duvana koje je u obliku kvadra, opšte upozorenje se nalazi na donjem dijelu jedne od bočnih površina pakovanja, a informativna poruka na donjem dijelu druge bočne površine.</p> <p>Širina opštег upozorenja i informativne poruke na pakovanju iz stava 2 ovog člana ne smije da bude manja od 20 mm.</p> <p>Opšte upozorenje i informativna poruka moraju da budu utisnuti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) na crnogorskom jeziku; 2) crnim, boldovanim slovima fonta Helvetica na bijeloj podlozi; i 3) na sredini propisane površine, na pojedinačnom pakovanju u obliku kvadra i svim spoljašnjim pakovanjima i paralelni sa bočnom ivicom pojedinačnog, odnosno spoljašnjeg pakovanja duvanskog proizvoda. <p>Opšte upozorenje iz stava 1 ovog člana mora da</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

pokriva najmanje 30% površine pojedinačnog i svih spoljašnjih pakovanja duvanskih proizvoda na kojima je utisnuto.

Član 43

Na pakovanju cigareta i rezanog duvana koje je u obliku kutije sa zglobovnim poklopcom koji se otvara trganjem bočnih površina i razdvajanjem na dva dijela, opšte upozorenje i informativna poruka u cijelosti se nalaze na većim djelovima razdijeljenih površina, a opšte upozorenje mora da bude utisnuto i na unutrašnjoj strani gornje površine koja ostaje vidljiva i nakon otvaranja pakovanja.

Visina bočnih površina pakovanja duvanskih proizvoda iz stava 1 ovog člana ne smije da bude manja od 16 mm.

Na pakovanju rezanog duvana koji se stavlja u promet u vrećicama, oblika pravougaonog džepa sa preklopom koji pokriva otvor ili je u obliku samostojeće vrećice, opšte upozorenje i informativna poruka nalaze se na površinama koje obezbjeđuju njihovu potpunu vidljivost.

Na pakovanju rezanog duvana koji se nalazi u prometu u pakovanju cilindričnog oblika, opšte upozorenje nalazi se na spoljašnjoj, a informativna poruka na unutrašnjoj površini poklopca i moraju da zauzmu 50% površine na kojima su utisnuti.

<p>4. Opšte upozorenje i informativna poruka iz st. 1 i 2 moraju biti:</p> <p>(a) odštampani crnim, masnim slovima pisma Helvetica na bijeloj pozadini. Da bi ispunile jezičke zahtjeve, države članice mogu utvrditi veličinu slova pod uslovom da je veličina slova utvrđena domaćim pravom takva da obezbjeđuje da relevantni tekst zauzima najveći mogući dio površine rezervisane za ta zdravstvena upozorenja; i</p> <p>(b) u centru površine rezervisane za njih i na pakovanjima u obliku kvadra i svim spoljnim pakovanjima moraju biti paralelni s bočnim rubom jediničnog pakovanja ili spoljne ambalaže;</p>	<p>Član 42 (4)</p> <p>Opšte upozorenje i informativna poruka moraju da budu utisnuti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) na crnogorskom jeziku; 2) crnim, boldovanim slovima fonta Helvetica na bijeloj podlozi; i 3) na sredini propisane površine, na pojedinačnom pakovanju u obliku kvadra i svim spoljašnjim pakovanjima i paralelni sa bočnom ivicom pojedinačnog, odnosno spoljašnjeg pakovanja duvanskog proizvoda. 	Potpuno usklađeno	
<p>5. Komisija je u skladu s članom 27 ovlašćena za donošenje delegiranih akata radi prilagođavanja teksta informativne poruke iz stava 2 u skladu s napretkom u nauci i kretanjima na tržištu.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	Neprenosivo	
<p>6. Komisija aktima za sprovođenje utvrđuje tačan položaj opštih upozorenja i informativnih poruka na duvanu za savijanje koji se stavlja na tržište u kesicama uzimajući u obzir različite oblike kesica.</p> <p>Ti akti za sprovođenje donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	Neprenosivo	
<p>Član 10</p> <p>Kombinovana zdravstvena upozorenja na duvanskim proizvodima za pušenje</p> <p>1. Svako jedinično pakovanje i sva spoljna ambalaža duvanskih proizvoda za pušenje moraju sadržati kombinovana zdravstvena upozorenja. Kombinovana zdravstvena upozorenja moraju:</p> <p>(a) sadržati tekstualna upozorenja navedena u Aneksu I i odgovarajuću fotografiju u boji naznačenu u galeriji slika u Aneksu II;</p> <p>(b) uključiti podatke o prestanku pušenja kao što su</p>	<p>Član 44</p> <p>Svako pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskog proizvoda za pušenje mora da sadrži kombinovano zdravstveno upozorenje koje se sastoji od fotografije ili ilustracije u boji i jednog od sljedećih tekstualnih upozorenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) "Pušenje prouzrokuje devet od deset slučajeva raka pluća"; 2) "Pušenje prouzrokuje rak usne duplje i grla"; 3) "Pušenje šteti plućima"; 4) "Pušenje prouzrokuje infarkt"; 	Potpuno usklađeno	

<p>telefonski brojevi, adrese elektronske pošte i/ili internet stranice namijenjene za informisanje potrošača o dostupnim programima pomoći osobama koji žele da prestanu da puše;</p> <p>(c) pokrivati 65 % i spoljne prednje i zadnje strane jediničnog pakovanja i svih spoljnih ambalaža. Cilindrična pakovanja moraju prikazivati kombinovana zdravstvena upozorenja, međusobno jednakom udaljenosti, i svako mora pokrivati 65 % svoje polovine zakriviljene površine;</p> <p>(d) prikazivati isto tekstualno upozorenje i fotografiju u boji na obje strane jediničnog pakovanja i svih spoljnih pakovanja;</p> <p>(e) se nalaziti na gornjem rubu jediničnog pakovanja i svih spoljnih ambalaža i biti okrenuta u istom smjeru kao i svi drugi podaci koji se pojavljuju na toj površini pakovanja. Prelazni izuzeci od te obaveze o poziciji kombinovanih zdravstvenih upozorenja mogu se primjenjivati u državama članicama gdje poreske markice ili nacionalne identifikacione oznake koje se koriste u fiskalne svrhe ostaju obavezne, kako slijedi:</p> <p>i. u tim slučajevima, ako su poreska markica ili nacionalna identifikaciona oznaka koje se upotrebljavaju u fiskalne svrhe pričvršćene na gornjem rubu jediničnog pakovanja izrađenog od kartonskog materijala, kombinovana zdravstvena upozorenja koja treba da se naže na zadnjoj strani mogu biti smještena odmah ispod poreske markice ili nacionalne identifikacione oznake;</p> <p>ii. ako je jedinično pakovanje izrađeno od mekanog materijala, države članice mogu da dozvole da pravougaona površina visine do 13 mm između gornjeg ruba pakovanja i gornjeg kraja kombinovanih zdravstvenih upozorenja bude rezervisana za poresku markicu ili nacionalnu identifikacionu oznaku koje se upotrebljavaju u fiskalne svrhe.</p> <p>Izuzeci iz tač. i i ii primjenjuju se u periodu od tri godine od 20. maja 2016. godine. Nazivi marki ili logotipi ne smiju biti</p>	<p>5) "Pušenje prouzrokuje moždani udar i invalidnost"; 6) "Pušenje prouzrokuje zakrečenje arterija"; 7) "Pušenje povećava rizik za nastanak sljepila"; 8) "Pušenje šteti zubima i desnima"; 9) "Pušenje može da ubije vaše nerođeno dijete"; 10) "Vaš dim štetan je za vašu djecu, porodicu i prijatelje"; 11) "Djeca pušača imaju veće izglede da počnu da puše"; 12) "Prestanite da pušite - ostanite živi za svoje najbliže"; 13) „Pušenje smanjuje plodnost”; i 14) "Pušenje povećava rizik za nastanak impotencije".</p> <p>Pored zdravstvenih upozorenja iz stava 1 ovog člana, pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskih proizvoda za pušenje moraju da sadrže i informacije o prestanku pušenja (broj telefona, internet adresa za informisanje korisnika o dostupnim programima pomoći licima koja žele da prestanu da puše).</p> <p>Upozorenja iz stava 1 ovog člana dijele se u tri grupe koje se redom rotiraju, i to tako da se svako upozorenje pojavi na jednakoj količini proizvedenih, odnosno prodatih duvanskih proizvoda na svakoj robnoj marki u toku godine.</p> <p>Slikovni prikaz upozorenja i druga pitanja od značaja za isticanje kombinovanih zdravstvenih upozorenja propisuje Ministarstvo.</p> <p>Član 45</p> <p>Kombinovano zdravstveno upozorenje na pojedinačnom i spoljašnjem pakovanju duvanskog proizvoda za pušenje mora da:</p> <p>1) pokriva po 65% prednje i zadnje spoljašnje površine pojedinačnog pakovanja i svih spoljašnjih pakovanja, a cilindrično pakovanje mora da sadrži i kombinovana zdravstvena upozorenja, međusobno jednakom udaljenosti, i svako mora da pokriva 65 % svoje polovine zakriviljene površine;</p>		
---	---	--	--

<p>postavljeni iznad zdravstvenog upozorenja;</p> <p>(f) biti reprodukovana u skladu s oblikom, rasporedom, dizajnom i proporcijama koje je utvrdila Komisija na osnovu stava 3;</p> <p>(g) u slučaju jediničnih pakovanja cigareta, treba poštovati sljedeće dimenzije:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. visina: ne manja od 44 mm; ii. širina: ne manja od 52 mm. 	<p>2) prikaže isto tekstualno upozorenje i fotografiju u boji na obje strane pojedinačnog pakovanja i svih spoljašnjih pakovanja;</p> <p>3) se nalazi na gornjem rubu pojedinačnog i spoljašnjeg pakovanja i da budu okrenuta u istom smjeru kao i svi drugi podaci koji se nalaze na toj površini pakovanja, neposredno ispod kontrolne akcizne markice.</p> <p>Kombinovano zdravstveno upozorenje na pojedinačnom pakovanju cigareta mora da ima najmanje 44 mm visine i 52 mm širine.</p> <p>Dimenzije zdravstvenog upozorenja određuju se u odnosu na površinu zatvorenog pakovanja duvanskog proizvoda.</p>			
<p>2. Kombinovana zdravstvena upozorenja razvrstana su u tri skupa kako je utvrđeno u Aneksu II i svaki skup koristi se u određenoj godini i rotira se na godišnjoj osnovi. Države članice treba da obezbijede da svako kombinovano zdravstveno upozorenje koje je dostupno za korišćenje u određenoj godini bude prikazano, koliko je to moguće, jednak broj puta na svakoj robnoj marki duvanskih proizvoda.</p>	<p>Član 44 (3)</p> <p>Upozorenja iz stava 1 ovog člana dijele se u tri grupe koje se redom rotiraju, i to tako da se svako upozorenje pojavi na jednakoj količini proizvedenih, odnosno prodatih duvanskih proizvoda na svakoj robnoj marki u toku godine.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>3. Komisija je na osnovu člana 27 ovlašćena da donosi delegirane akte radi:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) prilagođavanja tekstualnih upozorenja iz Aneksa I, uzimajući u obzir napredak u nauci i kretanja na tržištu; (b) uspostavljanja i prilagođavanja galerije slika iz stava 1 tačka a ovog člana, uzimajući u obzir napredak u nauci i kretanja na tržištu. 	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>4. Komisija putem akata za sprovođenje utvrđuje tehničke specifikacije za položaj, dizajn i oblik kombinovanih zdravstvenih upozorenja, uzimajući u obzir različite oblike pakovanja.</p> <p>Ti akti za sprovođenje donose se u skladu s postupkom</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

ispitivanja iz člana 25 stav 2.			
<p>Član 11</p> <p>Označavanje duvanskih proizvoda za pušenje, osim cigareta, duvana za savijanje i duvana za vodenu lulu</p> <p>1. Države članice mogu da izuzmu duvanske proizvode za pušenje, osim cigareta, duvana za savijanje i duvana za vodenu lulu iz obaveze postavljanja informativne poruke iz člana 9 stav 2 i kombinovanih zdravstvenih upozorenja utvrđenih u članu 10. U tom slučaju i pored opštег upozorenja iz člana 9 stav 1 svako jedinično pakovanje i sva spoljna ambalaža tih proizvoda moraju nositi jedno od tekstualnih upozorenja iz Aneksa I. Opšte upozorenje iz člana 9 stav 1 mora obuhvatiti pozivanje na usluge prestanka pušenja iz člana 10 stav 1 tačka b.</p> <p>Opšte upozorenje nalazi se na najvidljivijoj površini jediničnog pakovanja i sve spoljne ambalaže.</p> <p>Države članice treba da obezbijede da svako tekstualno upozorenje bude prikazano, koliko je to moguće, jednak broj puta na svakoj robnoj marki ovih proizvoda. Tekstualna upozorenja nalaze se na drugoj najvidljivijoj površini jediničnog pakovanja i sve spoljne ambalaže.</p> <p>Za jedinična pakovanja sa zglobnim poklopcem, druga najvidljivija površina je ona koja postaje vidljiva kada se pakovanje otvorí.</p>	<p>Član 46</p> <p>Duvanski proizvodi za pušenje, osim cigareta, rezanog duvana i duvana za vodenu lulu mogu da se stavlju u promet bez informativne poruke iz člana 42 ovog zakona i kombinovanog zdravstvenog upozorenja iz člana 44 ovog zakona.</p> <p>U slučaju iz stava 1 ovog člana, na pojedinačnom i spoljašnjem pakovanju duvanskog proizvoda za pušenje mora da bude utisnuto opšte upozorenje iz člana 42 ovog zakona, jedno od tekstualnih upozorenja i informacije iz člana 44 stav 2 ovog zakona.</p> <p>Upozorenja iz stava 2 ovog člana nalaze se na najvidljivijoj površini, a tekstualna na drugoj najvidljivijoj površini pojedinačnog i spoljašnjeg pakovanja duvanskog proizvoda i moraju da se mijenjaju na način da se svako tekstualno upozorenje pojavi na jednakoj količini proizvedenih, odnosno prodatih duvanskih proizvoda, na svakoj robnoj marki u toku godine.</p> <p>Druga najvidljivija površina pojedinačnog pakovanja duvanskog proizvoda sa zglobnim poklopcem je ona koja postaje vidljiva kada se pakovanje otvorí.</p> <p>Upozorenja iz stava 2 ovog člana, moraju da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) budu utisnuta u skladu sa članom 42 stav 4 ovog zakona; 2) zauzimaju paralelan položaj; i 3) budu okružena linijom crne boje širine najmanje 3 mm, a najviše 4 mm, koja se nalazi van površine određene za upozorenja. <p>Tekstualno upozorenje iz stava 2 ovog člana mora da zauzima 40 % određene površine pojedinačnog pakovanja i svakog spoljašnjeg pakovanja.</p> <p>Tekstualno upozorenje iz stava 2 ovog člana koje se nalazi na površini spoljašnjeg pakovanja većoj od 150 cm</p>	Potpuno usklađeno	

	<p>mora da pokriva površinu od 45 cm².</p> <p>Član 43 (1 i 2)</p> <p>Na pakovanju cigareta i rezanog duvana koje je u obliku kutije sa zglobovnim poklopcem koji se otvara trganjem bočnih površina i razdvajanjem na dva dijela, opšte upozorenje i informativna poruka u cijelosti se nalaze na većim djelovima razdijeljenih površina, a opšte upozorenje mora da bude utisnuto i na unutrašnjoj strani gornje površine koja ostaje vidljiva i nakon otvaranja pakovanja.</p> <p>Visina bočnih površina pakovanja duvanskih proizvoda iz stava 1 ovog člana ne smije da bude manja od 16 mm.</p>		
2. Opšte upozorenje iz stava 1 mora zauzimati 30 % relevantne površine jediničnog pakovanja i sve spoljne ambalaže. Taj odnos povećava se na 32 % u državama članicama s dva službena jezika i na 35 % u državama članicama s više od dva službena jezika.	<p>Član 47</p> <p>Pojedinačno i spoljašnje pakovanje bezdimnih duvanskih proizvoda mora da ima sljedeće zdravstveno upozorenje: „Ovaj duvanski proizvod šteti Vašem zdravlju i izaziva zavisnost”.</p> <p>Zdravstveno upozorenje iz stava 1 ovog člana mora da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bude utisnuto na najmanje jednoj najvećoj strani; 2) pokriva 30% površine na kojoj je utisnuto; i 3) bude utisnuto u skladu sa članom 42 stav 4 ovog zakona. <p>Član 42 (5)</p> <p>Opšte upozorenje iz stava 1 ovog člana mora da pokriva najmanje 30% površine pojedinačnog i svih spoljašnjih pakovanja duvanskih proizvoda na kojima je utisnuto.</p>	Potpuno usklađeno	
3. Tekstualno upozorenje iz stava 1 mora zauzimati 40 % relevantne površine jediničnog pakovanja i sve spoljne ambalaže. Odnos se povećava na 45 % u državama članicama s dva službena jezika i na 50 % u državama članicama s više od dva službena jezika.	<p>Član 46 (6)</p> <p>Tekstualno upozorenje iz stava 2 ovog člana mora da zauzima 40 % određene površine pojedinačnog pakovanja i svakog spoljašnjeg pakovanja.</p>	Potpuno usklađeno	

<p>4. Ako se zdravstvena upozorenja iz stava 1 moraju nalaziti na površini većoj od 150 cm², upozorenja moraju pokrivati površinu od 45 cm². Površina se povećava na 48 cm² u državama članicama s dva službena jezika i na 52,5 cm² u državama članicama s više od dva službena jezika.</p>	<p>Član 46 (7) Tekstualno upozorenje iz stava 2 ovog člana koje se nalazi na površini spoljašnjeg pakovanja većoj od 150 cm mora da pokriva površinu od 45 cm².</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>5. Zdravstvena upozorenja iz stava 1 moraju zadovoljiti zahtjeve navedene u članu 9 stav 4. Tekst zdravstvenog upozorenja mora biti paralelan s glavnim tekstrom na površini rezervisanoj za ta upozorenja.</p>	<p>Član 46 Duvanski proizvodi za pušenje, osim cigareta, rezanog duvana i duvana za vodenu lulu mogu da se stavljuju u promet bez informativne poruke iz člana 42 ovog zakona i kombinovanog zdravstvenog upozorenja iz člana 44 ovog zakona. U slučaju iz stava 1 ovog člana, na pojedinačnom i spoljašnjem pakovanju duvanskog proizvoda za pušenje mora da bude utisnuto opšte upozorenje iz člana 42 ovog zakona, jedno od tekstualnih upozorenja i informacije iz člana 44 stav 2 ovog zakona. Upozorenja iz stava 2 ovog člana nalaze se na najvidljivijoj površini, a tekstualna na drugoj najvidljivijoj površini pojedinačnog i spoljašnjeg pakovanja duvanskog proizvoda i moraju da se mijenjaju na način da se svako tekstualno upozorenje pojavi na jednakoj količini proizvedenih, odnosno prodatih duvanskih proizvoda, na svakoj robnoj marki u toku godine. Druga najvidljivija površina pojedinačnog pakovanja duvanskog proizvoda sa zglobovnim poklopcom je ona koja postaje vidljiva kada se pakovanje otvorи.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
	<p>Upozorenja iz stava 2 ovog člana, moraju da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) budu utisnuta u skladu sa članom 42 stav 4 ovog zakona; 2) zauzimaju paralelan položaj; 3) budu okružena linijom crne boje širine najmanje 3 mm, a najviše 4 mm, koja se nalazi van površine određene za upozorenja. <p>Tekstualno upozorenje iz stava 2 ovog člana mora da</p>		

	<p>zauzima 40 % određene površine pojedinačnog pakovanja i svakog spoljašnjeg pakovanja.</p> <p>Tekstualno upozorenje iz stava 2 ovog člana koje se nalazi na površini spoljašnjeg pakovanja većoj od 150 cm mora da pokriva površinu od 45 cm².</p>		
6. Komisija u skladu s članom 27 donosi delegirane akte radi povlačenja mogućnosti za odobravanje izuzeća za bilo koju od pojedinih kategorija proizvoda iz stava 1, ako je u izvještaju Komisije utvrđeno da je došlo do značajne promjene okolnosti u pogledu odnosne kategorije proizvoda.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo	
<p>Član 12</p> <p>Označavanje bezdimnih duvanskih proizvoda</p> <p>1. Svako jedinično pakovanje i sva spoljna ambalaža bezdimnih duvanskih proizvoda moraju sadržati sljedeće zdravstveno upozorenje:</p> <p>„Ovaj duvanski proizvod šteti Vašem zdravlju i stvara zavisnost.“</p>	<p>Član 47</p> <p>Pojedinačno i spoljašnje pakovanje bezdimnih duvanskih proizvoda mora da ima sljedeće zdravstveno upozorenje: „Ovaj duvanski proizvod šteti Vašem zdravlju i izaziva zavisnost“.</p> <p>Zdravstveno upozorenje iz stava 1 ovog člana mora da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) bude utisnuto na najmanje jednoj najvećoj strani; 3) pokriva 30% površine na kojoj je utisnuto; i 4) bude utisnuto u skladu sa članom 42 stav 4 ovog zakona. 	Potpuno usklađeno	
<p>2. Zdravstvena upozorenja utvrđena u stavu 1 moraju biti usklađena sa zahtjevima navedenim u članu 9 stav 4. Tekst upozorenja mora biti paralelan s glavnim tekstrom na površini rezervisanoj za ta upozorenja.</p> <p>Osim toga, ona moraju:</p> <p>(a) nalaziti se na dvije najveće površine jediničnog pakovanja i sve spoljne ambalaže;</p> <p>(b) pokrivati 30% površina jediničnog pakovanja i sve spoljne ambalaže. Taj odnos povećava se na 32 % u državama članicama s dva službena jezika i na 35 % u državama članicama s više od dva službena jezika.</p>	<p>Član 47</p> <p>Pojedinačno i spoljašnje pakovanje bezdimnih duvanskih proizvoda mora da ima sljedeće zdravstveno upozorenje: „Ovaj duvanski proizvod šteti Vašem zdravlju i izaziva zavisnost“.</p> <p>Zdravstveno upozorenje iz stava 1 ovog člana mora da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bude utisnuto na najmanje jednoj najvećoj strani; 2) pokriva 30% površine na kojoj je utisnuto; i 3) bude utisnuto u skladu sa članom 42 stav 4 ovog zakona. 	Potpuno usklađeno	
3. Komisija je u skladu s članom 27 ovlašćena da doneše delegirane akte radi prilagođavanja teksta zdravstvenog upozorenja iz stava 1 u skladu s napretkom u nauci.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo	

<p>Član 13 Predstavljanje proizvoda</p> <p>1. Označavanje jediničnih pakovanja i sve spoljne ambalaže i sam duvanski proizvod ne smiju sadržati nikakav element niti karakteristiku koji:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) promovišu duvanski proizvod ili podstiču na njegovu konzumaciju stvaranjem pogrešnog utiska o njegovim karakteristikama, uticajima na zdravlje, rizicima ili emisijama; etikete ne smiju da sadrže nikakve podatke o sadržaju nikotina, katrana niti ugljen monoksida u duvanskom proizvodu; (b) sugerišu da je određeni duvanski proizvod manje štetan od drugih ili da nastoji da smanji uticaj nekih štetnih komponenti dima ili da pogodno djeluje na vitalnost, energiju, ozdravljenje, pomlađivanje ili da ima prirodna ili organska svojstva ili druge koristi za zdravlje ili način života; (c) upućuju na ukus, miris, bilo kakve arome ili druge aditive ili njihovo odsustvo; (d) ima sličnosti s hranom ili kozmetičkim proizvodom; (e) sugerišu da određeni duvanski proizvod ima poboljšanu biorazgradivost ili druge prednosti za životnu sredinu. 	<p>Član 48 (1(1-6))</p> <p>Na pojedinačnom i spoljašnjem pakovanju duvanskih proizvoda za pušenje, zabranjeno je utiskivanje oznake ili karakteristike duvanskog proizvoda (tekst, simbol, naziv, zaštitni znak, figurativne i druge oznake), koja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) promoviše duvanski proizvod ili podstiče njegovu upotrebu stvaranjem pogrešne slike o njegovim svojstvima, uticaju na zdravlje, opasnostima ili emisijama supstanci i podacima o sadržaju nikotina, katrana i ugljen monoksida; 2) upućuje da je određeni duvanski proizvod manje štetan od drugih, da smanjuje štetni uticaj nekih supstanci iz dima ili da djeluje vitalizirajuće, energetski, ljekovito, da utiče na podmlađivanje ili da ima prirodna ili organska svojstva ili druge zdravstvene ili životne koristi; 3) upućuje na ukus, miris, arome ili druge aditive, odnosno na njihovo odsustvo; 4) upućuje na sličnost sa hranom ili kozmetičkim proizvodima; 5) upućuje da određeni duvanski proizvod ima poboljšanu biorazgradljivost ili druge prednosti za životnu sredinu; <p>upućuje da je pušenje te vrste ili klase duvanskog proizvoda manje štetno od drugih, da filteri ili drugi sastojci duvanskog proizvoda čine manje štetnim taj proizvod od drugih koji nemaju te sastojke i druge oznake slične sadrzine;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>2. Jedinična pakovanja i sva spoljna ambalaža ne smiju da sugerišu ekonomske prednosti uključivanjem štampanih vaučera, ponuda za popuste, upućivanja na besplatnu distribuciju, ponude „dva za jedan“ ili drugih sličnih ponuda.</p>	<p>Član 48 (1(7))</p> <p>Na pojedinačnom i spoljašnjem pakovanju duvanskih proizvoda za pušenje, zabranjeno je utiskivanje oznake ili karakteristike duvanskog proizvoda (tekst, simbol, naziv, zaštitni znak, figurativne i druge oznake), koja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 7) podstiče ekonomske pogodnosti (štampani kuponi, ponuda za popuste, upućivanje na besplatnu distribuciju, 	<p>Potpuno usklađeno</p>	

	ponuda dva za jedan i sl.).		
3. Elementi i karakteristike koji su zabranjeni na osnovu st. 1 ili 2 mogu obuhvatati tekstove, simbole, imena, zaštitne znakove, figurativne i druge oznake, ali nijesu ograničeni na njih.	<p style="text-align: center;">Član 48</p> <p>Na pojedinačnom i špoljašnjem pakovanju duvanskih proizvoda za pušenje, zabranjeno je utiskivanje oznake ili karakteristike duvanskog proizvoda (tekst, simbol, naziv, zaštitni znak, figurativne i druge oznake), koja:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) promoviše duvanski proizvod ili podstiče njegovu upotrebu stvaranjem pogrešne slike o njegovim svojstvima, uticaju na zdravlje, opasnostima ili emisijama supstanci i podacima o sadržaju nikotina, katrana i ugljen monoksida; 2) upućuje da je određeni duvanski proizvod manje štetan od drugih, da smanjuje štetni uticaj nekih supstanci iz dima ili da djeluje vitalizirajuće, energetski, ljekovito, da utiče na podmlađivanje ili da ima prirodna ili organska svojstva ili druge zdravstvene ili životne koristi; 3) upućuje na ukus, miris, arome ili druge aditive, odnosno na njihovo odsustvo; 4) upućuje na sličnost sa hranom ili kozmetičkim proizvodima; 5) upućuje da određeni duvanski proizvod ima poboljšanu biorazgradljivost ili druge prednosti za životnu sredinu; 6) upućuje da je pušenje te vrste ili klase duvanskog proizvoda manje štetno od drugih, da filteri ili drugi sastojci duvanskog proizvoda čine manje štetnim taj proizvod od drugih koji nemaju te sastojke i druge oznake slične sadrzine; i 7) podstiče ekonomske pogodnosti (štampani kuponi, ponuda za popuste, upućivanje na besplatnu distribuciju, ponuda dva za jedan i sl.). 	Potpuno usklađeno	
Član 14 Izgled i sadržaj jediničnih pakovanja 1. Jedinična pakovanja cigareta moraju biti u obliku kvadra. Jedinična pakovanja duvana za savijanje moraju biti u obliku	Član 49 (1,2) Pojedinačno pakovanje cigareta mora da bude u obliku kvadra, a pojedinačno pakovanje rezanog duvana u obliku kvadra, cilindra ili vrećica.	Potpuno usklađeno	

<p>kvadra ili u cilindričnom obliku ili u obliku kesice. Jedinično pakovanje cigareta mora sadržati najmanje 20 cigareta. Jedinično pakovanje duvana za savijanje mora sadržati najmanje 30 g duvana.</p>	<p>Pojedinačno pakovanje cigareta koje se stavlja u promet mora da sadrži najmanje 20 cigareta, a pojedinačno pakovanje rezanog duvana najmanje 30 grama duvana.</p>			
<p>2. Jedinično pakovanje cigareta može se sastojati od kartona ili mekog materijala i ne smije da ima otvor koji se može ponovo zatvoriti ili zapečatiti nakon što je jedanput otvoren, osim preklopног poklopca i kutije sa zglobnim poklopcom. Kod pakovanja s preklopним poklopcom ili zglobnim poklopcom, poklopac može biti pričvršćen samo za poleđinu jediničnog pakovanja.</p>	<p>Član 49 (3) Pojedinačno pakovanje cigareta može da bude urađeno od kartona ili mekog materijala i ne smije da ima otvor koji se može ponovo zatvoriti ili zapečatiti nakon otvaranja, osim preklopног poklopca i kutije sa zglobnim poklopcom, koji može da bude pričvršćen samo za zadnju stranu pojedinačnog pakovanja.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 15 Sljedivost</p> <p>1. Države članice obezbjeđuju da sva jedinična pakovanja duvanskih proizvoda sadrže oznaku s jedinstvenom identifikacijom. Da bi se obezbijedila cjelovitost jedinstvene identifikacione oznake, ona mora da bude štampana ili pričvršćena tako da se ne može ukloniti, mora biti neizbrisiva i ne smije biti sakrivena ili prekinuta ni na koji način, uključujući poreskim markicama, oznakama cijene ili otvaranjem pakovanja. U slučaju duvanskih proizvoda koji su proizvedeni izvan Unije, obaveze iz ovog člana primjenjuju se samo na proizvode namijenjene tržištu Unije ili stavljenе na tržište Unije.</p>	<p>Član 50 (1,2) Svako pojedinačno pakovanje duvanskog proizvoda, radi obezbjeđivanja sljedljivosti i praćenja od proizvođača do kupca u maloprodajnom objektu, mora da sadrži jedinstvenu identifikacionu oznaku (u daljem tekstu: jedinstvena identifikacija).</p> <p>Jedinstvena identifikacija mora da bude utisнутa ili pričvršćena tako da je nije moguće ukloniti, da je neizbrisiva, neskrivena i neprekinuta kontrolnom akciznom markicom, oznakom cijene, otvaranjem pakovanja ili na drugi način.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>2. Jedinstvena identifikaciona oznaka omogućava da se utvrdi sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) datum i mjesto proizvodnje; (b) proizvodni pogon; (c) mašina korišćena za proizvodnju duvanskog proizvoda; (d) proizvodne smjene ili vrijeme proizvodnje; (e) opis proizvoda; (f) predviđeno tržište za maloprodaju; (g) predviđeni transportni pravac; 	<p>Član 50 (3) Na osnovu jedinstvene identifikacije, omogućeno je da se za svaki duvanski proizvod utvrdi:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) datum i mjesto proizvodnje; 2) naziv proizvođača; 3) vrsta maštine koja je korišćenja za proizvodnju; 4) smjena u kojoj je proizведен i vrijeme proizvodnje; 5) opis proizvoda; 6) planirano tržište za maloprodaju; 7) planirana transportna ruta; 	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>(h) gdje je primjenjivo, uvoznik u Uniju;</p> <p>(i) stvarni transportni pravac od proizvodnje do prvog maloprodajnog mjesta, uključujući sva korišćena skladišta, kao i datum transporta, odredište pošiljke, mjesto polaska i primaoca;</p> <p>(j) identitet svih kupaca od proizvodnje do prvog maloprodajnog mjesta; i</p> <p>(k) račun, broj narudžbine i evidencija o plaćanju svih kupaca od proizvodnje do prvog maloprodajnog mjesta.</p>	<p>8) naziv uvoznika, ako je moguće;</p> <p>9) stvarna transportna ruta od proizvodnje do prvog maloprodajnog objekta, uključujući sva korišćena skladišta, kao i datum transporta, odredište pošiljke, mjesto polaska i primaoca;</p> <p>10) naziv svih pravnih lica i preduzetnika uključenih u promet duvanskih proizvoda, od proizvođača do prvog maloprodajnog objekta, ako ih ima;</p> <p>11) račun, broj narudžbenice i potvrde o plaćanju svih pravnih lica uključenih u promet duvanskih proizvoda od proizvođača do prvog maloprodajnog objekta, ako je moguće.</p>			
<p>3. Podaci iz stava 2 tač. a, b, c, d, e, f, g i, gdje je to primjenjivo, tačka h čine dio jedinstvene identifikacione oznake.</p>	<p>Član 50 (4) Podaci iz stava 3 tač. 1 do 7 ovog člana čine obavezni dio jedinstvene identifikacije.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>4. Države članice obezbeđuju da su podaci navedeni u stavu 2 tač. i, j i k elektronski dostupni putem veze s jedinstvenom identifikacionom oznakom.</p>	<p>Član 50 (5) Podaci iz stava 3 tač. 8 do 11 ovog člana su obavezni, u momentu kada su poznati i moraju da budu elektronskim putem povezani sa jedinstvenom identifikacijom.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>5. Države članice obezbeđuju da svi privredni subjekti uključeni u trgovinu duvanskim proizvodima, od proizvođača do posljednjeg privrednog subjekta prije prvog maloprodajnog mjesta, evidentiraju preuzimanje svih jediničnih pakovanja u posjed, kao i sva kretanja u međuvremenu i konačni prestanak njihovog posjedovanja jediničnih pakovanja. Ta obaveza može da se ispuni označavanjem i evidentiranjem ukupnih pakovanja, kao što su šteke, kartoni ili palete, pod uslovom da je i dalje moguće praćenje i pronalaženje jediničnih pakovanja.</p>	<p>Član 51 (1,2) Pravna lica i preduzetnici uključeni u promet duvanskih proizvoda, od proizvođača do pravnog lica i preduzetnika koji se bavi prometom duvanskih proizvoda na veliko, od koga maloprodajni objekat kupuje duvanski proizvod, evidentiraju nabavku svakog pojedinačnog pakovanja, kao i sva kretanja od proizvođača do kupca u maloprodajnom objektu. Evidentiranje iz stava 1 ovog člana vrši se označavanjem i obilježavanjem spoljašnjih pakovanja (šteke, kutije, palete i sl.) duvanskih proizvoda, uz mogućnost praćenja i pronalaženja svakog pojedinačnog pakovanja duvanskog proizvoda, u svakom trenutku.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>6. Države članice obezbeđuju da sva fizička i pravna lica uključena u lanac snabdijevanja duvanskim proizvodima</p>	<p>Član 51 (3) Pravna lica i preduzetnici uključeni u promet</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

tačno i detaljno vode evidenciju o svim relevantnim transakcijama.	duvanskih proizvoda od proizvođača do pravnog lica koje se bavi prometom duvanskih proizvoda na veliko od koga maloprodajni objekat kupuje duvanski proizvod dužna su da vode evidenciju o svakom izvršenom prometu duvanskih proizvoda, u skladu sa zakonom.			
7. Države članice obezbeđuju da proizvođači duvanskih proizvoda svim privrednim subjektima uključenim u prodaju duvanskih proizvoda, od proizvođača do posljednjeg privrednog subjekta prije prvog maloprodajnog mesta, uključujući uvoznike, skladišta i prevozna preduzeća, obezbeđuju opremu koja je potrebna za evidentiranje kupljenih, prodatih, skladištenih i transportovanih duvanskih proizvoda ili onih kojima se rukuje na drugi način. Ta oprema mora omogućiti čitanje i elektronsko prenošenje podataka ustanovi za čuvanje podataka na osnovu stava 8.	<p>Član 51 (4,5)</p> <p>Proizvođači duvanskih proizvoda dužni su da obezbijede opremu za elektronsko evidentiranje duvanskih proizvoda svim pravnim licima i preduzetnicima uključenim u promet duvanskih proizvoda, od proizvođača do pravnog lica ili preduzetnika koji se bavi prometom duvanskih proizvoda na veliko od koga maloprodajni objekat kupuje duvanski proizvod, uključujući i uvoz, skladištenje i transport duvanskih proizvoda.</p> <p>Oprema iz stava 4 ovog člana mora da obezbijedi očitavanje i elektronski prenos podataka iz člana 50 ovog zakona pravnom licu sa kojim proizvođač i uvoznik zaključuje ugovor o čuvanju tih podataka.</p>	Potpuno usklađeno		
8. Države članice obezbeđuju da proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda zaključuju ugovore s nezavisnom trećom stranom, za potrebe smještaja opreme za čuvanje svih relevantnih podataka. Oprema za čuvanje podataka fizički se nalazi na teritoriji Unije. Podobnost treće strane, a naročito njenu nezavisnost i tehničke kapacitete, kao i ugovor, odobrava Komisija. Aktivnosti treće strane mora da prati spoljni revizor kojeg predlaže i plaća proizvođač duvanskih proizvoda, a odobrava Komisija. Spoljni revizor podnosi godišnji izvještaj nadležnim organima i Komisiji, u kojem se posebno ocjenjuju sve nepravilnosti u pogledu pristupa. Države članice obezbeđuju da Komisija, nadležni organi država članica i spoljni revizor imaju potpuni pristup objektima za skladištenje podataka. U opravdanim slučajevima, Komisija ili države članice proizvođačima ili	<p>Član 51 (6,7,8,9)</p> <p>Ugovor iz stava 5 ovog člana proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda zaključuju sa pravnim licem koje ima sjedište u Crnoj Gori, odnosno u državi članici Evropske unije, uz saglasnost Ministarstva i Evropske komisije.</p> <p>Kontrolu rada pravnog lica iz stava 50 ovog člana vrši ovlašćeno lice proizvođača (eksterni revizor) koje imenuje, uz saglasnost Ministarstva i Evropske komisije.</p> <p>Ministarstvo i eksterni revizor imaju pravo pristupa podacima iz člana 50 ovog zakona, a proizvođačima i uvoznicima, na njihov zahtjev, u opravdanim slučajevima, Ministarstvo može da odobri pristup tim podacima, osim podacima koji predstavljaju poslovnu tajnu, a koji su zaštićeni u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva.</p> <p>Izvještaj o kontroli pristupa podacima iz stava 5 ovog člana, eksterni revizor dostavlja Ministarstvu i Evropskoj</p>	Potpuno usklađeno		

uvoznicima mogu odobriti pristup tim podacima, pod uslovom da komercijalno osjetljive informacije i dalje budu dovoljno zaštićene u skladu s relevantnim pravom Unije i domaćim pravom.	komisiji, do 31. marta tekuće godine, za prethodnu godinu.			
9. Nijedan privredni subjekat uključen u trgovinu duvanskim proizvodima ne smije da mijenja ili briše evidentirane podatke.	<p>Član 50 (6) Podatke iz stava 3 ovog člana, pravna lica i preduzetnici uključeni u promet duvanskih proizvoda od proizvođača do prvog maloprodajnog objekta ne smiju mijenjati ili brisati, a lični podaci do kojih se dođe u obavljanju prometa duvanskih proizvoda čuvaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita ličnih podataka.</p>	Potpuno usklađeno		
10. Države članice obezbeđuju da se obrada ličnih podataka vrši samo u skladu s pravilima i zaštitnim mjerama iz Direktive 95/46/EZ.	<p>Član 50 (6) Podatke iz stava 3 ovog člana, pravna lica i preduzetnici uključeni u promet duvanskih proizvoda od proizvođača do prvog maloprodajnog objekta ne smiju mijenjati ili brisati, a lični podaci do kojih se dođe u obavljanju prometa duvanskih proizvoda čuvaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita ličnih podataka.</p>	Potpuno usklađeno		
11. Komisija aktima za sprovođenje: (a) utvrđuje tehničke standarde za uspostavljanje i rad sistema za praćenje i pronalaženje kako je predviđeno u ovom članu, uključujući označavanje jedinstvenom identifikacionom oznakom, evidentiranje, prenos, obradu i čuvanje podataka i pristup sačuvanim podacima; (b) utvrđuje tehničke standarde da obezbijedi da su sistemi koji se upotrebljavaju za jedinstvene identifikacione oznake i povezane funkcije potpuno međusobno kompatibilni širom Unije. Ti akti za sprovođenje donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
12. Komisija je u skladu s članom 27 ovlašćena za donošenje delegiranih akata radi definisanja ključnih elemenata ugovora o čuvanju podataka iz stava 8 ovog člana, kao što je trajanje, mogućnost produženja, potrebno stručno znanje ili	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

povjerljivost, uključujući redovno praćenje i evaluaciju ugovora.			
13. St. 1 do 10 primjenjuju se na cigarete i duvan za savijanje od 20. maja 2019. godine, a na duvanske proizvode, osim cigareta i duvana za savijanje, od 20. maja 2024. godine.	<p>Član 74</p> <p>Odredbe člana 7 u odnosu na džave članice Evropske unije, člana 27 stav 5, člana 31 st. 3 i 4, člana 32 stav 5, člana 35 stav 3, člana 35 stav 4 u odnosu na Evropsku komisiju, člana 39 stav 2 u odnosu na Evropsku komisiju, člana 53 stav 1 u odnosu na Evropsku komisiju, člana 53, člana 56 stav 3, člana 56 stav 4 u odnosu na Evropsku komisiju, člana 61 stav 2, člana 63 stav 2, člana 67 i člana 68 stav 1 tač. 34, 39 i 44 ovog zakona primjenjivaće se pristupanjem Crne Gore Evropskoj uniji.</p> <p>Odredbe čl. 50 do 53 ovog zakona primjenjivaće se pet godina od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.</p>	Potpuno usklađeno	
<p>Član 16</p> <p>Bezbjednosna oznaka</p> <p>1. Osim jedinstvene identifikacione oznake iz člana 15, države članice treba da zahtijevaju da sva jedinična pakovanja duvanskih proizvoda koja se stavljuju na tržište nose bezbjednosnu oznaku zaštićenu od neovlašćenog rukovanja, sastavljenu od vidljivih i nevidljivih elemenata. Bezbjednosna oznaka mora biti štampana ili pričvršćena tako da se ne može ukloniti i izbrisati i ne smije biti skrivena ili prekinuta ni na koji način, uključujući poreskim markicama, oznakama cijene ili drugim elementima koje propisuje zakonodavstvo.</p> <p>Države članice koje zahtijevaju poreske markice ili nacionalne identifikacione oznake koje se upotrebljavaju u fiskalne svrhe, mogu dozvoliti da se upotrebljavaju kao bezbjednosna oznaka pod uslovom da poreske markice i nacionalne identifikacione oznake ispunjavaju sve tehničke standarde i funkcije koje se zahtijevaju prema ovom članu.</p>	<p>Član 52</p> <p>Svako pojedinačno pakovanje duvanskog proizvoda koje se stavlja u promet, pored jedinstvene identifikacije, mora da ima i sigurnosni znak za zaštitu od neovlašćenog rukovanja.</p> <p>Sigurnosni znak je sastavljen od vidljivih i nevidljivih elemenata i mora da bude utisnut ili pričvršćen na pakovanju duvanskog proizvoda, tako da nije moguće njegovo uklanjanje i mora da bude neizbrisiv i ne smije djelimično ili u cijelosti da bude skriven ili prekinut kontrolnom akciznom markicom, oznakom cijene, omotima, košuljicama, kutijama ili drugim natpisima i simbolima, u skladu sa zakonom.</p> <p>Tehničke standarde za uspostavljanje sljedljivosti i rad sistema za praćenje duvanskih proizvoda, sadržinu i označavanje jedinstvenom identifikacijom, unos, prenos, obradu i čuvanje, pristup tim podacima, kao i druga pitanja od značaja za jedinstvenu identifikaciju propisuje Ministarstvo.</p>	Potpuno usklađeno	
2. Komisija aktima za sprovođenje definije tehničke		Neprenosivo	

<p>standarde za bezbjednosnu oznaku i njenu moguću rotaciju i prilagođava ih u skladu s naučnim, tržišnim i tehničkim razvojem.</p> <p>Ti akti za sprovođenje donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>			
<p>3. Stav 1 primjenjuje se na cigarete i duvan za savijanje od 20. maja 2019. godine, a na duvanske proizvode, osim cigareta i duvana za savijanje, od 20. maja 2024. godine.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 17</p> <p>Duvan za oralnu upotrebu</p> <p>Države članice zabranjuju stavljanje duvana za oralnu upotrebu na tržište, ne dovodeći u pitanje član 151 Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske.</p>	<p>Član 8</p> <p>Zabranjen je promet duvana za oralnu upotrebu.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 18</p> <p>Prekogranična prodaja duvanskih proizvoda na daljinu</p> <p>1. Države članice mogu zabraniti prekograničnu prodaju duvanskih proizvoda na daljinu potrošačima. Države članice sarađuju da spriječe takve prodaje. Maloprodajna mjesta koja vrše prekograničnu prodaju duvanskih proizvoda na daljinu ne smiju tim proizvodima snabdijevati potrošače u državama članicama gdje je takva prodaja zabranjena. Države članice koje ne zabranjuju takve prodaje moraju zahtijevati od maloprodajnih mjesta koja imaju namjeru da vrše prekograničnu prodaju na daljinu potrošačima koji se nalaze u Uniji da se registruju kod nadležnih organa države članice u kojoj je maloprodajno mjesto osnovano i države članice gdje se nalaze stvarni ili potencijalni potrošači. Maloprodajna mjesta osnovana izvan Unije obavezna su da se registruju kod nadležnih organa države članice gdje se nalaze stvarni ili potencijalni potrošači. Maloprodajna mjesta koja imaju namjeru da vrše prekograničnu prodaju na daljinu, prilikom registracije, dužna su da nadležnim organima predaju najmanje sljedeće podatke:</p> <p>(a) ime i korporativni naziv i stalnu adresu mjesta</p>	<p>Član 9</p> <p>Zabranjena je prekogranična prodaja na daljinu duvanskih i sličnih proizvoda, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje, kao i novih duvanskih proizvoda.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>poslovanja odakle se duvanski proizvodi isporučuju;</p> <p>(b) datum kada su potrošačima počeli nuditi prekograničnu prodaju duvanskih proizvoda na daljinu putem usluga informacionog društva, kako je definisano u članu 1 tačka 2 Direktive 98/34/EZ;</p> <p>(c) adresu internet stranice ili internet stranica korišćenih u tu svrhu i sve relevantne podatke potrebne za identifikaciju internet stranice.</p>				
<p>2. Nadležni organi država članica obezbjeđuju da potrošači imaju pristup listi svih maloprodajnih mesta registrovanih kod njih. Prilikom stavljanja te liste na raspolaganje, države članice treba da obezbijede da se poštaju pravila i zaštitne mјere utvrđene u Direktivi 95/46/EZ. Maloprodajna mesta mogu da počnu da stavlju duvanske proizvode na tržište putem prekogranične prodaje na daljinu isključivo kada dobiju potvrdu svoje registracije kod relevantnog nadležnog organa.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenjivo</p>	<p>Predlog zakona propisuje zabranu prekogranične prodaje na daljinu duvanskih proizvoda</p>	
<p>3. Države članice odredišta duvanskih proizvoda koji se prodaju putem prekogranične prodaje na daljinu mogu zahtijevati da maloprodajno mjesto koje ih isporučuje odabere fizičko lice odgovorno za provjeru – prije nego što dođu do potrošača – da li su duvanski proizvodi usklađeni s domaćim odredbama donesenim na osnovu ove direktive u državi članici odredišta, ako je takva provjera potrebna da bi se obezbijedilo i olakšalo sprovođenje.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenjivo</p>	<p>Predlog zakona propisuje zabranu prekogranične prodaje na daljinu duvanskih proizvoda</p>	
<p>4. Maloprodajna mesta koja učestvuju u prekograničnoj prodaji na dјaljinu moraju da raspolažu sistemom za provjeru starosti koji u trenutku prodaje potvrđuje da kupac zadovoljava zahtjeve za minimalnu starosnu dob predviđenu prema domaćem pravu države članice odredišta. Maloprodajno mjesto ili fizičko lice odabrano na osnovu stava 3 dostavlja nadležnim organima država članica opis.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenjivo</p>	<p>Predlog zakona propisuje zabranu prekogranične prodaje na daljinu duvanskih</p>	

pojedinosti i načina rada sistema za provjeru starosne dobi.			proizvoda
5. Maloprodajna mjesta obrađuju lične podatke potrošača isključivo u skladu s Direktivom 95/46/EZ i ti podaci se ne smiju otkriti proizvođaču duvanskih proizvoda ni preduzećima koja čine dio iste grupe preduzeća, kao ni trećim stranama. Lični podaci ne smiju se upotrebljavati ni prenosi, osim u svrhu konkretnе kupovine. Ovo se primjenjuje i kada je maloprodajno mjesto sastavni dio proizvođača duvanskih proizvoda.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenjivo	Predlog zakona propisuje zabranu prekogranične prodaje na daljinu duvanskih proizvoda
Član 19 Obavještavanje o novim duvanskim proizvodima 1. Države članice od proizvođača i uvoznika novih duvanskih proizvoda zahtijevaju da dostave obavještenje nadležnim organima država članica o svim proizvodima koje namjeravaju da stave na odnosno domaće tržište. Obavještenje se predaje u elektronskoj formi šest mjeseci prije namjeravanog stavljanja na tržište. Njemu se prilaže detaljni opis odnosnog novog duvanskog proizvoda, kao i uputstva za njegovu upotrebu i podaci o sastojcima i emisijama u skladu s članom 5. Proizvođači i uvoznici koji podnose obavještenje o novom duvanskom proizvodu, nadležnim organima dostavljaju i: (a) raspoložive naučne studije o toksičnosti, stvaranju zavisnosti i privlačnosti novog duvanskog proizvoda, a naročito s obzirom na njegove sastojke i emisije; (b) raspoložive studije, kratke preglede studija i istraživanje tržišta o preferiranim izborima različitih potrošačkih grupa, uključujući i mlade osobe i trenutne pušače; (c) druge raspoložive i relevantne podatke, uključujući analizu rizika/koristi od proizvoda, njegove očekivane uticaje na prestanak konzumiranja duvana, očekivane uticaje na započinjanje konzumiranja duvana i	Član 53 (1,2,3) Proizvođači i uvoznici novih duvanskih proizvoda koji planiraju da stave u promet novi duvanski proizvod, dužni su da elektronskim putem o tome obavijeste Ministarstvo i Evropsku komisiju, šest mjeseci prije njegovog stavljanja u promet. Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži detaljan opis novog duvanskog proizvoda, uputstvo za upotrebu i podatke o sastojcima i emisijama iz člana 24 ovog zakona. Pored obavještenja iz stava 1 ovog člana, proizvođači i uvoznici novog duvanskog proizvoda dužni su da dostave i sve raspoložive: 1) naučne studije o toksičnosti, stvaranju zavisnosti i privlačnosti novog duvanskog proizvoda, posebno u odnosu na njegove sastojke i emisije; 2) sve studije o istraživanju tržišta duvanskih i drugih proizvoda o sklonostima različitih grupa ispitanika (u odnosu na pol, obrazovanje, socijalnu strukturu i sl.), uključujući mlade i pušače; 3) sažetke svih istraživanja tržišta koja su sprovedena prije stavljanja novog duvanskog proizvoda na tržište; 4) relevantne podatke, sa analizama rizika od upotrebe novog duvanskog proizvoda, očekivanom dejstvu na prestanak, odnosno na započinjanje upotrebe duvanskog proizvoda i procjenu uticaja na svijest	Potpuno usklađeno	

predviđenu percepciju potrošača.	<p>korisnika.</p> <p>Proizvođači i uvoznici novih duvanskih proizvoda dužni su da o svim novim ili izmijenjenim informacijama iz stava 3 tačka 2 ovog člana obavijeste Ministarstvo, u roku od tri mjeseca od dana njihove izmjene.</p>			
2. Države članice od proizvođača i uvoznika novih duvanskih proizvoda zahtjevaju da o svim novim ili ažuriranim informacijama o studijama, istraživanju i drugim informacijama iz stava 1 tač. od a do c obavještavaju svoje nadležne organe. Države članice mogu zahtjevati od proizvođača i uvoznika novih duvanskih proizvoda da izvrše dodatna testiranja ili dostave dodatne podatke. Države članice stavljaju sve podatke dobijene na osnovu ovog člana na raspolaganje Komisiji.	<p>Član 53 (4,5,6)</p> <p>Proizvođači i uvoznici novih duvanskih proizvoda dužni su da o svim novim ili izmijenjenim informacijama iz stava 3 tačka 2 ovog člana obavijeste Ministarstvo, u roku od tri mjeseca od dana njihove izmjene.</p> <p>Ministarstvo može od proizvođača i uvoznika novih duvanskih proizvoda da traži obavljanje dodatnih testiranja i dostavljanje informacija i podataka o novom duvanskom proizvodu dobijenih tim testiranjima.</p> <p>Informacije i podatke iz stava 5 ovog člana proizvođači i uvoznici novih duvanskih proizvoda dostavljaju i Evropskoj komisiji.</p>	Potpuno usklađeno		
3. Države članice mogu uvesti sistem za odobravanje novih duvanskih proizvoda. Države članice mogu proizvođačima i uvoznicima obračunati proporcionalne takse za takva odobrenja.	<p>Član 54</p> <p>Na osnovu dostavljenih informacija i podataka iz člana 53 ovog zakona, Ministarstvo vrši upis novog duvanskog proizvoda u Registar novih duvanskih proizvoda.</p> <p>Za upis u Registar novih duvanskih proizvoda, proizvođači i uvoznici plaćaju administrativnu taksu, u skladu sa zakonom kojim se uređuju administrativne takse.</p> <p>Bliži način vođenja i sadržinu Registra novih duvanskih proizvoda propisuje Ministarstvo.</p>	Potpuno usklađeno		
4. Novi duvanski proizvodi stavljeni na tržište moraju da poštuju zahtjeve iz ove direktive. Koje odredbe ove direktive se primjenjuju na nove duvanske proizvode zavisi od toga da li su ti proizvodi obuhvaćeni definicijom bezdimnih duvanskih proizvoda ili definicijom duvanskih proizvoda za pušenje.	<p>Član 54 (1)</p> <p>Na osnovu dostavljenih informacija i podataka iz člana 53 ovog zakona, Ministarstvo vrši upis novog duvanskog proizvoda u Registar novih duvanskih proizvoda.</p>	Potpuno usklađeno		
Član 20 1.Ova Direktiva ne primjenjuje se na elektronske cigarete i	<p>Član 56</p> <p>Proizvođači i uvoznici koji planiraju da stave u</p>	Potpuno usklađeno		

<p>posude za ponovno punjenje koji su podložni zahtjevu za odobrenje u okviru Direktive 2001/83/EZ ili drugim zahtjevima utvrđenim u Direktivi 93/42/EEZ.</p> <p>2. Proizvođači i uvoznici elektronskih cigareta i posuda za dopunjavanje podnose obavještenje nadležnim organima država članica o svim takvim proizvodima koje namjeravaju da stave na tržište. Obavještenje se predaje u elektronskom obliku šest mjeseci prije namjeravanog stavljanja na tržište. Za elektronske cigarete i rezervoare za dopunjavanje koji su već stavljeni na tržište na dan 20. maja 2016. godine obavještenje se podnosi u roku od šest mjeseci od tog datuma. Za svaku suštinsku izmjenu proizvoda podnosi se novo obavještenje.</p> <p>Obavještenje, u zavisnosti od toga da li je proizvod elektronska cigareta ili rezervoar za dopunjavanje, sadrži sljedeće informacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) ime i kontakt podatke proizvođača, odgovornog pravnog ili fizičkog lica unutar Unije i, po potrebi, uvoznika u Uniju; (b) listu svih sastojaka sadržanih u proizvodu i emisija koje nastaju korišćenjem proizvoda, po robnoj marki i tipu, uključujući i njihove količine; (c) toksikološke podatke u vezi sa sastojcima i emisijama tog proizvoda, uključujući kada su zagrijani, a koji se naročito odnose na njihove uticaje na zdravlje potrošača kada se udišu i uzimajući u obzir, između ostalog, sva dejstva stvaranja zavisnosti; (d) informacije o dozi i unosu nikotina prilikom konzumiranja u uobičajenim ili opravданo očekivanim uslovima; 	<p>promet elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje, dužni su da elektronskim putem o tome obavijeste Ministarstvo i Evropsku komisiju, šest mjeseci prije njihovog stavljanja u promet.</p> <p>Obavještenje iz stava 1 ovog člana dostavlja se elektronskim putem i, u zavisnosti od toga da li se stavlja u promet elektronska cigareta ili posuda za ponovno punjenje, mora da sadrži:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) podatke o proizvođaču i uvozniku (naziv i sjedište ili ime, prezime i boravak, odnosno prebivalište, broj telefona i adresa), ako je moguće; 2) popis svih sastojaka sadržanih u proizvodu i podatke o emisiji supstanci koje nastaju njegovom upotreborom, po robnoj marki i vrsti, uključujući i njihove količine; 3) podatke o toksičnosti sastojaka i emisijama supstanci tog proizvoda, u zagrijanom stanju i njihovom uticaju na zdravlje korisnika prilikom udisanja, kao i uticaju stvaranja zavisnosti; 4) informacije o dozi i unosu nikotina prilikom upotrebe u uobičajenim ili razumno predviđljivim uslovima; 5) opis sastavnih djelova proizvoda (po mogućnosti, mehanizma za otvaranje i punjenje elektronske cigarete ili posude za punjenje); 6) opis postupaka proizvodnje (serijska proizvodnja i sl.); 7) izjavu da postupak proizvodnje ispunjava uslove propisane ovim zakonom; 8) izjavu da proizvođač i uvoznik snose punu odgovornost za količinu i bezbjednost proizvoda kod stavljanja u promet i korišćenja u uobičajenim okolnostima ili razumno predviđljivim uslovima; 9) spisak podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu u 		
---	--	--	--

<p>(e) opis sastavnih djelova proizvoda; uključujući, po potrebi, mehanizme za otvaranje i punjenje elektronske cigarete ili rezervoara za dopunjavanje;</p> <p>(f) opis procesa proizvodnje, uključujući da li obuhvata serijsku proizvodnju, i deklaraciju da proces proizvodnje obezbjeđuje usklađenost sa zahtjevima iz ovog člana;</p> <p>(g) deklaraciju da proizvođač i uvoznik snose punu odgovornost za količinu i bezbjednost proizvoda prilikom stavljanja na tržiste i korišćenja u uobičajenim okolnostima ili uslovima koje je moguće razumno predvidjeti.</p> <p>Ako države članice smatraju da su dostavljene informacije nepotpune, ovlašćene su da traže dopunu tih podataka.</p> <p>Države članice mogu proizvođačima i uvoznicima naplatiti proporcionalne naknade za prijem, čuvanje, rukovanje i analizu podataka koji su im dostavljeni.</p>	<p>procesu proizvodnje;</p> <p>10) podatke o odgovornom pravnom licu ili preduzetniku, odnosno uvozniku sa sjedištem ili boravkom u Evropskoj uniji (naziv i sjedište ili ime i prezime i boravak, odnosno prebivalište, broj telefona i adresa), ako je moguće.</p> <p>Ministarstvo može od proizvođača i uvoznika elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje da traži dodatne informacije i podatke.</p> <p>Informacije i podatke iz stava 3 ovog člana proizvođači i uvoznici elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje dostavljaju i Evropskoj komisiji.</p> <p>Proizvođači i uvoznici elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje dužni su da obavijeste Ministarstvo i Evropsku komisiju o svakoj promjeni informacija i podataka iz stava 2 ovog člana, u roku od šest mjeseci od dana njihove izmjene.</p>	
<p>3. Države članice obezbjeđuju da:</p> <p>(se tečnost koja sadrži nikotin stavlja na tržiste isključivo u a za to namijenjenim rezervoarim za dopunjavanje koji) nemaju obim veći od 10 ml, u potrošnim elektronskim cigaretama ili u ulošcima za jednokratnu upotrebu, i da</p>	<p>Član 57</p> <p>Na osnovu dostavljenih informacija i podataka iz člana 56 ovog zakona, Ministarstvo vrši upis elektronske cigarete, odnosno posude za ponovno punjenje u Registr elektronskih cigareta, odnosno posuda za ponovno punjenje.</p> <p>Za upis u Registr elektronskih cigareta, odnosno posuda za ponovno punjenje proizvođači i uvoznici plaćaju administrativnu taksu, u skladu sa zakonom kojim se uređuju administrativne takse.</p> <p>Bliži način vođenja i sadržinu Registra elektronskih cigareta, odnosno posuda za ponovno punjenje propisuje Ministarstvo.</p>	<p>Član 58</p> <p>Dozvoljeno je stavljanje u promet elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje pod uslovom, da:</p> <p>1) se tečnost koja sadrži nikotin stavlja u promet samo u odgovarajućim postupcima za ponovno punjenje,</p> <p>Potpuno usklađeno</p>

<p>ulošci ili tankovi ne prelaze obim od 2 ml;</p> <p>(b) tečnost koja sadrži nikotin ne sadrži više od 20 mg/ml nikotina;</p> <p>(c) tečnost koja sadrži nikotin ne sadrži aditive navedene u članu 7 stav 6;</p> <p>(d) za proizvodnju tečnosti koja sadrži nikotin koriste se samo sastojci visoke čistoće. Supstance koje nijesu navedene među sastojcima iz stava 2 podstav 2 tačka b ovog člana prisutne su u tečnosti koja sadrži nikotin samo u tragovima ako te tragove prilikom proizvodnje tehnički nije moguće izbjечi;</p> <p>(e) osim nikotina, jedini sastojci koji se koriste u tečnosti koja sadrži nikotin ne predstavljaju opasnost po zdravje ljudi u zagrijanom ili nezagrijanom obliku;</p> <p>(f) elektronske cigarete oslobađaju doze nikotina u ujednačenim nivoima pod normalnim uslovima korišćenja;</p> <p>(g) elektronske cigarete i rezervoari za dopunjavanje takvi su da djeca ne mogu da rukuju njima i da na njima nijesu moguće neovlašćene izmjene, zaštićeni su od lomljenja i curenja i imaju mehanizam koji obezbjeđuje dopunjavanje bez curenja.</p>	<p>zapremine do 10 ml, u potrošnim elektronskim cigaretama ili u ulošcima za jednokratnu upotrebu;</p> <p>2) su ulošci ili punjenje zapremine do 2 ml;</p> <p>3) tečnost koja sadrži nikotin ne sadrži više od 20 mg/ml nikotina;</p> <p>4) tečnost koja sadrži nikotin ne sadrži aditive iz člana 33 ovog zakona;</p> <p>5) se za proizvodnju tečnosti koja sadrži nikotin koriste sastojci visoke čistoće, a da sastojci koji nijesu sadržani u članu 56 stav 2 tačka 2 ovog zakona mogu da budu prisutni samo u tragovima, koje prilikom proizvodnje tehnički nije moguće izdvojiti;</p> <p>6) sastojci koji se koriste u tečnosti koja sadrži nikotin ne predstavljaju opasnost za ljudsko zdravlje u zagrijanom ili nezagrijanom obliku, osim samog nikotina;</p> <p>7) elektronske cigarete oslobađaju doze nikotina u ujednačenim nivoima;</p> <p>8) djeca ne mogu sa njima rukovati;</p> <p>9) na njima nijesu moguće neovlašćene izmjene;</p> <p>10) su zaštićeni od loma i curenja tečnosti koja sadrži nikotin; i</p> <p>11) imaju mehanizam koji obezbjeđuje ponovno punjenje bez curenja tečnosti koja sadrži nikotin.</p>			
<p>4. Države članice obezbjeđuju da:</p> <p>(a) jedinična pakovanja elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje sadrže letak s:</p> <p>i. uputstvima za korišćenje i skladištenje proizvoda, uključujući proizvoda ne preporučuje mlađim osobama i nepušačima;</p> <p>ii. kontraindikacijama;</p>	<p>Član 59</p> <p>Svako pojedinačno pakovanje elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje koje se stavlja u promet, mora da sadrži:</p> <p>1) uputstva za upotrebu i čuvanje;</p> <p>2) obavještenje da se upotreba ne preporučuje mlađima i nepušačima;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>iii upozorenjima za posebne rizične grupe;</p> <p>iv mogućim štetnim uticajima;</p> <p>v.stvaranju zavisnosti i toksičnosti; i</p> <p>v kontakt podacima za proizvođača ili uvoznika i pravnog ili i. fizičkog lica za kontakt u Uniji;</p> <p>(b jednična pakovanja i spoljna ambalaža elektronskih) cigareta i rezervoara za dopunjavanje: i uključuju listu svih sastojaka iz proizvoda opadajućim redoslijedom po masi i podatak o sadržaju nikotina u proizvodu i oslobađanju po dozi, serijski broj i preporuku da se proizvod čuva van domaćaja djece;</p> <p>iiine dovodeći u pitanje podatčku i ove tačke, ne uključuju . elemente niti karakteristike iz člana 13, izuzimajući član 13 stav 1 tač. a i c u vezi s podatkom o sadržaju nikotina i o aromama; i</p> <p>iiinose jedno od sljedećih zdravstvenih upozorenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> .. „Ovaj proizvod sadrži nikotin koji izaziva snažnu zavisnost. Ne preporučuje se za upotrebu nepušačima.” ili „Ovaj proizvod sadrži nikotin koji izaziva snažnu zavisnost.” <p>Države članice utvrđuju koje od ovih opštih upozorenja treba koristiti;</p> <p>(c) zdravstvena upozorenja uskladu su s odredbama iz člana</p>	<p>3) informacije o kontraindikacijama;</p> <p>4) upozorenja za posebno rizične grupe korisnika;</p> <p>5) informacije o mogućim štetnim dejstvima;</p> <p>6) informacije o toksičnosti i stvaranju zavisnosti;</p> <p>7) kontakt podatke proizvođača ili uvoznika (naziv i sjedište ili ime, prezime i boravak, odnosno prebivalište, broj telefona i adresa); i</p> <p>8) kontakt podatke pravnih lica ili peduzetnika u Evropskoj uniji (naziv i sjedište ili ime, prezime i boravak, odnosno prebivalište, broj telefona i adresa).</p> <p>Svako pojedinačno i spoljašnje pakovanje elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje sadrži, i:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) popis sastojaka sadržanih u proizvodu u padajućem redoslijedu, po masi; 2) podatke o sadržaju nikotina i emisiji supstanci prilikom upotrebe, po dozi; 3) serijski broj i preporuku da se proizvod drži van dohvata djece; 4) zdravstveno upozorenje: „Ovaj proizvod sadrži nikotin koji izaziva snažnu zavisnost”, utisnuto u skladu sa članom 42 stav 4 tač. 1 i 2 ovog zakona. 		
--	--	--	--

12 stav 2.	<p>5. Države članice obezbjeđuju da:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) su komercijalne poruke u uslugama informacionog društva, u štampi i drugim štampanim publikacijama, u cilju neposrednog ili posrednog uticaja na promovisanje elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje zabranjene, osim u publikacijama koje su namijenjene isključivo za profesionalce uključene u trgovinu elektronskim cigaretama ili rezervoarima za dopunjavanje i publikacijama štampanim i objavljenim u trećim zemljama, gdje te publikacije nijesu prije svega namijenjene za tržište Unije; (b) su komercijalne poruke na radiju, s ciljem neposrednog ili posrednog uticaja na promovisanje elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje, zabranjene; (c) je bilo koji oblik javnog ili privatnog doprinosa programima na radiju s ciljem neposrednog ili posrednog promovisanja elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje zabranjen; (d) je bilo koji oblik javnog ili privatnog doprinosa bilo kakvom događaju, aktivnosti ili pojedincu s ciljem neposrednog ili posrednog promovisanja elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje koji uključuje ili se održava u nekoliko država članica ili na bilo koji drugi način ima prekogranični uticaj, zabranjen; (e) su audiovizuelne komercijalne poruke na koje se primjenjuje Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2010/13/EU, zabranjene za elektronske cigarete i rezervoare za dopunjavanje. 	<p>Član 6</p> <p>Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda ne smiju da reklamiraju duvanske proizvode, elektronske cigarete, posude za ponovno punjenje i slične duvanske proizvode, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja upotrebe: putem interneta, usluga informacionog društva, štampanih i drugih publikacija, elektronskih medija, preko bioskopskih dijapozačita, filmova, panoa, tabli i drugih oblika reklamiranja na javnim mjestima, objektima i na sredstvima saobraćaja, kao ni putem svijetlećih reklama, knjiga, časopisa, kalendara, odjevnih predmeta, naljepnica, plakata i letaka, ako su te naljepnice, plakati i letci odvojeni od njihovog originalnog pakovanja.</p> <p>Proizvodi koji, u smislu ovog zakona, nijesu duvanski proizvodi za pušenje, ali svojim izgledom, nazivom i namjenom neposredno podstiču upotrebu duvanskih proizvoda za pušenje, ne smiju se reklamirati.</p> <p>Zabranjeno je besplatno davanje duvanskih proizvoda za pušenje, kao i elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje, u reklamne svrhe ili za sponzorisanje događaja ili aktivnosti međunarodnog karaktera, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja njihove upotrebe.</p> <p>Zabranjeno je svako neposredno i posredno komercijalno obavještavanje o duvanskim proizvodima.</p> <p>Proizvođači ili uvoznici duvanskih proizvoda za pušenje, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja njihove upotrebe, ne smiju da sponzorišu radijske programe, događaje ili aktivnosti, kao ni događaje ili aktivnosti međunarodnog karaktera.</p> <p>Informisanje o duvanskim i sličnim proizvodima koje se ne smatra reklamiranjem u smislu stava 1 ovog člana, kao i promet duvanskih proizvoda koji ispunjavaju uslove</p>	Potpuno usklađeno
------------	--	---	-------------------

	propisane ovim zakonom vrši se slobodno i bez ograničenja, u skladu sa zakonom.			
6. Član 18 ove direktive primjenjuje se na prekograničnu prodaju na daljinu elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje.	<p>Član 9 Zabranjena je prekogranična prodaja na daljinu duvanskih i sličnih proizvoda, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje, kao i novih duvanskih proizvoda.</p>	Potpuno usklađeno		
7. Države članice od proizvođača i uvoznika elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje zahtijevaju da, jednom godišnje, nadležnim organima dostave: i. sveobuhvatne podatke o obimu prodaje prema robnoj marki i vrsti proizvoda; ii. informacije o preferiranom izboru raznih potrošačkih grupa, uključujući mlade osobe, nepušače i glavne grupe trenutnih korisnika; iii. načine prodaje proizvoda; iv. kratke pregledе svih istraživanja tržišta sprovedenih u vezi s navedenim, uključujući njihov prevod na engleski jezik. Države članice prate razvoj tržišta u pogledu elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje, uključujući bilo kakve dokaze da je njihovo korišćenje korak prema zavisnosti od nikotina i konačno i tradicionalnom konzumiraju duvana među mladim osobama i nepušačima.	<p>Član 60 Proizvođači i uvoznici elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje dužni su da dostave Ministarstvu i Institutu izvještaj do 31. januara tekuće godine, za prethodnu godinu, koji sadrži:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) podatke o obimu prodaje, prema robnoj marki i vrsti proizvoda; 2) informacije o istraživanju tržišta o sklonostima različitih grupa potrošača (u odnosu na pol, obazovanje, socijalnu pripadnost i sl.), uključujući mlade, nepušače i pušače; 3) načinu prodaje proizvoda; 4) sažetke svih istraživanja tržišta sprovedenih u vezi sa tač. 1 i 2 ovog stava, na crnogorskom i engleskom jeziku; i 5) spisak podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje. <p>Institut prati razvoj tržišta duvanskih proizvoda, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje i uticaj njihove upotrebe na mlade i nepušače, kao i na stvaranje zavisnosti.</p>	Potpuno usklađeno		
8. Države članice obezbeđuju da informacije primljene na osnovu stava 2 budu javno dostupne na internet stranici. Države članice prilikom stavljanja tih podataka na raspolaganje javnosti propisno vode računa o potrebi zaštite trgovачke tajne. Države članice, na zahtjev, stavljuju sve informacije primljene na osnovu ovog člana na raspolaganje Komisiji i	<p>Član 61 Podatke i informacije iz čl. 53 i 56 ovog zakona Ministarstvo objavljuje na svojoj internet stranici, osim podataka koji se odnose na lične podatke i podatke koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje.</p> <p>Na zahtjev Evropske komisije ili nadležnih tijela država članica Evropske unije, Ministarstvo dostavlja</p>	Potpuno usklađeno		

drugim državama članicama. Države članice i Komisija obezbjeđuju da se s poslovnim tajnama i drugim povjerljivim podacima postupa na povjerljiv način.	podatke i informacije iz stava 1 ovog člana.			
9. Države članice zahtijevaju od proizvođača, uvoznika i distributera elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje da uspostave i održavaju sistem za prikupljanje informacija o svim štetnim uticajima tih proizvoda na zdravlje ljudi na koje se sumnja.	<p style="text-align: center;">Član 62</p> <p>Proizvođači i uvoznici elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje dužni su da uspostave i održavaju sistem za prikupljanje informacija o sumnjama na štetna dejstva tih proizvoda na zdravlje ljudi.</p>			
Ako bilo koji od ovih privrednih subjekata smatra ili ima razloga da vjeruje da elektronske cigarete ili rezervoari za dopunjavanje, koji su u njihovom posjedu i namijenjeni za stavljanje na tržiste ili su stavljeni na tržiste, nisu sigurni ili nisu dobrog kvaliteta ili na neki drugi način nisu u skladu s ovom direktivom, taj privredni subjekat mora odmah da preduzme potrebne korektivne mјere da se taj proizvod uskladi s ovom direktivom, da se povuče ili opozove, prema potrebi. U takvim slučajevima se od privrednog subjekta traži i da odmah obavijesti organe nadležne za nadzor tržišta država članica u kojima je proizvod dostupan ili se namjerava da se učini dostupnim, i da dostavi pojedinosti, naročito o riziku po zdravlje i bezbjednost ljudi i o preduzetim korektivnim mјerama i njihovim rezultatima.	<p>Ako proizvođači ili uvoznici posumnjuju ili utvrde da elektronske cigarete ili posude za ponovno punjenje, koje se nalaze u njihovom posjedu i namijenjeni su za stavljanje u promet ili se nalaze u prometu, nisu bezbjedni, nisu dobrog kvaliteta ili ne ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom, dužni su da odmah preduzmu odgovarajuće korektivne mјere, u cilju njihovog popravljanja, povlačenja ili uništavanja.</p> <p>U slučaju iz stava 2 ovog člana, proizvođači ili uvoznici dužni su da odmah obavijeste organ uprave nadležan za inspekcijske poslove i da dostave podatke o riziku za zdravlje i bezbjednost ljudi, preduzetim korektivnim mјerama i njihovim rezultatima, kao i druge informacije o bezbjednosti, kvalitetu i štetnim uticajima elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje na zdravlje ljudi.</p>	Potpuno usklađeno		
Države članice mogu da zatraže i dodatne informacije od privrednih subjekata, na primjer o bezbjednosti i aspektima kvaliteta ili o bilo kakvim štetnim uticajima elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
10. Komisija podnosi izvještaj Evropskom parlamentu i Savjetu o mogućim rizicima po javno zdravlje povezanim s upotrebot elektronskih cigareta koje se mogu dopunjavati do 20. maja 2016. godine, a nakon toga po potrebi.	Član 63			
11. U slučaju elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje koji su usklađeni sa zahtjevima iz ovog člana, ako nadležni organ utvrdi ili ima opravdane razloge da vjeruje da bi određene elektronske cigarete ili rezervoari za	Ako Ministarstvo utvrdi da bi određena vrsta elektronske cigarete ili posude za ponovno punjenje koja se	Potpuno usklađeno		

<p>dopunjavanje ili vrsta elektronske cigarete ili rezervoara za dopunjavanje mogli da predstavljaju ozbiljan rizik po zdravlje ljudi, taj organ može da preduzme odgovarajuće privremene mjere. On odmah obavještava Komisiju i nadležne organe drugih država članica o preduzetim mjerama i saopštava sve prateće podatke. Komisija nakon što primi te podatke utvrđuje što je prije moguće da li je privremena mjera opravdana. Komisija obavještava odnosne države članice o svom zaključku da omogući državi članici da preduzme odgovarajuće naknadne mjere.</p>	<p>nalazi u prometu mogla da predstavlja ozbiljnu opasnost za zdravlje ljudi, odmah obavještava organ uprave nadležan za inspekcijske poslove, u cilju preuzimanja odgovarajućih upravnih mjera i radnji, u skladu sa zakonom.</p> <p>U slučaju iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo obavještava Evropsku komisiju i nadležna tijela drugih država članica o preduzetim mjerama i dostavlja im sve raspoložive podatke.</p>			
<p>12. Ako je u primjeni ovog stava podstav 1, stavljanje na tržiste određenih elektronskih cigareta ili rezervoara za dopunjavanje ili vrste elektronske cigarete ili rezervoara za dopunjavanje zabranjeno na osnovu opravdanih razloga u barem tri države članice, Komisija je ovlašćena da doneše delegirane akte u skladu s članom 27 kako bi tu zabranu proširila na sve države članice ako je takvo proširenje opravданo i proporcionalno.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>12. Komisija je u skladu s članom 27 ovlašćena za donošenje delegiranih akata radi prilagođavanja teksta zdravstvenog upozorenja iz stava 4 tačka b ovog člana. Kod prilagođavanja teksta zdravstvenog upozorenja Komisija obezbjeđuje da taj tekst bude zasnovan na činjenicama.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>13. Komisija aktom za sprovođenje utvrđuje zajednički format za obavještenje predviđeno u stavu 2 i tehničke standarde za mehanizam za dopunjavanje predviđene u stavu 3 tačka g.</p> <p>Ti akti za sprovođenje donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 21 Biljni proizvodi za pušenje</p> <p>1. Svako jedinično pakovanje i sva spoljna ambalaža biljnih proizvoda za pušenje moraju sadržati sljedeće zdravstveno upozorenje:</p>	<p>Član 64 (1)</p> <p>Svako pojedinačno i spoljašnje pakovanje biljnih proizvoda za pušenje mora da sadrži sljedeće zdravstveno upozorenje: „Pušenje ovog proizvoda škodi vašem zdravlju”.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

"Pušenje ovog proizvoda šteti vašem zdravlju."			
2. Zdravstveno upozorenje štampa se na prednjoj i zadnjoj strani jediničnog pakovanja i sve spoljne ambalaže.	<p>Član 64 (2(1))</p> <p>Zdravstveno upozorenje iz stava 1 ovog člana mora da:</p> <p>1) bude utisnuto na prednjoj i zadnjoj površini pojedinačnog i spoljašnjeg pakovanja;</p>	Potpuno usklađeno	
3. Zdravstveno upozorenje mora biti usklađeno sa zahtjevima navedenim u članu 9 stav 4. Ono mora da pokriva 30% površine odgovarajuće strane jediničnog pakovanja i sve spoljne ambalaže. Taj se odnos povećava na 32 % u državama članicama s dva službena jezika i na 35 % u državama članicama s više od dva službena jezika.	<p>Član 64 (2(2.3))</p> <p>Zdravstveno upozorenje iz stava 1 ovog člana mora da:</p> <p>2) bude utisnuto u skladu sa članom 42 stav 4 ovog zakona;</p> <p>3) pokriva 30% pripadajuće površine pojedinačnog i spoljašnjeg pakovanja.</p>	Potpuno usklađeno	
4. Jedinična pakovanja i sva spoljna ambalaža biljnih proizvoda za pušenje ne smiju da sadrže ni jedan od elemenata ili karakteristika utvrđenih u članu 13 stav 1 tač. a, b i d i ne smiju da navode da proizvod ne sadrži aditive ili arome.	<p>Član 64 (3)</p> <p>Na pojedinačnom i spoljašnjem pakovanju biljnih proizvoda za pušenje ne smiju da budu utisnute oznake ili karakteristike iz člana 48 stav 1 tač. 1, 2 i 4 ovog zakona, niti informacije da proizvod ne sadrži aditive ili arome.</p>	Potpuno usklađeno	
<p>Član 22</p> <p>Izvještavanje o sastojcima biljnih proizvoda za pušenje</p> <p>1. Države članice zahtijevaju od proizvođača i uvoznika biljnih proizvoda za pušenje da svojim nadležnim organima dostave listu svih sastojaka i njihovih količina po robnoj marki i tipu, koji se koriste u proizvodnji takvih proizvoda. Proizvođači ili uvoznici obavještavaju i nadležne organe odnosne države članice ako je sastav proizvoda izmijenjen na način koji utiče na podatke podnesene na osnovu ovog člana. Podaci koji se zahtijevaju ovim članom, dostavljaju se prije stavljanja na tržište novog ili izmijenjenog biljnog proizvoda za pušenje.</p>	<p>Član 65 (1,2,3,4)</p> <p>Proizvođači i uvoznici biljnih proizvoda za pušenje dužni su da Ministarstvu dostave popis svih sastojaka i njihovih količina koji se koriste u njihovoј proizvodnji, po robnoj marki i vrsti.</p> <p>U slučaju izmjene sastava biljnih proizvoda za pušenje, proizvođači i uvoznici dužni su da Ministarstvu dostave obavještenje o tome kako ta izmjena utiče na sastojke iz stava 1 ovog člana.</p> <p>Podaci iz st. 1 i 2 ovog člana dostavljaju se Ministarstvu tri mjeseca prije stavljanja u promet novog ili izmijenjenog biljnog proizvoda za pušenje.</p> <p>Prilikom dostavljanja podataka iz st. 1 i 2 ovog člana, proizvođači i uvoznici biljnih proizvoda za pušenje dužni su da Ministarstvo obavijeste o tome koji podaci predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje.</p>	Potpuno usklađeno	

<p>2. Države članice obezbeđuju da podaci dostavljeni u skladu sa stavom 1 budu javno dostupni na internet stranici. Države članice prilikom stavljanja tih podataka na raspolaganje javnosti vode računa o potrebi zaštite trgovačke tajne. Privredni subjekti navode tačno za koje podatke smatraju da predstavljaju trgovačku tajnu.</p>	<p>Član 65(5) Podatke i informacije iz st. 1 i 2 ovog člana Ministarstvo objavljuje na svojoj internet stranici, osim podataka koji se odnose na lične podatke i podatke koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje, u skladu sa zakonom.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 23 Saradnja i sprovođenje</p> <p>1. Države članice obezbeđuju da proizvođači i uvoznici duvanskih i srodnih proizvoda dostave Komisiji i nadležnim organima država članica potpune i tačne podatke tražene u skladu s ovom direktivom i u skladu s rokovima utvrđenim u Direktivi. Ako je proizvođač osnovan u Uniji, obaveza dostavljanja traženih podataka primarno je dužnost proizvođača. Ako je proizvođač osnovan izvan Unije, a uvoznik unutar Unije, obaveza dostavljanja traženih podataka primarno je dužnost uvoznika. Ako su i proizvođač i uvoznik osnovani izvan Unije, dostavljanje traženih podataka zajednička je obaveza proizvođača i uvoznika.</p>	<p>Član 31 (1) Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da, pored emisije supstanci iz člana 24 ovog zakona, izvrše mjerjenje emisije i drugih supstanci iz duvanskih proizvoda, na zahtjev Ministarstva.</p> <p>Član 32 (1,2,3,4,5) Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da, do 15. januara tekuće godine, za prethodnu godinu, u elektronskom obliku dostave Ministarstvu:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) sve studije o istraživanju tržišta duvanskih i drugih proizvoda o sklonostima različitih grupa ispitanika (u odnosu na pol, obrazovanje, socijalnu strukturu i sl.), uključujući mlade i pušače; 2) sve studije o sastojcima i emisijama supstanci duvanskih proizvoda; 3) sažetke svih istraživanja tržišta koja su sprovedena prije stavljanja duvanskog proizvoda na tržište; 4) izvještaje o količini prodatih duvanskih proizvoda, po robnoj marki i vrsti, izražene po komadu cigarete ili kilogramu; 5) druge dostupne podatke od značaja za promet duvanskih proizvoda; 6) spisak podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje. <p>Podatke iz stava 1 ovog člana Ministarstvo čuva na bezbjednom mjestu i na način kojim se onemogućava neovlašćeni pristup ili izmjena tih podataka.</p> <p>Podatke iz stava 1 ovog člana Ministarstvo</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

objavljuje na svojoj internet stranici.

Troškovi dostavljanja, čuvanja, analize i objavljivanja podataka iz stava 1 ovog člana padaju na teret proizvođača i uvoznika duvanskih proizvoda.

Podatke iz stava 1 ovog člana Ministarstvo dostavlja Evropskoj komisiji i nadležnim tijelima država članica Evropske unije, na njihov zahtjev.

Član 34

Proizvođači i uvoznici cigareta i rezanog duvana koji sadrže aditive iz člana 33 ovog zakona dužni su da jednom godišnje sprovedu sveobuhvatno ispitivanje o:

- 1) toksičnosti i stvaranju zavisnosti, kao i dejstvu aditiva na povećanje toksičnosti ili stvaranje zavisnosti u bilo kojem drugom proizvodu, u znatnoj ili mjerljivoj količini;
- 2) posjedovanju karakterističnih aroma; i
- 3) uticaju aditiva na olakšavanje udisanja ili unosa nikotina.

Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda, pored ispitivanja iz stava 1 ovog člana, dužni su da jednom godišnje u svim duvanskim proizvodima sprovedu ispitivanje o uticaju emisije supstanci koje imaju CMR svojstva, njihovim količinama i efektima koji povećavaju CMR svojstva u znatnoj ili mjerljivoj količini.

O ispitivanjima iz st. 1 i 2 ovog člana, proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda sačinjavaju izvještaj, koji mora da sadrži:

- 1) podatke o sadržini emisije supstanci koje nastaju u postupku sagorijevanja ispitivanog aditiva;
- 2) podatke o dejstvu aditiva sa drugim sastojcima duvanskog proizvoda;

	3) sažetke i analize; 4) dostupnu naučnu literaturu o ispitivanom aditivu; i 5) podatke o njegovom uticaju na zdravlje korisnika, uključujući i stvaranje zavisnosti.		

Izvještaj o ispitivanju aditiva iz stava 1 ovog člana, proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da sačine i dostave Ministarstvu i Institutu do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu.

Ispitivanje iz st. 1 i 2 ovog člana proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda sprovode samostalno ili zajedno sa drugim proizvođačima, odnosno uvoznicima.

Član 53

Proizvođači i uvoznici novih duvanskih proizvoda koji planiraju da stave u promet novi duvanski proizvod, dužni su da elektronskim putem o tome obavijeste Ministarstvo i Evropsku komisiju, šest mjeseci prije njegovog stavljanja u promet.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži detaljan opis novog duvanskog proizvoda, uputstvo za upotrebu i podatke o sastojcima i emisijama iz člana 24 ovog zakona.

Pored obavještenja iz stava 1 ovog člana, proizvođači i uvoznici novog duvanskog proizvoda dužni su da dostave i sve raspoložive:

- 1) naučne studije o toksičnosti, stvaranju zavisnosti i privlačnosti novog duvanskog proizvoda, posebno u odnosu na njegove sastojke i emisije;
- 2) sve studije o istraživanju tržišta duvanskih i drugih proizvoda o sklonostima različitih grupa ispitanika (u odnosu na pol, obrazovanje, socijalnu strukturu i sl.), uključujući mlade i pušače;
- 3) sažetke svih istraživanja tržišta koja su sprovedena prije stavljanja novog duvanskog proizvoda na tržište;

- 4) relevantne podatke, sa analizama rizika od upotrebe novog duvanskog proizvoda, očekivanom dejstvu na prestanak, odnosno na započinjanje upotrebe duvanskog proizvoda i procjenu uticaja na svijest korisnika.

Proizvođači i uvoznici novih duvanskih proizvoda dužni su da o svim novim ili izmijenjenim informacijama iz stava 3 tačka 2 ovog člana obavijeste Ministarstvo, u roku od tri mjeseca od dana njihove izmjene.

Ministarstvo može od proizvođača i uvoznika novih duvanskih proizvoda da traži obavljanje dodatnih testiranja i dostavljanje informacija i podataka o novom duvanskom proizvodu dobijenih tim testiranjima.

Informacije i podatke iz stava 5 ovog člana proizvođači i uvoznici novih duvanskih proizvoda dostavljaju i Evropskoj komisiji.

Član 56

Proizvođači i uvoznici koji planiraju da stave u promet elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje, dužni su da elektronskim putem o tome obavijeste Ministarstvo i Evropsku komisiju, šest mjeseci prije njihovog stavljanja u promet.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana dostavlja se elektronskim putem i, u zavisnosti od toga da li se stavlja u promet elektronska cigareta ili posuda za ponovno punjenje, mora da sadrži:

- 1) podatke o proizvođaču i uvozniku (naziv i sjedište ili ime, prezime i boravak, odnosno prebivalište, broj telefona i adresa), ako je moguće;
- 2) popis svih sastojaka sadržanih u proizvodu i podatke o emisiji supstanci koje nastaju njegovom upotrebom, po robnoj marki i vrsti, uključujući i njihove količine;
- 3) podatke o toksičnosti sastojaka i emisijama supstanci tog proizvoda, u zagrijanom stanju i njihovom uticaju

	<p>na zdravlje korisnika prilikom udisanja, kao i uticaju stvaranja zavisnosti;</p> <p>4) informacije o dozi i unosu nikotina prilikom upotrebe u uobičajenim ili razumno predvidljivim uslovima;</p> <p>5) opis sastavnih djelova proizvoda (po mogućnosti, mehanizma za otvaranje i punjenje elektronske cigarete ili posude za punjenje);</p> <p>6) opis postupaka proizvodnje (serijska proizvodnja i sl.);</p> <p>7) izjavu da postupak proizvodnje ispunjava uslove propisane ovim zakonom;</p> <p>8) izjavu da proizvođač i uvoznik snose punu odgovornost za količinu i bezbjednost proizvoda kod stavljanja u promet i korišćenja u uobičajenim okolnostima ili razumno predvidljivim uslovima;</p> <p>9) spisak podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje; i</p> <p>10) podatke o odgovornom pravnom licu ili preduzetniku, odnosno uvozniku sa sjedištem ili boravkom u Evropskoj uniji (naziv i sjedište ili ime i prezime i boravak, odnosno prebivalište, broj telefona i adresa), ako je moguće.</p> <p>Ministarstvo može od proizvođača i uvoznika elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje da traži dodatne informacije i podatke.</p> <p>Informacije i podatke iz stava 3 ovog člana proizvođači i uvoznici elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje dostavljaju i Evropskoj komisiji.</p> <p>Proizvođači i uvoznici elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje dužni su da obavijeste Ministarstvo i Evropsku komisiju o svakoj promjeni informacija i podataka iz stava 2 ovog člana, u roku od šest mjeseci od dana njihove izmjene.</p>		
2. Države članice obezbeđuju da se duvanski i srodnii proizvodi koji nijesu usklađeni s uslovima iz ove direktive,	VII. INSPEKCIJSKI NADZOR Član 66	Potpuno usklađeno	

<p>uključujući u njoj predviđene akte za sprovođenje i delegirane akte, ne stavljuju na tržište. Države članice obezbjeđuju da se duvanski ili srodnici proizvodi ne stavljuju na tržište ako nijesu ispunjene obaveze izvještavanja utvrđene u ovoj direktivi.</p> <p>3. Države članice utvrđuju pravila i kazne koje se primjenjuju u slučaju kršenja domaćih odredaba donesenih na osnovu ove direktive i preduzimaju sve mjere koje su potrebne radi obezbjeđenja izvršavanja tih kazni. Te kazne moraju biti djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće. Svaka finansijska administrativna kazna koja se može nametnuti kao posljedica namjernog prekršaja može biti takva da poništava ekonomске prednosti ostvarene tim prekršajem.</p>	<p>Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.</p> <p>Poslove inspekcijskog nadzora vrše inspektori nadležni za oblasti na koje se odnose mјere ograničenja i zabrane upotrebe duvanskih proizvoda, u skladu sa zakonom, i to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sanitarni inspektor u odnosu na zabranu prometa duvanskih proizvoda iz člana 12 stav 1 tačka 1 al. 1 i 2 ovog zakona, sadržaj katrana, nikotina i ugljen monoksida, obavezu isticanja oznaka o zabrani pušenja i zabranu pušenja u radnom i javnom prostoru, izuzev u objektima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, proizvodnja, kontrola i promet lijekova i medicinskih sredstava i javnom prostoru iz člana 17 stav 2 tačka 3 ovog zakona; 2) zdravstveni inspektor u odnosu na zabranu reklamiranja i sponzorisanja duvanskih proizvoda, zabranu pušenja duvanskih proizvoda prilikom nastupa u medijima, zabranu objavljivanja u štampanim medijima fotografija ili crteža lica koja puše, obavezu isticanja oznaka o zabrani pušenja i zabranu pušenja u objektima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, odnosno proizvodnja, kontrola i promet lijekova i medicinskih sredstava; 3) tržišni inspektor u odnosu na zabranu prometa duvanskih proizvoda iz čl. 8, 9 i 10 ovog zakona, kao i člana 12 stav 1 tačka 1 al. 3 do 7 i tačke 2 ovog zakona, obavezu isticanja oznake o zabrani prodaje duvanskih proizvoda iz člana 11 ovog zakona, zabranu prometa proizvoda iz člana 13 ovog zakona, isticanje na pakovanju duvanskih proizvoda propisanih kombinovanih upozorenja o štetnosti pušenja, podataka o sadržini katrana, nikotina i ugljen monoksida, kao i u odnosu na zdravstvena upozorenja na pojedinačnom i spoljašnjem pakovanju duvanskih proizvoda; 		
---	--	--	--

- 4) turistički inspektor u odnosu na obavezu isticanja oznake o zabrani pušenja i zabranu pušenja u javnom prostoru iz člana 17 stav 2 tačka 3 ovog zakona.

U postupku inspekcijskog nadzora inspektori vrše nadzor u odnosu na označavanje prostorija u kojima je pušenje dozvoljeno.

Lica iz stava 2 ovog člana dužni su da godišnje izvještaje o izvršenim nadzorima i preduzetim mjerama dostavljaju Ministarstvu, do kraja januara tekuće godine za prethodnu godinu, a na zahtjev Ministarstva i češće.

Član 67

O izvršenom nadzoru korišćenja aditiva iz člana 35 stav 1 ovog zakona i mjerama koje su preuzete u postupku inspekcijskog nadzora, Ministarstvo dostavlja izvještaj Evropskoj komisiji do 20. maja tekuće godine za prethodnu godinu.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 68

Novčanom kaznom u iznosu od od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) reklamira duvanske proizvode, elektronske cigarete, posude za ponovno punjenje i slične duvanske proizvode, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja upotrebe: putem interneta, usluga informacionog društva, štampanih i drugih publikacija, radio i televizijskog oglašavanja, preko bioskopskih dijapožitiva, filmova, panoa, tabli i drugih oblika reklamiranja na javnim mjestima, objektima i na sredstvima saobraćaja, kao ni putem svijetlećih reklama, knjiga, časopisa, kalendara, odjevnih predmeta, naljepnica, plakata i letaka, ako su te

- naljepnike, plakati i letci odvojeni od njihovog originalnog pakovanja (član 6 stav 1);
- 2) besplatno daje duvanske proizvode za pušenje, elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje, u reklamne svrhe ili za sponzorisanje događaja ili aktivnosti međunarodnog karaktera, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja njihove upotrebe (član 6 stav 3);
 - 3) u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja upotrebe duvanskih proizvoda za pušenje, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje, sponzoriše radijske programe, događaje ili aktivnosti ili događaje i aktivnosti međunarodnog karaktera (član 6 stav 5);
 - 4) vrši promet duvana za oralnu upotrebu (član 8);
 - 5) vrši prekograničnu prodaju na daljinu duvanskih i sličnih proizvoda, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje ili novih duvanskih proizvoda (član 9);
 - 6) prodaje duvanske proizvode licima mlađim od 18 godina života (član 10 stav 1);
 - 7) lice mlađe od 18 godina života prodaje duvanske proizvode (član 10 stav 2);
 - 8) na maloprodajnom objektu nema istaknuto oznaku o zabrani prodaje duvanskih proizvoda licima mlađim od 18 godina života (član 11 stav 1);
 - 9) vrši promet duvanskih proizvoda u javnom prostoru u kome se obavlja vaspitno-obrazovna i zdravstvena djelatnost, u apotekama i specijalizovanim prodavnicama medicinskih sredstava; u javnom prostoru sportsko-rekreativnih objekata; iz automatskih aparata; uz davanje posrednih ili neposrednih povlastica kupcima ili nekom trećem

licu, kao što je davanje poklona, premija, sniženog trgovackog rabata ili prava da se učestvuje u nagradnoj igri, lutriji ili takmičenju; koji sadrže oznake, riječi ili izraze koji upućuju na to da je ta vrsta manje štetna od drugih (npr. "low tar", "light", "mild", "ultra light", odnosno "nizak katran", "laki", "blagi", "ultra laki" ili druge slične oznake) ili na način koji kupcima omogućava samoposluživanje sa izloga maloprodajnih objekata (član 12 stav 1);

- 10) vrši promet cigareta pojedinačno ili u pakovanjima koja sadrže manje od 20 cigareta (član 12 stav 2);
- 11) prodaje slatkiše, igračake i druge proizvode namijenjene djeci koji imaju oblik bilo koje vrste duvanskog proizvoda (član 13 stav 1 tačka 1);
- 12) prodaje proizvode koji nijesu duvanski proizvodi (odjevni predmeti, modni detalji, motorna vozila i sl.), a imaju naziv, logotip i slične oznake koje upućuju na duvanski proizvod (član 13 stav 1 tačka 2);
- 13) dozvoli pušenje duvanskih proizvoda prilikom nastupa u medijima (član 14 stav 1);
- 14) objavi u štampanim medijima fotografiju ili crtež lica koje puši (član 14 stav 2);
- 15) dozvoli pušenje u radnom ili javnom prostoru, kao i izlaganje drugih lica sekundarnom duvanskom dimu (član 15);
- 16) označi kao prostoriju za pušenje u radnom prostoru u kome poslove obavljaju državni organi, organi državne uprave, organi uprave, organi lokalne uprave i druga pravna lica koja vrše javna ovlašćenja; prostoru u kome se obavlja zdravstvena djelatnost; vaspitno-obrazovna djelatnost; socijalna zaštita; kulturna djelatnost; sport i rekreacija; proizvodnja i

promet lijekova i medicinskih sredstava; trgovinska djelatnost; proizvodnja, promet i skladištenje hrane; snimanje i javno emitovanje programa ili u prostoru u kome se održavaju sastanci i javni skupovi (član 18 stav 3);

- 17) prostorija koju odredi isključivo za pušenje i na kojoj istakne oznaku da je u toj prostoriji pušenje dozvoljeno ne ispunjava uslove iz člana 19 st. 1 i 2 ovog zakona;
- 18) se u prostoriji koja je označena kao prostorija u kojoj je pušenje dozvoljeno vrši djelatnost ili konzumacija hrane (član 19 stav 3);
- 19) u radnom ili javnom prostoru u kojem je zabranjeno pušenje na vidnom mjestu ne istakne oznake o zabrani pušenja (član 20);
- 20) obavlja vaspitno-obrazovnu djelatnost, a u skladu sa odgovarajućim programom edukacije, ne upozna djecu i mlade o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda za zdravlje (član 22 stav 1);
- 21) u okviru svojih aktivnosti, ne upozna lica koja se bave sportom o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda (član 22 stav 2);
- 22) ne izvrši mjerjenje, odnosno provjeru mjerjenja emisije supstanci duvanskih proizvoda, najmanje jedanput godišnje i rezultate mjerjenja ne dostavi Ministarstvu do 20. decembra tekuće godine (član 29 stav 1);
- 23) prema robnoj marki i vrsti duvanskih proizvoda, Ministarstvu i Institutu do 20. decembra tekuće godine, ne dostavi u elektronskom obliku podatke iz člana 30 stav 1 ovog zakona;
- 24) nastupi izmjena podataka iz člana 30 stav 1 ovog

	<p>člana, a o tome ne obavijesti Ministarstvo i Institut, 60 dana prije stavljanja duvanskih proizvoda u promet ili ne dostavi podatke iz člana 30 stav 2 ovog zakona;</p> <p>25) pored emisije supstanci iz člana 24 ovog zakona, ne izvrši mjerjenje emisije i drugih supstanci iz duvanskih proizvoda, na zahtjev Ministarstva (član 31 stav 1);</p> <p>26) do 20. decembra tekuće godine ne obavijeste Ministarstvo u elektronskom obliku, o metodama koje su korišćene za mjerjenje emisije supstanci iz člana 31 stav 1 ovog zakona, kao i o svim maksimalnim nivoima emisije ovih supstanci (član 31 stav 2);</p> <p>27) do 15. januara tekuće godine, za prethodnu godinu, u elektronskom obliku ne dostavi Ministarstvu podatke iz člana 32 stav 1 ovog zakona;</p> <p>28) do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu Ministarstvu ne dostavi spisak aditiva sadržanih u cigaretama ili rezanom duvanu, za koje postoje posebne obaveze praćenja njihovog korišćenja u proizvodnji duvanskih proizvoda zbog štetnog uticaja po zdravље ljudi (član 33 stav 1);</p> <p>29) za cigarete ili rezani duvan koji sadrži aditive iz člana 33 ovog zakona jednom godišnje ne sproveđe sveobuhvatno ispitivanje iz člana 34 stav 1 ovog zakona;</p> <p>30) pored ispitivanja iz člana 34 stav 1 ovog zakona, jednom godišnje u svim duvanskim proizvodima ne sproveđe ispitivanje o uticaju emisije supstanci koje imaju CMR svojstva, njihovim količinama i efektima koji povećavaju CMR svojstva u znatnoj ili mjerljivoj količini (član 34 stav 2);</p> <p>31) o ispitivanjima iz člana 34 st. 1 i 2 ovog zakona ne sačini</p>		
--	--	--	--

	izvještaj koji sadrži podatke iz člana 34 stav 3 ovog zakona; 32) izvještaj o ispitivanju aditiva iz člana 34 stav 1 ovog zakona ne sačini i ne dostavi Ministarstvu i Institutu do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu (član 34 stav 4); 33) proizvodi ili stavlja u promet cigarete ili rezani duvan u kojima su, ili u bilo kom sastavnom dijelu (filteri, papiri, pakovanja, kapsule), dodate arome ili neka tehnička svojstva koja omogućavaju izmjenu mirisa ili ukusa duvanskog proizvoda ili jačine duvanskog dima (član 36 stav 1); 34) o korišćenju aditiva iz člana 35 stav 2 ovog zakona ne dostavi izvještaj Ministarstvu i Evropskoj komisiji do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu (član 35 stav 4); 35) proizvodi ili stavlja u promet duvanske proizvode koji sadrže vitamine i druge aditive koji stvaraju privid da duvanski proizvod koristi zdravlju ili je manje opasan za zdravlje; koji sadrže kofein, taurin ili druge aditive i stimulanse koji se povezuju sa energijom i vitalnošću; kod kojih se emituju, odnosno otpuštaju obojene supstance tokom pušenja; koji tokom pušenja olakšavaju udisanje ili unos nikotina; i koji imaju CMR svojstva u nezapaljenom obliku (član 37); 36) proizvodi ili stavlja u promet duvanske proizvode kojima su dodati aditivi u količinama koje, u skladu sa naučnim saznanjima, sagorijevanjem povećavaju toksično dejstvo, stvaranje zavisnosti ili CMR svojstva duvanskog proizvoda u znatnoj ili mjerljivoj količini (član 38); 37) pojedinačno ili spoljašnje pakovanje duvanskih proizvoda koji se stavljaju u promet nije obilježeno zdravstvenim upozorenjem koje se odnosi na štetna		

- dejstva po zdravlje ljudi ili druge štetne posljedice njegove upotrebe, uključujući tekstualna upozorenja, kombinovana zdravstvena upozorenja, opšta upozorenja i informativne poruke, u skladu sa ovim zakonom (član 40 stav 1);
- 38) na pojedinačnom ili spoljašnjem pakovanju duvanskih proizvoda za pušenje, utisne oznake ili karakteristike duvanskog proizvoda (tekst, simbol, naziv, zaštitni znak, figurativne i druge oznake), koje su zabranjene članom 48 ovog zakona;
 - 39) prije stavljanja u promet novih duvanskih proizvoda elektronskim putem o tome ne obavijesti Ministarstvo i Evropsku komisiju, šest mjeseci prije njegovog stavljanja u promet (član 53 stav 1);
 - 40) pored obavještenja iz člana 53 stav 1 ovog zakona ne dostavi i sve raspoložive podatke i informacije, u skladu sa članom 53 stav 3 ovog zakona;
 - 41) o svim novim ili izmijenjenim informacijama iz člana 53 stav 3 tačka 2 ovog zakona ne obavijesti Ministarstvo, u roku od tri mjeseca od dana njihove izmjene (član 53 stav 4);
 - 42) prije stavljanja u promet elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje, elektronskim putem o tome ne obavijesti Ministarstvo, šest mjeseci prije njihovog stavljanja u promet (član 56 stav 1);
 - 43) obavještenje iz člana 56 stav 1 ovog zakona ne sadrži podatke i informacije iz člana 56 stav 2 ovog zakona;
 - 44) ne obavijesti Ministarstvo i Evropsku komisiju o svakoj promjeni informacija i podataka iz člana 56 stav 2 ovog zakona, u roku od šest mjeseci od dana njihove izmjene (član 56 stav 5);
 - 45) stavi u promet elektronsku cigaretu ili posudu za ponovno punjenje koja ne ispunjava uslove iz člana 58 ovog zakona;

	<p>46) stavi u promet elektronsku cigaretu ili posudu za ponovno punjenje koja ne sadrži podatke i informacije iz člana 59 ovog zakona;</p> <p>47) Ministarstvu i Institutu ne dostavi izvještaj do 31. januara tekuće godine, za prethodnu godinu koji sadrži podatke i informacije iz člana 60 stav 1 ovog zakona;</p> <p>48) Ministarstvu ne dostavi popis svih sastojaka i njihovih količina koji se koriste u proizvodnji biljnih proizvoda za pušenje, po robnoj marki i vrsti (član 65 stav 1);</p> <p>49) u slučaju izmjene sastava biljnih proizvoda za pušenje Ministarstvu ne dostavi obavještenje o tome kako ta izmjena utiče na sastojke iz člana 65 stav 1 ovog zakona (član 65 stav 2);</p> <p>Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, odgovorno lice u državnom organu, organu državne uprave, organu uprave i organu lokalne samouprave novčanom kaznom u iznosu od 100 eura do 2.000 eura.</p> <p>Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 6.000 eura.</p> <p>Član 69</p> <p>Novčanom kaznom u iznosu od 30 eura do 1.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) puši u radnom ili javnom prostoru i izlaže druga lica sekundarnom duvanskom dimu, suprotno ovom zakonu (član 15); i 2) puši u sobama i apartmanima za smještaj gostiju, koje poslodavac nije odredio i istakao oznaku da je u tim sobama i apartmanima pušenje dozvoljeno (član 18 stav 2). 		
4. Nadležni organi država članica sarađuju između sebe i s Komisijom kako bi se obezbijedila pravilna primjena i uredno sprovođenje ove direktive i međusobno razmjenjuju sve potrebne podatke s ciljem primjene ove direktive na jedinstven način.	<p>Član 30 (5)</p> <p>Ako podaci iz st. 1 i 2 ovog člana za duvanski proizvod nijesu u skladu sa ovim zakonom, Ministarstvo obavještava organ uprave nadležan za inspekcijske poslove, radi preuzimanja odgovarajućih upravnih mjera i radnji, u</p>	Potpuno usklađeno	

	<p>skladu sa zakonom.</p> <p>Član 39 (2)</p> <p>O rezultatima ispitivanja aditiva u duvanskim proizvodima i preduzetim mjerama, Institut dostavlja godišnji izvještaj Ministarstvu i Evropskoj komisiji, do 31. marta tekuće godine, za prethodnu godinu.</p> <p>Član 63</p> <p>Ako Ministarstvo utvrdi da bi određena vrsta elektronske cigarete ili posude za ponovno punjenje koja se nalazi u prometu mogla da predstavlja ozbiljnu opasnost za zdravlje ljudi, odmah obavještava organ uprave nadležan za inspekcijske poslove, u cilju preuzimanja odgovarajućih upravnih mjera i radnji, u skladu sa zakonom.</p> <p>U slučaju iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo obavještava Evropsku komisiju i nadležna tijela drugih država članica o preduzetim mjerama i dostavlja im sve raspoložive podatke.</p>		
<p>Član 24</p> <p>Slobodno kretanje</p> <p>1. Države članice ne mogu, iz razloga koji se tiču aspekata koje uređuje ova direktiva, u skladu sa st. 2 i 3 ovog člana, da zabrane ili ograniče plasiranje na tržište duvanskih ili srodnih proizvoda koji su usklađeni s ovom direktivom.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Crna Gora je preuzeala principe utvrđene ovom direktivom i neće da uvodi strože kriterijume	
<p>2. Ova direktiva ne utiče na pravo neke države članice da zadrži ili uvede dodatne zahtjeve primjenljive na sve proizvode stavljene na njeno tržište, u vezi sa standardizacijom pakovanja duvanskih proizvoda, ako je to opravdano na osnovu javnog zdravlja, uzimajući u obzir visok stepen zaštite zdravlja ljudi postignut ovom direktivom. Takve mjere moraju da budu srazmjerne i ne smiju biti sredstvo proizvoljne diskriminacije ili prikrivenog ograničavanja trgovine među državama članicama. Te mјere</p>	Nema odgovarajuće odredbe	U skladu sa konceptom zakona, u promet u Crnoj Gori mogu se stavljati samo duvanski proizvodi koji ispunjavaju	

saopštavaju se Komisiji, zajedno s razlozima za njihovo zadržavanje ili uvođenje.			uslove propisane ovim zakonom; koji je usklađen sa ovom direktivom.	
3. Država članica može zabraniti i određenu kategoriju duvanskog ili srodnog proizvoda na osnovu određene situacije u toj državi članici i pod uslovom da su odredbe opravdane potrebom da se zaštiti javno zdravlje, uzimajući u obzir visok nivo zaštite zdravlja ljudi koji se postiže ovom direktivom. Takve domaće odredbe saopštavaju se Komisiji, zajedno s razlozima za njihovo uvođenje. Komisija, u roku od šest mjeseci od prijema saopštenja predviđenog u ovom stavu, odobrava ili odbija domaće odredbe nakon što je provjerila, uzimajući u obzir visok nivo zaštite zdravlja ljudi koji se postiže ovom direktivom, da li odredbe jesu ili nijesu opravdane, potrebne i srazmjerne svom cilju i da li predstavljaju ili ne predstavljaju sredstvo proizvoljne diskriminacije ili prikrivenog ograničavanja trgovine između država članica. Ako Komisija u roku od šest mjeseci ne donese odluku, smatra se da su domaće odredbe odobrene.		Nema odgovarajuće odredbe	U skladu sa konceptom zakona, u promet u Crnoj Gori mogu se stavljati samo duvanski proizvodi koji ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom, koji je usklađen sa ovom direktivom.	
<p>Član 25</p> <p>Procedura odbora</p> <p>1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Regulative (EU) br. 182/2011</p> <p>2. Kada se vrši pozivanje na ovaj stav, primjenjuje se član 5 Regulative (EU) br. 182/2011.</p> <p>3. Ako se mišljenje odbora mora dobiti na osnovu pisanog postupka, navedeni postupak zaključuje se bez rezultata kada to u roku za davanje mišljenja odluči predsjednik odbora ili to zahtijeva većina članova odbora.</p> <p>4. Ako odbor ne da nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt akta za sprovođenje i primjenjuje se član 5 stav 4</p>		Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo	

podstav 3 Regulative (EU) br. 182/2011.			
<p style="text-align: center;">Član 26 Nadležni organi</p> <p>Države članice imenuju nadležne organe odgovorne za primjenu i izvršavanje obaveza predviđenih ovom direktivom u roku od tri mjeseca od 20. maja 2016. godine. Države članice bez odlaganja obavještavaju Komisiju o imenovanim organima. Komisija objavljuje tu informaciju u Službenom listu Evropske unije.</p>	<p style="text-align: center;">VII. INSPEKCIJSKI NADZOR Član 66</p> <p>Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.</p> <p>Poslove inspekcijskog nadzora vrše inspektorji nadležni za oblasti na koje se odnose mjere ograničenja i zabrane upotrebe duvanskih proizvoda, u skladu sa zakonom, i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) sanitarni inspektor u odnosu na zabranu prometa duvanskih proizvoda iz člana 12 stav 1 tačka 1 al. 1 i 2 ovog zakona, sadržaj katrana, nikotina i ugljen monoksida, obavezu isticanja oznaka o zabrani pušenja i zabranu pušenja u radnom i javnom prostoru, izuzev u objektima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, proizvodnja, kontrola i promet ljekova i medicinskih sredstava i javnom prostoru iz člana 17 stav 2 tačka 3 ovog zakona; 2) zdravstveni inspektor u odnosu na zabranu reklamiranja i sponzorisanja duvanskih proizvoda, zabranu pušenja duvanskih proizvoda prilikom nastupa u medijima, zabranu objavljivanja u štampanim medijima fotografija ili crteža lica koja puše, obavezu isticanja oznaka o zabrani pušenja i zabranu pušenja u objektima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, odnosno proizvodnja, kontrola i promet ljekova i medicinskih sredstava; 3) tržišni inspektor u odnosu na zabranu prometa duvanskih proizvoda iz čl. 8, 9 i 10 ovog zakona, kao i člana 12 stav 1 tačka 1 al. 3 do 7 i tačke 2 ovog zakona, obavezu isticanja oznake o zabrani prodaje duvanskih proizvoda iz člana 11 ovog zakona, zabranu prometa proizvoda iz člana 13 ovog zakona, isticanje na pakovanju duvanskih proizvoda propisanih 	Potpuno usklađeno	

	<p>kombinovanih upozorenja o štetnosti pušenja, podataka o sadržini katrana, nikotina i ugljen monoksida, kao i u odnosu na zdravstvena upozorenja na pojedinačnom i spoljašnjem pakovanju duvanskih proizvoda;</p> <p>4) turistički inspektor u odnosu na obavezu isticanja oznake o zabrani pušenja i zabranu pušenja u javnom prostoru iz člana 17 stav 2 tačka 3 ovog zakona.</p> <p>U postupku inspekcijskog nadzora inspektori vrše nadzor u odnosu na označavanje prostorija u kojima je pušenje dozvoljeno.</p> <p>Lica iz stava 2 ovog člana dužni su da godišnje izvještaje o izvršenim nadzorima i preduzetim mjerama dostavljaju Ministarstvu, do kraja januara tekuće godine za prethodnu godinu, a na zahtjev Ministarstva i češće.</p>		
<p>Član 27</p> <p>Vršenje povjerenavljanja</p> <p>1. Ovlašćenje za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji u skladu s uslovima utvrđenim u ovom članu.</p> <p>2. Ovlašćenje za donošenje delegiranih akata iz člana 3 st. 2 i 4, člana 4 st. 3 i 5, člana 7 st. 5, 11 i 12, člana 9 stav 5, člana 10 stav 3, člana 11 stav 6, člana 12 stav 3, člana 15 stav 12, člana 20 st. 11 i 12 dodjeljuje se Komisiji na period od pet godina počevši od 19. maja 2014. godina. Komisija sastavlja izvještaj o prenosu ovlašćenja najkasnije devet mjeseci prije kraja perioda od pet godina. Prenošenje ovlašćenja automatski se produžava za period jednakog trajanja, osim ako se Evropski parlament ili Savjet ne izjasne protiv produženja najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog perioda.</p> <p>3. Evropski parlament ili Savjet u svakom trenutku mogu opozvati prenošenje ovlašćenja iz člana 3 st. 2 i 4, člana 4 st. 3 i 5, člana 7 st. 5, 11 i 12, člana 9 stav 5, člana 10 stav 3, člana 11 stav 6, člana 12 stav 3, člana 15 stav 12, člana 20 st.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>	

<p>11 i 12. Odlukom o ukidanju prekida se prenos ovlašćenja koje je u njoj navedeno. Ukiđanje stupa na snagu sljedećeg dana od dana objavljivanja odluke u Službenom listu Evropske unije ili na kasniji dan naveden u odluci. Ono ne utiče na punovažnost delegiranih akata koji su već na snazi.</p> <p>4. Čim doneše delegirani akt, Komisija o tome istovremeno obavještava Evropski parlament i Savjet.</p> <p>5. Delegirani akt na osnovu člana 3 st. 2 i 4, člana 4 st. 3 i 5, člana 7 st. 5, 11 i 12, člana 9 stav 5, člana 10 stav 3, člana 11 stav 6, člana 12 stav 3, člana 15 stav 12, člana 20 st. 11 i 12 stupa na snagu samo ako Evropski parlament ili Savjet u roku od dva mjeseca od dostavljanja obavještenja o tom aktu Evropskom parlamentu i Savjetu na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Evropski parlament i Savjet obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj rok se produžava za dva mjeseca na inicijativu Evropskog parlamenta ili Savjeta.</p>			
<p>Član 28 Izvještaj</p> <p>1. Najkasnije pet godina od 20. maja 2016. godine, a nakon toga po potrebi, Komisija podnosi izvještaj o primjeni ove direktive Evropskom parlamentu, Savjetu, Evropskom ekonomsko-socijalnom komitetu i Komitetu regionala.</p> <p>U izradi izvještaja Komisiji pomažu naučni i tehnički stručnjaci kako bi imala na raspolaganju sve potrebne podatke.</p> <p>2. Komisija u izvještaju naročito navodi elemente Direktive koje treba preispitati ili prilagoditi sa stanovišta naučnog i tehničkog napretka, uključujući i razvoj međunarodno dogovorenih pravila i standarda za duvanske i srodne proizvode. Komisija posebnu pažnju posvećuje:</p> <p>(a) iskustvu stečenom u pogledu dizajna površina pakovanja, koji ova direktiva ne uređuje, imajući u vidu nacionalni, međunarodni, pravni, ekonomski i naučni razvoj;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>	

- (b) kretanjima na tržištu u vezi s novim duvanskim proizvodima, uzimajući u obzir, između ostalog, primljena obavještenja iz člana 19;
- (c) kretanjima na tržištu koja predstavljaju značajnu promjenu okolnosti;
- (d) izvodljivosti, prednostima i mogućem uticaju evropskog sistema za regulaciju sastojaka korišćenih u duvanskim proizvodima, uključujući uspostavljanje, na nivou Unije, liste sastojaka koji mogu da se upotrebljavaju, budu prisutni ili da se dodaju duvanskim proizvodima, uzimajući u obzir, između ostalog, informacije prikupljene u skladu s čl. 5 i 6;
- (e) kretanjima na tržištu u pogledu cigareta prečnika manjeg od 7,5 mm i percepciji potrošača o njihovoj štetnosti kao i obmanjujućem karakteru takvih cigareta;
- (f) izvodljivosti, prednostima i mogućem uticaju baze podataka Unije koja sadrži podatke o sastojcima i emisijama iz duvanskih proizvoda koji su prikupljeni u skladu s čl. 5 i 6;
- (g) kretanjima na tržištu u pogledu elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje uzimajući u obzir, između ostalog, informacije prikupljene u skladu s članom 20, uključujući o započinjanju konzumiranja takvih proizvoda od strane mladih osoba i nepušača i uticaju takvih proizvoda na pokušaje prestanka pušenja kao i mјere koje su države članice preduzele u vezi s aromama;

<p>(h) tržišnom razvoju i preferencijama potrošača u vezi s duvanom za vodenu lulu, s naročitim naglaskom na njihove aromе.</p> <p>Države članice pomažu Komisiji i dostavljaju joj sve raspoložive informacije za sprovođenje procjene i izradu izvještaja.</p> <p>3. Uz izvještaj se naknadno prilaže predlozi izmjena i dopuna ove direktive, koje Komisija smatra potrebnim za njeno prilagođavanje razvoju u oblasti duvanskih i srodnih proizvoda, u onolikoj mjeri u kojoj je to potrebno za neometano funkcionisanje unutrašnjeg tržišta, i da se uzmu u obzir sva nova kretanja zasnovana na naučnim činjenicama i promjene u vezi s međunarodno dogovorenim standardima za duvanske i srodne proizvode.</p>				
<p>Član 29</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Države članice dužne su da donesu zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom direktivom do 20. maja 2016. godine. One tekst tih odredaba odmah dostavljaju Komisiji.</p> <p>Države članice primjenjuju te mjere od 20. maja 2016. godine, ne dovodeći u pitanje član 7 stav 14, član 10 stav 1 tačka e, član 15 stav 13 i član 16 stav 3.</p> <p>2. Kada države članice donesu ove propise, ti propisi će sadržati pozivanje na ovu direktivu ili se pozivanje na ovu direktivu navodi prilikom njihovog službenog objavljivanja. One sadrže i izjavu da se pozivanja na Direktivu u postojećim zakonima i drugim propisima koja prestaju da važe ovom direktivom tumače kao pozivanja na ovu direktivu. Države članice utvrđuju kako će se takva pozivanja navoditi i kako će se ta izjava formulisati.</p> <p>3. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba domaćeg prava koje donesu u oblasti na koju se odnosi ova direktiva.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

<p>Član 30</p> <p>Prelazne odredbe</p> <p>Države članice mogu dozvoliti stavljanje na tržiste sljedećih proizvoda, koji nijesu usklađeni s ovom direktivom, do 20. maja 2017. godine:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) duvanski proizvodi proizvedeni ili pušteni u slobodan promet i označeni u skladu s Direktivom 2001/37/EZ prije 20. maja 2016. godine; (b) elektronske cigarete ili rezervoari za dopunjavanje proizvedeni ili pušteni u slobodan promet prije 20. novembra 2016. godine; (c) biljni proizvodi za pušenje proizvedeni ili pušteni u slobodan promet prije 20. maja 2016. godine. 	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 31</p> <p>Prestanak važenja</p> <p>Direktiva 2001/37/EZ prestaje da važi od 20. maja 2016. godine, ne dovodeći u pitanje obaveze država članica koje se tiču vremenskih ograničenja za prenošenje te direktive u domaće pravo.</p> <p>Pozivanja na Direktivu koja prestaje da važi tumače se kao pozivanja na ovu direktivu i tumače se u skladu s uporednom tabelom koja se nalazi u Aneksu III uz ovu direktivu.</p>	<p>nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 32</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Evropske unije.</p> <p>Član 33</p> <p>Adresati</p> <p>Ova direktiva upućena je svim državama članicama.</p> <p>Sačinjeno u Briselu 3. aprila 2014. godine.</p>				
<p>PRILOG I.</p> <p>POPIS TEKSTUALNIH UPOZORENJA (iz članka 10. i članka 11.</p>	<p>Član 44 (1)</p>	<p>Potpuno</p>		

stavka 1.) 1. Pušenje uzrokuje 9 od 10 slučajeva raka pluća 2. Pušenje uzrokuje rak usta i grla 3. Pušenje šteti vašim plućima 4. Pušenje uzrokuje srčane udare 5. Pušenje uzrokuje moždane udare i invalidnost 6. Pušenje začepljuje vaše arterije 7. Pušenje povećava rizik od sljepoće 8. Pušenje oštećuje vaše zube i desni 9. Pušenje može ubiti vaše nerođeno dijete 10. Vaš dim šteti vašoj djeci, obitelji i prijateljima 11. Djeca pušača imaju veće izglede da će i sama početi pušiti 12. Prestanite pušiti – ostanite živi radi onih koji su vam bliski 13. Pušenje smanjuje plodnost 14. Pušenje povećava rizik od impotencije	Svako pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskog proizvoda za pušenje mora da sadrži kombinovano zdravstveno upozorenje koje se sastoji od fotografije ili ilustracije u boji i jednog od sljedećih tekstualnih upozorenja: 1) "Pušenje prouzrokuje devet od deset slučajeva raka pluća"; 2) "Pušenje prouzrokuje rak usne duplike i grla"; 3) "Pušenje šteti plućima"; 4) "Pušenje prouzrokuje infarkt"; 5) "Pušenje prouzrokuje moždani udar i invalidnost"; 6) "Pušenje prouzrokuje zakrečenje arterija"; 7) "Pušenje povećava rizik za nastanak sljepila"; 8) "Pušenje šteti zubima i desnim"; 9) "Pušenje može da ubije vaše nerođeno dijete"; 10) "Vaš dim štetan je za vašu djecu, porodicu i prijatelje"; 11) "Djeca pušača imaju veće izglede da počnu da puše"; 12) "Prestanite da pušite - ostanite živi za svoje najbliže"; 13) „Pušenje smanjuje plodnost”; i 14) "Pušenje povećava rizik za nastanak impotencije".	usklađeno	
Prilog II mijenja Direktiva 2014/109/EU			
PRILOG III. KORELACIJSKA TABLICA	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo	
Direktiva 2014/109/EU			
Član 1. Prilog II. Direktivi 2014/40/EU zamjenjuje se u skladu s Prilogom ove Direktive. Član 2. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 20. maja 2016. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba. One te odredbe primjenjuju od 20. maja 2016.		Neprenosivo	

<p>2. Države clanice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p> <p>Član 3.</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Evropske unije.</p> <p>Član 4.</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama clanicama.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>			
<p>PRILOG</p> <p>„PRILOG II.</p> <p>Zbirka fotografija (kombinovanih zdravstvenih upozorenja) (iz člana 10. stava 1.)</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neusklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost ce se postici donošenjem podzakonskog akta o slikovnom prikazu, položaju, dizajnu, obliku i drugim pitanjima od značaja za isticanje kombinovanih zdravstvenih upozorenja</p>	<p>III kvartal 2021</p>
<p>Odluka (EU) 2015/1842</p>				
<p>Član 1.</p> <p>Predmet i područje primjene</p> <p>Ovom se Odlukom utvrđuju pravila o položaju, dizajnu i obliku kombinovanih zdravstvenih upozorenja za duvanske proizvode za pušenje.</p>	<p>Član 44 (4)</p> <p>Slikovni prikaz upozorenja i druga pitanja od značaja za isticanje kombinovanih zdravstvenih upozorenja propisuje Ministarstvo.</p>	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost ce se postici donošenjem podzakonskog akta o slikovnom</p>	<p>III kvartal 2021</p>

			prikazu, položaju, dizajnu, obliku i drugim pitanjima od značaja za isticanje kombinovanih zdravstvenih upozorenja	
<p>Član 2.</p> <p>Položaj i oblik kombinovanog zdravstvenog upozorenja</p> <p>1. Ako je visina kombinovanog zdravstvenog upozorenja veća od 70 % njegove širine, proizvođači su dužni prikazati kombinovana zdravstvena upozorenja u okomitom formatu kako je prikazano u odjeljku 1. Priloga. Ako je visina kombinovanog zdravstvenog upozorenja veća od 20 % ali manja od 65 % njegove širine, proizvođači su dužni prikazati kombinovana zdravstvena upozorenja u usporednom formatu kako je prikazano u odjeljku 2. Priloga. Ako je visina kombinovanog zdravstvenog upozorenja veća od ili jednaka 65 % ali manja od ili jednaka 70 % njegove širine, proizvođači mogu odabrati hoće li upotrijebiti okomiti ili usporedni format, pod uvjetom da svi elementi kombinovanog zdravstvenog upozorenja ostanu potpuno vidljivi i neiskriviljeni.</p> <p>2. Ako je upotrijebljen vertikalni format, fotografija je na vrhu kombinovanog zdravstvenog upozorenja, s tekstualnim upozorenjem i informacijama o prestanku pušenja štampanim ispod njega, kako je prikazano u odjeljku 1. Priloga. Fotografija zauzima 50 %, tekstualno upozorenje 38 %, a informacije o prestanku pušenja 12 % površine kombinovanog zdravstvenog upozorenja unutar vanjske crne granice. Ako je upotrijebljen uporedni format,</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neusklađeno	Potpuna uskladenost ce se postici donošenjem podzakonskog akta o slikovnom prikazu, položaju, dizajnu, obliku i drugim pitanjima od značaja za isticanje kombinovanih zdravstvenih upozorenja	III kvartal 2021

fotografija je na lijevoj polovini kombinovanog zdravstvenog upozorenja, s tekstualnim upozorenjem u gornjem desnom ugлу i informacijama o prestanku pušenja u donjem desnom ugлу upozorenja, kako je prikazano u odjeljku 2. Priloga. Fotografija zauzima 50 %, tekstualno upozorenje 40 %, a informacije o prestanku pušenja 10 % površine kombinovanog zdravstvenog upozorenja unutar vanjske crne granice.

3. Ako je zbog oblika jediničnog pakovanja ili vanjskog pakovanja visina kombinovanog zdravstvenog upozorenja manja od ili jednaka 20 % njegove širine, kombovano zdravstveno upozorenje prikazuje se u usporednom posebno širokom formatu kako je prikazano u odjeljku 3. Priloga. Fotografija zauzima 35 %, tekstualno upozorenje 50 %, a informacije o prestanku pušenja 15 % površine kombinovanog zdravstvenog upozorenja unutar vanjske crne granice.

<p>Član 3.</p> <p>Dizajn kombinovanog zdravstvenog upozorenja</p> <p>1. Kombinovano zdravstveno upozorenje štampa se u četiri boje CMYK. Svi elementi u crnoj boji su C0, M0, Y0 i K100, a oni u toplo žutoj boji su C0, M10, Y100 i K0. Kombinovano zdravstveno upozorenje prikazuje se u najmanjoj rezoluciji od 300 dpi kada je otisnuto u stvarnoj veličini.</p> <p>2. Tekstualno upozorenje štampa se u bijeloj boji na crnoj pozadini. Ako su duvanski proizvodi za pušenje namijenjeni stavljanju na tržište u državama članicama s više od jednog službenog jezika, tekstualno upozorenje na prvom službenom jeziku štampa se u bijeloj boji, tekstualno upozorenje na drugom službenom jeziku u toplo žutoj boji, a tekstualno upozorenje na trećem službenom jeziku, ako je primjenjivo, u bijeloj boji. Informacije o prestanku pušenja stampaju se u crnoj boji na toplo žutoj pozadini, kao što je prikazano u Prilogu.</p> <p>3. Ako je upotrijebljen uporedni format, vertikalni format s obrnutim rasporedom ili uporedni posebno široki format, u okviru površine za prikaz informacija o prestanku pušenja štampa se crni rub širine 1 mm smješten između informacija o prestanku pušenja i fotografije.</p> <p>4. U vezi s fotografijom proizvođači ili uvoznici dužni su osigurati sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) prikazana je bez primjene posebnih efekata, prilagođavanja boja, retuširanja ili proširivanja pozadine; (b) nije odrezana preblizu ili predaleko od središnje tačke slike; i (c) proporcionalnih je dimenzija bez širenja ili sažimanja fotografije. <p>5. Proizvođači su dužni osigurati sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) tekstualno upozorenje i informacije o prestanku pušenja poravnani su lijevo i centrirani vodoravno; (b) tekstualno upozorenje i informacije o prestanku pušenja 	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neusklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost ce se postići donošenjem podzakonskog akta o slikovnom prikazu, položaju, dizajnu, obliku i drugim pitanjima od značaja za isticanje kombinovanih zdravstvenih upozorenja</p>	<p>III kvartal 2021</p>
---	----------------------------------	--------------------	--	-------------------------

<p>otisnuti su u fontu Neue Frutiger Condensed Bold;</p> <p>(c) tekstualno upozorenje otisnuto je jednakom veličinom slova;</p> <p>(d) veličina slova tekstualnog upozorenja i informacija o prestanku pušenja najveća je moguća kako bi se osigurala najveća moguća vidljivost teksta;</p> <p>(e) najmanja veličina slova tekstualnog upozorenja iznosi 6 pt, a najmanja veličina slova informacija o prestanku pušenja iznosi 5 pt;</p> <p>(f) razmak između redaka za 2 pt je veći od veličine slova tekstualnog upozorenja te za 1 do 2 pt veći od veličine slova informacija o prestanku pušenja;</p> <p>(g) tekstualno upozorenje prikazano je kako je utvrđeno u Prilogu I. Direktivi 2014/40/EU, uključujući upotrebu velikih slova, ali bez brojčanog označivanja.</p> <p>Odstupajući od tačaka (e) i (f), proizvođači ili uvoznici duvanskih proizvoda za pušenje osim cigareta, duvana za samostalno motanje i duvana za vodene lule mogu smanjiti veličinu slova ili razmak između redaka u tekstualnom upozorenju i informacijama o prestanku pušenja kada je to neizbjegljivo, pod uslovom da svi elementi kombinovanog zdravstvenog upozorenja ostanu potpuno vidljivi.</p>				
<p>Član 4.</p> <p>Posebna pravila za određena jedinična pakiranja s preklopnim poklopcom</p> <p>1. Odstupajući od člana 2. stava 2. prvog podstava, sljedeća pravila primjenjuju se kod kombinovanih zdravstvenih upozorenja koja će se stavljati na prednji dio jediničnih pakiranja s preklopnim poklopcom:</p> <p>(a) u slučajevima kada je poklopac manji od površine predviđene za fotografiju iz člana 2. stava 2. te kada bi zbog usklađenosti s tom odredbom došlo do razdjeljivanja fotografije prilikom otvaranja:</p> <p>i. tekstualno upozorenje nalazi se na vrhu kombinovanog</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neusklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost ce se postići donošenjem podzakonskog akta o slikovnom prikazu, položaju, dizajnu, obliku i drugim pitanjima od</p>	<p>III kvartal 2021</p>

<p>zdravstvenog upozorenja, s informacijama o prestanku pušenja i fotografijom ispod njega, kao što je prikazano u odjeljku 4. Priloga; i</p> <p>ii. fotografija zauzima najmanje 50 % površine kombinovanog zdravstvenog upozorenja, tekstualno upozorenje najmanje 30 %, a informacije o prestanku pušenja najmanje 10 % i najviše 12 % površine kombinovanog zdravstvenog upozorenja unutar vanjske crne granice;</p> <p>(b) u slučajevima kada je poklopac veći od površine predviđene za fotografiju iz člana 2. stava 2. te kada bi zbog usklađenosti s tom odredbom došlo do razdjeljivanja tekstualnog upozorenja ili informacija o prestanku pušenja prilikom otvaranja:</p> <p>i. fotografija se nalazi na vrhu kombinovanog zdravstvenog upozorenja, s tekstualnim upozorenjem i informacijama o prestanku pušenja ispod nje, kao što je prikazano u odjeljku 1. Priloga; i</p> <p>ii. fotografija zauzima najmanje 50 % površine kombinovanog zdravstvenog upozorenja, tekstualno upozorenje najmanje 30 %, a informacije o prestanku pušenja najmanje 10 % i najviše 12 % površine kombinovanog zdravstvenog upozorenja unutar vanjske crne granice;</p> <p>Proizvođači su dužni osigurati da se ni jedan od ta tri elementa kombinovanog zdravstvenog upozorenja ne može razdijeliti otvaranjem jediničnog pakovanja.</p> <p>2. Odstupajući od člana 3. stava 5. tačaka (e) i (f), proizvođači ili uvoznici cigareta, duvana za samostalno motanje i duvana za vodene lule u jediničnim pakovanjima s preklopnim poklopcem mogu smanjiti veličinu slova ili razmak između redova u tekstualnom upozorenju i informacijama o prestanku pušenja na prednjem dijelu pakovanja u slučajevima kada je kombinovano zdravstveno</p>			značaja za isticanje kombinovanih zdravstvenih upozorenja
--	--	--	---

upozorenje na više od jednog jezika, pod uslovom da svi elementi kombinovanog zdravstvenog upozorenja ostanu potpuno vidljivi.				
Članak 5. Adresati Ova je Odluka upućena državama članicama.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
PRILOG 1. Vertikalni format (član 2. stav 1. i 2. i član 4. stav 1.b) 2. Uporedni format (član 2. stav 1. i 2.) 3. Uporedni posebno široki format (član 2. stav 3) 4. Okomiti format s obrnutim rasporedom (član 4. stav 1.a)	Nema odgovarajuće odredbe	Neusklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta o slikovnom prikazu, položaju, dizajnu, obliku i drugim pitanjima od značaja za isticanje kombinovanih zdravstvenih upozorenja	III kvartal 2021
Preporuka 32003H0054				
OVIM DAJE PREPORUKU DA DRŽAVE ČLANICE: 1. usvoje odgovarajuće zakonske i/ili administrativne mjere u skladu s domaćim praksama i uslovima radi sprečavanja prodaje duvana djeci i adolescentima, uključujući, između ostalog: (a) da se zahtijeva od prodavaca duvanskih proizvoda da provjeravaju da li su kupci duvana navršili starosni uzrast koji je propisan za kupovinu takvih proizvoda prema domaćem zakonu, gdje takva starosna granica postoji,	Član 5 Mjere za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih proizvoda obuhvataju zabranu reklamiranja, proizvodnju, promet i obilježavanje duvanskih proizvoda, zabranu pušenja u radnom i javnom prostoru i izlaganje sekundarnom duvanskom dimu, uticaj na maloljetna lica, kao i druga pitanja od značaja za zaštitu života i zdravlja ljudi, u skladu sa principima utvrđenim Okvirnom konvencijom Svjetske zdravstvene organizacije o kontroli duvana.	Potpuno usklađeno		

<p>(b) da se uklone duvanski proizvodi iz samouslužnih izloga u maloprodajnim objektima,</p> <p>(c) da se ograniči pristup aparatima za prodaju duvanskih proizvoda na lokacije koje su pristupačne licima iznad starosne dobi koja je propisana za kupovinu duvanskih proizvoda prema domaćem zakonu, gdje takva starosna granica postoji, ili da se na drugi način uredi pristup proizvodima koji se prodaju preko takvih aparata na jednako efikasan način,</p> <p>(d) da se ograniči prodaja duvana na daljinu u opštoj maloprodaji, kao što je prodaja preko interneta, na odrasla lica korišćenjem odgovarajućih tehničkih sredstava,</p> <p>(e) da se zabrani prodaja slatkika i igračaka namijenjenih djeci i proizvedenih sa jasnom namjerom da proizvod i/ili pakovanje liči po izgledu na neku vrstu duvanskog proizvoda,</p> <p>(f) da se zabrani prodaja cigareta pojedinačno ili u paketima koji sadrže manje od 19 cigareta;</p>	<p>Sekundarni duvanski dim je dim koji se ispušta sagorijevanjem na zapaljenom kraju cigarete ili iz drugih duvanskih proizvoda za pušenje, u kombinaciji sa dimom koji pušač izdiše.</p> <p>Član 9</p> <p>Zabranjena je prekogranična prodaja na daljinu duvanskih i sličnih proizvoda, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje, kao i novih duvanskih proizvoda.</p> <p>Član 10</p> <p>Zabranjena je prodaja duvanskih proizvoda licima mlađim od 18 godina života.</p> <p>Licima iz stava 1 ovog člana zabranjeno je da vrše prodaju duvanskih proizvoda.</p> <p>Član 11</p> <p>Na maloprodajnim objektima mora da bude istaknuta oznaka o zabrani prodaje duvanskih proizvoda licima mlađim od 18 godina života. Oznaka iz stava 1 ovog člana mora da bude istaknuta na vidnom mjestu.</p> <p>Ako prodavac u objektu iz stava 1 ovog člana posumnja da je lice mlađe od 18 godina života, može da zatraži od tog lica da odgovarajućom ispravom dokaže punoljetstvo, a ukoliko to odbije, prodavac tom licu neće prodati duvanski proizvod.</p> <p>Obrazac oznake iz stava 1 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja (u daljem tekstu: Ministarstvo).</p> <p>Član 12</p> <p>Zabranjen je promet:</p> <p>1) duvanskih proizvoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u javnom prostoru u kome se obavlja vaspitno-obrazovna i zdravstvena djelatnost,
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - u apotekama i specijalizovanim prodavnicama medicinskih sredstva; - u javnom prostoru sportsko-rekreativnih objekata, - iz automatskih aparata, - uz davanje posrednih ili neposrednih povlastica kupcima ili nekom trećem licu, kao što je davanje poklona, premija, sniženog trgovackog rabata ili prava da se učestvuje u nagradnoj igri, lutriji ili takmičenju, - koji sadrže oznake, riječi ili izraze koji upućuju na to da je ta vrsta manje štetna od drugih ("low tar", "light", "mild", "ultra light", odnosno "nizak katran", "laki", "blagi", "ultra laki" i druge slične oznake), - na način koji kupcima omogućava samoposluživanje sa izloga maloprodajnih objekata; i <p>2) cigareta pojedinačno ili u pakovanjima koja sadrže manje od 20 cigareta.</p> <p>Član 13</p> <p>Nije dozvoljena prodaja:</p> <p>1) slatkiša, igračaka i drugih proizvoda namijenjenih djeci koji imaju oblik bilo koje vrste duvanskog proizvoda; i</p> <p>2) proizvoda koji nijesu duvanski proizvodi (odjevni predmeti, modni detalji, motorna vozila i sl.), a imaju naziv, logotip i slične oznake koje upućuju na duvanski proizvod.</p>			
<p>2. usvoje odgovarajuće zakonodavne i/ili administrativne mјere radi zabrane, u skladu sa državnim ustavom i ustavnim principima, sljedećih oblika reklamiranja i promovisanja:</p> <p>(a) korišćenja naziva duvanskih brendova na proizvodima ili uslugama koji nisu duvanski,</p> <p>(b) korišćenja promotivnih predmeta (pepeljara, upaljača, suncobrana, itd.) i uzoraka duvanskih proizvoda,</p> <p>(c) korišćenja i saopštavanja prodajnih akcija, kao što su popusti, besplatni pokloni, premije ili mogućnost učešća u promotivnim takmičenjima ili igrama,</p>	<p>član 13</p> <p>Nije dozvoljena prodaja:</p> <p>1) slatkiša, igračaka i drugih proizvoda namijenjenih djeci koji imaju oblik bilo koje vrste duvanskog proizvoda; i</p> <p>2) proizvoda koji nijesu duvanski proizvodi (odjevni predmeti, modni detalji, motorna vozila i sl.), a imaju naziv, logotip i slične oznake koje upućuju na duvanski proizvod.</p> <p>Član 6</p> <p>Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda ne smiju da reklamiraju duvanske proizvode, elektronske cigarete, posude za ponovno punjenje i slične duvanske proizvode, u</p>	Potpuno usklađeno		

<p>(d) korišćenja bilborda, postera i drugih tehnika reklamiranja u zatvorenom ili otvorenom prostoru (kao što je reklamiranje na aparatima za prodaju duvanskih proizvoda), (e) korišćenja reklamiranja u bioskopima, i (f) svih drugih oblika reklamiranja, sponzorstva ili praksi koje su direktno ili indirektno namijenjene promovisanju duvanskih proizvoda;</p>	<p>cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja upotrebe: putem interneta, usluga informacionog društva, štampanih i drugih publikacija, elektronskih medija, preko bioskopskih dijapositiva, filmova, panoa, tabli i drugih oblika reklamiranja na javnim mjestima, objektima i na sredstvima saobraćaja, kao ni putem svijetlećih reklama, knjiga, časopisa, kalendara, odjevnih predmeta, naljepnica, plakata i letaka, ako su te naljepnice, plakati i letci odvojeni od njihovog originalnog pakovanja.</p> <p>Proizvodi koji, u smislu ovog zakona, nijesu duvanski proizvodi za pušenje, ali svojim izgledom, nazivom i namjenom neposredno podstiču upotrebu duvanskih proizvoda za pušenje, ne smiju se reklamirati.</p> <p>Zabranjeno je besplatno davanje duvanskih proizvoda za pušenje, kao i elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje, u reklamne svrhe ili za sponzorisanje događaja ili aktivnosti međunarodnog karaktera, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja njihove upotrebe.</p> <p>Zabranjeno je svako neposredno i posredno komercijalno obavještavanje o duvanskim proizvodima.</p> <p>Proizvođači ili uvoznici duvanskih proizvoda za pušenje, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja njihove upotrebe, ne smiju da sponzorišu radijske programe, događaje ili aktivnosti, kao ni događaje ili aktivnosti međunarodnog karaktera.</p> <p>Informisanje o duvanskim i sličnim proizvodima koje se ne smatra reklamiranjem u smislu stava 1 ovog člana, kao i promet duvanskih proizvoda koji ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom vrši se slobodno i bez ograničenja, u skladu sa zakonom.</p>		
<p>3. usvoje odgovarajuće mjere, uvođenjem zakonodavstva ili drugih metoda u skladu s domaćim praksama i uslovima, kako bi se zahtijevalo od proizvođača, uvoznika i većih</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Predlog zakona propisuje zabranu</p>	

<p>trgovaca duvanskim proizvodima i proizvodima i uslugama koje nose isti zaštitni znak kao duvanski proizvodi da državama članicama pruže informacije koje se odnose na troškove koje imaju u pogledu reklamiranja, marketinga, sponzorstva i promotivnih kampanja a koji nisu zabranjeni prema domaćem zakonodavstvu ili zakonodavstvu Zajednice;</p>		neprimjenjivo	reklamiranja duvanskih i srodnih proizvoda
<p>4. sprovode zakonodavstvo i/ili druge djelotvorne mjere u skladu s domaćim praksama i uslovima na odgovarajućem nivou organa vlasti ili nevladinih subjekata kojima se obezbjeđuje zaštita od izlaganja sekundarnom duvanskom dimu na radnim mjestima u zatvorenom prostoru, zatvorenim javnim mjestima i javnom prevozu. Prioritet bi trebalo dati, između ostalog, obrazovnim objektima, zdravstvenim ustanovama i mjestima u kojima se pružaju usluge djeci;</p>	<p>Član 15 Zabranjeno je pušenje u radnom i javnom prostoru, kao i izlaganje drugih lica sekundarnom duvanskom dimu, u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Član 16 Radni prostor je svaki zatvoren prostor u kome poslodavac vrši djelatnost, odnosno u kome zaposleni obavljaju svoje poslove i radne zadatke. Zatvoren prostor je prostor napravljen od bilo kakvog materijala koji ima krov ili tavanicu koja je nepokretna ili pokretna, vrata, prozore i prolaze koji su u potpunosti zatvoren stalno ili povremeno ili prostor kod koga se manje od polovine površine spoljnih zidova tog prostora sastoji od otvora u koje se ne računaju otvori za prozore i vrata (hodnici, liftovi, stepenice, holovi, vozila, zajedničke prostorije, kafeterije, toaleti, saloni, trpezarije i pomoćni objekti - skladišta ili barake, kao i drugi spojeni ili povezani prostori).</p> <p>Član 17 Javni prostor je prostor namijenjen zajedničkom boravku ljudi, a obuhvata zatvoren prostor u kome se: 1) obavlja vaspitno-obrazovna djelatnost, zdravstvena djelatnost, proizvodnja, kontrola i promet lijekova i medicinskih sredstava; obezbjeđuje smještaj, boravak i ishrana djece, učenika i studenata; obavlja prijem, smještaj i njega lica u stanju socijalne potrebe i starih lica, održavaju</p>	Potpuno usklađeno	

	<p>kulturne, zabavne, sportske i druge manifestacije, priredbe i takmičenja, sjednice i drugi organizovani skupovi; i</p> <p>2) obavlja trgovinska djelatnost i proizvodnja, skladištenje i promet hrane.</p> <p>Javnim prostorom, u smislu stava 1 ovog člana, smartaaju se i:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) sredstva javnog prevoza u vazdušnom, drumskom i željezničkom saobraćaju i pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi; aerodromske zgrade i zatvorene čekaonice u željezničkom i drumskom saobraćaju, kao i autotaksi i sredstva službenog prevoza; 2) igraonice za djecu; 3) ugostiteljski objekti u kojima se pružaju usluge smještaja, pripremanja i usluživanja hrane; 4) objekti za priređivanje igara na sreću; 5) ustanove za smještaj lica na izdržavanju krivičnih sankcija; i 6) holovi, liftovi i drugi zajednički djelovi stambenih zgrada, kabine žičara i javni toaleti. <p>Javni prostor, u smislu ovog zakona, je i otvoreni ograđeni dvorišni prostor vaspitno-obrazovnih i zdravstvenih ustanova i otvoreni ograđeni prostor na kome se vrše javna snimanja i emitovanja programa bilo koje vrste i održavaju kulturne i zabavne priredbe.</p>		
5. nastave izradu strategija i mjera radi smanjenja rasprostranjenosti pušenja, kao što je jačanje opšte edukacije o zdravlju, naročito u školama, i opštih programa za odvraćanje od prvog korišćenja duvanskih proizvoda i prevazilaženje duvanske zavisnosti;	<p>Član 22</p> <p>Ustanove koje obavljaju vaspitno-obrazovnu djelatnost dužne su da, u skladu sa odgovarajućim programom edukacije, upoznaju djecu i mlade o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda za zdravlje.</p> <p>Sportske organizacije su dužne da, u okviru svojih aktivnosti, upoznaju lica koja se bave sportom o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda.</p> <p>Aktivnosti iz st. 1 i 2 ovog člana vrše se u saradnji sa zdravstvenim ustanovama koje obavljaju promociju zdravlja i</p>	Potpuno uskladeno	
6. koriste u potpunosti doprinos mladih politikama i akcijama za mlađe koje se odnose na zdravlje, naročito u oblasti informisanja, i podstiču posebne aktivnosti koje pokreću, planiraju, sprovode i ocjenjuju mlađi;			

	<p>zdravih stilova života, u skladu sa zakonom.</p> <p>Program edukacije iz stava 1 ovog člana utvrđuje organ državne uprave nadležan za poslove prosvjete, u saradnji sa Ministarstvom.</p>		
7. usvoje i sprovedu odgovarajuće cjenovne mjere za duvanske proizvode kako bi se uticalo na odvraćanje od korišćenja duvanskih proizvoda;	Nema odgovarajuće odredbe		Materija jepredmet regulisanja Zakona o akcizama
8. sprovedu sve neophodne i odgovarajuće procedure kako bi se potvrdilo poštovanje mjera navedenih u ovoj preporuci;	<p>Član 68</p> <p>Novčanom kaznom u iznosu od od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:</p> <ol style="list-style-type: none"> reklamira duvanske proizvode, elektronske cigarete, posude za ponovno punjenje i slične duvanske proizvode, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja upotrebe: putem interneta, usluga informacionog društva, štampanih i drugih publikacija, radio i televizijskog oglašavanja, preko bioskopskih dijapositiva, filmova, panoa, tabli i drugih oblika reklamiranja na javnim mjestima, objektima i na sredstvima saobraćaja, kao ni putem svijetlećih reklama, knjiga, časopisa, kalendar, odjevnih predmeta, naljepnica, plakata i letaka, ako su te naljepnice, plakati i letci odvojeni od njihovog originalnog pakovanja (član 6 stav 1); besplatno daje duvanske proizvode za pušenje, elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje, u reklamne svrhe ili za sponzorisanje događaja ili aktivnosti međunarodnog karaktera, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja njihove upotrebe (član 6 stav 3); u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja upotrebe duvanskih proizvoda za pušenje, elektronskih cigareta i 	Potpuno usklađeno	

	<p>posuda za ponovno punjenje, sponzoriše radijske programe, događaje ili aktivnosti ili događaje i aktivnosti međunarodnog karaktera (član 6 stav 5);</p> <p>4. vrši promet duvana za oralnu upotrebu (član 8);</p> <p>5. vrši prekograničnu prodaju na daljinu duvanskih i sličnih proizvoda, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje ili novih duvanskih proizvoda (član 9);</p> <p>6. prodaje duvanske proizvode licima mlađim od 18 godina života (član 10 stav 1);</p> <p>7. lice mlađe od 18 godina života prodaje duvanske proizvode (član 10 stav 2);</p> <p>8. na maloprodajnom objektu nema istaknutu oznaku o zabrani prodaje duvanskih proizvoda licima mlađim od 18 godina života (član 11 stav 1);</p> <p>9. vrši promet duvanskih proizvoda u javnom prostoru u kome se obavlja vaspitno-obrazovna i zdravstvena djelatnost, u apotekama i specijalizovanim prodavnicama medicinskih sredstava; u javnom prostoru sportsko-rekreativnih objekata; iz automatskih aparata; uz davanje posrednih ili neposrednih povlastica kupcima ili nekom trećem licu, kao što je davanje poklona, premija, sniženog trgovackog rabata ili prava da se učestvuje u nagradnoj igri, lutriji ili takmičenju; koji sadrže oznake, riječi ili izraze koji upućuju na to da je ta vrsta manje štetna od drugih (npr. "low tar", "light", "mild", "ultra light", odnosno "nizak katran", "laki", "blagi", "ultra laki" ili druge slične oznake) ili na način koji kupcima omogućava samoposluživanje sa izloga maloprodajnih objekata (član 12 stav 1);</p> <p>10. vrši promet cigareta pojedinačno ili u pakovanjima koja sadrže manje od 20 cigareta (član 12 stav 2);</p>		
--	---	--	--

	11. prodaje slatkiše, igračake i druge proizvode namijenjene djeci koji imaju oblik bilo koje vrste duvanskog proizvoda (član 13 stav 1 tačka 1); 12. prodaje proizvode koji nijesu duvanski proizvodi (odjevni predmeti, modni detalji, motorna vozila i sl.), a imaju naziv, logotip i slične oznake koje upućuju na duvanski proizvod (član 13 stav 1 tačka 2); 13. dozvoli pušenje duvanskih proizvoda prilikom nastupa u medijima (član 14 stav 1); 14. objavi u štampanim medijima fotografiju ili crtež lica koje puši (član 14 stav 2); 15. dozvoli pušenje u radnom ili javnom prostoru, kao i izlaganje drugih lica sekundarnom duvanskom dиму (član 15); 16. označi kao prostoriju za pušenje u radnom prostoru u kome poslove obavljaju državni organi, organi državne uprave, organi uprave, organi lokalne uprave i druga pravna lica koja vrše javna ovlašćenja; prostoru u kome se obavlja zdravstvena djelatnost; vaspitno-obrazovna djelatnost; socijalna zaštita; kulturna djelatnost; sport i rekreacija; proizvodnja i promet lijekova i medicinskih sredstava; trgovinska djelatnost; proizvodnja, promet i skladištenje hrane; snimanje i javno emitovanje programa ili u prostoru u kome se održavaju sastanci i javni skupovi (član 18 stav 3); 17. prostorija koju odredi isključivo za pušenje i na kojoj istakne oznaku da je u toj prostoriji pušenje dozvoljeno ne ispunjava uslove iz člana 19 st. 1 i 2 ovog zakona; 18. se u prostoriji koja je označena kao prostorija u kojoj je pušenje dozvoljeno vrši djelatnost ili konzumacija hrane (član 19 stav 3); 19. u radnom ili javnom prostoru u kojem je zabranjeno		

	<p>pušenje na vidnom mjestu ne istakne oznake o zabrani pušenja (član 20);</p> <p>20. obavlja vaspitno-obrazovnu djelatnost, a u skladu sa odgovarajućim programom edukacije, ne upozna djecu i mlađe o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda za zdravlje (član 22 stav 1);</p> <p>21. u okviru svojih aktivnosti, ne upozna lica koja se bave sportom o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda (član 22 stav 2);</p> <p>22. ne izvrši mjerjenje, odnosno provjeru mjerjenja emisije supstanci duvanskih proizvoda, najmanje jedanput godišnje i rezultate mjerjenja ne dostavi Ministarstvu do 20. decembra tekuće godine (član 29 stav 1);</p> <p>23. prema robnoj marki i vrsti duvanskih proizvoda, Ministarstvu i Institutu do 20. decembra tekuće godine, ne dostavi u elektronskom obliku podatke iz člana 30 stav 1 ovog zakona;</p> <p>24. nastupi izmjena podataka iz člana 30 stav 1 ovog člana, a o tome ne obavijesti Ministarstvo i Institut, 60 dana prije stavljanja duvanskih proizvoda u promet ili ne dostavi podatke iz člana 30 stav 2 ovog zakona;</p> <p>25. pored emisije supstanci iz člana 24 ovog zakona, ne izvrši mjerjenje emisije i drugih supstanci iz duvanskih proizvoda, na zahtjev Ministarstva (član 31 stav 1);</p> <p>26. do 20. decembra tekuće godine ne obavijeste Ministarstvo u elektronskom obliku, o metodama koje su korišćene za mjerjenje emisije supstanci iz člana 31 stav 1 ovog zakona, kao i o svim maksimalnim nivoima emisije ovih supstanci (član 31 stav 2);</p> <p>27. do 15. januara tekuće godine, za prethodnu godinu, u elektronskom obliku ne dostavi Ministarstvu podatke iz člana 32 stav 1 ovog zakona;</p>		
--	---	--	--

28. do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu Ministarstvu ne dostavi spisak aditiva sadržanih u cigaretama ili rezanom duvanu, za koje postoje posebne obaveze praćenja njihovog korišćenja u proizvodnji duvanskih proizvoda zbog štetnog uticaja po zdravlje ljudi (član 33 stav 1);
29. za cigarete ili rezani duvan koji sadrži aditive iz člana 33 ovog zakona jednom godišnje ne sproveđe sveobuhvatno ispitivanje iz člana 34 stav 1 ovog zakona;
30. pored ispitivanja iz člana 34 stav 1 ovog zakona, jednom godišnje u svim duvanskim proizvodima ne sproveđe ispitivanje o uticaju emisije supstanci koje imaju CMR svojstva, njihovim količinama i efektima koji povećavaju CMR svojstva u znatnoj ili mjerljivoj količini (član 34 stav 2);
31. ispitivanjima iz člana 34 st. 1 i 2 ovog zakona ne sačini izvještaj koji sadrži podatke iz člana 34 stav 3 ovog zakona;
32. izvještaj o ispitivanju aditiva iz člana 34 stav 1 ovog zakona ne sačini i ne dostavi Ministarstvu i Institutu do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu (član 34 stav 4);
33. proizvodi ili stavlja u promet cigarete ili rezani duvan u kojima su, ili u bilo kom sastavnom dijelu (filteri, papiri, pakovanja, kapsule), dodate arome ili neka tehnička svojstva koja omogućavaju izmjenu mirisa ili ukusa duvanskog proizvoda ili jačine duvanskog dima (član 36 stav 1);
34. korišćenju aditiva iz člana 35 stav 2 ovog zakona ne dostavi izvještaj Ministarstvu i Evropskoj komisiji do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu (član 35 stav 4);
35. proizvodi ili stavlja u promet duvanske proizvode koji sadrže vitamine i druge aditive koji stvaraju privid da duvanski proizvod koristi zdraviju ili je manje opasan za

	<p>zdravlje; koji sadrže kofein, taurin ili druge aditive i stimulanse koji se povezuju sa energijom i vitalnošću; kod kojih se emituju, odnosno otpuštaju obojene supstance tokom pušenja; koji tokom pušenja olakšavaju udisanje ili unos nikotina; i koji imaju CMR svojstva u nezapaljenom obliku (član 37);</p> <p>36. proizvodi ili stavlja u promet duvanske proizvode kojima su dodati aditivi u količinama koje, u skladu sa naučnim saznanjima, sagorijevanjem povećavaju toksično dejstvo, stvaranje zavisnosti ili CMR svojstva duvanskog proizvoda u znatnoj ili mjerljivoj količini (član 38);</p> <p>37. pojedinačno ili spoljašnje pakovanje duvanskih proizvoda koji se stavljamaju u promet nije obilježeno zdravstvenim upozorenjem koje se odnosi na štetna dejstva po zdravlje ljudi ili druge štetne posljedice njegove upotrebe, uključujući tekstualna upozorenja, kombinovana zdravstvena upozorenja, opšta upozorenja i informativne poruke, u skladu sa ovim zakonom (član 40 stav 1);</p> <p>38. na pojedinačnom ili spoljašnjem pakovanju duvanskih proizvoda za pušenje, utisne oznake ili karakteristike duvanskog proizvoda (tekst, simbol, naziv, zaštitni znak, figurativne i druge oznake), koje su zabranjene članom 48 ovog zakona;</p> <p>39. prije stavljanja u promet novih duvanskih proizvoda elektronskim putem o tome ne obavijesti Ministarstvo i Evropsku komisiju, šest mjeseci prije njegovog stavljanja u promet (član 53 stav 1);</p> <p>40. pored obavještenja iz člana 53 stav 1 ovog zakona ne dostavi i sve raspoložive podatke i informacije, u skladu sa članom 53 stav 3 ovog zakona;</p> <p>41. svim novim ili izmijenjenim informacijama iz člana 53 stav 3 tačka 2 ovog zakona ne obavijesti Ministarstvo, u roku od tri mjeseca od dana njihove izmjene (član 53</p>		
--	---	--	--

- stav 4);
42. prije stavljanja u promet elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje, elektronskim putem o tome ne obavijesti Ministarstvo, šest mjeseci prije njihovog stavljanja u promet (član 56 stav 1);
43. obavještenje iz člana 56 stav 1 ovog zakona ne sadrži podatke i informacije iz člana 56 stav 2 ovog zakona;
44. ne obavijesti Ministarstvo i Evropsku komisiju o svakoj promjeni informacija i podataka iz člana 56 stav 2 ovog zakona, u roku od šest mjeseci od dana njihove izmjene (član 56 stav 5);
45. stavi u promet elektronsku cigaretu ili posudu za ponovno punjenje koja ne ispunjava uslove iz člana 58 ovog zakona;
46. stavi u promet elektronsku cigaretu ili posudu za ponovno punjenje koja ne sadrži podatke i informacije iz člana 59 ovog zakona;
47. Ministarstvu i Institutu ne dostavi izvještaj do 31. januara tekuće godine, za prethodnu godinu koji sadrži podatke i informacije iz člana 60 stav 1 ovog zakona;
48. Ministarstvu ne dostavi popis svih sastojaka i njihovih količina koji se koriste u proizvodnji biljnih proizvoda za pušenje, po robnoj marki i vrsti (član 65 stav 1);
49. u slučaju izmjene sastava biljnih proizvoda za pušenje Ministarstvu ne dostavi obavještenje o tome kako ta izmjena utiče na sastojke iz člana 65 stav 1 ovog zakona (član 65 stav 2);
- Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, odgovorno lice u državnom organu, organu državne uprave, organu uprave i organu lokalne samouprave novčanom kaznom u iznosu od 100 eura do 2.000 eura.
- Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 6.000 eura.

	<p>Član 69</p> <p>Novčanom kaznom u iznosu od 30 eura do 1.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1)puši u radnom ili javnom prostoru i izlaže druga lica sekundarnom duvanskom dimu, suprotno ovom zakonu (član 15); i 2)puši u sobama i apartmanima za smještaj gostiju, koje poslodavac nije odredio i istakao oznaku da je u tim sobama i apartmanima pušenje dozvoljeno (član 18 stav 2). 		
9. informišu Komisiju svake dvije godine o akcijama preduzetim na osnovu ove preporuke.	<p>član 31 (1,2)</p> <p>Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da, pored emisije supstanci iz člana 24 ovog zakona, izvrše mjerjenje emisije i drugih supstanci iz duvanskih proizvoda, na zahtjev Ministarstva.</p> <p>Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da jedanput godišnje, do 20. decembra tekuće godine obavijeste Ministarstvo u elektronskom obliku, o metodama koje su korišćene za mjerjenje emisije supstanci iz stava 1 ovog člana, kao i o svim maksimalnim nivoima emisije ovih supstanci.</p> <p>Član 32 (1,2,3,4,5)</p> <p>Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da, do 15. januara tekuće godine, za prethodnu godinu, u elektronskom obliku dostave Ministarstvu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sve studije o istraživanju tržišta duvanskih i drugih proizvoda o sklonostima različitih grupa ispitanika (u odnosu na pol, obrazovanje, socijalnu strukturu i sl.), uključujući mlade i pušače; 2) sve studije o sastojcima i emisijama supstanci duvanskih proizvoda; 3) sažetke svih istraživanja tržišta koja su sprovedena prije stavljanja duvanskog proizvoda na tržište; 4) izvještaje o količini prodatih duvanskih proizvoda, po 	Potpuno usklađeno	

- robnoj marki i vrsti, izražene po komadu cigarete ili kilogramu;
- 5) druge dostupne podatke od značaja za promet duvanskih proizvoda; i
 - 6) spisak podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje.

Podatke iz stava 1 ovog člana Ministarstvo čuva na bezbjednom mjestu i na način kojim se onemogućava neovlašćeni pristup ili izmjena tih podataka.

Podatke iz stava 1 ovog člana Ministarstvo objavljuje na svojoj internet stranici.

Troškovi dostavljanja, čuvanja, analize i objavljivanja podataka iz stava 1 ovog člana padaju na teret proizvođača i uvoznika duvanskih proizvoda.

Podatke iz stava 1 ovog člana Ministarstvo dostavlja Evropskoj komisiji i nadležnim tijelima država članica Evropske unije, na njihov zahtjev.

Član 34

Proizvođači i uvoznici cigareta i rezanog duvana koji sadrže aditive iz člana 33 ovog zakona dužni su da jednom godišnje sprovedu sveobuhvatno ispitivanje o:

- 1) toksičnosti i stvaranju zavisnosti, kao i dejstvu aditiva na povećanje toksičnosti ili stvaranje zavisnosti u bilo kojem drugom proizvodu, u znatnoj ili mjerljivoj količini;
- 2) posjedovanju karakterističnih aroma; i
- 3) uticaju aditiva na olakšavanje udisanja ili unosa nikotina.

Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda, pored ispitivanja iz stava 1 ovog člana, dužni su da jednom godišnje u svim duvanskim proizvodima sprovedu ispitivanje o uticaju emisije supstanci koje imaju CMR svojstva, njihovim

količinama i efektima koji povećavaju CMR svojstva u znatnoj ili mjerljivoj količini.

O ispitivanjima iz st. 1 i 2 ovog člana, proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda sačinjavaju izvještaj, koji mora da sadrži:

- 1) podatke o sadržini emisije supstanci koje nastaju u postupku sagorijevanja ispitivanog aditiva;
- 2) podatke o dejstvu aditiva sa drugim sastojcima duvanskog proizvoda;
- 3) sažetke i analize;
- 4) dostupnu naučnu literaturu o ispitivanom aditivu; i
- 5) podatke o njegovom uticaju na zdravlje korisnika, uključujući i stvaranje zavisnosti.

Izvještaj o ispitivanju aditiva iz stava 1 ovog člana, proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da sačine i dostave Ministarstvu i Institutu do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu.

Ispitivanje iz st. 1 i 2 ovog člana proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda sprovode samostalno ili zajedno sa drugim proizvođačima, odnosno uvoznicima.

Član 53

Proizvođači i uvoznici novih duvanskih proizvoda koji planiraju da stave u promet novi duvanski proizvod, dužni su da elektronskim putem o tome obavijeste Ministarstvo i Evropsku komisiju, šest mjeseci prije njegovog stavljanja u promet.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži detaljan opis novog duvanskog proizvoda, uputstvo za upotrebu i podatke o sastojcima i emisijama iz člana 24 ovog zakona.

Pored obavještenja iz stava 1 ovog člana, proizvođači i uvoznici novog duvanskog proizvoda dužni su da dostave i sve raspoložive:

- 1) naučne studije o toksičnosti, stvaranju zavisnosti i privlačnosti novog duvanskog proizvoda, posebno u odnosu na njegove sastojke i emisije;
- 2) sve studije o istraživanju tržišta duvanskih i drugih proizvoda o sklonostima različitih grupa ispitanika (u odnosu na pol, obrazovanje, socijalnu strukturu i sl.), uključujući mlade i pušače;
- 3) sažetke svih istraživanja tržišta koja su sprovedena prije stavljanja novog duvanskog proizvoda na tržište;
- 4) relevantne podatke, sa analizama rizika od upotrebe novog duvanskog proizvoda, očekivanom dejstvu na prestanak, odnosno na započinjanje upotrebe duvanskog proizvoda i procjenu uticaja na svijest korisnika.

Proizvođači i uvoznici novih duvanskih proizvoda dužni su da o svim novim ili izmjenjenim informacijama iz stava 3 tačka 2 ovog člana obavijeste Ministarstvo, u roku od tri mjeseca od dana njihove izmjene.

Ministarstvo može od proizvođača i uvoznika novih duvanskih proizvoda da traži obavljanje dodatnih testiranja i dostavljanje informacija i podataka o novom duvanskom proizvodu dobijenih tim testiranjima.

Informacije i podatke iz stava 5 ovog člana proizvođači i uvoznici novih duvanskih proizvoda dostavljaju i Evropskoj komisiji.

Član 56

Proizvođači i uvoznici koji planiraju da stave u promet elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje, dužni su da elektronskim putem o tome obavijeste Ministarstvo i Evropsku komisiju, šest mjeseci prije njihovog stavljanja u promet.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana dostavlja se elektronskim putem i, u zavisnosti od toga da li se stavlja u

promet elektronska cigareta ili posuda za ponovno punjenje, mora da sadrži:

- 1) podatke o proizvođaču i uvozniku (naziv i sjedište ili ime, prezime i boravak, odnosno prebivalište, broj telefona i adresa), ako je moguće;
- 2) popis svih sastojaka sadržanih u proizvodu i podatke o emisiji supstanci koje nastaju njegovom upotrebom, po robnoj marki i vrsti, uključujući i njihove količine;
- 3) podatke o toksičnosti sastojaka i emisijama supstanci tog proizvoda, u zagrijanom stanju i njihovom uticaju na zdravlje korisnika prilikom udisanja, kao i uticaju stvaranja zavisnosti;
- 4) informacije o dozi i unosu nikotina prilikom upotrebe u uobičajenim ili razumno predviđljivim uslovima;
- 5) opis sastavnih djelova proizvoda (po mogućnosti, mehanizma za otvaranje i punjenje elektronske cigarete ili posude za punjenje);
- 6) opis postupaka proizvodnje (serijska proizvodnja i sl.);
- 7) izjavu da postupak proizvodnje ispunjava uslove propisane ovim zakonom;
- 8) izjavu da proizvođač i uvoznik snose punu odgovornost za količinu i bezbjednost proizvoda kod stavljanja u promet i korišćenja u uobičajenim okolnostima ili razumno predviđljivim uslovima;
- 9) spisak podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu u procesu proizvodnje; i
- 10) podatke o odgovornom pravnom licu ili preduzetniku, odnosno uvozniku sa sjedištem ili boravkom u Evropskoj uniji (naziv i sjedište ili ime i prezime i boravak, odnosno prebivalište, broj telefona i adresa), ako je moguće.

Ministarstvo može od proizvođača i uvoznika elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje da traži dodatne informacije i podatke.

	<p>Informacije i podatke iz stava 3 ovog člana proizvođači i uvoznici elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje dostavljaju i Evropskoj komisiji.</p> <p>Proizvođači i uvoznici elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje dužni su da obavijeste Ministarstvo i Evropsku komisiju o svakoj promjeni informacija i podataka iz stava 2 ovog člana, u roku od šest mjeseci od dana njihove izmjene.</p>		
Preporuka 2009/C 296/02			
<p>SAVJET EVROPSKE UNIJE OVIM DAJE PREPORUKU DA DRŽAVE ČLANICE:</p> <p>1. obezbijede djelotvornu zaštitu od izloženosti duvanskom dimu na radnim mjestima u zatvorenom prostoru, zatvorenim javnim prostorima, javnom prevozu i, gdje je prikladno, na drugim javnim mjestima kako je predviđeno članom 8 Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o kontroli duvana (FCTC) i na osnovu priloženih smjernica o zaštiti od izloženosti duvanskom dimu usvojenim na Drugoj konferenciji strana potpisnica FCTC-e, u roku od pet godina od stupanja na snagu FCTC-e za datu državu članicu, ili najkasnije u roku od tri godine nakon usvajanja ove Preporuke;</p>	<p>Član 1</p> <p>Ovim zakonom se, u cilju zaštite života i zdravlja ljudi, propisuju mjere za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih i sličnih proizvoda, sprječavanje štetnih posljedica njihove upotrebe, sastojci i emisija, obilježavanje pojedinačnih i spoljašnjih pakovanja, stavljanje u promet duvanskih proizvoda i elektronskih cigareta, kao i mjere za sprječavanje izlaganja sekundarnom duvanskom dimu i obezbjeđivanje vazduha bez duvanskog dima.</p> <p>Član 5</p> <p>Mjere za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih proizvoda obuhvataju zabranu reklamiranja, proizvodnju, promet i obilježavanje duvanskih proizvoda, zabranu pušenja u radnom i javnom prostoru i izlaganje sekundarnom duvanskom dimu, uticaj na maloljetna lica, kao i druga pitanja od značaja za zaštitu života i zdravlja ljudi, u skladu sa principima utvrđenim Okvirnom konvencijom Svjetske zdravstvene organizacije o kontroli duvana.</p> <p>Sekundarni duvanski dim je dim koji se ispušta sagorijevanjem na zapaljenom kraju cigarete ili iz drugih duvanskih proizvoda za pušenje, u kombinaciji sa dimom koji pušač izdiše.</p>	Potpuno usklađeno	

Član 15

Zabranjeno je pušenje u radnom i javnom prostoru, kao i izlaganje drugih lica sekundarnom duvanskom dimu, u skladu sa ovim zakonom.

Član 16

Radni prostor je svaki zatvoreni prostor u kome poslodavac vrši djelatnost, odnosno u kome zaposleni obavljaju svoje poslove i radne zadatke.

Zatvoren prostor je prostor napravljen od bilo kakvog materijala koji ima krov ili tavanicu koja je nepokretna ili pokretna, vrata, prozore i prolaze koji su u potpunosti zatvoreni stalno ili povremeno ili prostor kod koga se manje od polovine površine spoljnih zidova tog prostora sastoji od otvora u koje se ne računaju otvori za prozore i vrata (hodnici, liftovi, stepenice, holovi, vozila, zajedničke prostorije, kafeterije, toaleti, saloni, trpezarije i pomoći objekti - skladišta ili barake, kao i drugi spojeni ili povezani prostori).

Član 17

Javni prostor je prostor namijenjen zajedničkom boravku ljudi, a obuhvata zatvoreni prostor u kome se:

1) obavlja vaspitno-obrazovna djelatnost, zdravstvena djelatnost, proizvodnja, kontrola i promet lijekova i medicinskih sredstava; obezbeđuje smještaj, boravak i ishrana djece, učenika i studenata; obavlja prijem, smještaj i njega lica u stanju socijalne potrebe i starih lica, održavaju kulturne, zabavne, sportske i druge manifestacije, priredbe i takmičenja, sjednice i drugi organizovani skupovi; i

2) obavlja trgovinska djelatnost i proizvodnja, skladištenje i promet hrane.

Javnim prostorom, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se

	<p>1) sredstva javnog prevoza u vazdušnom, drumskom i željezničkom saobraćaju i pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi; aerodromske zgrade i zatvorene čekaonice u željezničkom i drumskom saobraćaju, kao i autotaksi i sredstva službenog prevoza;</p> <p>2) igraonice za djecu;</p> <p>3) ugostiteljski objekti u kojima se pružaju usluge smještaja, pripremanja i usluživanja hrane;</p> <p>4) objekti za priređivanje igara na sreću;</p> <p>5) ustanove za smještaj lica na izdržavanju krivičnih sankcija;</p> <p>6) holovi, liftovi i drugi zajednički djełovi stambenih zgrada, kabine žičara i javni toaleti.</p> <p>Javni prostor, u smislu ovog zakona, je i otvoreni ograđeni dvorišni prostor vaspitno-obrazovnih i zdravstvenih ustanova i otvoreni ograđeni prostor na kome se vrše javna snimanja i emitovanja programa bilo koje vrste i održavaju kulturne i zabavne priredbe.</p>		
2. izrade i/ili ojačaju strategije i mjere za smanjenje izloženosti djece i adolescenata sekundarnom duvanskom dimu;	<p>Član 10</p> <p>Zabranjena je prodaja duvanskih proizvoda licima mlađim od 18 godina života.</p> <p>Licima iz stava 1 ovog člana zabranjeno je da vrše prodaju duvanskih proizvoda.</p> <p>Član 11</p> <p>Na maloprodajnim objektima mora da bude istaknuta oznaka o zabrani prodaje duvanskih proizvoda licima mlađim od 18 godina života.</p> <p>Oznaka iz stava 1 ovog člana mora da bude istaknuta na vidnom mjestu.</p> <p>Ako prodavac u objektu iz stava 1 ovog člana posumnja da je lice mlađe od 18 godina života, može da zatraži od tog lica da odgovarajućom ispravom dokaže punoljetstvo, a ukoliko to odbije, prodavac tom licu neće</p>	Potpuno usklađeno	

prodati duvanski proizvod.
Obrazac oznake iz stava 1 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 17

Javni prostor je prostor namijenjen zajedničkom boravku ljudi, a obuhvata zatvoreni prostor u kome se:

- 1) obavlja vaspitno-obrazovna djelatnost, zdravstvena djelatnost, proizvodnja, kontrola i promet lijekova i medicinskih sredstava; obezbjeđuje smještaj, boravak i ishrana djece, učenika i studenata; obavlja prijem, smještaj i njega lica u stanju socijalne potrebe i starih lica, održavaju kulturne, zabavne, sportske i druge manifestacije, priredbe i takmičenja, sjednice i drugi organizovani skupovi; i
- 2) obavlja trgovinska djelatnost i proizvodnja, skladištenje i promet hrane.

Javnim prostorom, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se:

- 1) sredstva javnog prevoza u vazdušnom, drumskom i željezničkom saobraćaju i pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi; aerodromske zgrade i zatvorene čekaonice u željezničkom i drumskom saobraćaju, kao i autotaksi i sredstva službenog prevoza;
- 2) igraonice za djecu;
- 3) ugostiteljski objekti u kojima se pružaju usluge smještaja, pripremanja i usluživanja hrane;
- 4) objekti za priređivanje igara na sreću;
- 5) ustanove za smještaj lica na izdržavanju krivičnih sankcija;
- 6) holovi, liftovi i drugi zajednički djelovi stambenih zgrada, kabine žičara i javni toaleti.

Javni prostor, u smislu ovog zakona, je i otvoreni ograđeni dvorišni prostor vaspitno-obrazovnih i zdravstvenih

	<p>ustanova i otvoreni ograđeni prostor na kome se vrše javna snimanja i emitovanja programa bilo koje vrste i održavaju kulturne i zabavne priredbe.</p> <p>Član 22</p> <p>Ustanove koje obavljaju vaspitno-obrazovnu djelatnost dužne su da, u skladu sa odgovarajućim programom edukacije, upoznaju djecu i mlade o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda za zdravlje.</p> <p>Sportske organizacije su dužne da, u okviru svojih aktivnosti, upoznaju lica koja se bave sportom o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda.</p> <p>Aktivnosti iz st. 1 i 2 ovog člana vrše se u saradnji sa zdravstvenim ustanovama koje obavljaju promociju zdravlja i zdravih stilova života, u skladu sa zakonom.</p> <p>Program edukacije iz stava 1 ovog člana utvrđuje organ državne uprave nadležan za poslove prosvjete, u saradnji sa Ministarstvom.</p>		
3. dopune politike o okruženju bez duvanskog dima dodatnim mjerama, koje mogu obuhvatiti: (a) preduzimanje djelotvornih mjera za promovisanje prestanka korišćenja duvanskih proizvoda i adekvatnog liječenja od duvanske zavisnosti, uzimajući u obzir domaće okolnosti i prioritete kako je navedeno u članu 14 FCTC-e; i (b) uvođenje kombinovanih upozorenja, kako je definisano članom 2(4) Odluke Komisije 2003/641/EZ od 5. septembra 2003. godine o korišćenju fotografija u boji ili drugih ilustracija kao zdravstvenih upozorenja na pakovanjima duvanskih proizvoda (12), i informacija o uslugama za pružanje podrške u prestanku korišćenja duvanskih proizvoda na pakovanjima duvanskih proizvoda za pušenje radi boljeg informisanja potrošača o zdravstvenim rizicima korišćenja duvanskih proizvoda i izloženosti duvanskom dimu, podsticanja prestanka korišćenja duvanskih proizvoda	<p>Član 44</p> <p>Svako pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskog proizvoda za pušenje mora da sadrži kombinovano zdravstveno upozorenje koje se sastoji od fotografije ili ilustracije u boji i jednog od sljedećih tekstualnih upozorenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) "Pušenje prouzrokuje devet od deset slučajeva raka pluća"; 2) "Pušenje prouzrokuje rak usne duplike i grla"; 3) "Pušenje šteti plućima"; 4) "Pušenje prouzrokuje infarkt"; 5) "Pušenje prouzrokuje moždani udar i invalidnost"; 6) "Pušenje prouzrokuje zakrećenje arterija"; 7) "Pušenje povećava rizik za nastanak sljepila"; 8) "Pušenje šteti zubima i desnimima"; 9) "Pušenje može da ubije vaše nerođeno dijete"; 	Potpuno usklađeno	

i odvraćanja od prvog korišćenja istih;	<p>10) "Vaš dim štetan je za vašu djecu, porodicu i prijatelje"; 11) "Djeca pušača imaju veće izglede da počnu da puše"; 12) "Prestanite da pušite - ostanite živi za svoje najbliže"; 13) „Pušenje smanjuje plodnost”; i 14) "Pušenje povećava rizik za nastanak impotencije".</p> <p>Pored zdravstvenih upozorenja iz stava 1 ovog člana, pojedinačno i spoljašnje pakovanje duvanskih proizvoda za pušenje moraju da sadrže i informacije o prestanku pušenja (broj telefona, internet adresa za informisanje korisnika o dostupnim programima pomoći licima koja žele da prestanu da puše).</p> <p>Upozorenja iz stava 1 ovog člana dijele se u tri grupe koje se redom rotiraju, i to tako da se svako upozorenje pojavi na jednakoj količini proizvedenih, odnosno prodatih duvanskih proizvoda na svakoj robnoj marki u toku godine.</p> <p>Slikovni prikaz upozorenja i druga pitanja od značaja za isticanje kombinovanih zdravstvenih upozorenja propisuje Ministarstvo.</p>		
4. izrade, sprovode, periodično ažuriraju i revidiraju sveobuhvatne višesektorske strategije, planove ili programe za kontrolu duvana koji se bave, između ostalog, pitanjem zaštite od duvanskog dima na svim mjestima koja su dostupna opštoj javnosti ili mjestima za kolektivno korišćenje, bez obzira na vlasništvo ili pravo pristupa;	<p>Član 22</p> <p>Ustanove koje obavljaju vaspitno-obrazovnu djelatnost dužne su da, u skladu sa odgovarajućim programom edukacije, upoznaju djecu i mlade o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda za zdravlje.</p> <p>Sportske organizacije su dužne da, u okviru svojih aktivnosti, upoznaju lica koja se bave sportom o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda.</p> <p>Aktivnosti iz st. 1 i 2 ovog člana vrše se u saradnji sa zdravstvenim ustanovama koje obavljaju promociju zdravlja i zdravih stilova života, u skladu sa zakonom.</p> <p>Program edukacije iz stava 1 ovog člana utvrđuje organ državne uprave nadležan za poslove prosvjete, u saradnji sa Ministarstvom.</p>	Potpuno usklađeno	

Član 15

Zabranjeno je pušenje u radnom i javnom prostoru, kao i izlaganje drugih lica sekundarnom duvanskom dimu, u skladu sa ovim zakonom."

Član 16

Radni prostor je svaki zatvoren prostor u kome poslodavac vrši djelatnost, odnosno u kome zaposleni obavljaju svoje poslove i radne zadatke.

Zatvoren prostor je prostor napravljen od bilo kakvog materijala koji ima krov ili tavanicu koja je nepokretna ili pokretna, vrata, prozore i prolaze koji su u potpunosti zatvoreni stalno ili povremeno ili prostor kod koga se manje od polovine površine spoljnih zidova tog prostora sastoji od otvora u koje se ne računaju otvori za prozore i vrata (hodnici, liftovi, stepenice, holovi, vozila, zajedničke prostorije, kafeterije, toaleti, saloni, trpezarije i pomoćni objekti - skladišta ili barake, kao i drugi spojeni ili povezani prostori).

Član 17

Javni prostor je prostor namijenjen zajedničkom boravku ljudi, a obuhvata zatvoren prostor u kome se:

1) obavlja vaspitno-obrazovna djelatnost, zdravstvena djelatnost, proizvodnja, kontrola i promet lijekova i medicinskih sredstava; obezbeđuje smještaj, boravak i ishrana djece, učenika i studenata; obavlja prijem, smještaj i njega lica u stanju socijalne potrebe i starih lica, održavaju kulturne, zabavne, sportske i druge manifestacije, priredbe i takmičenja, sjednice i drugi organizovani skupovi; i

2) obavlja trgovinska djelatnost i proizvodnja, skladištenje i promet hrane.

Javnim prostorom, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se i:

1) sredstva javnog prevoza u vazdušnom, drumskom i

željezničkom saobraćaju i pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi; aerodromske zgrade i zatvorene čekaonice u željezničkom i drumskom saobraćaju, kao i autotaksi i sredstva službenog prevoza;

- 2) igraonice za djecu;
- 3) ugostiteljski objekti u kojima se pružaju usluge smještaja, pripremanja i usluživanja hrane;
- 4) objekti za priređivanje igara na sreću;
- 5) ustanove za smještaj lica na izdržavanju krivičnih sankcija;
- 6) holovi, liftovi i drugi zajednički djelovi stambenih zgrada, kabine žičara i javni toaleti.

Javni prostor, u smislu ovog zakona, je i otvoreni ograđeni dvorišni prostor vaspitno-obrazovnih i zdravstvenih ustanova i otvoreni ograđeni prostor na kome se vrše javna snimanja i emitovanja programa bilo koje vrste i održavaju kulturne i zabavne priredbe.

Član 66

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

Poslove inspekcijskog nadzora vrše inspektorji nadležni za oblasti na koje se odnose mјere ograničenja i zabrane upotrebe duvanskih proizvoda, u skladu sa zakonom, i to:

- 1) sanitarni inspektor u odnosu na zabranu prometa duvanskih proizvoda iz člana 12 stav 1 tačka 1 al. 1 i 2 ovog zakona, sadržaj katrana, nikotina i ugljen monoksida, obavezu isticanja oznaka o zabrani pušenja i zabranu pušenja u radnom i javnom prostoru, izuzev u objektima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, proizvodnja, kontrola i promet lijekova i medicinskih sredstava i javnom prostoru iz člana 17 stav 2 tačka 3 ovog zakona;
- 2) zdravstveni inspektor u odnosu na zabranu

	<p>reklamiranja i sponzorisanja duvanskih proizvoda, zabranu pušenja duvanskih proizvoda prilikom nastupa u medijima, zabranu objavljivanja u štampanim medijima fotografija ili crteža lica koja puše, obavezu isticanja oznaka o zabrani pušenja i zabranu pušenja u objektima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, odnosno proizvodnja, kontrola i promet lijekova i medicinskih sredstava;</p> <p>3) tržišni inspektor u odnosu na zabranu prometa duvanskih proizvoda iz čl. 8, 9 i 10 ovog zakona, kao i člana 12 stav 1 tačka 1 al. 3 do 7 i tačke 2 ovog zakona, obavezu isticanja oznake o zabrani prodaje duvanskih proizvoda iz člana 11 ovog zakona, zabranu prometa proizvoda iz člana 13 ovog zakona, isticanje na pakovanju duvanskih proizvoda propisanih kombinovanih upozorenja o štetnosti pušenja, podataka o sadržini katrana, nikotina i ugljen monoksida, kao i u odnosu na zdravstvena upozorenja na pojedinačnom i spoljašnjem pakovanju duvanskih proizvoda;</p> <p>4) turistički inspektor u odnosu na obavezu isticanja oznake o zabrani pušenja i zabranu pušenja u javnom prostoru iz člana 17 stav 2 tačka 3 ovog zakona.</p> <p>U postupku inspekcijskog nadzora inspektori vrše nadzor u odnosu na označavanje prostorija u kojima je pušenje dozvoljeno.</p> <p>Lica iz stava 2 ovog člana dužni su da godišnje izvještaje o izvršenim nadzorima i preduzetim mjerama dostavljaju Ministarstvu, do kraja januara tekuće godine za prethodnu godinu, a na zahtjev Ministarstva i češće.</p>		
5. obezbijede adekvatne instrumente za sprovođenje nacionalnih strategija, politika i programa o kontroli duvana kako bi se obezbijedila djelotvorna zaštita od izloženosti	Čl. 68 i 69 propisuju novčane kazne za prekršaje	Potpuno usklađeno	

duvanskom dimu;				
6. saopšte Komisiji, ako je moguće u roku od šest mjeseci nakon usvajanja ove Preporuke, nacionalne kontakt osobe za kontrolu divana radi razmjene informacija i najboljih praksi kao i koordinacije politika sa drugim državama članicama;	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
7. sarađuju blisko među sobom i sa Komisijom u vezi sa koherentnim okvirom definicija, referentnih vrijednosti i indikatora za sprovođenje ove Preporuke;	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
8. prate i vrše evaluaciju djelotvornosti mjera ove politike korišćenjem gore navedenih indikatora;	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
9. obavještavaju Komisiju o zakonodavnim i drugim aktivnostima preduzetim na osnovu ove Preporuke i o rezultatima praćenja i evaluacije,	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
OVIM POZIVA KOMISIJU DA: 1. izvještava o sprovođenju, funkcionisanju i uticajima predloženih mjeru, na osnovu informacija koje dostavljaju države članice; 2. u kontekstu moguće revizije Direktive 2001/37/EZ, razmotri sve mјere koje se odnose na proizvode a koje imaju za cilj smanjenje privlačnosti i zavisnosti od duvanskih proizvoda; 3. analizira zakonska pitanja i dokaze koji se odnose na uticaj pakovanja bez oznaka brenda, kao i na funkcionisanje internog tržišta.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
PRILOG Smjernice o zaštiti od izlaganja duvanskom dimu, usvojene na Drugoj konferenciji strana potpisnica Okvirne konvencije SZO o kontroli duvana SVRHA, CILJEVI I OSNOVNA POLAZIŠTA Svrha smjernica 1. U skladu s ostalim odredbama Okvirne konvencije SZO o kontroli duvana i namjerama Konferencije strana potpisnica, ove smjernice imaju za cilj da pomognu stranama	Član 5 Mjere za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih proizvoda obuhvataju zabranu reklamiranja, proizvodnju, promet i obilježavanje duvanskih proizvoda, zabranu pušenja u radnom i javnom prostoru i izlaganje sekundarnom duvanskom dimu, uticaj na maloljetna lica, kao i druga pitanja od značaja za zaštitu života i zdravlja ljudi, u skladu sa principima utvrđenim Okvirnom konvencijom Svjetske zdravstvene organizacije o kontroli duvana.	Potpuno usklađeno		

<p>potpisnicama u ispunjavanju njihovih obaveza prema članu 8 Konvencije. Njima se daju najbolji dostupni dokazi i iskustva strana potpisica koje su uspješno sprovele djelotvorne mjere za smanjenje izloženosti duvanskom dimu.</p> <p>2. Smjernice sadrže usaglašene izjave o principima i definicije bitnih pojmova, kao i usaglašene preporuke za korake koji su potrebni kako bi se zadovoljile obaveze iz Konvencije. Uz to, ovim smjernicama se utvrđuju mjere koje su neophodne za postizanje djelotvorne zaštite od opasnosti od sekundarnog duvanskog dima. Strane potpisnice se ovim podstiču da koriste ove smjernice ne samo radi ispunjenja svojih zakonskih obaveza prema Konvenciji, već i radi praćenja najboljih praksi u zaštiti javnog zdravlja.</p>	<p>Sekundarni duvanski dim je dim koji se ispušta sagorijevanjem na zapaljenom kraju cigarete ili iz drugih duvanskih proizvoda za pušenje, u kombinaciji sa dimom koji pušač izdiše.</p>			
<p>Ciljevi smjernica</p> <p>3. Ove smjernice imaju dva povezana cilja. Prvi je da se stranama potpisnicama pomogne u ispunjavanju njihovih obaveza prema članu 8 Okvirne konvencije SZO, na način koji je dosljedan sa naučnim dokazima o izloženosti sekundarnom duvanskom dimu i najboljim praksama iz cijelog svijeta u sprovođenju mjera za okruženje bez duvanskog dima, kako bi se uspostavio visok standard odgovornosti za poštovanje ugovora i kako bi se pomoglo stranama potpisnicama u promovisanju najvećeg mogućeg standarda zdravlja koji se može postići. Drugi cilj je da se utvrde ključni elementi zakonodavstva koji su potrebni za djelotvornu zaštitu ljudi od izloženosti duvanskom dimu, kako je predviđeno članom 8.</p>	<p>Član 1</p> <p>Ovim zakonom se, u cilju zaštite života i zdravlja ljudi, propisuju mjere za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih i sličnih proizvoda, sprječavanje štetnih posljedica njihove upotrebe, sastojci i emisija, obilježavanje pojedinačnih i spoljašnjih pakovanja, stavljanje u promet duvanskih proizvoda i elektronskih cigareta, kao i mjere za sprječavanje izlaganja sekundarnom duvanskom dimu i obezbjeđivanje vazduha bez duvanskog dima.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Osnovna polazišta</p> <p>4. Na izradu ovih smjernica uticala su sljedeća osnovna polazišta:</p> <p>(a) Dužnost da se obezbijedi zaštita od duvanskog dima iz člana 8, zasnovana je na osnovnim ljudskim pravima i slobodama. S obzirom na opasnosti udisanja sekundarnog</p>	<p>Član 1</p> <p>Ovim zakonom se, u cilju zaštite života i zdravlja ljudi, propisuju mjere za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih i sličnih proizvoda, sprječavanje štetnih posljedica njihove upotrebe, sastojci i emisija, obilježavanje</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>duvanskog dima, dužnost obezbjeđivanja zaštite od duvanskog dima je obuhvaćena, između ostalog, pravom na život i pravom na najveći mogući standard zdravlja koji se može postići, kako je priznato u mnogim međunarodnim pravnim instrumentima (uključujući Ustav Svjetske zdravstvene organizacije, Konvenciju o pravima djeteta, Konvenciju o eliminisanju svih oblika diskriminacije žena i Međunarodnom paktu o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima), kako je formalno uvršteno u preambulu Okvirne konvencije SZO i prepoznato u ustavima mnogih nacija. (b) Dužnost da se štite pojedinci od duvanskog dima u skladu je s obavezom vlada da donose zakonodavstvo radi zaštite pojedinaca od ugrožavanja njihovih osnovnih prava i sloboda. Ova obaveza obuhvata sva lica, a ne samo određene populacije. (c) Nekoliko mjerodavnih naučnih tijela je utvrdilo da je sekundarni duvanski dim karcinogen. Neke strane potpisnice Okvirne konvencije SZO (na primjer, Finska i Njemačka) su klasifikovale sekundarni duvanski dim kao karcinogen i obuhvatile prevenciju izlaganja istom na radu u svoje zakonodavstvo o zdravlju i bezbjednosti. Prema tome, uz obaveze iz člana 8, od strana potpisnica se može zahtijevati da se pozabave opasnošći izlaganja duvanskom dimu u skladu sa svojim postojećim zakonima koji se odnose na radno mjesto ili drugim zakonima kojima se uređuje izloženost štetnim supstancama, uključujući karcinogene.</p>	<p>pojedinačnih i spoljašnjih pakovanja, stavljanje u promet duvanskih proizvoda i elektronskih cigareta, kao i mjere za sprječavanje izlaganja sekundarnom duvanskom dimu i obezbjeđivanje vazduha bez duvanskog dima.</p> <p>Član 5</p> <p>Mjere za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih proizvoda obuhvataju zabranu reklamiranja, proizvodnju, promet i obilježavanje duvanskih proizvoda, zabranu pušenja u radnom i javnom prostoru i izlaganje sekundarnom duvanskom dimu, uticaj na maloljetna lica, kao i druga pitanja od značaja za zaštitu života i zdravlja ljudi, u skladu sa principima utvrđenim Okvirnom konvencijom Svjetske zdravstvene organizacije o kontroli duvana.</p> <p>Sekundarni duvanski dim je dim koji se ispušta sagorijevanjem na zapaljenom kraju cigarete ili iz drugih duvanskih proizvoda za pušenje, u kombinaciji sa dimom koji pušač izdiše.</p>		
<p>IZJAVA O PRINCIPIMA I BITNIM DEFINICIJAMA KOJE SU OSNOVA ZAŠTITE OD IZLOŽENOSTI DUVANSKOM DIMU</p> <p>Principi</p> <p>5. Kako je navedeno u članu 4 Okvirne konvencije SZO, neophodna je snažna politička opredijeljenost kako bi se preduzele mjere da se zaštite sva lica od izloženosti duvanskom dimu. Sprovođenje člana 8 Konvencije bi trebalo da se rukovodi sljedećim usaglašenim principima.</p>	<p>Član 1</p> <p>Ovim zakonom se, u cilju zaštite života i zdravlja ljudi, propisuju mjere za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih i sličnih proizvoda, sprječavanje štetnih posljedica njihove upotrebe, sastojci i emisija, obilježavanje pojedinačnih i spoljašnjih pakovanja, stavljanje u promet duvanskih proizvoda i elektronskih cigareta, kao i mjere za sprječavanje izlaganja sekundarnom duvanskom dimu i obezbjeđivanje vazduha bez duvanskog dima.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

	<p style="text-align: center;">Član 5</p> <p>Mjere za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih proizvoda obuhvataju zabranu reklamiranja, proizvodnju, promet i obilježavanje duvanskih proizvoda, zabranu pušenja u radnom i javnom prostoru i izlaganje sekundarnom duvanskom dimu, uticaj na maloljetna lica, kao i druga pitanja od značaja za zaštitu života i zdravlja ljudi, u skladu sa principima utvrđenim Okvirnom konvencijom Svjetske zdravstvene organizacije o kontroli duvana.</p> <p>Sekundarni duvanski dim je dim koji se ispušta sagorijevanjem na zapaljenom kraju cigarete ili iz drugih duvanskih proizvoda za pušenje, u kombinaciji sa dimom koji pušač izdiše.</p>		
Princip 1	<p style="text-align: center;">Član 15</p> <p>Zabranjeno je pušenje u radnom i javnom prostoru, kao i izlaganje drugih lica sekundarnom duvanskom dimu, u skladu sa ovim zakonom.</p>		
Princip 2	<p style="text-align: center;">Član 16</p> <p>Radni prostor je svaki zatvoren prostor u kome poslodavac vrši djelatnost, odnosno u kome zaposleni obavljaju svoje poslove i radne zadatke.</p> <p>Zatvoren prostor je prostor napravljen od bilo kakvog materijala koji ima krov ili tavanicu koja je nepokretna ili pokretna, vrata, prozore i prolaze koji su u potpunosti zatvoreni stalno ili povremeno ili prostor kod koga se manje od polovine površine spoljnih zidova tog prostora sastoji od otvora u koje se ne računaju otvori za prozore i vrata (hodnici, liftovi, stepenice, holovi, vozila, zajedničke prostorije, kafeterije, toaleti, saloni, trpezarije i pomoćni objekti - skladišta ili barake, kao i drugi spojeni ili povezani prostori).</p>	Potpuno usklađeno	
Princip 3	<p style="text-align: center;">Član 17</p> <p>Javni prostor je prostor namijenjen zajedničkom</p>		

<p>8. Zakonodavstvo je neophodno kako bi se ljudi zaštitili od izloženosti duvanskom dimu. Svojevoljne politike o okruženju bez dima iznova su se pokazale nedjelotvornim i ne pružaju adekvatnu zaštitu. Kako bi bilo djelotvorno, zakonodavstvo bi trebalo da bude jednostavo, jasno i primjenjivo.</p> <p>Princip 4</p> <p>9. Dobro planiranje i adekvatni resursi su osnova za uspješno sprovođenje i primjenu zakonodavstva o okruženju bez duvanskog dima.</p> <p>Princip 5</p> <p>10. Građansko društvo ima centralnu ulogu u izgradnji podrške i obezbjeđivanja poštovanja mjera za okruženje bez duvanskog dima, i trebalo bi da bude uključeno kao aktivni partner u proces izrade, sprovođenja i primjene zakonodavstva.</p> <p>Princip 6</p> <p>11. Sprovođenje zakonodavstva o okruženju bez duvanskog dima, njegova primjena i uticaj trebalo bi da se prate i evaluiraju. To bi trebalo da obuhvati praćenje i reagovanje na aktivnosti duvanske industrije kojima se ugrožava sprovođenje i primjena datog zakonodavstva, kako je navedeno u članu 20.4 Okvirne konvencije SZO.</p> <p>Princip 7</p> <p>12. Zaštitu ljudi od izloženosti duvanskom dimu trebalo bi ojačati i proširiti, ako je potrebno; takva aktivnost bi mogla obuhvatiti novo ili dopunjeno zakonodavstvo, unaprijeđenu primjenu i druge mjere koje bi odražavale nove naučne dokaze i iskustva iz studija slučaja.</p>	<p>boravku ljudi, a obuhvata zatvoreni prostor u kome se:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) obavlja vaspitno-obrazovna djelatnost, zdravstvena djelatnost, proizvodnja, kontrola i promet lijekova i medicinskih sredstava; obezbeđuje smještaj, boravak i ishrana djece, učenika i studenata; obavlja prijem, smještaj i njega lica u stanju socijalne potrebe i starih lica, održavaju kulturne, zabavne, sportske i druge manifestacije, priredbe i takmičenja, sjednice i drugi organizovani skupovi; 2) obavlja trgovinska djelatnost i proizvodnja, skladištenje i promet hrane. <p>Javnim prostorom, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sredstva javnog prevoza u vazdušnom, drumskom i željezničkom saobraćaju i pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi; aerodromske zgrade i zatvorene čekaonice u željezničkom i drumskom saobraćaju, kao i autotaksi i sredstva službenog prevoza; 2) igraonice za djecu; 3) ugostiteljski objekti u kojima se pružaju usluge smještaja, pripremanja i usluživanja hrane; 4) objekti za priređivanje igara na sreću; 5) ustanove za smještaj lica na izdržavanju krivičnih sankcija; 6) holovi, liftovi i drugi zajednički djelovi stambenih zgrada, kabine žičara i javni toaleti. <p>Javni prostor, u smislu ovog zakona, je i otvoreni ograđeni dvorišni prostor vaspitno-obrazovnih i zdravstvenih ustanova i otvoreni ograđeni prostor na kome se vrše javna snimanja i emitovanja programa bilo koje vrste i održavaju kulturne i zabavne priredbe.</p> <p style="text-align: center;">Član 18</p> <p>U radnom, odnosno javnom prostoru dozvoljeno je pušenje samo u prostoriji koju vlasnik, odnosno korisnik tog prostora odredi isključivo za pušenje i na kojoj istakne</p>		
---	--	--	--

oznaku da je u toj prostoriji pušenje dozvoljeno.

U javnom prostoru iz člana 17 stav 2 tačka 3 ovog zakona dozvoljeno je pušenje u sobama i apartmanima za smještaj gostiju, koje poslodavac odredi i istakne oznaku da je u tim sobama i apartmanima pušenje dozvoljeno.

Prostorija iz stava 1 ovog člana ne može da bude označena u radnom prostoru u kome poslove obavljaju državni organi, organi državne uprave, organi uprave, organi lokalne uprave i druga pravna lica koja vrše javna ovlašćenja; prostoru u kome se obavlja zdravstvena djelatnost; vaspitno-obrazovna djelatnost; socijalna zaštita; kulturna djelatnost; sport i rekreacija; proizvodnja i promet ljekova i medicinskih sredstava; trgovinska djelatnost; proizvodnja, promet i skladištenje hrane; snimanje i javno emitovanje programa, kao i u prostoru u kome se održavaju sastanci i javni skupovi.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, zdravstvena ustanova u kojoj su smještena mentalno oboljela lica i ustanova za smještaj starih lica mogu da odrede prostoriju za pušenje.

Član 19

Prostorija iz člana 18 stav 1 ovog zakona mora da bude opremljena uređajima za ventilaciju, pepeljarama i odgovarajućim protivpožarnim uređajima.

Prostorija iz stava 1 ovog člana mora da bude izolovana na način da nije moguć protok duvanskog dima u ostali dio prostora, a površina prostorije ne smije da bude manja od 10 m^2 , da zauzima više od 20% radnog, odnosno javnog prostora niti smije da bude namijenjena za prolaz u druge prostore.

U prostoriji koju poslodavac označi kao prostoriju u kojoj je pušenje dozvoljeno ne mogu da se vrše poslovi iz djelatnosti poslodavca, niti da se konzumira hrana.

Odredbe ovog člana ne odnose se na prostoriju za pušenje iz člana 18 stav 4 ovog zakona.

Definicije	Član 4 Predloga zakona propisuje definicije	Potpuno usklađeno	
<p>13. Pri izradi zakonodavstva, važno je da se vodi računa o definisanju glavnih pojmova. Nekoliko preporuka za odgovarajuće definicije, na osnovu iskustava u mnogim zemljama, navedeno je ispod. Definicije u ovom dijelu dopunjavaju one koje su date u Okvirnoj konvenciji SZO.</p> <p>„Sekundarni duvanski dim“ ili „duvanski dim u okruženju“</p> <p>14. Nekoliko alternativnih izraza se koristi za opisivanje vrste dima kojim se bavi član 8 Okvirne konvencije SZO. Oni obuhvataju „sekundarni duvanski dim“, „duvanski dim u okruženju“, i „duvanski dim drugih ljudi“. Trebalo bi izbjegavati izraze kao što su „pasivno pušenje“ i „nesvojevoljna izloženost duvanskom dimu“, pošto iskustvo u Francuskoj i na drugim mjestima ukazuje na to da duvanska industrija može iskoristiti te izraze za zastupanje stava da je „svojevoljna“ izloženost prihvatljiva. „Sekundarni duvanski dim“ (eng. <i>Second-hand tobacco smoke</i>), negdje skraćeno kao „SDD“ (eng. <i>SHS</i>), i „duvanski dim u okruženju“ (eng. <i>environmental tobacco smoke</i>), negdje skraćeno kao „DDO“ (eng. <i>ETS</i>), su poželjniji izrazi; u ovim smjernicama se koristi izraz „sekundarni duvanski dim“.</p> <p>15. Sekundarni duvanski dim se može definisati kao „dim koji se ispušta na zapaljenom kraju cigarete ili iz drugih duvanskih proizvoda obično u kombinaciji sa dimom koji izdiše pušač“.</p>	<p>Član 5</p> <p>Mjere za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih proizvoda obuhvataju zabranu reklamiranja, proizvodnju, promet i obilježavanje duvanskih proizvoda, zabranu pušenja u radnom i javnom prostoru i izlaganje sekundarnom duvanskom dimu, uticaj na maloljetna lica, kao i druga pitanja od značaja za zaštitu života i zdravlja ljudi, u skladu sa principima utvrđenim Okvirnom konvencijom Svjetske zdravstvene organizacije o kontroli duvana.</p> <p>Sekundarni duvanski dim je dim koji se ispušta sagorijevanjem na zapaljenom kraju cigarete ili iz drugih duvanskih proizvoda za pušenje, u kombinaciji sa dimom koji pušač izdiše.</p>	Potpuno usklađeno	
<p>16. „Vazduh bez duvanskog dima“ je vazduh koji je 100% bez duvanskog dima. Ova definicija obuhvata, ali nije ograničena na, vazduh u kome se duvanski dim ne može vidjeti, namirisati, osjetiti ili izmjeriti .</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Definicija je opisnog karaktera, kao takva se ne može propisati ovim Zakonom. Cilj zakona je obezbjeđivanje štocišnjeg</p>

		vazduha, tj vazduha bez duvanskog dima u radnom i javnom prostoru.	
Pušenje" 17. Ovaj izraz bi trebalo definisati tako da obuhvati posjedovanje ili kontrolu nad upaljenim duvanskim proizvodom bez obzira na to da li se dim aktivno udiše ili izdiše.	Član 4(1(14)) 1) pušenje je rukovanje zapaljenim duvanskim proizvodom, čijim se sagorijevanjem emituju određene supstance u duvanskom dimu, bez obzira da li se dim aktivno udiše ili izdiše;	Potpuno usklađeno	
„Javna mjesta“ 18. Dok precizna definicija „javnih mjesta“ varira između različitih država, važno je da se u zakonodavstvu ovaj izraz definiše što opširnije. Definicija koja se koristi bi trebalo da obuhvati sva mjesta koja su dostupna opštoj javnosti ili mesta za kolektivno korišćenje, bez obzira na vlasništvo ili pravo pristupa.	Član 17 Javni prostor je prostor namijenjen zajedničkom boravku ljudi, a obuhvata zatvoreni prostor u kome se: 1) obavlja vaspitno-obrazovna djelatnost, zdravstvena djelatnost, proizvodnja, kontrola i promet lijekova i medicinskih sredstava; obezbeđuje smještaj, boravak i ishrana djece, učenika i studenata; obavlja prijem, smještaj i njega lica u stanju socijalne potrebe i starih lica, održavaju kulturne, zabavne, sportske i druge manifestacije, priredbe i takmičenja, sjednice i drugi organizovani skupovi; i 2) obavlja trgovinska djelatnost i proizvodnja, skladištenje i promet hrane. Javnim prostorom, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se: 1) sredstva javnog prevoza u vazdušnom, drumskom i željezničkom saobraćaju i pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi; aerodromske zgrade i zatvorene čekaonice u željezničkom i drumskom saobraćaju, kao i autotaksi i sredstva službenog prevoza; 2) igraonice za djecu; 3) ugostiteljski objekti u kojima se pružaju usluge smještaja, pripremanja i usluživanja hrane; 4) objekti za priređivanje igara na sreću;	Potpuno usklađeno	

	<p>5) ustanove za smještaj lica na izdržavanju krivičnih sankcija;</p> <p>i</p> <p>6) holovi, liftovi i drugi zajednički djelovi stambenih zgrada, kabine žičara i javni toaleti.</p> <p>Javni prostor, u smislu ovog zakona, je i otvoreni ograđeni dvorišni prostor vaspitno-obrazovnih i zdravstvenih ustanova i otvoreni ograđeni prostor na kome se vrše javna snimanja i emitovanja programa bilo koje vrste i održavaju kulturne i zabavne priredbe.</p>		
<p>„U zatvorenom“ ili „zatvoreni“</p> <p>19. Članom 8 se zahtijeva zaštita od duvanskog dima na radnim mjestima i javnim mjestima u „zatvorenom“ prostoru. Pošto postoje određene zamke u definisanju „zatvorenog“ prostora, potrebno je posebno ispitati iskustva raznih zemalja u definisanju ovog izraza. Definicija bi trebalo da bude što sveobuhvatnija, i trebalo bi voditi računa pri definisanju da se izbjegne nabranjanje koje bi se moglo tumačiti kao da isključuje potencijalno bitne „zatvorene“ prostore. Preporučuje se da se prostori „u zatvorenom“ (ili zatvoreni prostori) definišu tako da obuhvate sve prostore koji su pokriveni krovom ili zatvoreni s jednim ili više zidova ili strana, bez obzira na vrstu materijala koji se koristi za krov, zidove ili strane, i bez obzira na to da li je takav objekat trajni ili privremeni.</p>	<p>Član 16</p> <p>Radni prostor je svaki zatvoren prostor u kome poslodavac vrši djelatnost, odnosno u kome zaposleni obavljaju svoje poslove i radne zadatke.</p> <p>Zatvoren prostor je prostor napravljen od bilo kakvog materijala koji ima krov ili tavanicu koja je nepokretna ili pokretna, vrata, prozore i prolaze koji su u potpunosti zatvoreni stalno ili povremeno ili prostor kod koga se manje od polovine površine spoljnih zidova tog prostora sastoji od otvora u koje se ne računaju otvori za prozore i vrata (hodnici, liftovi, stepenice, holovi, vozila, zajedničke prostorije, kafeterije, toaleti, saloni, trpezarije i pomoćni objekti - skladišta ili barake, kao i drugi spojeni ili povezani prostori).</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>„Radno mjesto“</p> <p>20. „Radno mjesto“ bi trebalo definisati uopšteno kao „bilo koje mjesto koje ljudi koriste tokom svog zaposlenja ili rada“. To bi trebalo da obuhvati ne samo rad koji se obavlja za nadoknadu, već i volonterski rad, ako je takve vrste za koju se obično plaća naknada. Uz to, „radna mjesta“ obuhvataju ne samo ona mjesta na kojima se obavlja rad, već i sva pripojena ili povezana mjesta koja radnici obično koriste tokom svog zaposlenja, uključujući, na primjer,</p>	<p>Član 16 (1)</p> <p>Radni prostor je svaki zatvoren prostor u kome poslodavac vrši djelatnost, odnosno u kome zaposleni obavljaju svoje poslove i radne zadatke.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

<p>hodnike, liftove, stepenice, holove, zajedničke prostorije, kafeterije, toalete, saline, trpezarije i vanjske objekte kao što su skladišta ili barake. Vozila koja se koriste tokom rada su radna mjesta i trebalo bi ih posebno utvrditi kao takva.</p>				
<p>21. Potrebno je posvetiti posebnu pažnju radnim mjestima koja su i domovi ili mesta stanovanja pojedinaca, kao što su na primjer zatvori, psihijatrijske ustanove ili starački domovi. Takva mjesta su takođe radna mjesta za druge, koje bi trebalo zaštитiti od izloženosti duvanskom dimu.</p>	<p>Član 18 U radnom, odnosno javnom prostoru dozvoljeno je pušenje samo u prostoriji koju vlasnik, odnosno korisnik tog prostora odredi isključivo za pušenje i na kojoj istakne oznaku da je u toj prostoriji pušenje dozvoljeno. U javnom prostoru iz člana 17 stav 2 tačka 3 ovog zakona dozvoljeno je pušenje u sobama i apartmanima za smještaj gostiju, koje poslodavac odredi i istakne oznaku da je u tim sobama i apartmanima pušenje dozvoljeno. Prostorija iz stava 1 ovog člana ne može da bude označena u radnom prostoru u kome poslove obavljaju državni organi, organi državne uprave, organi uprave, organi lokalne uprave i druga pravna lica koja vrše javna ovlašćenja; prostoru u kome se obavlja zdravstvena djelatnost; vaspitno-obrazovna djelatnost; socijalna zaštita; kulturna djelatnost; sport i rekreacija; proizvodnja i promet lijekova i medicinskih sredstava; trgovinska djelatnost; proizvodnja, promet i skladištenje hrane; snimanje i javno emitovanje programa, kao i u prostoru u kome se održavaju sastanci i javni skupovi. Izuzetno od stava 3 ovog člana, zdravstvena ustanova u kojoj su smještena mentalno oboljela lica i ustanova za smještaj starih lica mogu da odrede prostoriju za pušenje.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>„Javni prevoz“ 22. Javni prevoz bi trebalo definisati tako da obuhvati svako vozilo koje se koristi za prevoz ljudi, za koji se obično dobija naknada ili komercijalna dobit. Trebalo bi da obuhvati i taksi vozila.</p>	<p>Član 17 (2, 1) Javnim prostorom, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se: 1) sredstva javnog prevoza u vazdušnom, drumskom i željezničkom saobraćaju i pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi; aerodromske zgrade i zatvorene čekaonice u željezničkom i drumskom saobraćaju, kao i autotaksi i sredstva službenog prevoza;</p>	Potpuno usklađeno		

<p>OPSEG DJELOTVORNOG ZAKONODAVSTVA</p> <p>23. Članom 8 se zahtijeva usvajanje djelotvornih mjera za zaštitu ljudi od izloženosti duvanskom dimu (1) na radnim mjestima u zatvorenom prostoru, (2) u zatvorenim javnim prostorima, (3) u javnom prevozu, i (4) „gdje je prikladno“ u „na drugim javnim mjestima“.</p> <p>24. Ovim se stvara obaveza obezbjeđivanja univerzalne zaštite time što će se voditi računa da svi zatvoreni javni prostori, sva radna mjesta u zatvorenom prostoru, sav javni prevoz i po mogućnosti druga javna mjesta (u otvorenom ili na kvazi-otvorenom prostoru) budu zaštićena od izloženosti sekundarnom duvanskom dimu. Nikakvi izuzeci nisu opravdani na osnovu zdravstvenih ili zakonskih argumenata. Uz to, ako neka strana potpisnica nije u mogućnosti da odmah postigne univerzalnu pokrivenost, članom 8 se daje trajna obaveza da se što brže napreduje kako bi se uklonili svi izuzeci i kako bi zaštita postala univerzalna. Svaka strana potpisnica bi trebalo da teži da obezbijedi univerzalnu zaštitu u roku od pet godina od stupanja na snagu Okvirne konvencije SZO za datu stranu potpisnicu.</p>	<p>Član 15</p> <p>Zabranjeno je pušenje u radnom i javnom prostoru, kao i izlaganje drugih lica sekundarnom duvanskom dimu, u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Član 16</p> <p>Radni prostor je svaki zatvoren prostor u kome poslodavac vrši djelatnost, odnosno u kome zaposleni obavljaju svoje poslove i radne zadatke.</p> <p>Zatvoren prostor je prostor napravljen od bilo kakvog materijala koji ima krov ili tavanicu koja je nepokretna ili pokretna, vrata, prozore i prolaze koji su u potpunosti zatvoreni stalno ili povremeno ili prostor kod koga se manje od polovine površine spoljnih zidova tog prostora sastoji od otvora u koje se ne računaju otvori za prozore i vrata (hodnici, liftovi, stepenice, holovi, vozila, zajedničke prostorije, kafeterije, toaleti, saloni, trpezarije i pomoćni objekti - skladišta ili barake, kao i drugi spojeni ili povezani prostori).</p> <p>Član 17</p> <p>Javni prostor je prostor namijenjen zajedničkom boravku ljudi, a obuhvata zatvoreni prostor u kome se:</p> <p>1) obavlja vaspitno-obrazovna djelatnost, zdravstvena djelatnost, proizvodnja, kontrola i promet lijekova i medicinskih sredstava; obezbjeđuje smještaj, boravak i ishrana djece, učenika i studenata; obavlja prijem, smještaj i njega lica u stanju socijalne potrebe i starih lica, održavaju kulturne, zabavne, sportske i druge manifestacije, priredbe i takmičenja, sjednice i drugi organizovani skupovi; i</p> <p>2) obavlja trgovinska djelatnost i proizvodnja, skladištenje i promet hrane.</p> <p>Javnim prostorom, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
---	---	--------------------------	--

	<p>1) sredstva javnog prevoza u vazdušnom, drumskom i željezničkom saobraćaju i pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi; aerodromske zgrade i zatvorene čekaonice u željezničkom i drumskom saobraćaju, kao i autotaksi i sredstva službenog prevoza;</p> <p>2) igraonice za djecu;</p> <p>3) ugostiteljski objekti u kojima se pružaju usluge smještaja, pripremanja i usluživanja hrane;</p> <p>4) objekti za priređivanje igara na sreću;</p> <p>5) ustanove za smještaj lica na izdržavanju krivičnih sankcija;</p> <p>6) holovi, liftovi i drugi zajednički djelovi stambenih zgrada, kabine žičara i javni toaleti.</p> <p>Javni prostor, u smislu ovog zakona, je i otvoreni ograđeni dvorišni prostor vaspitno-obrazovnih i zdravstvenih ustanova i otvoreni ograđeni prostor na kome se vrše javna snimanja i emitovanja programa bilo koje vrste i održavaju kulturne i zabavne priredbe.</p>		
25. Ne postoje bezbjedni nivoi izloženosti sekundarnom duvanskom dimu, i, kako je prethodno potvrđeno na Konferenciji strana potpisnica odlukom FCTC/COP1(15), inženjerski pristupi, kao što je ventilacija, filtriranje vazduha i korišćenje posebnih zona za pušenje, ne štite od izloženosti duvanskom dimu. (1) Moguće je da sastavni elementi duvanskog dima mogu postojati u vazduhu u iznosima koji su premali da bi se mogli izmjeriti. Trebalo bi posvetiti pažnju mogućnosti da duvanska industrija ili sektor ugostiteljstva mogu pokušati da iskoriste ograničenja ove definicije.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo	
26. Zaštitu bi trebalo obezbijediti na svim radnim mjestima u zatvorenom prostoru ili zatvorenim radnim mjestima, uključujući motorna vozila koja se koriste kao mjesta za rad (na primjer, taksi vozila, vozila hitne pomoći ili dostavna vozila).	<p>Član 15</p> <p>Zabranjeno je pušenje u radnom i javnom prostoru, kao i izlaganje drugih lica sekundarnom duvanskom dimu, u skladu sa ovim zakonom.</p>	Potpuno usklađeno	

Član 16

Radni prostor je svaki zatvoreni prostor u kome poslodavac vrši djelatnost, odnosno u kome zaposleni obavljaju svoje poslove i radne zadatke.

Zatvoren prostor je prostor napravljen od bilo kakvog materijala koji ima krov ili tavanicu koja je nepokretna ili pokretna, vrata, prozore i prolaze koji su u potpunosti zatvoreni stalno ili povremeno ili prostor kod koga se manje od polovine površine spoljnih zidova tog prostora sastoji od otvora u koje se ne računaju otvori za prozore i vrata (hodnici, liftovi, stepenice, holovi, vozila, zajedničke prostorije, kafeterije, toaleti, saloni, trpezarije i pomoćni objekti - skladišta ili barake, kao i drugi spojeni ili povezani prostori).

Član 17

Javni prostor je prostor namijenjen zajedničkom boravku ljudi, a obuhvata zatvoreni prostor u kome se:

1) obavlja vaspitno-obrazovna djelatnost, zdravstvena djelatnost, proizvodnja, kontrola i promet lijekova i medicinskih sredstava; obezbeđuje smještaj, boravak i ishrana djece, učenika i studenata; obavlja prijem, smještaj i njega lica u stanju socijalne potrebe i starih lica, održavaju kulturne, zabavne, sportske i druge manifestacije, priredbe i takmičenja, sjednice i drugi organizovani skupovi; i

2) obavlja trgovinska djelatnost i proizvodnja, skladištenje i promet hrane.

Javnim prostorom, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se i:

1) sredstva javnog prevoza u vazdušnom, drumskom i željezničkom saobraćaju i pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi; aerodromske zgrade i zatvorene čekaonice u željezničkom i drumskom saobraćaju, kao i autotaksi i sredstva službenog prevoza;

2) igraonice za djecu;

	<p>3) ugostiteljski objekti u kojima se pružaju usluge smještaja, pripremanja i usluživanja hrane;</p> <p>4) objekti za priređivanje igara na sreću;</p> <p>5) ustanove za smještaj lica na izdržavanju krivičnih sankcija;</p> <p>6) holovi, liftovi i drugi zajednički djelovi stambenih zgrada, kabine žičara i javni toaleti.</p> <p>Javni prostor, u smislu ovog zakona, je i otvoreni ograđeni dvorišni prostor vaspitno-obrazovnih i zdravstvenih ustanova i otvoreni ograđeni prostor na kome se vrše javna snimanja i emitovanja programa bilo koje vrste i održavaju kulturne i zabavne priredbe.</p>		
27. Jezikom ugovora zahtijevaju se zaštitne mjere ne samo na svim javnim mjestima „u zatvorenom“ prostoru, već i u onim „drugim“ javnim mjestima (odnosno mjestima na otvorenom ili kvazi-otvorenom prostoru) „gdje je prikladno“. Pri definisanju ovih javnih mesta na otvorenom ili kvazi-otvorenom prostoru gdje je zakonodavstvo prikladno, strane potpisnice bi trebalo da uzmu u obzir dokaze o mogućim opasnostima po zdravlje u različitim okruženjima i trebalo bi da preduzmu radnje kako bi se usvojila najdjelotvornija zaštita od izloženosti gdje god dokazi pokažu da postoji opasnost.	<p>Član 17 (3)</p> <p>Javni prostor, u smislu ovog zakona, je i otvoreni ograđeni dvorišni prostor vaspitno-obrazovnih i zdravstvenih ustanova i otvoreni ograđeni prostor na kome se vrše javna snimanja i emitovanja programa bilo koje vrste i održavaju kulturne i zabavne priredbe.</p>	Potpuno usklađeno	
INFORMISANJE, KONSULTOVANJE I UKLJUČIVANJE JAVNOSTI KAKO BI SE OBEZBIJEDILA PODRŠKA I NESMETANO SPROVOĐENJE	Nema odgovarajuće odredbe		U zdravstvenim ustanovama primarnog nivoa zdravstvene zaštite postoje savjetovališta koja se bave promovisanjem zdravih stilova života, a u okviru Instituta

<p>organizacije koje zastupaju djecu i mlađe, obrazovne ili vjerske institucije, istraživačku zajednicu i opštu javnost. Napor u podizanju svijesti trebalo bi da obuhvate konsultovanje sa privrednim subjektima na koje isto ima uticaj i drugim organizacijama i institucijama tokom izrade zakonodavstva.</p> <p>29. Glavne poruke bi trebalo da budu fokusirane na štetu koju izaziva izloženost sekundarnom duvanskom dimu, činjenicu da je eliminisanje pušenja u zatvorenom prostoru jedino naučno zasnovano rješenje kako bi se obezbijedila potpuna zaštita od izloženosti, pravo svih radnika da budu jednako zaštićeni zakonom i činjenica da nema kompromisa između zdravlja i ekonomije, pošto iskustvo u sve više država pokazuje da je okruženje bez duvanskog dima korisno i za jedne i za druge. Javne edukativne kampanje bi takođe trebalo da budu usmjerene na okruženja za koja zakonodavstvo možda nije izvodljivo ili prikladno, kao što su privatna mjesta stanovanja pojedinaca.</p>			<p>za javno zdravlje CG postoji Centar za promociju zdravlja, koji između ostalog, utiču na podizanje svijest građana o štetnosti pušenja.</p>	
<p>30. Široko konsultovanje sa uključenim akterima je takođe od suštinskog značaja za edukaciju i mobilisanje zajednice i obezbjeđivanje podrške zakonodavstvu nakon usvajanja. Nakon što zakonodavstvo bude usvojeno, trebalo bi sprovesti edukativnu kampanju koja će voditi ka sprovođenju zakona, pružajući informacije vlasnicima privrednih društava i rukovodiocima objekata kojima se pojašnjava zakon i njihove odgovornosti i izrada resursa, kao što su materijali za označavanje. Te mjeru će povećati vjerovatnoću nesmetanog sprovođenja propisa i visokog nivoa njihovog svojevoljnog poštovanja. Porukama kojima se osnažuju nepušači i kojima se zahvaljuje pušačima što poštuju zakon promovisće se uključenost javnosti u primjenu i nesmetano sprovođenje.</p>	<p>Član 22 Ustanove koje obavljaju vaspitno-obrazovnu djelatnost dužne su da, u skladu sa odgovarajućim programom edukacije, upoznaju djecu i mlade o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda za zdravlje. Sportske organizacije su dužne da, u okviru svojih aktivnosti, upoznaju lica koja se bave sportom o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda. Aktivnosti iz st. 1 i 2 ovog člana vrše se u saradnji sa zdravstvenim ustanovama koje obavljaju promociju zdravlja i zdravih stilova života, u skladu sa zakonom. Program edukacije iz stava 1 ovog člana utvrđuje organ državne uprave nadležan za poslove prosvjete, u saradnji sa Ministarstvom.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>PRIMJENA</p> <p>Dužnost poštovanja zakona</p> <p>31. Djelotvorno zakonodavstvo bi trebalo da nameće zakonsku odgovornost za primjenu propisa i za privredne subjekte na koje oni utiču i za individualne pušače, i trebalo bi da predviđa kazne za kršenja, koje bi važile za privredne subjekte i, po mogućnosti, za pušače. Primjenu zakona bi trebalo prvenstveno fokusirati na privredne subjekte. Zakonodavstvo bi trebalo da stavi odgovornost na vlasnika, rukovodioca ili drugo lice koje je zaduženo za dati prostor, i trebalo bi da jasno predviđa aktivnosti koje se od njega ili nje zahtijevaju. Te obaveze bi trebalo da obuhvate:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) obavezu postavljanja jasnih oznaka na ulazima i drugim odgovarajućim lokacijama kojima se ističe da pušenje nije dozvoljeno: Format i sadržaj tih oznaka trebalo bi da utvrde zdravstveni organi li drugi organi vlasti i mogu sadržati i broj telefona ili druge mehanizme za javnost za prijavljivanje kršenja i imena lica u prostorijama kojima se upućuju pritužbe; (b) obavezu uklanjanja pepeljara iz prostorija; (c) obavezu nadzora nad poštovanjem pravila; (d) obavezu preduzimanja razumnih predviđenih koraka radi odvraćanja pojedinaca od pušenja u datim prostorijama. Ti koraci bi trebalo da obuhvate i zahtijevanje od datog lica da ne puši, uskraćivanje pružanja usluge, zahtijevanje od datog lica da napusti prostorije i kontaktiranje organa za sprovođenje zakona ili drugog organa. 	<p>Član 20</p> <p>U radnom i javnom prostoru u kojem je zabranjeno pušenje vlasnici, odnosno korisnici tog prostora moraju na vidnom mjestu da istaknu oznake o zabrani pušenja, u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Član 21</p> <p>Kontrolu zabrane pušenja u radnom i javnom prostoru, kao i preuzimanje mjera i aktivnosti za uređenje prostora iz čl. 18 i 19 ovog zakona vrši lice koje rukovodi radom, odnosno obavljanjem djelatnosti.</p> <p>Lice iz stava 1 ovog člana može pisanim putem da zaduži jednog ili više zaposlenih da kontrolišu zabranu pušenja tokom čitavog procesa rada.</p> <p>Zaposleni koji se ne pridržava zabrane pušenja, u skladu sa ovim zakonom, čini povredu radne discipline i lice iz stava 1 ovog člana dužno je da protiv njega pokrene postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti, u skladu sa zakonom i ugovorom o radu.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Kazne</p> <p>32. Zakonodavstvo bi trebalo da predviđa novčane kazne i druge novčane sankcije za kršenja. Iznos tih kazni će uvijek odražavati konkretne prakse i običaje svake države, ali bi pri odlučivanju o istim trebalo uzeti u obzir nekoliko principa. Prvenstveno, kazne bi trebalo da budu dovoljno visoke da bi se njima odvraćalo od kršenja ili će ih u suprotnom</p>	<p>Član 68</p> <p>Novčanom kaznom u iznosu od od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:</p> <p>1) reklamira duvanske proizvode, elektronske cigarete, posude za ponovno punjenje i slične duvanske proizvode, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

<p>prestupnici ignorisati ili ih jednostavno smatrati troškovima poslovanja. Veće kazne su potrebne kako bi se odvratili prestupnici koji su privredni subjekti a ne da se njima odvraća kršenje od strane individualnih pušača, koji obično imaju manje sredstava. Kazne bi trebalo da se povećavaju za ponovljena kršenja i da budu u skladu sa postupanjem date države prema drugim, jednako ozbiljnim prekršajima.</p> <p>33. Pored novčanih kazni, zakonodavstvo može takođe omogućiti administrativne sankcije, kao što je oduzimanje dozvole za rad, u skladu sa praksom i pravnim sistemom u dатој држави. Te „kazne u krajnjoj nuždi“ se rijetko koriste, ali su veoma važne za primjenu zakona na sve privredne subjekte koji se više puta ne pridržavaju zakonskih propisa.</p> <p>34. Mogu se uključiti i krivične kazne za kršenja, ako je to u skladu sa zakonskim i kulturnim kontekstom date države.</p>	<p>upotrebe: putem interneta, usluga informacionog društva, štampanih i drugih publikacija, radio i televizijskog oglašavanja, preko bioskopskih dijapozičiva, filmova, panoa, tabli i drugih oblika reklamiranja na javnim mjestima, objektima i na sredstvima saobraćaja, kao ni putem svijetlećih reklama, knjiga, časopisa, kalendara, odjevnih predmeta, naljepnica, plakata i letaka, ako su te naljepnice, plakati i letci odvojeni od njihovog originalnog pakovanja (član 6 stav 1);</p> <p>2)besplatno daje duvanske proizvode za pušenje, elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje, u reklamne svrhe ili za sponzorisanje događaja ili aktivnosti međunarodnog karaktera, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja njihove upotrebe (član 6 stav 3);</p> <p>3)u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja upotrebe duvanskih proizvoda za pušenje, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje, sponzoriše radijske programe, događaje ili aktivnosti ili događaje i aktivnosti međunarodnog karaktera (član 6 stav 5);</p> <p>4)vrši promet duvana za oralnu upotrebu (član 8);</p> <p>5)vrši prekograničnu prodaju na daljinu duvanskih i sličnih proizvoda, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje ili novih duvanskih proizvoda (član 9);</p> <p>6)prodaje duvanske proizvode licima mlađim od 18 godina života (član 10 stav 1);</p> <p>7)lice mlađe od 18 godina života prodaje duvanske proizvode (član 10 stav 2);</p> <p>8)na maloprodajnom objektu nema istaknutu oznaku o zabrani prodaje duvanskih proizvoda licima mlađim od 18 godina života (član 11 stav 1);</p>		
--	--	--	--

- 9) vrši promet duvanskih proizvoda u javnom prostoru u kome se obavlja vaspitno-obrazovna i zdravstvena djelatnost, u apotekama i specijalizovanim prodavnicama medicinskih sredstava; u javnom prostoru sportsko-rekreativnih objekata; iz automatskih aparata; uz davanje posrednih ili neposrednih povlastica kupcima ili nekom trećem licu, kao što je davanje poklona, premija, sniženog trgovackog rabata ili prava da se učestvuje u nagradnoj igri, lutriji ili takmičenju; koji sadrže oznake, riječi ili izraze koji upućuju na to da je ta vrsta manje štetna od drugih (npr. "low tar", "light", "mild", "ultra light", odnosno "nizak katran", "laki", "blagi", "ultra laki" ili druge slične oznake) ili na način koji kupcima omogućava samoposluživanje sa izloga maloprodajnih objekata (član 12 stav 1);
- 10) vrši promet cigareta pojedinačno ili u pakovanjima koja sadrže manje od 20 cigareta (član 12 stav 2);
- 11) prodaje slatkiše, igračake i druge proizvode namijenjene djeci koji imaju oblik bilo koje vrste duvanskog proizvoda (član 13 stav 1 tačka 1);
- 12) prodaje proizvode koji nijesu duvanski proizvodi (odjevni predmeti, modni detalji, motorna vozila i sl.), a imaju naziv, logotip i slične oznake koje upućuju na duvanski proizvod (član 13 stav 1 tačka 2);
- 13) dozvoli pušenje duvanskih proizvoda prilikom nastupa u medijima (član 14 stav 1);
- 14) objavi u štampanim medijima fotografiju ili crtež lica koje puši (član 14 stav 2);
- 15) dozvoli pušenje u radnom ili javnom prostoru, kao i izlaganje drugih lica sekundarnom duvanskom dimu (član 15);

	<p>16) označi kao prostoriju za pušenje u radnom prostoru u kome poslove obavljaju državni organi, organi državne uprave, organi uprave, organi lokalne uprave i druga pravna lica koja vrše javna ovlašćenja; prostoru u kome se obavlja zdravstvena djelatnost; vaspitno-obrazovna djelatnost; socijalna zaštita; kulturna djelatnost; sport i rekreacija; proizvodnja i promet lijekova i medicinskih sredstava; trgovinska djelatnost; proizvodnja, promet i skladištenje hrane; snimanje i javno emitovanje programa ili u prostoru u kome se održavaju sastanci i javni skupovi (član 18 stav 3);</p> <p>17) prostorija koju odredi isključivo za pušenje i na kojoj istakne oznaku da je u toj prostoriji pušenje dozvoljeno ne ispunjava uslove iz člana 19 st. 1 i 2 ovog zakona;</p> <p>18) se u prostoriji koja je označena kao prostorija u kojoj je pušenje dozvoljeno vrši djelatnost ili konzumacija hrane (član 19 stav 3);</p> <p>19) u radnom ili javnom prostoru u kojem je zabranjeno pušenje na vidnom mjestu ne istakne oznake o zabrani pušenja (član 20);</p> <p>20) obavlja vaspitno-obrazovnu djelatnost, a u skladu sa odgovarajućim programom edukacije, ne upozna djecu i mlade o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda za zdravlje (član 22 stav 1);</p> <p>21) u okviru svojih aktivnosti, ne upozna lica koja se bave sportom o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda (član 22 stav 2);</p> <p>22) ne izvrši mjerjenje, odnosno provjeru mjerjenja emisije supstanci duvanskih proizvoda, najmanje jedanput godišnje i rezultate mjerjenja ne dostavi Ministarstvu do 20. decembra tekuće godine (član 29).</p>		
--	---	--	--

	<p>stav 1);</p> <p>23) prema robnoj marki i vrsti duvanskih proizvoda, Ministarstvu i Institutu do 20. decembra tekuće godine, ne dostavi u elektronskom obliku podatke iz člana 30 stav 1 ovog zakona;</p> <p>24) nastupi izmjena podataka iz člana 30 stav 1 ovog člana, a o tome ne obavijesti Ministarstvo i Institut, 60 dana prije stavljanja duvanskih proizvoda u promet ili ne dostavi podatke iz člana 30 stav 2 ovog zakona;</p> <p>25) pored emisije supstanci iz člana 24 ovog zakona, ne izvrši mjerjenje emisije i drugih supstanci iz duvanskih proizvoda, na zahtjev Ministarstva (član 31 stav 1);</p> <p>26) do 20. decembra tekuće godine ne obavijeste Ministarstvo u elektronskom obliku, o metodama koje su korištene za mjerjenje emisije supstanci iz člana 31 stav 1 ovog zakona, kao i o svim maksimalnim nivoima emisije ovih supstanci (član 31 stav 2);</p> <p>27) do 15. januara tekuće godine, za prethodnu godinu, u elektronskom obliku ne dostavi Ministarstvu podatke iz člana 32 stav 1 ovog zakona;</p> <p>28) do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu Ministarstvu ne dostavi spisak aditiva sadržanih u cigaretama ili rezanom duvanu, za koje postoe posebne obaveze praćenja njihovog korišćenja u proizvodnji duvanskih proizvoda zbog štetnog uticaja po zdravlje ljudi (član 33 stav 1);</p> <p>29) za cigarete ili rezani duvan koji sadrži aditive iz člana 33 ovog zakona jednom godišnje ne sproveđe sveobuhvatno ispitivanje iz člana 34 stav 1 ovog zakona;</p> <p>30) pored ispitivanja iz člana 34 stav 1 ovog zakona, jednom godišnje u svim duvanskim proizvodima ne sproveđe ispitivanje o uticaju emisije supstanci koje</p>		
--	--	--	--

imaju CMR svojstva, njihovim količinama i efektima koji povećavaju CMR svojstva u znatnoj ili mjerljivoj količini (član 34 stav 2);

- 31) ispitivanjima iz člana 34 st. 1 i 2 ovog zakona ne sačini izvještaj koji sdrži podatke iz člana 34 stav 3 ovog zakona;
- 32) izvještaj o ispitivanju aditiva iz člana 34 stav 1 ovog zakona ne sačini i ne dostavi Ministarstvu i Institutu do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu (član 34 stav 4);
- 33) proizvodi ili stavlja u promet cigarete ili rezani duvan u kojima su, ili u bilo kom sastavnom dijelu (filteri, papiri, pakovanja, kapsule), dodate arome ili neka tehnička svojstva koja omogućavaju izmjenu mirisa ili ukusa duvanskog proizvoda ili jačine duvanskog dima (član 36 stav 1);
- 34) korišćenju aditiva iz člana 35 stav 2 ovog zakona ne dostavi izvještaj Ministarstvu i Evropskoj komisiji do 20. maja tekuće godine, za prethodnu godinu (član 35 stav 4);
- 35) proizvodi ili stavlja u promet duvanske proizvode koji sadrže vitamine i druge aditive koji stvaraju privid da duvanski proizvod koristi zdravlju ili je manje opasan za zdravlje; koji sadrže kofein, taurin ili druge aditive i stimulanse koji se povezuju sa energijom i vitalnošću; kod kojih se emituju, odnosno otpuštaju obojene supstance tokom pušenja; koji tokom pušenja olakšavaju udisanje ili unos nikotina; i koji imaju CMR svojstva u nezapaljenom obliku (član 37);
- 36) proizvodi ili stavlja u promet duvanske proizvode kojima su dodati aditivi u količinama koje, u skladu sa naučnim saznanjima, sagorijevanjem povećavaju toksično dejstvo, stvaranje zavisnosti ili CMR svojstva duvanskog proizvoda u znatnoj ili mjerljivoj količini (član 38);

	37) pojedinačno ili spoljašnje pakovanje duvanskih proizvoda koji se stavljuju u promet nije obilježeno zdravstvenim upozorenjem koje se odnosi na štetna dejstva po zdravlje ljudi ili druge štetne posljedice njegove upotrebe, uključujući tekstualna upozorenja, kombinovana zdravstvena upozorenja, opšta upozorenja i informativne poruke, u skladu sa ovim zakonom (član 40 stav 1); 38) na pojedinačnom ili spoljašnjem pakovanju duvanskih proizvoda za pušenje, utisne oznake ili karakteristike duvanskog proizvoda (tekst, simbol, naziv, zaštitni znak, figurativne i druge oznake), koje su zabranjene članom 48 ovog zakona; 39) prije stavljanja u promet novih duvanskih proizvoda elektronskim putem o tome ne obavijesti Ministarstvo i Evropsku komisiju, šest mjeseci prije njegovog stavljanja u promet (član 53 stav 1); 40) pored obavještenja iz člana 53 stav 1 ovog zakona ne dostavi i sve raspoložive podatke i informacije, u skladu sa članom 53 stav 3 ovog zakona; 41) svim novim ili izmijenjenim informacijama iz člana 53 stav 3 tačka 2 ovog zakona ne obavijesti Ministarstvo, u roku od tri mjeseca od dana njihove izmjene (član 53 stav 4); 42) prije stavljanja u promet elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje, elektronskim putem o tome ne obavijesti Ministarstvo, šest mjeseci prije njihovog stavljanja u promet (član 56 stav 1); 43) obavještenje iz člana 56 stav 1 ovog zakona ne sadrži podatke i informacije iz člana 56 stav 2 ovog zakona; 44) ne obavijesti Ministarstvo i Evropsku komisiju o svakoj promjeni informacija i podataka iz člana 56 stav 2 ovog zakona, u roku od šest mjeseci od dana njihove izmjene (član 56 stav 5);		

	45) stavi u promet elektronsku cigaretu ili posudu za ponovno punjenje koja ne ispunjava uslove iz člana 58 ovog zakona; 46) stavi u promet elektronsku cigaretu ili posudu za ponovno punjenje koja ne sadrži podatke i informacije iz člana 59 ovog zakona; 47) Ministarstvu i Institutu ne dostavi izvještaj do 31. januara tekuće godine, za prethodnu godinu koji sadrži podatke i informacije iz člana 60 stav 1 ovog zakona; 48) Ministarstvu ne dostavi popis svih sastojaka i njihovih količina koji se koriste u proizvodnji biljnih proizvoda za pušenje, po robnoj marki i vrsti (član 65 stav 1); 49) u slučaju izmjene sastava biljnih proizvoda za pušenje Ministarstvu ne dostavi obavještenje o tome kako ta izmjena utiče na sastojke iz člana 65 stav 1 ovog zakona (član 65 stav 2);		

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, odgovorno lice u državnom organu, organu državne uprave, organu uprave i organu lokalne samouprave novčanom kaznom u iznosu od 100 eura do 2.000 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 6.000 eura.

Član 69

Novčanom kaznom u iznosu od 30 eura do 1.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

- puši u radnom ili javnom prostoru i izlaže druga lica sekundarnom duvanskom dimu, suprotno ovom zakonu (član 15); i
- puši u sobama i apartmanima za smještaj gostiju, koje poslodavac nije odredio i istakao oznaku da je u tim sobama i apartmanima pušenje dozvoljeno (član 18 stav 2).

<p>Organi za sprovođenje zakona</p> <p>35. Zakonodavstvo bi trebalo da se utvrdi organ ili organi nadležni za sprovođenje istog, i trebalo bi da obuhvati sistem i za praćenje primjene i gonjenje prestupnika.</p> <p>36. Praćenje bi trebalo da obuhvati postupak vršenja inspekcije privrednih subjekata radi utvrđivanja poštovanja pravila. Rijetko je potrebno uspostavljanje novog inspekcijskog sistema za sprovođenje zakonodavstva o okruženju bez duvanskog dima. Umjesto toga, poštovanje propisa se obično može pratiti korišćenjem jednog ili više već postojećih mehanizama za vršenje inspekcije nad poslovnim prostorijama i radnim mjestima. Obično postoji niz opcija za tu svrhu. U mnogim zemljama, inspekcije koje vrše nadzor nad poštovanjem propisa mogu biti dio inspekcije za nadzor nad dozvolama za rad, zdravstvenih i sanitarnih inspekcija, inspekcija zaštite na radu, protivpožarnih inspekcija ili sličnih programa. Može biti korisno da se istovremeno koristi nekoliko takvih izvora za prikupljanje informacija.</p> <p>37. Gdje je to moguće, preporučuje se korišćenje inspektora ili agenata za sprovođenje zakona na lokalnom nivou; time će se vjerovatnije povećati raspoloživi resursi za sprovođenje zakona i nivo poštovanja propisa. Ovaj pristup zahtijeva uspostavljanje nacionalnog koordinacionog mehanizma kako bi se obezbijedio dosljedan pristup na nivou cijele države.</p> <p>38. Bez obzira na mehanizam koji se koristi, praćenje bi trebalo zasnovati na opštem planu sprovođenja, i trebalo bi da obuhvati postupak za djelotvornu obuku inspektora. Djelotvorno praćenje može kombinovati redovne inspekcije sa nenajavljenim, iznenadnim inspekcijama, kao i posjetama na osnovu pritužbi. Takve posjete mogu biti zaista edukativne u početnom periodu nakon stupanja na snagu zakona, jer mnoga kršenja mogu biti nemamjerna.</p>	<p>Član 66</p> <p>Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.</p> <p>Poslove inspekcijskog nadzora vrše inspektori nadležni za oblasti na koje se odnose mjere ograničenja i zabrane upotrebe duvanskih proizvoda, u skladu sa zakonom, i to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sanitarni inspektor u odnosu na zabranu prometa duvanskih proizvoda iz člana 12 stav 1 tačka 1 al. 1 i 2 ovog zakona, sadržaj katrana, nikotina i ugljen monoksida, obavezu isticanja oznaka o zabrani pušenja i zabranu pušenja u radnom i javnom prostoru, izuzev u objektima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, proizvodnja, kontrola i promet ljekova i medicinskih sredstava i javnom prostoru iz člana 17 stav 2 tačka 3 ovog zakona; 2) zdravstveni inspektor u odnosu na zabranu reklamiranja i sponzorisanja duvanskih proizvoda, zabranu pušenja duvanskih proizvoda prilikom nastupa u medijima, zabranu objavljivanja u štampanim medijima fotografija ili crteža lica koja puše, obavezu isticanja oznaka o zabrani pušenja i zabranu pušenja u objektima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, odnosno proizvodnja, kontrola i promet ljekova i medicinskih sredstava; 3) tržišni inspektor u odnosu na zabranu prometa duvanskih proizvoda iz čl. 8, 9 i 10 ovog zakona, kao i člana 12 stav 1 tačka 1 al. 3 do 7 i tačke 2 ovog zakona, obavezu isticanja oznake o zabrani prodaje duvanskih proizvoda iz člana 11 ovog zakona, zabranu prometa proizvoda iz člana 13 ovog zakona, isticanje na pakovanju duvanskih proizvoda propisanih kombinovanih upozorenja o štetnosti pušenja, podataka o sadržini katrana, nikotina i ugljen 	<p>Potpuno usklađeno</p>	
---	--	--------------------------	--

<p>Zakonodavstvo bi trebalo da daje ovlašćenja inspektorima da uđu u prostorije koje podliježu zakonu i da uzmu uzorke i priupe dokaze, ako takva ovlašćenja nisu već propisana postojećim zakonom. Isto tako, zakonodavstvo bi trebalo da propisuje zabranu ometanja inspektora u njihovom radu od strane privrednih subjekata.</p> <p>39. Troškovi djelotvornog praćenja nisu pretjerani. Nije neophodno zaposliti veliki broj inspektora, jer se inspekcije mogu postizati korišćenjem postojećih programa i kadra, i pošto iskustvo pokazuje da se ubrzo postaje moguće da se zakonodavstvo o okruženju bez duvanskog dima samostalno sprovodi (to jest, prvenstveno ga sprovodi javnost). Samo nekoliko gonjenja može biti dovoljno ako se zakonodavstvo sprovodi pažljivo i ako se ulaže aktivan trud u edukaciju privrednih subjekata i javnosti.</p> <p>40. Iako ti programi nisu skupi, potrebni su resursi za edukaciju privrednih subjekata, obuku inspektora, koordinaciju postupka vršenja inspekcijskog nadzora i naknade za kadar koji vrši inspekcije privrednih subjekata izvan uobičajenog radnog vremena. U tu svrhu je potrebno uspostaviti mehanizam za finansiranje. Djelotvorni programi praćenja koriste niz izvora finansiranja; uključujući opredijeljene poreske prihode, naknade za dozvole za rad za privredne subjekte i opredijeljene prihode od novčanih kazni koje plaćaju prestupnici.</p>	<p>monoksida, kao i u odnosu na zdravstvena upozorenja na pojedinačnom i spoljašnjem pakovanju duvanskih proizvoda;</p> <p>4) turistički inspektor u odnosu na obavezu isticanja oznake o zabrani pušenja i zabranu pušenja u javnom prostoru iz člana 17 stav 2 tačka 3 ovog zakona.</p> <p>U postupku inspekcijskog nadzora inspektorji vrše nadzor u odnosu na označavanje prostorija u kojima je pušenje dozvoljeno.</p> <p>Lica iz stava 2 ovog člana dužni su da godišnje izvještaje o izvršenim nadzorima i preduzetim mjerama dostavljaju Ministarstvu, do kraja januara tekuće godine za prethodnu godinu, a na zahtjev Ministarstva i češće.</p>			
<p>Strategije za sprovođenje zakona</p> <p>41. Strateški pristupi sprovođenju propisa mogu povećati poštovanje istih, pojednostaviti sprovođenje zakonodavstva i smanjiti nivo resursa potrebnih za sprovođenje.</p> <p>42. Aktivnosti na sprovođenju propisa u periodu koji slijedi neposredno nakon stupanja na snagu zakona posebno su značajne za uspjeh zakona i uspjeh budućeg praćenja i primjene. Mnoge države preporučuju početni period blaže primjene, tokom kojeg se prestupnicima daju upozorenja ali</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

im se ne izriču kazne. Taj pristup bi trebalo kombinovati sa aktivnom kampanjom za edukaciju vlasnika privrednih subjekata o njihovim odgovornostima propisanim zakonom, a privredni subjekti bi trebalo da razumiju da će nakon tog početnog perioda ili perioda postepenog uvođenja slijediti rigoroznija primjena propisa.

43. Kada počne aktivna primjena, mnoge države preporučuju korišćenje gonjenja prestupnika o kojem će javnost biti izvještavana kako bi se povećao učinak na odvraćanje od kršenja. Prepoznavanjem istaknutih prestupnika koji aktivno prkose zakonu ili koji su dobro poznati u zajednici, preduzimanjem odlučnih i hitnih radnji protiv istih i zahtijevanjem maksimalne svijesti javnosti o tim aktivnostima, organi će moći da pokažu svoju odlučnost i ozbiljnost zakona. Time se povećava svojevoljno poštovanje propisa i smanjuju resursi koji su potrebni za buduće praćenje i sprovođenje.

44. Iako se zakoni o okruženju bez duvanskog dima ubrzo samostalno primjenjuju, neophodno je da organi budu spremni da brzo i odlučno reaguju na sve izolovane slučajeve očiglednog kršenja. Naročito kada neki zakon tek stupa na snagu, može biti nekih slučajeva prestupnika koji javno iskazuju nepoštovanje zakona. Odlučne reakcije u tim slučajevima pokazuju da se očekuje poštovanje zakona čime se olakšavaju budući napor, dok neodlučnost može brzo dovesti do širenja nepoštovanja propisa.

Mobilizovanje i uključivanje zajednice

45. Djelotvornost programa praćenja i sprovođenja se unapređuje uključivanjem zajednice u program. Angažovanjem podrške zajednice i podsticanjem članova zajednice da prate primjenu i prijavljuju kršenja u velikoj mjeri se proširuje opseg djelovanja organa za sprovođenje zakona i smanjuju resursi potrebni za postizanje poštovanja propisa. Zapravo, u mnogim državama, pritužbe podnesene

Član 22

Ustanove koje obavljaju vaspitno-obrazovnu djelatnost dužne su da, u skladu sa odgovarajućim programom edukacije, upoznaju djecu i mlade o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda za zdravlje. Sportske organizacije su dužne da, u okviru svojih aktivnosti, upoznaju lica koja se bave sportom o štetnosti

Potpuno usklađeno

<p>od strane članova zajednice su primarno sredstvo obezbjeđivanja poštovanja propisa. Iz tog razloga, zakonodavstvom o okruženju bez duvanskog dima bi trebalo propisati da pojedinci iz javnosti mogu podnosići pritužbe i ovlastiti svakog pojedinca ili nevladinu organizaciju da pokreću akcije za poštovanje mjera kojima se uređuje izloženost sekundarnom duvanskom dimu. Program za sprovođenje propisa bi trebalo da obuhvati i besplatnu telefonsku liniju za podnošenje pritužbi ili slični sistem kojim se javnost podstiče da prijavljuje kršenja.</p>	<p>upotrebe duvanskih proizvoda.</p> <p>Aktivnosti iz st. 1 i 2 ovog člana vrše se u saradnji sa zdravstvenim ustanovama koje obavljaju promociju zdravlja i zdravih stilova života, u skladu sa zakonom.</p> <p>Program edukacije iz stava 1 ovog člana utvrđuje organ državne uprave nadležan za poslove prosvjete, u saradnji sa Ministarstvom.</p>			
<p>PRAĆENJE I EVALUACIJA MJERA</p> <p>46. Praćenje i evaluacija mjera za smanjenje izloženosti duvanskom dimu značajni su iz nekoliko razloga, na primjer:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) za povećanje političke i javne podrške jačanju i širenju zakonskih odredbi; (b) za dokumentovanje uspjeha koji se može koristiti za informisanje i pružanje pomoći drugim zemljama u njihovim naporima; (c) za prepoznavanje i objavljivanje namjera duvanske industrije da ugrozi sprovođenje mjera. <p>47. Opseg i složenost praćenja i evaluacije će varirati među državama, u zavisnosti od raspoloživog stručnog znanja i resursa. Međutim, važno je da se vrednuje ishod mjera koje su sprovedene, a naročito glavni indikator izloženosti sekundarnom duvanskom dimu na radnim mjestima i javnim mjestima. Postoje ekonomični načini da se to postigne, na primjer korišćenjem podataka ili informacija prikupljenih tokom rutinskih aktivnosti kao što su inspekcije radnih mjesta.</p> <p>48. Postoji osam glavnih postupaka i indikatora ishoda koje bi trebalo uzeti u obzir:</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Postupci</p> <p>(a) Znanje, stavovi i podrška politikama okruženja bez duvanskog dima u opštoj javnosti i, gdje je to moguće, u</p>				

<p>posebnim grupama, kao što su rādnici u barovima;</p> <p>(b) sprovođenje i poštovanje politika o okruženju bez duvanskog dima;</p> <p>(1) Objavljivanje „Preporuka u okviru politike SZO: zaštita od izloženosti sekundarnom duvanskom dimu“ (Ženeva, Svjetska zdravstvena organizacija, 2007. godine) pruža reference i linkove za studije praćenja koje su sprovedene u drugim državama za sve navedene indikatore.</p> <p>Ishodi</p> <p>(a) smanjenje izloženosti zaposlenih sekundarnom duvanskom dimu na radnim mjestima i javnim mjestima;</p> <p>(b) smanjenje sadržaja sekundarnog duvanskog dima u vazduhu na radnim mjestima (naročito u restoranima) i na javnim mjestima;</p> <p>(c) smanjenje mortaliteta i morbiditeta kao posljedice izloženosti sekundarnom duvanskom dimu;</p> <p>(d) smanjenje izloženosti sekundarnom duvanskom dimu u privatnim mjestima stanovanja pojedinaca;</p> <p>(e) promjene u rasprostranjenosti pušenja i ponašanja vezanog za pušenje;</p> <p>(f) ekonomski uticaji.</p>				
DIREKTIVA 2003/33/EZ				
<p>Član 1</p> <p>Predmet i oblast primjene</p> <p>1. Cilj je ove Direktive je usklađivanje zakona i drugih propisa država članica o oglašavanju duvanskih proizvoda i njihovoј potrošnji:</p> <p>(a) u štampi ostalim štampanim publikacijama;</p> <p>(b) u radijskom emisijama;</p> <p>(c) u uslugama informacionog društva;</p> <p>(d) putem sponzorstva, povezanog sa duvanom, uključujući i besplatnu distribuciju duvanskih proizvoda.</p>	<p>Član 6 (1)</p> <p>Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda ne smiju da reklamiraju duvanske proizvode, elektronske cigarete, posude za ponovno punjenje i slične duvanske proizvode, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja upotrebe: putem interneta, usluga informacionog društva, štampanih i drugih publikacija, radio i televizijskog oglašavanja, preko bioskopskih dijapozitiva, filmova, panoa, tabli i drugih oblika reklamiranja na javnim mjestima, objektima i na sredstvima saobraćaja, kao ni putem svijetlećih reklama, knjiga, časopisa, kalendara, odjevnih predmeta, naljepnica, plakata i</p>	Potpuno usklađeno		

<p>2. Ova je Direktiva namijenjena osiguravanju slobode kretanja medija na koje se odnosi i povezanih usluga te otklanjanju prepreka pri djelovanju unutrašnjeg tržišta.</p>	<p>letaka, ako su te naljepnice, plakati i letci odvojeni od njihovog originalnog pakovanja.</p> <p>Proizvodi koji, u smislu ovog zakona, nijesu duvanski proizvodi za pušenje, ali svojim izgledom, nazivom i namjenom neposredno podstiču upotrebu duvanskih proizvoda za pušenje, ne smiju se reklamirati.</p> <p>Zabranjeno je besplatno davanje duvanskih proizvoda za pušenje, kao i elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje, u reklamne svrhe ili za sponzorisanje događaja ili aktivnosti međunarodnog karaktera, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja njihove upotrebe.</p> <p>Zabranjeno je svako neposredno i posredno komercijalno obavještavanje o duvanskim proizvodima.</p> <p>Proizvođači ili uvoznici duvanskih proizvoda za pušenje, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja njihove upotrebe, ne smiju da sponzorišu radijske programe, događaje ili aktivnosti, kao ni događaje ili aktivnosti međunarodnog karaktera.</p> <p>Informisanje o duvanskim i sličnim proizvodima koje se ne smatra reklamiranjem u smislu stava 1 ovog člana, kao i promet duvanskih proizvoda koji ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom vrši se slobodno i bez ograničenja, u skladu sa zakonom.</p> <p>Član 1</p> <p>Ovim zakonom se, u cilju zaštite života i zdravlja ljudi, propisuju mјере za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih i sličnih proizvoda, sprječavanje štetnih posljedica njihove upotrebe, sastojci i emisija, obilježavanje pojedinačnih i spoljašnjih pakovanja, stavljanje u promet duvanskih proizvoda i elektronskih cigareta, kao i mјere za sprječavanje izlaganja sekundarnom duvanskom dimu i obezbjeđivanje vazduha bez duvanskog dima.</p>			
<p>Član 2</p>	<p>Član 3</p>			

<p>Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive, primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>(a) „duvanski proizvodi“ su svi proizvodi izrađeni, makar i djelimično od duvana, koji su namijenjeni za pušenje, šmrkanje, udisanje ili žvakanje.</p>	<p>Duvanski proizvodi su cigarete i drugi duvanski proizvodi (cigare, cigarilos, rezani duvan, duvan za lulu, duvan za žvakanje, duvan za šmrkanje - burmut i druge duvanske prerađevine) dobijeni industrijskom proizvodnjom, sastavljeni u cijelosti ili djelimično od duvana, koji može da bude i genetski modifikovan.</p> <p>Duvanski proizvodi mogu da se upotrebljavaju za pušenje, udisanje, žvakanje ili za oralnu upotrebu.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>(b) „oglašavanje“ je svaki oblik komercijalnog obavještavanja čiji je cilj direktni ili indirektni učinak potrošnji duvanskog proizvoda;</p>	<p>Član 6 (1)</p> <p>Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda ne smiju da reklamiraju duvanske proizvode, elektronske cigarete, posude za ponovno punjenje i slične duvanske proizvode, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja upotrebe: putem interneta, usluga informacionog društva, štampanih i drugih publikacija, radio i televizijskog oglašavanja, preko bioskopskih dijapozitiva, filmova, panoa, tabli i drugih oblika reklamiranja na javnim mjestima, objektima i na sredstvima saobraćaja, kao ni putem svijetlećih reklama, knjiga, časopisa, kalendara, odjevnih predmeta, naljepnica, plakata i letaka, ako su te naljepnice, plakati i letci odvojeni od njihovog originalnog pakovanja.</p> <p>Zabranjeno je svako neposredno i posredno komercijalno obavještavanje o duvanskim proizvodima.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>(c) „sponzorstvo“ je svaki oblik doprinosa, pravnog ili fizičkog lica, svakom događaju, aktivnosti ili pojedincu čiji je cilj direktni ili indirektni učinak na potrošnju duvanskog proizvoda ;</p>	<p>Član 6 (5)</p> <p>Proizvođači ili uvoznici duvanskih proizvoda za pušenje, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja njihove upotrebe, ne smiju da sponzorišu radijske programe, događaje ili aktivnosti, kao ni događaje ili aktivnosti međunarodnog karaktera.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>(d) usluge informacionog društva“ su usluge u smislu člana 1. stava 2. Direktive 98/34/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. juna 1998. o utvrđivanju postupka osiguravanja informacija u oblasti tehničkih standarda i</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Definicija je predmet regulisanja Zakona o</p>

propisa te pravila o uslugama informacionog društva.		elektronskim komunikacijama	
<p>Član 3 Oglašavanje u štampi i uslugama informacionog društva</p> <p>1. Oglašavanje u štampi i ostalim štampanim publikacijama dopušteno je samo u publikacijama namijenjenima isključivo stručnjacima u duvanskoj trgovini i u publikacijama koje se štampaju i izdaju u trećim zemljama, koje nisu namijenjene prvenstveno tržištu Zajednice. Zabranjeno je ostalo oglašavanje u štampi i u ostalim štampanim publikacijama.</p> <p>2. Oglašavanje koje nije dopušteno u štampi i u ostalim štampanim publikacijama nije dopušteno ni u uslugama informacionog društva.</p>	<p>Član 7 Reklamiranjem, u smislu člana 6 ovog zakona, ne smatraju se obavještenja data u štampanim medijima i drugim publikacijama i uslugama informacionog društva namijenjena stručnim licima koja se bave prometom duvanskih proizvoda, kao ni obavještenja data u publikacijama koje se ne izdaju i ne štampaju u Crnoj Gori i državama koje su članice Evropske unije.</p> <p>Član 6 (1) Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda ne smiju da reklamiraju duvanske proizvode, elektronske cigarete, posude za ponovno punjenje i slične duvanske proizvode, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja upotrebe: putem interneta, usluga informacionog društva, štampanih i drugih publikacija, radio i televizijskog oglašavanja, preko bioskopskih dijapozitiva, filmova, panoa, tabli i drugih oblika reklamiranja na javnim mjestima, objektima i na sredstvima saobraćaja, kao ni putem svijetlećih reklama, knjiga, časopisa, kalendara, odjevnih predmeta, naljepnica, plakata i letaka, ako su te naljepnice, plakati i letci odvojeni od njihovog originalnog pakovanja.</p>	Potpuno usklađeno	
<p>Član 4</p> <p>1. Radijsko oglašavanje i sponzorstvo</p> <p>1. Zabranjeni su svi oblici radijskog oglašavanja duvanskih proizvoda.</p> <p>2. Radijske programe ne smiju sponzorirati preduzeća čija je glavna aktivnost proizvodnja ili prodaja duvanskih proizvoda.</p>	<p>Član 6 (1) Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda ne smiju da reklamiraju duvanske proizvode, elektronske cigarete, posude za ponovno punjenje i slične duvanske proizvode, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja upotrebe: putem interneta, usluga informacionog društva, štampanih i drugih publikacija, radio i televizijskog oglašavanja, preko bioskopskih dijapozitiva, filmova, panoa, tabli i drugih oblika reklamiranja na javnim mjestima, objektima i na sredstvima saobraćaja, kao ni putem svijetlećih reklama, knjiga,</p>	Potpuno usklađeno	

	<p>časopisa, kalendara, odjevnih predmeta, naljepnica, plakata i letaka, ako su te naljepnice, plakati i letci odvojeni od njihovog originalnog pakovanja.</p> <p>Proizvođači ili uvoznici duvanskih proizvoda za pušenje, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja njihove upotrebe, ne smiju da sponzorišu radijske programe, događaje ili aktivnosti, kao ni događaje ili aktivnosti međunarodnog karaktera.</p>		
<p>Član 5</p> <p>Sponsorstvo događaja</p> <p>1. Zabranjeno je sponsorstvo događaja ili aktivnosti koji uključuju ili se održavaju u više država članica, ili na drugi način imaju prekogranične učinke.</p> <p>2. Zabranjuje se besplatna distribucija duvanskih proizvoda u kontekstu sponsorstva događaja spomenutih u stavu 1., čija je svrha direktni ili indirektni učinak potrošnje duvanskih proizvoda.</p>	<p>Član 6 (1,2)</p> <p>Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda ne smiju da reklamiraju duvanske proizvode, elektronske cigarete, posude za ponovno punjenje i slične duvanske proizvode, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja upotrebe: putem interneta, usluga informacionog društva, štampanih i drugih publikacija, radio i televizijskog oglašavanja, preko bioskopskih dijapositiva, filmova, panoa, tabli i drugih oblika reklamiranja na javnim mjestima, objektima i na sredstvima saobraćaja, kao ni putem svijetlećih reklama, knjiga, časopisa, kalendara, odjevnih predmeta, naljepnica, plakata i letaka, ako su te naljepnice, plakati i letci odvojeni od njihovog originalnog pakovanja.</p> <p>Proizvodi koji, u smislu ovog zakona, nijesu duvanski proizvodi za pušenje, ali svojim izgledom, nazivom i namjenom neposredno podstiču upotrebu duvanskih proizvoda za pušenje, ne smiju se reklamirati.</p> <p>Član 6 (5)</p> <p>Proizvođači ili uvoznici duvanskih proizvoda za pušenje, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja njihove upotrebe, ne smiju da sponzorišu radijske programe, događaje ili aktivnosti, kao ni događaje ili aktivnosti</p>	Potpuno usklađeno	

	međunarodnog karaktera.		
<p>Član 6 Izvještaji Najkasnije do 20. juna 2008., Komisija podnosi izvještaj Europskom parlamentu, Savjetu i Evropskom ekonomskom i socijalnom odboru o sprovođenju ove Direktive. Uz izvještaje se prilaže eventualni predlozi za izmjenu ove Direktive koje Komisija smatra potrebnim.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo	
<p>Član 7 Kazne i izvršavanje Države članice utvrđuju pravila o kaznama za nepoštovanje nacionalnih propisa, usvojenih prema ovoj Direktivi i preduzimaju sve potrebne mјere kako bi osigurale njihovu primjenu. Predviđene kazne moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice saoštavaju ta pravila Komisiji najkasnije do datuma navedenog u članu 10. te je bez odlagaanja obavještavaju o svakoj naknadnoj izmjeni pravila. Ta pravila obuhvataju odredbe koje jemče da lica ili organizacije, koje u skladu s nacionalnim zakonodavstvom temelje svoj legitimni interes za sprečavanje oglašavanja, sponzorstva ili ostalih aktivnosti nespojivih s ovom Direktivom, mogu pokrenuti sudske postupke protiv takvog oglašavanja ili sponzorstva, ili mogu o takvom oglašavanju ili sponzorstvu obavijestiti upravno tijelo nadležno za odlučivanje o pritužbama ili za pokretanje odgovarajućeg sudskog postupka.</p>	<p>Član 68 Novčanom kaznom u iznosu od od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) reklamira duvanske proizvode, elektronske cigarete, posude za ponovno punjenje i slične duvanske proizvode, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja upotrebe: putem interneta, usluga informacionog društva, štampanih i drugih publikacija, radio i televizijskog oglašavanja, preko bioskopskih dijapozitiva, filmova, panoa, tabli i drugih oblika reklamiranja na javnim mjestima, objektima i na sredstvima saobraćaja, kao ni putem svijetlećih reklama, knjiga, časopisa, kalendara, odjevnih predmeta, naljepnica, plakata i letaka, ako su te naljepnice, plakati i letci odvojeni od njihovog originalnog pakovanja (član 6 stav 1); 2) besplatno daje duvanske proizvode za pušenje, elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje, u reklamne svrhe ili za sponzorisanje događaja ili aktivnosti međunarodnog karaktera, u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja njihove upotrebe (član 6 stav 3); 3) u cilju skrivenog ili otvorenog podsticanja upotrebe duvanskih proizvoda za pušenje, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje, sponzoriše 	Potpuno usklađeno	

	radijske programe, događaje ili aktivnosti ili događaje i aktivnosti međunarodnog karaktera (član 6 stav 5);			
Član 8 Slobodno kretanje proizvoda i usluga Države članice ne smiju zabraniti ni ograničiti slobodno kretanje proizvoda ili usluga koje su u skladu s ovom Direktivom	Član 6 (6) Informisanje o duvanskim i sličnim proizvodima koje se ne smatra reklamiranjem u smislu stava 1 ovog člana, kao i promet duvanskih proizvoda koji ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom vrši se slobodno i bez ograničenja, u skladu sa zakonom.	Potpuno usklađeno		
Član 9 Upućivanja na Direktivu 98/43/EZ Upućivanja na poništenu Direktivu 98/43/EZ tumače se kao upućivanja na ovu Direktivu	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Član 10 Sprovođenje 1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 31. jula 2005. One o tome odmah obavještavaju Komisiju. Kada države članice donose ove mјere, te mјere prilikom njihove službene objave sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takvo upućivanje. Načine tog upućivanja određuju države članice.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Član 11 Stupanje na snagu Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Evropske unije.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Član 12 Direktiva je dostavljena državama članicama.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

DIREKTIVA EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVJETA 2014/40/EU**od 3. aprila 2014. godine****o približavanju zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duvanskih i srodnih proizvoda i o prestanku važenja Direktive 2001/37/EZ****(Tekst od značaja za EEP)****EVROPSKI PARLAMENT I SAVJET EVROPSKE UNIJE,**

imajući u vidu Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, a naročito član 53 stav 1 i čl. 62 i 114,

imajući u vidu predlog Evropske komisije,

nakon dostavljanja nacrta pravnog akta nacionalnim parlamentima,

imajući u vidu mišljenje Evropskog ekonomsko-socijalnog komiteta⁽¹⁾,imajući u vidu mišljenje Komiteta regionala⁽²⁾,postupajući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom⁽³⁾,

s obzirom na to da:

(1) Direktivom 2001/37/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta⁽⁴⁾ utvrđuju se pravila za duvanske proizvode na nivou Unije. Kako bi se uzeo u obzir razvoj nauke, tržišta i međunarodnog konteksta potrebne su značajne izmjene te direktive zbog čega je treba staviti van snage i zamijeniti novom direktivom.

(2) U izvještajima iz 2005. i 2007. godine o primjeni Direktive 2001/37/EZ Komisija je navela oblasti u kojima bi dalje radnje bile korisne za neometano funkcionisanje unutrašnjeg tržišta. Naučni odbor za nove i novoutvrđene prijetnje zdravlju (SCENIHR) pružio je 2008. i 2010. godine Komisiji naučne savjete o bezdimnim duvanskim proizvodima i duvanskim aditivima. 2010. godine održane su opširne konsultacije sa zainteresovanim stranama nakon kojih su uslijedile konsultacije s ciljanim zainteresovanim stranama i prateće studije spoljnih konsultanata. Države članice konsultovane su tokom cijelog postupka. Evropski parlament i Savjet pozvali su Komisiju više puta da revidira i ažurira Direktivu 2001/37/EZ.

(3) U određenim oblastima navedenim u Direktivi 2001/37/EZ države članice pravno ili u praksi spriječene su da djelotvorno prilagode svoje propise novim kretanjima. To je naročito relevantno za pravila označavanja gdje državama članicama nije bilo dozvoljeno da povećaju dimenzije zdravstvenih upozorenja, promijene njihovo mjesto na pojedinačnom pakovanju (u daljem tekstu: jedinično pakovanje) ili zamijene obmanjujuća upozorenja o nivou emisija katrana, nikotina ili ugljen monoksida.

(4) U drugim oblastima još uvijek postoje značajne razlike između zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duvanskih i srodnih proizvoda koje predstavljaju prepreke neometanom funkcionisanju unutrašnjeg tržišta. Imajući u vidu naučna, tržišna i međunarodna kretanja očekuje se porast ovih odstupanja. To se odnosi i na

elektronske cigarete i rezervoare za dopunjavanje elektronskih cigareta (u daljem tekstu: tankovi za dopunjavanje), biljne proizvode za pušenje, sastojke i emisije iz duvanskih proizvoda, određene aspekte označavanja i pakovanja i na prekograničnu prodaju duvanskih proizvoda na daljinu.

- (5) Te prepreke treba ukloniti i u tu svrhu potrebno je dalje približiti pravila o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duvana i srodnih proizvoda.
- (6) Veličina unutrašnjeg tržišta duvanskih i srodnih proizvoda, sve jača tendencija proizvođača duvanskih proizvoda da proizvodnju za čitavu Uniju koncentrišu samo u malom broju proizvodnih pogona unutar Unije kao i značajna prekogranična trgovina duvanom i srodnim proizvodima kao posljedica toga, iziskuju snažnije zakonodavno djelovanje ne na nivou država, već na nivou Unije kako bi se postiglo neometano funkcionisanje unutrašnjeg tržišta.
- (7) Zakonodavno djelovanje na nivou Unije potrebno je i kako bi se sprovela Okvirna konvencija Svjetske zdravstvene organizacije o kontroli duvana (u daljem tekstu: Konvencija o kontroli duvana) od maja 2003. godine čije odredbe su obavezujuće za Uniju i njene države članice. Od naročitog značaja su odredbe Konvencije o kontroli duvana o regulisanju sadržaja duvanskih proizvoda, regulisanju podataka o duvanskom proizvodu, pakovanju i označavanju duvanskih proizvoda, reklamiranju i nezakonitoj trgovini duvanskim proizvodima. Strane potpisnice Konvencije o kontroli duvana, uključujući i Uniju i njene države članice, konsenzusom su usvojile paket smjernica za sprovođenje odredaba Konvencije o kontroli duvana, na različitim konferencijama.
- (8) U skladu s članom 114 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (u daljem tekstu: UFEU), visok nivo zdravstvene zaštite treba uzeti kao osnov za predloge zakona, a naročito treba uzeti u obzir svaki novi razvoj zasnovan na naučnim činjenicama. Duvanski proizvodi nijesu uobičajena roba pa zbog posebno štetnih posljedica duvana za zdravље ljudi zdravstvenoj zaštiti treba dati veliki značaj, naročito, kako bi se smanjio broj pušača među mladima.
- (9) Potrebno je uspostaviti niz novih definicija kako bi se obezbijedila jedinstvena primjena ove direktive u državama članicama. Kada se različite obaveze predviđene ovom direktivom primjenjuju na različite kategorije proizvoda, a relevantni proizvod spada u više od jedne od tih kategorija (npr. duvan za lule, duvan za savijanje), treba primjenjivati strožije obaveze.
- (10) Direktivom 2001/37/EZ utvrđena su maksimalna ograničenja za sadržaj katrana, nikotina i ugljen monoksida u cigaretama koji treba da važi i za cigarete koje se izvoze iz Unije. Ta maksimalna ograničenja i takav pristup i dalje važe.
- (11) Za mjerjenje sadržaja katrana, nikotina i ugljen monoksida u cigaretama (u daljem tekstu: nivoi emisija) treba se pozvati na relevantne međunarodno priznate ISO standarde. Postupak provjere treba zaštititi od uticaja duvanske industrije korišćenjem nezavisnih laboratorijskih uključujući državne laboratorijske. Države članice treba da budu u mogućnosti da koriste laboratorijske koje se nalaze u drugim državama članicama Unije. Za ostale emisije iz duvanskih proizvoda ne postoji međunarodno dogovoren standard ili testovi za kvantifikovanje maksimalnog nivoa. Treba podsticati postojeće napore na međunarodnom nivou da se razviju takvi standardi ili testovi.
- (12) Što se tiče utvrđivanja maksimalnih nivoa emisije, moguće je da će u budućnosti biti potrebno i prikladno da se smanji nivo emisije za katran, nikotin i ugljen monoksid ili da se

uspostavi maksimalni nivo za druge emisije iz duvanskih proizvoda, uzimajući u obzir njihovu toksičnost ili stvaranje zavisnosti.

- (13) U cilju obavljanja svojih regulatornih poslova, državama članicama i Komisiji potrebne su sveobuhvatne informacije o sastojcima i emisijama iz duvanskih proizvoda kako bi procjenile privlačnost, stvaranje zavisnosti i toksičnost duvanskih proizvoda i zdravstvene rizike povezane s konzumiranjem takvih proizvoda. Radi toga treba ojačati postojeće obaveze izvještavanja o sastojcima i emisijama. U pogledu aditiva koji su uključeni na prioritetnu listu treba predvidjeti dodatne pooštrene obaveze za podnošenje izvještaja kako bi se, između ostalog, procjenila njihova toksičnost, svojstvo stvaranja zavisnosti i kancerogena, mutagena ili reproduktivno-toksična svojstva (u daljem tekstu: KMR svojstva), uključujući i u sagorenom obliku. Teret takvih proširenih obaveza izvještavanja za mala i srednja preduzeća treba ograničiti u mjeri u kojoj je to moguće. Takve obaveze izvještavanja u skladu su s obavezama koje je Unija preuzela kako bi se obezbijedio visok nivo zaštite zdravlja ljudi.
- (14) Upotreba različitih formata izvještavanja, kao što je to sada slučaj, otežava proizvođačima i uvoznicima da ispune svoje obaveze izvještavanja i opterećuje države članice i Komisiju prilikom poređenja, analize i izvlačenja zaključaka iz dobijenih informacija. Zato je potrebno uspostaviti zajednički obvezni format za izvještavanje o sastojcima i emisijama. Za šиру javnost treba obezbijediti najveću moguću transparentnost informacija o proizvodu i istovremeno obezbijediti da se na odgovarajući način vodi računa o trgovinskim tajnama proizvođača duvanskih proizvoda. Treba uzeti u obzir postojeće sisteme za izvještavanje o sastojcima.
- (15) Nedostatak usklađenog pristupa u regulisanju sastojaka duvanskih proizvoda utiče na nesmetano funkcionisanje unutrašnjeg tržišta i ima negativan uticaj na slobodno kretanje robe širom Unije. Neke države članice donijele su zakone ili zaključile obavezujuće sporazume s industrijom kojim se dozvoljavaju ili zabranjuju određeni sastojci. Kao rezultat toga, određeni sastojci regulisani su u nekim državama članicama, ali nijesu u drugim. Države članice imaju i različite pristupe u vezi s aditivima sadržanim u filterima cigareta, kao i aditivima za bojenje duvanskog dima. Bez usklađivanja, očekuje se povećanje prepreka za nesmetano funkcionisanje unutrašnjeg tržišta u narednim godinama, uzimajući u obzir sprovođenje Konvencije o kontroli duvana i relevantnih smjernica te konvencije širom Unije i imajući u vidu iskustva stečena u drugim oblastima izvan Unije. Smjernicama Konvencije o kontroli duvana u odnosu na regulisanje sadržaja duvanskih proizvoda i regulisanje podataka o duvanskom proizvodu naročito se poziva na uklanjanje sastojaka koji poboljšavaju ukus, stvaraju utisak da duvanski proizvodi pozitivno utiču na zdravlje ljudi, da su povezani s energijom i vitalnošću ili imaju svojstva bojenja.
- (16) Zabrinutost u vezi s duvanskim proizvodima koji imaju karakterističan ukus drugačiji od ukusa duvana, što bi moglo da olakša započinjanje konzumiranja duvana ili utiče na obrasce potrošnje, dodatno povećava mogućnost postojanja različitih propisa. Mjere kojima se uvode neopravdane razlike u tretmanu različitih vrsta aromatizovanih cigareta treba izbjegavati. Međutim, proizvode s karakterističnom aromom koji se prodaju u većem obimu treba postepeno povlačiti tokom dužeg vremenskog perioda kako bi se potrošačima omogućilo dovoljno vremena da pređu na druge proizvode.
- (17) Zabranom duvanskih proizvoda s karakterističnim aromama ne isključuje se direktno

upotreba pojedinih aditiva, ali se obavezuju proizvođači da smanje količine aditiva ili kombinacije aditiva u tolikoj mjeri da aditivi više ne stvaraju karakterističnu aromu. Treba dozvoliti upotrebu aditiva neophodnih za proizvodnju duvanskih proizvoda, npr. šećera za nadoknađivanje količine šećera izgubljene tokom postupka sušenja, sve dok oni ne stvaraju karakterističnu aromu ili povećavaju stvaranje zavisnosti, toksičnosti ili KMR svojstava proizvoda. Nezavisno evropsko savjetodavno tijelo treba da pomogne prilikom donošenja takvih odluka. Primjena ove direktive ne treba da dovede do diskriminacije između različitih sorti duvana niti treba da spriječi diferencijaciju proizvoda.

- (18) Određeni aditivi koriste se da stvore utisak da duvanski proizvodi pozitivno utiču na zdravlje, smanjuju rizik po zdravlje ili poboljšavaju fizičke i mentalne sposobnosti. Navedene aditive kao i aditive koji imaju KMR svojstva treba zabraniti kako bi se obezbijedila jedinstvena pravila širom Unije i visok nivo zaštite zdravlja ljudi. Treba zabraniti i aditive koji pojačavaju svojstvo stvaranja zavisnosti ili toksičnost.
- (19) S obzirom na to da je ova direktiva usmjerena na mlade osobe, duvanski proizvodi, s izuzetkom cigareta i duvana za savijanje, treba da budu izuzeti iz određenih zahtjeva povezanih sa sastojcima sve dok ne postoji značajna promjena okolnosti u smislu obima prodaje ili obrazaca potrošnje u odnosu na mlade osobe.
- (20) S obzirom na to da je u Uniji na snazi opšta zabrana prodaje duvana za oralnu upotrebu, regulisanje sastojaka duvana za oralnu upotrebu, koje zahtijeva temeljno poznavanje specifičnih karakteristika ovog proizvoda i obrazaca njegove potrošnje, treba, u skladu s načelom supsidijarnosti, i dalje da ostane odgovornost Švedske, u kojoj je dozvoljena prodaja ovog proizvoda u skladu s članom 151 Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske.
- (21) U skladu s ciljevima ove direktive, odnosno da se olakša neometano funkcionisanje unutrašnjeg tržišta duvanskih i srodnih proizvoda, uzimajući kao polaznu osnovu visok nivo zdravstvene zaštite, posebno za mlade ljude, i u skladu s Preporukom Savjeta 2003/54/EZ⁽⁵⁾, treba podsticati države članice da spriječe prodaju takvih proizvoda djeci i adolescentima donošenjem odgovarajućih mjera kojima se utvrđuju i primjenjuju starosne granice.
- (22) Još uvijek postoje neujednačenosti između domaćih odredaba o označavanju duvanskih proizvoda, naročito u vezi s korišćenjem kombinovanih zdravstvenih upozorenja koja se sastoje od slike i teksta, informacija o prestanku pušenja i promotivnih elemenata u jediničnim pakovanjima i na njima.
- (23) Takve neujednačenosti mogu predstavljati prepreku za trgovinu i spriječiti neometano funkcionisanje unutrašnjeg tržišta duvanskih proizvoda i stoga ih treba otkloniti. Isto tako, moguće je da su potrošači u nekim od država članica bolje informisani o zdravstvenim rizicima duvana od potrošača u drugim državama članicama. Bez daljeg djelovanja na nivou Unije tokom sljedećih godina postojeće neujednačenosti će se vjerovatno povećati.
- (24) Potrebno je i prilagođavanje odredaba o označavanju kako bi se pravila na nivou Unije uskladila s međunarodnim razvojem. Na primjer, u smjernicama Konvencije o kontroli duvana o pakovanju i označavanju duvanskih proizvoda zahtijevaju se velika slikovna upozorenja na obje glavne vidne površine, obavezne informacije o prestanku pušenja i stroga pravila o obmanjujućim informacijama. Odredbe o obmanjujućim informacijama upotpuniće opštu zabranu obmanjujućih poslovnih praksi u odnosima između trgovaca i potrošača

utvrđenu Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta 2005/29/EZ⁽⁶⁾.

Države članice koje upotrebljavaju poreske markice ili domaće identifikacione oznake u fiskalne svrhe na pakovanjima duvanskih proizvoda možda će, u nekim slučajevima, morati da predvide premještanje tih markica ili oznaka kako bi se omogućilo da kombinovana zdravstvena upozorenja budu na vrhu glavnih vidnih površina u skladu s ovom direktivom i smjernicama Konvencije o kontroli duvana. Potrebno je uvesti prelazne mjere da bi se omogućilo državama članicama da zadrže poreske markice ili domaće identifikacione oznake koje koriste u fiskalne svrhe na vrhu jediničnog pakovanja tokom određenog perioda nakon prenošenja ove direktive.

- (25) Odredbe o označavanju treba uskladiti i s novim naučnim dokazima. Na primjer, pokazalo se da je prikazivanje podataka o nivoima emisija katrana, nikotina i ugljen monoksida na jediničnim pakovanjima cigareta obmanjujuće jer navodi potrošače na zaključak da su određene cigarete manje štetne od drugih. Dokazano je i da su velika zdravstvena upozorenja u kojima se kombinuje tekst upozorenja i slika djelotvornija od upozorenja koja se sastoje isključivo od teksta. S obzirom na to, kombinovana zdravstvena upozorenja treba da postanu obavezna u cijeloj Uniji i da pokrivaju znatne i vidljive dijelove površine jediničnog pakovanja. Treba odrediti minimalne dimenzije za sva zdravstvena upozorenja da bī se obezbijedila njihova vidljivost i djelotvornost.
- (26) Za duvanske proizvode za pušenje, s izuzetkom cigareta i duvana za savijanje koje većinom konzumiraju stariji potrošači i manje grupe stanovništva, treba omogućiti da se i dalje odobravaju izuzeća od određenih zahtjeva za označavanje sve dok nema značajne promjene okolnosti u pogledu obima prodaje ili obrazaca potrošnje u vezi s mladim osobama. Označavanje tih drugih duvanskih proizvoda treba da slijedi pravila koja su specifična za njih. Treba obezbijediti vidljivost zdravstvenih upozorenja za bezdimne duvanske proizvode. Zdravstvena upozorenja se prema tome moraju staviti na dvije glavne površine pakovanja bezdimnih duvanskih proizvoda. U vezi s duvanom za vodene lule, koji se često smatra manje štetnim od uobičajenih duvanskih proizvoda za pušenje, treba primjenjivati puni režim označavanja kako bi se izbjeglo dovođenje potrošača u zabludu.
- (27) Duvanski proizvodi ili njihovo pakovanje mogu da zavaraju potrošače, naročito mlađe osobe, kada ih navode na zaključke da su ti proizvodi manje štetni od drugih duvanskih proizvoda. Na primjer, to je slučaj ako se koriste određene riječi ili karakteristike kao što su riječi „nizak udio katrana“, „light“, „ultra-light“, „lag“, „prirodan“, „organiski“, „bez aditiva“, „bez arome“ ili „slim“ ili određeni nazivi, slike i simbolični i drugi znakovi. Drugi obmanjujući elementi uključuju, ali nijesu ograničeni na umetke ili druge dodatne materijale kao što su samoljepljive oznake, naljepnice, reklamni dodaci, grebalice ili omoti ili su povezani sa oblikom samog pakovanja duvanskog proizvoda. Određena pakovanja i duvanski proizvodi mogu da zavaraju potrošače i ukazujući na koristi u vezi s gubitkom težine, seksualnom privlačnošću, društvenim statusom, društvenim životom ili karakteristikama kao što su ženstvenost, muževnost ili elegancija. Isto tako, veličina i izgled cigareta mogu da zavaraju potrošače stvaranjem utiska da su manje štetne. Ni jedinična pakovanja duvanskih proizvoda ni njihova spoljna ambalaža ne smiju da sadrže štampane vaučere, ponude za popuste, napomenu o besplatnoj distribuciji, ponude „dva za jedan“ ili druge slične ponude koje bi potrošačima mogle da ukazuju na finansijske prednosti i da ih time podstaknu da kupe navedene duvanske proizvode.

(28) Da bi se obezbijedio integritet i vidljivost zdravstvenih upozorenja i maksimalno povećala njihova djelotvornost, potrebno je donijeti odredbe o dimenzijama zdravstvenih upozorenja kao i o određenim aspektima izgleda jediničnih pakovanja duvanskih proizvoda, uključujući njihov oblik i mehanizam za otvaranje. Kada se propisuje oblik kvadra za jedinično pakovanje, zaobljene ili ukošene rubove treba smatrati prihvatljivim, pod uslovom da zdravstveno upozorenje obuhvata površinu jednaku onoj na jediničnom pakovanju bez takvih rubova. Države članice primjenjuju različita pravila o minimalnom broju cigareta u jediničnom pakovanju. Ta pravila treba da budu usklađena kako bi se obezbijedio slobodan promet navedenih proizvoda.

(29) Značajne količine nezakonitih proizvoda koji ne ispunjavaju zahtjeve utvrđene u Direktivi 2001/37/EZ stavljuju se na tržište i postoje indikacije da bi se te količine mogle povećati. Ti nezakoniti proizvodi dovode u pitanje slobodan promet proizvoda koji ispunjavaju zahtjeve i zaštitu koju obezbjeđuje zakonodavstvo o kontroli duvana. Osim toga, Konvencijom o kontroli duvana zahtijeva se od Unije da se bori protiv nezakonitih duvanskih proizvoda, uključujući i one koji su nezakonito uvezeni u Uniju, što predstavlja dio sveobuhvatne politike Unije o kontroli duvana. Stoga treba propisati da jedinična pakovanja duvanskih proizvoda moraju biti označena jedinstvenim oznakama za identifikaciju i bezbjednost i da se njihov promet evidentira tako da se ti proizvodi mogu pratiti i pronaći širom Unije i da se njihova usklađenost s ovom direktivom može pratiti i bolje sprovoditi. Osim toga potrebno je propisati uvođenje bezbjednosnih oznaka koje će olakšati provjeru da li su duvanski proizvodi autentični ili ne.

(30) Na nivou Unije treba razviti interoperabilni sistem za praćenje i pronalaženje i bezbjednosne oznake. Tokom početnog perioda samo cigarete i duvan za savijanje treba da podliježu sistemu za praćenje i pronalaženje i bezbjednosnim oznakama. To bi omogućilo proizvođačima drugih duvanskih proizvoda da iskoriste iskustva stečena prije početka primjene sistema za praćenje i pronalaženje i zajedničkih bezbjednosnih oznaka za te druge proizvode.

(31) Radi obezbjeđivanja nezavisnosti i transparentnosti sistema praćenja i pronalaženja, proizvođači duvanskih proizvoda treba da zaključe ugovore o čuvanju podataka s nezavisnim trećim stranama. Komisija treba da odobri podobnost tih nezavisnih trećih strana, a nezavisni spoljni revizor treba da prati njihove aktivnosti. Podaci povezani sa sistemom za praćenje i pronalaženje treba da budu odvojeni od drugih podataka vezanih za preduzeće i da budu pod kontrolom nadležnih organa država članica i Komisije i dostupni u svakom trenutku.

(32) Direktivom Savjeta 89/622/EEZ⁽¹⁾ zabranjuje se prodaja u državama članicama određenih vrsta duvana za oralnu upotrebu. Direktivom 2001/37/EZ potvrđena je ta zabrana. Članom 151 Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske, Švedska je izuzeta od zabrane. Zabrana prodaje duvana za oralnu upotrebu treba da ostane na snazi kako bi se spriječilo unošenje u Uniju (uz izuzetak Švedske), proizvoda koji stvara zavisnost i ima štetan uticaj na zdravlje. Za druge bezdimne duvanske proizvode koji se ne proizvode za masovno tržište, smatra se da su stroge odredbe o označavanju i određene odredbe koje se odnose na njihove sastojke dovoljne da se njihovo širenje na tržištu ograniči na njihovu tradicionalnu upotrebu.

(33) Prekogranična prodaja duvanskih proizvoda na daljinu može da olakša pristup duvanskim proizvodima koji nijesu u skladu sa ovom direktivom. Isto tako, povećan je rizik da mlade

osobe imaju pristup duvanskim proizvodima. Prema tome, postoji rizik da će zakonodavstvo o kontroli duvana biti dovedeno u pitanje. Stoga državama članicama treba dopustiti da zabrane prekograničnu prodaju duvana na daljinu. Ako prekogranična prodaja duvana na daljinu nije zabranjena, potrebna su zajednička pravila o registraciji maloprodajnih mjesta koja se bave takvom prodajom kako bi se obezbijedila djelotvornost ove direktive. Države članice treba da međusobno sarađuju u skladu s članom 4 stav 3 Ugovora o Evropskoj uniji (UEU) kako bi se olakšalo sprovođenje ove direktive, naročito s obzirom na preduzete mjere u pogledu prekogranične prodaje duvanskih proizvoda na daljinu.

- (34) Svi duvanskih proizvodi mogu uzrokovati smrtnost, obolijevanje i invaliditet. U skladu s tim, treba regulisati njihovu proizvodnju, distribuciju i konzumaciju. Stoga je važno pratiti razvoj događaja u vezi s novim duvanskim proizvodima. Proizvođači i uvoznici treba da imaju obavezu da dostavljaju obavještenja o novim duvanskim proizvodima ne dovođeći u pitanje ovlašćenje država članica da zabrane ili odobre takve nove proizvode.
- (35) Kako bi se obezbijediti ravnopravni uslovi, novi duvanski proizvodi, koji su duvanski proizvodi definisani ovom direktivom, treba da budu u skladu sa zahtjevima ove direktive.
- (36) Elektronske cigarete i rezervoari za dopunjavanje treba da budu regulisani ovom direktivom, osim ako se – zbog njihovog predstavljanja ili funkcije – na njih odnosi Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2001/83/EZ⁽⁸⁾ ili Direktiva Savjeta 93/42/EEZ⁽⁹⁾. U državama članicama postoje različita zakonodavstva i prakse u vezi s navedenim proizvodima, uključujući i one o zahtjevima u pogledu bezbjednosti, pa je stoga potrebno preduzeti radnje na nivou Unije da se unaprijedi neometano funkcionisanje unutrašnjeg tržišta. Prilikom regulisanja ovih proizvoda treba uzeti u obzir visok stepen zaštite javnog zdravlja. Kako bi se državama članicama omogućilo da sprovode svoje funkcije nadzora i kontrole, treba propisati obavezu proizvođača i uvoznika elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje da dostave obavještenje o relevantnim proizvodima prije nego što ih stave na tržište.
- (37) Države članice treba da obezbijede da su elektronske cigarete i tankovi za dopunjavanje u skladu sa zahtjevima ove direktive. Ako proizvođač relevantnog proizvoda nema osnovano preduzeće u Uniji, uvoznik tog proizvoda treba da snosi odgovornost vezanu za usklađenost tih proizvoda s ovom direktivom.
- (38) Prema ovoj direktivi dozvoljeno je stavljanje na tržište tečnosti koja sadrži nikotin samo ako koncentracija nikotina ne prelazi 20 mg/ml. Ova koncentracija omogućava oslobođenje nikotina koje se može uporediti s dozvoljenom dozom nikotina koja se oslobođa iz standardne cigarete tokom vremena potrebnog za pušenje takve cigarete. Da bi se ograničili rizici povezani s nikotinom potrebno je utvrditi maksimalne veličine rezervoara za dopunjavanje, tankova i uložaka.
- (39) Prema ovoj direktivi treba dozvoliti stavljanje na tržište isključivo elektronskih cigareta koje oslobođaju doze nikotina u ujednačenoj količini. Oslobođenje doza nikotina u ujednačenoj količini tokom uobičajenih uslova upotrebe neophodno je radi zaštite zdravlja, bezbjednosti i kvaliteta, kao i da bi se izbjegla opasnost od slučajnog konzumiranja velikih doza.
- (40) Elektronske cigarete i rezervoari za dopunjavanje mogu predstavljati opasnost za zdravje kada su na dohvrat ruke djeci. Stoga je potrebno obezbijediti da su ti proizvodi takvi da njima ne mogu rukovati djeca tako što će biti označeni, dizajnirani, pričvršćeni i imati mehanizam za otvaranje koji djeci onemogućava rukovanje.

(41) U svjetlu činjenice da je nikotin toksična supstanca i imajući u vidu potencijalni rizik za zdravlje i bezbjednost, uključujući i za lica kojima proizvod nije namijenjen, tečnost koja sadrži nikotin treba da bude stavljena na tržiste samo u elektronskim cigaretama i u rezervoarima za dopunjavanje koji ispunjavaju određene uslove bezbjednosti i uslove kvaliteta. Važno je obezbijediti da se elektronske cigarete ne mogu slomiti ili curiti tokom upotrebe i dopunjavanja.

(42) Oznake i pakovanja ovih proizvoda treba da sadrže dovoljne i odgovarajuće podatke o njihovoj bezbjednoj upotrebi kako bi se zaštitilo zdravlje i bezbjednost ljudi, kao i odgovarajuća zdravstvena upozorenja i ne smiju da sadrže nikakve obmanjujuće elemente ili karakteristike.

(43) Razlike između domaćeg prava i praksi u vezi s reklamiranjem i sponzorstvima koje se odnose na elektronske cigarete predstavljaju prepreku za slobodno kretanje robe i slobodu pružanja usluga i predstavljaju značajan rizik za narušavanje konkurenčije. Ukoliko se ne preduzmu dalje mјere na nivou Unije, te razlike će se vjerovatno povećati u narednim godinama, uzimajući u obzir i rastuće tržiste elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje. Stoga treba usladiti nacionalne odredbe o reklamiranju i sponzorstvima tih proizvoda koji imaju prekogranične uticaje, uzimajući kao polaznu osnovu visok stepen zaštite zdravlja ljudi. Elektronske cigarete mogu postati korak prema zavisnosti od nikotina i konačno tradicionalnoj upotrebi duvana, jer oponašaju i normalizuju čin pušenja. Iz navedenog razloga, treba usvojiti restriktivan pristup u reklamiranju elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje.

(44) Da bi obavljali svoje regulatorne zadatke, Komisija i države članice treba da imaju sveobuhvatne informacije o kretanjima na tržištu u pogledu elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje. U tu svrhu treba propisati obavezu proizvođača i uvoznika ovih proizvoda da izještavaju o obimu prodaje, preferiranom izboru različitih potrošačkih grupa i načinima prodaje. Treba obezbijediti da ti podaci budu dostupni javnosti, vodeći računa o potrebi da se zaštite poslovne tajne.

(45) U cilju obezbjeđivanja odgovarajućeg nadzora država članica nad tržištem, potrebno je da proizvođači, uvoznici i distributeri koriste odgovarajući sistem za praćenje i evidentiranje sumnjivih štetnih uticaja i informišu nadležne organe o takvim uticajima kako bi se mogle preduzeti odgovarajuće mјere. Opravdano je da se obezbijedi zaštitna klauzula kojom bi se državama članicama omogućilo da preduzmu mјere radi odgovora na ozbiljne rizike po javno zdravlje.

(46) S obzirom na novo tržište elektronskih cigareta, moguće je da bi, iako su u skladu s ovom direktivom, određene elektronske cigarete ili rezervoari za dopunjavanje, ili vrsta elektronske cigarete ili rezervoara za dopunjavanje, koji su stavljeni na tržište, mogli predstavljati nepredviđeni rizik po zdravlje ljudi. Stoga je preporučljivo da se obezbijedi postupak za odgovor na takve rizike, koji obuhvata mogućnost da država članica doneše odgovarajuće privremene mјere. Takve odgovarajuće privremene mјere mogu obuhvatiti zabranu stavljanja na tržište određenih elektronskih cigareta ili rezervoara za dopunjavanje ili tipa elektronske cigarete ili rezervoara za dopunjavanje. U tom slučaju, Komisiju treba ovlastiti da usvoji delegirane akte u cilju zabrane stavljanja na tržište određenih elektronskih cigareta ili rezervoara za dopunjavanje ili vrste elektronske cigarete ili rezervoara za dopunjavanje. Komisiju treba ovlastiti da to učini kada najmanje tri države članice na osnovu

opravdanih razloga zabrane te proizvode i neophodno je da se ta zabrana proširi na sve države članice kako bi se obezbijedilo neometano funkcionisanje unutrašnjeg tržišta za proizvode koji su u skladu s ovom direktivom i ne predstavljaju isti rizik po zdravlje. Komisija treba da podnese izvještaj o potencijalnim rizicima povezanim s elektronskim cigaretama koje se mogu puniti najkasnije do 20. maja 2016. godine.

- (47) Ovom direktivom nijesu usaglašeni svi aspekti elektronskih cigareta ili rezervoara za dopunjavanje. Na primjer, odgovornost za donošenje pravila o aromama ostaje na državama članicama. Za države članice moglo bi biti od koristi da razmotre odobravanje stavljanja aromatizovanih proizvoda na tržište. Pri tome treba da uzmu u obzir potencijalnu privlačnost takvih proizvoda za mlade osobe i nepušače. Svaka zabrana takvih aromatizovanih proizvoda treba da bude opravdana a obavještenje o toj zabrani podneseno u skladu s Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta 98/34/EZ.⁽¹⁰⁾
- (48) Povrh toga, ovom direktivom nijesu usaglašena sva pravila o okruženjima bez duvanskog dima, aranžmanima o prodaji na domaćem tržištu, domaćem reklamiranju ili širenju robne marke proizvoda niti se njom uvodi starosna granica za elektronske cigarete ili rezervoare za dopunjavanje. U svakom slučaju, predstavljanjem i reklamiranjem tih proizvoda ne bi smjelo da se promoviše konzumacija duvana niti da se stvaraju zablude oko duvanskih proizvoda. Države članice mogu slobodno regulisati takva pitanja u okviru svoje nadležnosti i poželjno je da to urade.
- (49) Regulisanje biljnih proizvoda za pušenje razlikuje se između država članica i ti se proizvodi često smatraju bezopasnim ili manje štetnim bez obzira na rizik po zdravlje uzrokovan njihovim sagorijevanjem. U brojnim slučajevima potrošači ne znaju sadržaj navedenih proizvoda. Kako bi se obezbijedilo neometano funkcionisanje unutrašnjeg tržišta i poboljšale informacije za potrošače, na nivou Unije za proizvode treba uvesti zajednička pravila za označavanje i izvještavanje o sastojcima.
- (50) U cilju obezbjedivanja istih uslova za sprovođenje ove direktive, na Komisiju treba prenijeti ovlašćenja za sprovođenje u pogledu utvrđivanja i ažuriranja prioritetne liste aditiva koji su predmet pooštene obaveze izvještavanja, utvrđivanja i ažuriranja formata za izvještavanje o sastojcima i za širenje tih informacija, utvrđivanja da li duvanski proizvod ima karakterističnu aromu ili povišen nivo toksičnosti, uzrokuje zavisnost ili ima KMR svojstva, metodologije za utvrđivanje da li duvanski proizvod ima karakterističnu aromu, postupaka za uspostavljanje i rad nezavisne savjetodavne komisije za utvrđivanje duvanskih proizvoda s karakterističnim aromama, preciznog položaja zdravstvenih upozorenja na kesicama duvana za savijanje, tehničkih specifikacija za dizajn, položaj i oblik kombinovanih zdravstvenih upozorenja, tehničkih standarda za uspostavljanje i rad sistema za praćenje i pronalaženje, obezbjedivanje kompatibilnosti sistema za jedinstvene identifikatore i za bezbjednosne oznake, kao i uspostavljanje zajedničkog formata za obavještavanje o elektronskim cigaretama i rezervoarima za dopunjavanje i tehničkih standarda za mehanizme za dopunjavanje takvih proizvoda. Ova ovlašćenja za sprovođenje treba sprovoditi u skladu s Regulativom Evropskog parlamenta i Savjeta (EU) br. 182/2011.⁽¹¹⁾
- (51) Kako bi se obezbijedilo da ova direktiva bude u potpunosti operativna i prilagođena tehničkom, naučnom i međunarodnom razvoju u oblasti proizvodnje, konzumiranja i regulisanja duvana, ovlašćenje za donošenje akata u skladu s članom 290 UFEU treba dodijeliti Komisiji u pogledu usvajanja i prilagođavanja maksimalnih nivoa emisija i metoda

za mjerjenje tih emisija, određivanja maksimalnih sadržaja aditiva koji stvaraju karakterističnu aromu ili koji povećavaju toksičnost ili stvaranje zavisnosti, povlačenja određenih izuzetaka odobrenih za duvanske proizvode koji nijesu cigarete ili duvan za savijanje, usvajanja zdravstvenih upozorenja, uspostavljanja i prilagođavanja galerije slika, definisanja ključnih elemenata za ugovore o čuvanju podataka koje treba zaključiti u svrhu sistema za praćenje i pronalaženje i širenja na cijelu Uniju mjera koje su donijele države članice u vezi s određenim elektronskim cigaretama ili rezervoarima za dopunjavanje ili vrstom elektronske cigarete odnosno rezervoara za dopunjavanje. Naročito je važno da Komisija obavi odgovarajuće konsultacije tokom pripremnih radnji uključujući radnje na ekspertskom nivou. Komisija treba da obezbijedi, prilikom pripreme i sastavljanja delegiranih akata, istovremeno, blagovremeno i odgovarajuće dostavljanje relevantnih dokumenata Evropskom parlamentu i Savjetu.

(52) Komisija prati razvoj događaja u vezi sa sprovođenjem i uticajem ove direktive i podnosi izvještaj do 21. maja 2021. godine, a nakon toga po potrebi, kako bi se procijenilo da li su potrebne izmjene i dopune ove direktive. Izvještaj treba da obuhvati i podatke o površinama jediničnih pakovanja duvanskih proizvoda koja nijesu regulisana ovom direktivom, kretanja na tržištu u vezi s novim duvanskim proizvodima, kretanja na tržištu koja dovode do značajne promjene u okolnostima, kretanja na tržišta tankih cigareta, duvana za vodene lule i elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje i percepciju koju potrošači imaju o njima.

Komisija priprema izvještaj o izvodljivosti, koristima i uticaju evropskog sistema za regulisanje sastojaka u duvanskim proizvodima, uključujući izvodljivost i prednosti sastavljanja na nivou Unije liste sastojaka koji se mogu koristiti u duvanskim proizvodima, ili koji su prisutni u njima ili se dodaju u njih (takozvana „pozitivna lista”). Prilikom sastavljanja tog izvještaja, Komisija procjenjuje, između ostalog, raspoložive naučne dokaze o djelovanju sastojaka u pogledu toksičnosti i stvaranja zavisnosti.

(53) Duvanski i srodni proizvodi koji su u skladu s ovom direktivom treba da ostvare korist od slobodnog protoka robe. Međutim, s obzirom na postignute različite stepene usklađivanja s ovom direktivom, države članice treba da, pod određenim uslovima, zadrže ovlašćenje da nametnu dalje zahtjeve u određenim aspektima radi zaštite javnog zdravlja. Ovo se odnosi na predstavljanje i pakovanje duvanskih proizvoda, uključujući boje, s izuzetkom zdravstvenih upozorenja za koje se ovom direktivom propisuje prvi skup osnovnih zajedničkih pravila. U skladu s tim države članice mogu, na primjer, uvesti odredbe o daljoj standardizaciji pakovanja duvanskih proizvoda pod uslovom da su te odredbe usaglašene s Ugovorom o funkcionisanju Evropske unije, obavezama prema Svjetskoj trgovinskoj organizaciji i da ne utiču na punu primjenu ove direktive.

(54) Pored toga, kako bi se u obzir uzela potencijalna buduća kretanja na tržištu, državama članicama treba dozvoliti da zabrane određene kategorije duvana ili srodnih proizvoda na osnovu određene situacije u predmetnoj državi članici i pod uslovom da su odredbe opravdane potrebom da se zaštiti javno zdravje, imajući u vidu visok stepen zaštite koja se postiže ovom direktivom. Države članice obavještavaju Komisiju o takvim pooštrenim domaćim odredbama.

(55) Država članica treba da i dalje ima mogućnost da zadrži ili usvoji domaće zakone koji se primjenjuju na sve proizvode koji su stavljeni na njen tržište kada je riječ o aspektima koji nijesu regulisani ovom direktivom, pod uslovom da su u skladu s Ugovorom o

funkcionisanju Evropske unije i da ne ugrožavaju punu primjenu ove direktive. U skladu s tim uslovima, država članica može, između ostalog, regulisati ili zabraniti pribor koji se upotrebljava za duvanske proizvode (uključujući vodene lule) i za biljne proizvode za pušenje i regulisati ili zabraniti proizvode koji izgledom podsjećaju na duvanske ili srodne proizvode. Za tehničke propise potrebno je prethodno obavještenje u skladu s Direktivom 98/34/EZ.

- (56) Države članice osiguravaju da se lični podaci obrađuju samo u skladu s pravilima i zaštitnim mjerama utvrđenim u Direktivi Evropskog parlamenta i Savjeta 95/46/EZ ⁽¹²⁾.
- (57) Ovom direktivom ne dovodi se u pitanje zakonodavstvo Unije kojim se uređuje korišćenje i označavanje genetički modifikovanih organizama.
- (58) U skladu sa Zajedničkom političkom deklaracijom država članica i Komisije od 28. septembra 2011. godine o eksplanatornim dokumentima ⁽¹³⁾, države članice odlučile su da, u opravdanim slučajevima, uz obavještavanje o svojim mjerama prenošenja prilože i jedan ili više dokumenata koji objašnjavaju odnos između elemenata Direktive i odgovarajućih elemenata domaćih instrumenata za prenošenje pravnih propisa Evropske unije. U pogledu ove direktive zakonodavac smatra da je dostavljanje takvih dokumenata opravdano.
- (59) Ovom direktivom ne mijenja se obaveza poštovanja osnovnih prava i pravnih načela sadržanih u Povelji Evropske unije o osnovnim pravima. Direktiva utiče na nekoliko osnovnih prava. Prema tome potrebno je obezbijediti da obaveze nametnute proizvođačima, uvoznicima i distributerima duvanskih i srodnih proizvoda ne garantuju samo visok stepen zdravstvene zaštite i zaštite potrošača već da štite i sva druga osnovna prava i da su proporcionalne u pogledu neometanog funkcionisanja unutrašnjeg tržišta. U primjeni ove direktive treba poštovati pravo Unije i relevantne međunarodne obaveze.
- (60) S obzirom na to da ciljeve ove direktive, prije svega približavanje zakona i drugih propisa država članica koji se tiču proizvodnje, predstavljanja i prodaje duvana i srodnih proizvoda države članice ne mogu dovoljno ostvariti, nego se oni zbog svog obima i dejstva mogu bolje ostvariti na nivou Unije, Unija može donijeti mјere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članu 5 UEU. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članu, ova direktiva ne ide dalje od onoga što je neophodno za ostvarivanje tih ciljeva,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

GLAVA I ZAJEDNIČKE ODREDBE

Član 1

Predmet direktive

Cilj ove direktive je približavanje zakona i drugih propisa država članica o:

- (a)sastojcima i emisijama duvanskih proizvoda i srodnim obavezama izvještavanja uključujući maksimalne nivo emisija katrana, nikotina i ugljen monoksida za cigarete;
- (b)određenim aspektima označavanja i pakovanja duvanskih proizvoda uključujući zdravstvena upozorenja koja treba da se nalaze na jediničnim pakovanjima duvanskih proizvoda i spoljnoj

- ambalaži kao i oznake za praćenje i bezbjednost koje važe za duvanske proizvode kako bi se obezbijedila usklađenost s ovom direktivom;
- (c) zabrani stavljanja na tržište duvana za oralnu upotrebu;
 - (d) prekograničnoj prodaji duvanskih proizvoda na daljinu;
 - (e) obavezi dostavljanja obavještenja o novim duvanskim proizvodima;
 - (f) stavljanju na tržište i označavanju određenih proizvoda koji su srodni duvanskim proizvodima, odnosno elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje i biljnih proizvoda za pušenje;
- kako bi se olakšalo neometano funkcionisanje unutrašnjeg tržišta za duvanske i srodne proizvode, uzimajući kao polaznu osnovu visok stepen zaštite zdravlja ljudi, pogotovo za mlade ljude, i kako bi se zadovoljile obaveze Unije prema Okvirnoj konvenciji Svjetske zdravstvene organizacije o kontroli duvana.
- ## Član 2
- ### Definicije
- Za svrhe ove direktive podrazumijeva se da je:
- 1. **duvan** - listovi i drugi prirodni prerađeni ili neprerađeni djelovi biljke duvana uključujući ekspandirani i rekonstituisani duvan;
 - 2. **duvan za lulu** - duvan koji se može konzumirati putem postupka sagorijevanja i koji je namijenjen isključivo za korišćenje u luli;
 - 3. **duvan za savijanje** - duvan koji se može upotrebljavati za izradu cigareta koju vrše sami potrošači ili maloprodajna mjesto;
 - 4. **duvanski proizvodi** - proizvodi koji se mogu konzumirati a koji se sastoje, čak i samo djelimično, od duvana koji jeste ili nije genetski modifikovan;
 - 5. **bezdimni duvanski proizvod** - duvanski proizvod koji ne uključuje postupak sagorijevanja, uključujući duvan za žvakanje, duvan za šmrkanje i duvan za oralnu upotrebu;
 - 6. **duvan za žvakanje** - bezdimni duvanski proizvod posebno namijenjen za žvakanje;
 - 7. **duvan za šmrkanje** - bezdimni duvanski proizvod koji se može konzumirati putem nosa;
 - 8. **duvan za oralnu upotrebu** - svi duvanski proizvodi za oralnu upotrebu, osim onih namijenjenih za šmrkanje ili žvakanje, izrađeni u cijelosti ili djelimično od duvana, u obliku praha ili čestica ili u bilo kakvoj kombinaciji tih oblika, naročito oni u kesicama ili poroznim kesicama;
 - 9. **duvanski proizvodi za pušenje** - duvanski proizvodi, osim bezdimnog duvanskog proizvoda;
 - 10. **cigaret** - svitak duvana koji se može konzumirati putem postupka sagorijevanja i koji je dodatno definisan u članu 3 stav 1 Direktive Savjeta 2011/64/EU⁽¹⁴⁾;
 - 11. **cigara** - svitak duvana koji se može konzumirati putem postupka sagorijevanja i koji je dodatno definisan u članu 4 stav 1 Direktive 2011/64/EU;
 - 12. **cigarilos** - manja vrsta cigare i koja je dodatno definisana u članu 8 stav 1 Direktive Savjeta 2007/74/EZ⁽¹⁵⁾;

13.duvan za vodenu lulu - duvanski proizvod koji se može konzumirati putem vodene lule. Za potrebe ove direktive duvan za vodenu lulu smatra se duvanskim proizvodom za pušenje. Ako se proizvod može upotrebljavati i putem vodenih lula i kao duvan za savijanje, smatra se duvanom za savijanje.

14.novi duvanski proizvod - duvanski proizvod koji:

(a)ne pripada ni jednoj od sljedećih kategorija: cigarete, duvan za savijanje, duvan za lule, duvan za vodene lule, cigare, cigarilos, duvan za žvakanje, duvan za šmrkanje ili duvan za oralnu upotrebu; i

(b)stavljen je na tržište nakon 19. maja 2014. godine;

15.biljni proizvod za pušenje - proizvod na bazi biljaka, trava ili voća koji ne sadrži duvan, a može se konzumirati putem postupka sagorijevanja;

16.elektronska cigareta - proizvod koji se može koristiti za konzumiranje pare koja sadrži nikotin putem muštikle ili bilo koji sastavni dio tog proizvoda, uključujući uložak, tank i uređaj bez uloška ili tanka. Elektronske cigarete mogu biti potrošne ili se mogu dopunjavati putem rezervoara za dopunjavanje i tanka ili se mogu dopunjavati pomoću uložaka za jednokratnu upotrebu;

17.rezervoar za dopunjavanje - posuda koja sadrži tečnost s nikotinom, a koja se može koristiti za dopunjavanje elektronske cigarete;

18.sastojak - duvan, aditiv, kao i svaka supstanca ili element prisutan u završenom duvanskom ili srodnom proizvodu uključujući papir, filter, tintu, kapsule i ljepila;

19.nikotin - nikotinski alkaloidi;

20.katran - suvi, bezvodni, beznikotinski kondenzat dima;

21.emisije - supstance koje se oslobođaju prilikom namjenske upotrebe duvanskog ili srodnog proizvoda, kao što su supstance iz dima ili supstance koje se otpuštaju u procesu upotrebe bezdimnih duvanskih proizvoda;

22.maksimalni nivo ili maksimalni nivo emisije - najveći sadržaj ili emisija, uključujući nulu, supstance u duvanskom proizvodu, mjereno u miligramima;

23.aditiv - supstanca, osim duvana, koja je dodata duvanskom proizvodu, jediničnom pakovanju ili bilo kakvoj spoljnoj ambalaži;

24.aromatična supstanca - aditiv koji dodaje miris i/ili ukus;

25.karakteristična aroma - jasno primjetan miris ili ukus, osim duvanskog, koji je rezultat aditiva ili kombinacije aditiva, uključujući, ali ne i ograničavajući se na, aromu voća, začinâ, bilja, alkohola, slatkîša, mentola ili vanile, koja je primjetna prije ili tokom potrošnje duvanskog proizvoda;

26.stvaranje zavisnosti - farmakološki potencijal supstance da uzrokuje zavisnost, stanje koje utiče na sposobnost pojedinca da kontroliše svoje ponašanje, davanjem prijatnog osjećaja ili olakšanja od apstinencijskih simptoma ili oboje;

27.toksičnost - stepen do kojeg supstanca može uzrokovati štetne posljedice u ljudskom organizmu, uključujući uticaje koji nastupaju tokom vremena, obično putem višekratnog ili

- kontinuiranog konzumiranja ili izloženosti;
- 28.značajna promjena okolnosti** - povećanje obima prodaje prema kategoriji proizvoda za najmanje 10 % u najmanje pet država članica, na osnovu podataka o prodaji dostavljenih u skladu s članom 5 stav 6, ili povećanje nivoa raširenosti pušenja u grupi potrošača mlađih od 25 godina za najmanje pet procentnih poena u najmanje pet država članica po predmetnoj kategoriji proizvoda na osnovu Posebnog izvještaja Eurobarometra broj 385 od maja 2012. godine ili ekvivalentnih studija o raširenosti pušenja; u svakom slučaju, smatra se da se značajna promjena okolnosti nije dogodila ako obim prodaje kategorije proizvoda na maloprodajnom nivou ne prelazi 2,5 % od ukupne prodaje duvanskih proizvoda na nivou Unije;
- 29.spoljna ambalaža** - bilo koje pakovanje u kojem su duvanski ili srodnici proizvodi stavljeni na tržiste i koje obuhvata jednu ili više jediničnih pakovanja; prozirni omoti ne smatraju se spoljnom ambalažom;
- 30.jedinično pakovanje** - najmanje samostalno pakovanje duvanskog ili srodnog proizvoda koje se stavlja na tržiste;
- 31.kesica** znači jedinično pakovanje duvana za savijanje bilo u obliku pravougaonog džepa s poklopcom koji pokriva otvor ili u obliku samostojeće kesice;
- 32.zdravstveno upozorenje** - upozorenje koje se tiče štetnih uticaja proizvoda na zdravlje ljudi ili drugih nepoželjnih posljedica njegovog konzumiranja, uključujući tekstualna upozorenja, kombinovana zdravstvena upozorenja, opšta upozorenja i informativne poruke, kako je predviđeno u ovoj direktivi;
- 33.kombinovano zdravstveno upozorenje** - zdravstveno upozorenje koje se sastoji od kombinacije teksta upozorenja i odgovarajućih fotografija ili ilustracija, kako je predviđeno u ovoj direktivi;
- 34.prekogranična prodaja na daljinu** - prodaja potrošačima na daljinu kada se potrošač, u trenutku naručivanja proizvoda od maloprodajnog mjesta, nalazi u državi članici koja nije država članica ili treća zemlja u kojoj je to maloprodajno mjesto osnovano; za maloprodajno mjesto smatra se da je osnovano u državi članici:
- (a) u slučaju fizičkog lica: ako ima svoju poslovnu jedinicu u toj državi članici;
 - (b) u drugim slučajevima: ako maloprodajno mjesto ima svoje zakonsko sjedište, centralnu upravu ili poslovnu jedinicu, uključujući podružnicu, agenciju ili bilo kakvu drugu ispostavu, u toj državi članici;
- 35.potrošač** - fizičko lice koje postupa za potrebe izvan svoje trgovачke, poslovne, obrtne ili stručne djelatnosti;
- 36.sistem za provjeru starosti** - računarski sistem koji elektronski, u skladu s domaćim zahtjevima, nedvosmisleno potvrđuje starosnu dob potrošača;
- 37.proizvođač** - bilo koje fizičko ili pravno lice koje proizvodi proizvod ili ima dizajniran ili proizveden proizvod i trguje njime pod svojim imenom ili zaštitnim znakom;
- 38.uvoz duvana ili srodnih proizvoda** - ulazak takvih proizvoda na teritoriju Unije, osim ako za te proizvode po njihovom ulasku u Uniju ne važi carinski postupak ili dogovor o izuzeću, kao i njihovo oslobođanje od carinskog postupka ili dogovora o izuzeću;

- 39.uvoznik duvana ili srodnih proizvoda** - vlasnik ili lice koje ima pravo da raspolaže duvanom ili srodnim proizvodima koji su uvezeni na teritoriju Unije;
- 40.stavljanje na tržište** - staviti proizvode, bez obzira na mjesto proizvodnje, na raspolaganje potrošačima u Uniji besplatno ili uz plaćanje, uključujući prodajom na daljinu; u slučaju prekograničnih prodaja na daljinu proizvod se smatra stavljenim na tržište u državi članici u kojoj se nalazi potrošač;
- 41.maloprodajno mjesto** - mjesto gdje se duvanski proizvodi stavlju na tržište, uključujući i mjesto gdje ih na tržište stavlja fizičko lice.

GLAVA II

DUVANSKI PROIZVODI

POGLAVLJE I

Sastojeći i emisije

Član 3

Maksimalni nivo emisija katrana, nikotina, ugljen monoksida i drugih supstanci

1. Nivo emisija iz cigareta stavljenih na tržište ili proizvedenih u državama članicama (u daljem tekstu: maksimalni nivo emisije) ne smije biti veći od:
 - (a)10 mg katrana po cigaretii;
 - (b)1 mg nikotina po cigaretii;
 - (c)10 mg ugljen monoksida po cigaretii.
2. Komisija je ovlašćena za donošenje delegiranih akata u skladu s članom 27 radi smanjivanja maksimalnog nivoa emisija iz stava 1, gdje je to potrebno na osnovu međunarodno dogovorenih standarda.
3. Države članice obavještavaju Komisiju o svim maksimalnim nivoima emisije koje utvrde za emisije iz cigareta osim emisija iz stava 1 i za emisije iz duvanskih proizvoda koji nijesu cigarete.
4. Komisija donosi delegirane akte u skladu s članom 27 da bi uključila u propise Unije standarde koje su dogovorile strane Konvencije o kontroli duvana ili Svjetska zdravstvena organizacija, a koji se odnose na najviši nivo emisija za emisije iz cigareta osim emisija iz stava 1 i za emisije iz duvanskih proizvoda koji nijesu cigarete.

Član 4

Metode mjerenja

1. Emisije katrana, nikotina ili ugljen monoksida iz cigareta mjere se na osnovu ISO standarda 4387 za katran, ISO standarda 10315 za nikotin i ISO standarda 8454 za ugljen monoksid.

Tačnost mjerena za katran, nikotin i ugljen monoksid utvrđuje se u skladu s ISO standardom 8243.

2. Mjerenja iz stava 1 provjeravaju laboratorije koje su odobrili i koje prate nadležni organi država članica.

Te laboratorije ne smiju biti u vlasništvu duvanske industrije niti ona njima smije direktno ili indirektno upravljati.

Države članice dostavljaju Komisiji listu odobrenih laboratorijskih mjerila, koja sadrži kriterijume korišćene za odobravanje i metode primijenjene za praćenje, i ažuriraju te liste prilikom svake promjene. Komisija obezbeđuje da liste odobrenih laboratorijskih mjerila budu dostupne javnosti.

3. Komisija je ovlašćena za donošenje delegiranih akata u skladu s članom 27 radi prilagođavanja metoda mjerena za emisije katrana, nikotina i ugljen monoksida, gdje je to potrebno, na osnovu napretka u nauci ili međunarodno dogovorenih standarda.

4. Države članice obavještavaju Komisiju o svim metodama za mjerjenje koje koriste za emisije iz cigareta osim emisija iz stava 3 i za emisije duvanskih proizvoda koji nijesu cigarete.

5. Komisija donosi delegirane akte u skladu s članom 27 da bi uključila u propise Unije standarde koje su dogovorile strane Konvencije o kontroli duvana ili Svjetska zdravstvena organizacija za metode mjerena.

6. Države članice mogu proizvođačima i uvoznicima duvanskih proizvoda naplatiti proporcionalne naknade za provjeru mjerena iz stava 1 ovog člana.

Član 5

Izvještavanje o sastojcima i emisijama

1. Države članice od proizvođača i uvoznika duvanskih proizvoda zahtijevaju da svojim nadležnim nacionalnim organima podnose sljedeće podatke prema robnoj marki i vrsti:

(a)listu svih sastojaka i njihovih količina korišćenih u proizvodnji duvanskih proizvoda, opadajućim redoslijedom prema masi svakog sastojka sadržanog u duvanskim proizvodima;

(b)nivo emisije iz člana 3 st. 1 i 4;

(c)gdje je dostupno, podatke o drugim emisijama i njihovom nivou.

Za proizvode koji su već stavljeni na tržište, ovi podaci dostavljaju se do 20. novembra 2016. godine.

Proizvođači ili uvoznici obavještavaju i nadležne organe predmetnih država članica ako je sastav proizvoda izmijenjen na način koji utiče na podatke date prema ovom članu.

Za novi ili izmijenjeni duvanski proizvod, podaci koji se zahtijevaju prema ovom članu dostavljaju se prije stavljanja tih proizvoda na tržište.

2. Listi sastojaka iz stava 1 tačka a prilaže se izjava u kojoj se navode razlozi zbog kojih su ti sastojci uključeni u predmetne duvanske proizvode. Ta lista sadrži i status sastojaka, uključujući i podatak da li su registrovani prema Regulativi Evropskog parlamenta i Savjeta (EZ) br. 1907/2006⁽¹⁶⁾ kao i njihovu klasifikaciju prema Regulativi Evropskog parlamenta i Savjeta (EZ) br. 1272/2008⁽¹⁷⁾.

3. Listi iz stava 1 tačka a prilaže se i relevantni toksikološki podaci koji se tiču sastojaka u sagorjelom ili nesagorjelom obliku, po potrebi, i navode se naročito njihovi uticaji na zdravlje potrošača i uzimaju se u obzir, između ostalog, uticaji koji stvaraju zavisnost.

Osim toga, za cigarete i duvan za savijanje proizvođač ili uvoznik dostavlja tehnički dokument kojim se daje opšti opis korišćenih aditiva i njihovih karakteristika.

Osim za katran, nikotin i ugljen monoksid i za emisije iz člana 4 stav 4 proizvođači i uvoznici navode i metode korišćene za mjerjenje emisija. Države članice mogu tražiti od proizvođača ili uvoznika i da sproveđu studije koje su propisali nadležni organi radi procjene uticaja sastojaka na zdravlje, uzimajući u obzir, između ostalog, njihovo izazivanje zavisnosti i toksičnost.

4. Države članice obezbeđuju da su podaci dostavljeni u skladu sa stavom 1 ovog člana i članom 6 dostupni javnosti na internet stranici. Prilikom stavljanja tih podataka na raspolaganje javnosti države članice vode računa o potrebi zaštite trgovачke tajne. Države članice zahtijevaju od proizvođača i uvoznika da navedu, prilikom dostavljanja podataka na osnovu stava 1 ovog člana i člana 6, za koje podatke smatraju da predstavljaju trgovачku tajnu.

5. Komisija aktima za sprovodenje utvrđuje i, ako je potrebno, ažurira format za dostavljanje i stavljanje podataka iz st. 1 i 6 ovog člana i člana 6 na raspolaganje javnosti. Ti akti za sprovodenje donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2.

6. Države članice od proizvođača i uvoznika traže da dostave raspoložive interne i eksterne studije o istraživanju tržišta i preferiranim izborima različitih grupa potrošača, uključujući mlade osobe i pušače, u vezi sa sastojcima i emisijama, kao i kratak pregled svakog istraživanja tržišta koje sprovode prilikom stavljanja novog proizvoda na tržište. Države članice od proizvođača i uvoznika zahtijevaju i izvještavanje o obimu njihove prodaje po robnoj marki i vrsti, koja se navodi po komadu cigarete ili kilogramu, i po državi članici za svaku godinu počevši od 1. januara 2015. godine. Države članice dostavljaju sve druge podatke o obimu prodaje koji su im dostupni.

7. Svi podaci i informacije iz ovog člana i člana 6 koji se moraju dostaviti državama članicama ili koje one moraju dostaviti, dostavljaju se u elektronskom obliku. Države članice čuvaju podatke u elektronskom obliku i obezbeđuju da Komisija i druge države članice imaju pristup tim podacima u svrhu primjene ove direktive. Države članice i Komisija obezbeđuju da se s trgovackim tajnama i drugim povjerljivim podacima postupa na povjerljiv način.

8. Države članice mogu naplatiti proizvođačima i uvoznicima duvanskih proizvoda srazmjerne naknade za prijem, čuvanje, rukovanje, analizu i objavljivanje podataka koji su im dostavljeni na osnovu ovog člana.

Član 6

Prioritetna lista aditiva i pooštene obaveze izvještavanja

1. Pored obaveza izvještavanja utvrđenih u članu 5, pooštene obaveze izvještavanja važe za određene aditive sadržane u cigaretama i u duvanu za savijanje koji su uključeni u prioritetnu listu. Komisija donosi akte za sprovodenje kojim se utvrđuje i zatim ažurira takva prioritetna lista aditiva. Navedena lista sadrži aditive:

(a) za koje postoje početne indikacije, istraživanje ili propisi u drugim državama na osnovu kojih se može zaključiti da imaju jednu od karakteristika navedenih u stavu 2 tač. a do d ovog člana;

- (b) koji pripadaju najčešće korišćenim aditivima prema masi ili broju u skladu s izvještavanjem o sastojcima na osnovu člana 5 st. 1 i 3.

Ti akti za sprovođenje donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2. Prva lista aditiva donosi se do 20. maja 2016. godine i mora da sadrži najmanje 15 aditiva.

2. Države članice zahtijevaju od proizvođača i uvoznika cigareta i duvana za savijanje koji sadrže aditiv koji je uključen u prioritetu listu iz stava 1 da sprovedu sveobuhvatne studije u kojima se za svaki aditiv ispituje da li:

- (a)doprinosi toksičnosti ili svojstvu stvaranja zavisnosti predmetnih proizvoda i da li ima uticaj na povećanje toksičnosti ili svojstva stvaranja zavisnosti u bilo kojem predmetnom proizvodu u značajnoj ili mjerljivoj količini;
- (b)stvara karakterističnu aromu;
- (c)olakšava udisanje ili unos nikotina; i
- (d)vodi stvaranju supstanci koje imaju KMR svojstva, njihove količine, i da li ima takav uticaj da povećava KMR svojstva u bilo kojem predmetom proizvodu u značajnoj ili mjerljivoj količini.

3. Te studije uzimaju u obzir namjenu predmetnog proizvoda i ispituju naročito emisije koje nastaju procesom sagorijevanja u koji je uključen predmetni aditiv. Studijama se ispituje i interakcija tog aditiva s drugim sastojcima sadržanim u predmetnim proizvodima. Proizvođači ili uvoznici koji koriste isti aditiv u svojim duvanskim proizvodima mogu da sprovedu zajedničku studiju ako koriste navedeni aditiv u uporedivom sastavu proizvoda.

4. Proizvođači ili uvoznici sastavljuju izvještaj o rezultatima tih studija. Ti izvještaji uključuju kratak pregled, kao i sveobuhvatan pregled koji sadrži prikupljenu raspoloživu naučnu literaturu o tom aditivu i kratak pregled internih podataka o uticajima tog aditiva.

Proizvođači i uvoznici podnose navedene izvještaje Komisiji i primjerak izvještaja nadležnim organima onih država članica na čije tržište je stavljen duvanski proizvod koji sadrži taj aditiv najkasnije u roku od 18 mjeseci nakon što je predmetni aditiv uvršten u prioritetu listu na osnovu stava 1. Komisija i predmetne države članice mogu zatražiti i dodatne informacije o predmetnom aditivu od proizvođača ili uvoznika. Ove dodatne informacije čine dio izvještaja.

Komisija i države članice mogu zatražiti da te izvještaje pregleda nezavisno naučno tijelo, naročito u pogledu njihove sveobuhvatnosti, metodologije i zaključaka. Primljeni podaci pomažu Komisiji i državama članicama u donošenju odluka u skladu s članom 7. Države članice i Komisija proizvođačima i uvoznicima duvanskih proizvoda mogu naplatiti proporcionalne naknade za te stručne preglede.

5. Mala i srednja preduzeća kako su definisana Preporukom Komisije 2003/361/EZ⁽¹⁸⁾ izuzimaju se od obaveza koje proizilaze iz ovog člana ako je izvještaj o tom aditivu pripremio drugi proizvođač ili uvoznik.

Član 7

Regulisanje sastojaka

1. Države članice zabranjuju stavljanje na tržište duvanskih proizvoda s karakterističnom aromom.

Države članice ne zabranjuju upotrebu aditiva koji su ključni za proizvodnju duvanskih proizvoda, na primjer šećera kojim se zamjenjuje šećer koji se gubi tokom postupka sušenja, pod uslovom da ti aditivi ne stvaraju proizvod karakteristične arome i ne povećaju na značajan ili mjerljiv način stvaranje zavisnosti, toksičnost ili kancerogena, mutagena ili reproduktivno toksična svojstva duvanskog proizvoda.

Države članice obavještavaju Komisiju o mjerama preduzetim u skladu s ovim stavom.

2. Komisija, na zahtjev države članice, ili na vlastitu inicijativu, utvrđuje aktima za sprovođenje da li duvanski proizvod spada u oblast primjene stava 1. Ti akti za sprovođenje donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2.

3. Komisija donosi akte za sprovođenje kojim se utvrđuju jedinstvena pravila za postupke utvrđivanja da li duvanski proizvod spada u oblast primjene stava 1. Ti akti za sprovođenje donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2.

4. Nezavisni savjetodavni odbor uspostavlja se na nivou Unije. Države članice i Komisija mogu se konsultovati s tim odborom prije donošenja mjera u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana. Komisija donosi akte za sprovođenje za uspostavljanje i rad tog odbora.

Ti akti za sprovođenje donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2.

5. Kad nivo sadržaja ili koncentracije određenih aditiva ili njihove kombinacije ima za posljedicu zabrane u skladu sa stavom 1 ovog člana u najmanje tri države članice, Komisija je u skladu s članom 27 ovlašćena da doneše delegirane akte kako bi odredila maksimalni dozvoljeni nivo sadržaja tih aditiva ili kombinacije aditiva koji stvaraju karakterističnu aromu.

6. Države članice zabranjuju stavljanje na tržište duvanskih proizvoda koji sadrže sljedeće aditive:

- (a)vitamine i druge aditive koji stvaraju utisak da duvanski proizvod koristi zdravlju ili je manje opasan za zdravlje;
- (b)kofein ili taurin ili druge aditive i stimulanse koji se povezuju s energijom i vitalnošću;
- (c)aditive koji imaju svojstva bojenja za emisije;
- (d)kod duvanskih proizvoda za pušenje, aditive koji olakšavaju udisanje ili unos nikotina; i
- (e)aditive koji imaju KMR svojstva u nesagorjelom obliku.

7. Države članice zabranjuju stavljanje na tržište duvanskih proizvoda koji sadrže arome u bilo kojem od svojih sastavnih dijelova kao što su filteri, papiri, pakovanja, kapsule ili bilo kakve tehničke karakteristike koje omogućavaju promjenu mirisa ili ukusa duvanskog proizvoda ili jačine njihovog dima. Filteri, papiri i kapsule ne smiju da sadrže duvan ni nikotin.

8. Države članice obezbjeđuju da se propisi i uslovi utvrđeni u Regulativi (EZ) br. 1907/2006 primjenjuju na duvanske proizvode po potrebi.

9. Države članice, na osnovu naučnih dokaza, zabranjuju stavljanje na tržište duvanskih proizvoda koji sadrže aditive u količinama koje u fazi konzumiranja povećavaju toksični uticaj ili stvaranje zavisnosti od duvanskog proizvoda ili KMR svojstva duvanskog proizvoda u značajnoj ili mjerljivoj količini.

Države članice obavještavaju Komisiju o mjerama koje su preduzele u skladu s ovim stavom.

10. Komisija, na zahtjev države članice, ili na vlastitu inicijativu, aktima za sprovođenje utvrđuje da li duvanski proizvod spada u oblast primjene stava 9. Ti akti za sprovođenje donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2 i zasnivaju se na najnovijim naučnim dokazima.

11. Ako se pokazalo da određeni aditiv ili neka njegova količina pojačavaju toksično dejstvo ili stvaranje zavisnosti od duvanskog proizvoda i ako je to imalo za posljedicu zabrane na osnovu stava 9 ovog člana u najmanje tri države članice, Komisija je u skladu s članom 27 ovlašćena za donošenje delegiranih akata kako bi utvrdila maksimalni nivo sadržaja za te aditive. U tom slučaju maksimalni nivo sadržaja utvrđuje se kao najniži maksimalni nivo koji je doveo do jedne od nacionalnih zabrana iz ovog stava.

12. Duvanski proizvodi osim cigareta i duvana za savijanje izuzimaju se od zabrane utvrđene u st. 1 i 7. Komisija u skladu s članom 27 donosi delegirane akte radi povlačenja tog izuzeća za pojedinu kategoriju proizvoda ako je izvještajem Komisije utvrđeno da je došlo do značajne promjene okolnosti.

13. Države članice i Komisija mogu naplaćivati proporcionalne naknade od proizvođača i uvoznika duvanskih proizvoda za utvrđivanje da li proizvod ima karakterističnu aromu, da li su korišćeni zabranjeni aditivi i arome i da li duvanski proizvod sadrži aditive u količinama koje u značajnom i mjerljivom nivou povećavaju toksično dejstvo i stvaranje zavisnosti od duvanskog proizvoda ili KMR svojstva predmetnog duvanskog proizvoda.

14. U slučaju duvanskih proizvoda s karakterističnom aromom čiji obim prodaje na području cijele Unije predstavlja 3 % ili više u pojedinoj proizvodnoj kategoriji, odredbe ovog člana primjenjuju se od 20. maja 2020. godine.

15. Ovaj član ne primjenjuje se na duvan za oralnu upotrebu.

POGLAVLJE II

Označavanje i pakovanje

Član 8

Opšte odredbe

1. Svako jedinično pakovanje duvanskog proizvoda i sva spoljna ambalaža moraju sadržati zdravstvena upozorenja predviđena u ovom poglavlju na službenom jeziku ili jezicima države članice u kojoj se proizvod stavlja na tržište.

2. Zdravstvena upozorenja moraju pokriti cijelu površinu jediničnog pakovanja ili spoljne ambalaže koja je za njih namijenjena i ne smiju se ni na koji način komentarisati, parafrazirati niti se na njih smije ni na koji način pozivati.
3. Države članice obezbjeđuju da su zdravstvena upozorenja na jediničnim pakovanjima i svim spoljnim ambalažama štampana tako da ih nije moguće ukloniti, da se ne mogu brisati i da su potpuno vidljiva, kao i da nijesu djelimično niti u potpunosti sakrivena ili prekinuta poreskim markicama, oznakama cijene, bezbjednosnim oznakama, omotima, košuljicama, kutijama ili drugim elementima, kada se duvanski proizvodi plasiraju na tržište. Na jediničnim pakovanjima duvanskih proizvoda, osim cigareta i duvana za savijanje u kesicama, zdravstvena upozorenja mogu se pričvrstiti naljepnicama, pod uslovom da se takve naljepnice ne mogu ukloniti. Zdravstvena upozorenja moraju ostati netaknuta prilikom otvaranja jediničnog pakovanja, osim na pakovanjima s preklopnim poklopcem, gdje se zdravstvena upozorenja mogu pocijepati prilikom otvaranja, ali samo na način koji obezbjeđuje grafičku cjelovitost i vidljivost teksta, fotografija i podataka o prestanku pušenja.
4. Zdravstvena upozorenja ni na koji način ne smiju zakloniti niti prekinuti poreske markice, oznake cijene, oznake za praćenje i pronalaženje ili bezbjednosne oznake na jediničnim pakovanjima.
5. Dimenzije zdravstvenih upozorenja predviđenih čl. 9, 10, 11 i 12 izračunavaju se u odnosu na odnosnu površinu kada je pakovanje zatvoreno.
6. Zdravstvena upozorenja uokvirena su crnim rubom širine 1 mm unutar površine koja je rezervisana za ta upozorenja, osim za zdravstvena upozorenja na osnovu člana 11.
7. Prilikom prilagođavanja zdravstvenog upozorenja na osnovu člana 9 stav 5, člana 10 stav 3 i člana 12 stav 3, Komisija obezbjeđuje da ono bude činjenično ili da države članice mogu da biraju između dva upozorenja, od kojih je jedno činjenično.
8. Slike jediničnih pakovanja i svih spoljnih ambalaža koja su usmjerena na potrošače u Uniji moraju biti usklađene s odredbama ovog poglavљa.

Član 9

Opšta upozorenja i informativne poruke na duvanskim proizvodima za pušenje

1. Svako jedinično pakovanje i sva spoljna ambalaža duvanskih proizvoda za pušenje moraju sadržati jedno od sljedećih opštih upozorenja:
„Pušenje ubija – odmah prestanite”
ili
„Pušenje ubija”
Države članice utvrđuju koje će od ovih opštih upozorenja navedenih u podstavu 1 upotrebljavati.
2. Svako jedinično pakovanje i sva spoljna ambalaža duvanskih proizvoda za pušenje moraju sadržati sljedeću informativnu poruku:
„Duvanski dim sadrži više od 70 supstanci koje uzrokuju rak”

3. Na pakovanjima cigareta i duvana za savijanje u pakovanjima u obliku kvadra opšte upozorenje nalazi se na donjem dijelu jedne od bočnih površina jediničnih pakovanja, a informativna poruka nalazi se na donjem dijelu druge bočne površine. Ta upozorenja moraju biti široka najmanje 20 mm.

Na pakovanjima u obliku kutije sa zglobnim poklopcom gdje dolazi do cijepanja bočnih površina na dva dijela prilikom otvaranja kutije opšte upozorenje i informativna poruka u cijelosti se nalaze na većim djelovima tih razdijeljenih površina. Opšte upozorenje pojavljuje se i na unutrašnjosti gornje površine koja je vidljiva nakon otvaranja pakovanja.

Visina bočnih površina ovakvih pakovanja ne smije biti manja od 16 mm.

Na duvanu za savijanje koji se stavlja na tržište u kesicama opšte upozorenje i informativna poruka nalaze se na površinama koje obezbjeđuju punu vidljivost tih zdravstvenih upozorenja. Na duvanu za savijanje u cilindričnim pakovanjima opšte upozorenje nalazi se na spoljnoj površini poklopca, a informativna poruka na unutrašnjoj površini poklopca.

I opšte upozorenje i informativna poruka moraju zauzimati 50 % površina na kojima su odštampani.

4. Opšte upozorenje i informativna poruka iz st. 1 i 2 moraju biti:

(a) odštampani crnim, masnim slovima pisma Helvetica na bijeloj pozadini. Da bi ispunile jezičke zahtjeve, države članice mogu utvrditi veličinu slova pod uslovom da je veličina slova utvrđena domaćim pravom takva da obezbjeđuje da relevantni tekst zauzima najveći mogući dio površine rezervisane za ta zdravstvena upozorenja; i

(b) u centru površine rezervisane za njih i na pakovanjima u obliku kvadra i svim spoljnim pakovanjima moraju biti paralelni s bočnim rubom jediničnog pakovanja ili spoljne ambalaže;

5. Komisija je u skladu s članom 27 ovlašćena za donošenje delegiranih akata radi prilagođavanja teksta informativne poruke iz stava 2 u skladu s napretkom u nauci i kretanjima na tržištu.

6. Komisija aktima za sprovođenje utvrđuje tačan položaj opštih upozorenja i informativnih poruka na duvanu za savijanje koji se stavlja na tržište u kesicama uzimajući u obzir različite oblike kesica.

Ti akti za sprovođenje dōnose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2.

Član 10

Kombinovana zdravstvena upozorenja na duvanskim proizvodima za pušenje

1. Svako jedinično pakovanje i sva spoljna ambalaža duvanskih proizvoda za pušenje moraju sadržati kombinovana zdravstvena upozorenja. Kombinovana zdravstvena upozorenja moraju:

(a)sadržati tekstualna upozorenja navedena u Aneksu I i odgovarajuću fotografiju u boji naznačenu u galeriji slika u Aneksu II;

(b)uključiti podatke o prestanku pušenja kao što su telefonski brojevi, adrese elektronske pošte i/ili internet stranice namijenjene za informisanje potrošačâ o dostupnim programima pomoći osobama koji žele da prestanu da puše;

(c)pokrivati 65 % i spoljne prednje i zadnje strane jediničnog pakovanja i svih spoljnih

ambalaža. Cilindrična pakovanja moraju prikazivati kombinovana zdravstvena upozorenja, međusobno jednakо udaljena, i svako mora pokrивати 65 % svoje polovine zakrivljene površine;

(d) prikazivati isto tekstualno upozorenje i fotografiju u boji na obje strane jediničnog pakovanja i svih spoljnih pakovanja;

(e) se nalaziti na gornjem rubu jediničnog pakovanja i svih spoljnih ambalaža i biti okrenuta u istom smjeru kao i svi drugi podaci koji se pojavljuju na toj površini pakovanja. Prelazni izuzeci od te obaveze o poziciji kombinovanih zdravstvenih upozorenja mogu se primjenjivati u državama članicama gdje poreske markice ili nacionalne identifikacione oznake koje se koriste u fiskalne svrhe ostaju obavezne, kako slijedi:

i.u tim slučajevima, ako su poreska markica ili nacionalna identifikaciona oznaka koje se upotrebljavaju u fiskalne svrhe pričvršćene na gornjem rubu jediničnog pakovanja izrađenog od kartonskog materijala, kombinovana zdravstvena upozorenja koja treba da se nalaze na zadnjoj strani mogu biti smještene odmah ispod poreske markice ili nacionalne identifikacione oznake;

ii.ako je jedinično pakovanje izrađeno od mekanog materijala, države članice mogu da dozvole da pravougaona površina visine do 13 mm između gornjeg ruba pakovanja i gornjeg kraja kombinovanih zdravstvenih upozorenja bude rezervisana za poresku markicu ili nacionalnu identifikacionu oznaku koje se upotrebljavaju u fiskalne svrhe.

Iuzeci iz tač. i i ii primjenjuju se u periodu od tri godine od 20. maja 2016. godine. Nazivi marki ili logotipi ne smiju biti postavljeni iznad zdravstvenog upozorenja;

(f)biti reprodukovana u skladu s oblikom, rasporedom, dizajnom i proporcijama koje je utvrdila Komisija na osnovu stava 3;

(g) u slučaju jediničnih pakovanja cigareta, treba poštovati sljedeće dimenzije:

i. visina: ne manja od 44 mm;

ii. širina: ne manja od 52 mm.

2. Kombinovana zdravstvena upozorenja razvrstana su u tri skupa kako je utvrđeno u Aneksu II i svaki skup koristi se u određenoj godini i rotira se na godišnjoj osnovi. Države članice treba da obezbijede da svako kombinovano zdravstveno upozorenje koje je dostupno za korišćenje u određenoj godini bude prikazano, koliko je to moguće, jednak broj puta na svakoj robnoj märki duvanskih proizvoda.

3. Komisija je na osnovu člana 27 ovlašćena da donosi delegirane akte radi:

(a)prilagođavanja tekstualnih upozorenja iz Aneksa I, uzimajući u obzir napredak u nauci i kretanja na tržištu;

(b)uspostavljanja i prilagođavanja galerije slika iz stava 1 tačka a ovog člana, uzimajući u obzir napredak u nauci i kretanja na tržištu.

4. Komisija putem akata za sprovođenje utvrđuje tehničke specifikacije za položaj, dizajn i oblik kombinovanih zdravstvenih upozorenja, uzimajući u obzir različite oblike pakovanja.

Ti akti za sprovođenje donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2.

Član 11

Označavanje duvanskih proizvoda za pušenje, osim cigareta, duvana za savijanje i duvana za vodenu lulu

1. Države članice mogu da izuzmu duvanske proizvode za pušenje, osim cigareta, duvana za savijanje i duvana za vodenu lulu iz obaveze postavljanja informativne poruke iz člana 9 stav 2 i kombinovanih zdravstvenih upozorenja utvrđenih u članu 10. U tom slučaju i pored opštег upozorenja iz člana 9 stav 1 svako jedinično pakovanje i sva spoljna ambalaža tih proizvoda moraju nositi jedno od tekstualnih upozorenja iz Aneksa I. Opšte upozorenje iz člana 9 stav 1 mora obuhvatiti pozivanje na usluge prestanka pušenja iz člana 10 stav 1 tačka b.

Opšte upozorenje nalazi se na najvidljivijoj površini jediničnog pakovanja i sve spoljne ambalaže.

Države članice treba da obezbijede da svako tekstualno upozorenje bude prikazano, koliko je to moguće, jednak broj puta na svakoj robnoj marki ovih proizvoda. Tekstualna upozorenja nalaze se na drugoj najvidljivoj površini jediničnog pakovanja i sve spoljne ambalaže.

Za jedinična pakovanja sa zglobovnim poklopcom, druga najvidljivija površina je ona koja postaje vidljiva kada se pakovanje otvorí.

2. Opšte upozorenje iz stava 1 mora zauzimati 30 % relevantne površine jediničnog pakovanja i sve spoljne ambalaže. Taj odnos povećava se na 32 % u državama članicama s dva službena jezika i na 35 % u državama članicama s više od dva službena jezika.

3. Tekstualno upozorenje iz stava 1 mora zauzimati 40 % relevantne površine jediničnog pakovanja i sve spoljne ambalaže. Odnos se povećava na 45 % u državama članicama s dva službena jezika i na 50 % u državama članicama s više od dva službena jezika.

4. Ako se zdravstvena upozorenja iz stava 1 moraju nalaziti na površini većoj od 150 cm², upozorenja moraju pokrivati površinu od 45 cm². Površina se povećava na 48 cm² u državama članicama s dva službena jezika i na 52,5 cm² u državama članicama s više od dva službena jezika.

5. Zdravstvena upozorenja iz stava 1 moraju zadovoljiti zahtjeve navedene u članu 9 stav 4. Tekst zdravstvenog upozorenja mora biti paralelan s glavnim tekstrom na površini rezervisanoj za ta upozorenja.

Zdravstvena upozorenja moraju biti oivičena crnim rubom širine najmanje 3 mm a najviše 4 mm. Taj rub nalazi se izvan površine rezervisane za zdravstvena upozorenja.

6. Komisija u skladu s članom 27 donosi delegirane akte radi povlačenja mogućnosti za odobravanje izuzeća za bilo koju od pojedinih kategorija proizvoda iz stava 1, ako je u izvještaju Komisije utvrđeno da je došlo do značajne promjene okolnosti u pogledu odnosne kategorije proizvoda.

Član 12

Označavanje bezdimnih duvanskih proizvoda

1. Svako jedinično pakovanje i sva spoljna ambalaža bezdimnih duvanskih proizvoda moraju sadržati sljedeće zdravstveno upozorenje:

„Ovaj duvanski proizvod šteti Vašem zdravlju i stvara zavisnost.“

2. Zdravstvena upozorenja utvrđena u stavu 1 moraju biti uskladena sa zahtjevima navedenim u članu 9 stav 4. Tekst upozorenja mora biti paralelan s glavnim tekstrom na površini rezervisanoj za ta upozorenja.

Osim toga, ona moraju:

- (a) nalaziti se na dvije najveće površine jediničnog pakovanja i sve spoljne ambalaže;
- (b) pokrivati 30% površina jediničnog pakovanja i sve spoljne ambalaže. Taj odnos povećava se na 32 % u državama članicama s dva službena jezika i na 35 % u državama članicama s više od dva službena jezika.

3. Komisija je u skladu s članom 27 ovlašćena da donese delegirane akte radi prilagođavanja teksta zdravstvenog upozorenja iz stava 1 u skladu s napretkom u nauci.

Član 13

Predstavljanje proizvoda

1. Označavanje jediničnih pakovanja i sve spoljne ambalaže i sam duvanski proizvod ne smiju sadržati nikakav element niti karakteristiku koji:

- (a) promovišu duvanski proizvod ili podstiču na njegovu konzumaciju stvaranjem pogrešnog utiska o njegovim karakteristikama, uticajima na zdravlje, rizicima ili emisijama; etikete ne smiju da sadrže nikakve podatke o sadržaju nikotina, katrana niti ugljen monoksida u duvanskom proizvodu;
 - (b) sugerišu da je određeni duvanski proizvod manje štetan od drugih ili da nastoji da smanji uticaj nekih štetnih komponenti dima ili da pogodno djeluje na vitalnost, energiju, ozdravljenje, pomladivanje ili da ima prirodna ili organska svojstva ili druge koristi za zdravlje ili način života;
 - (c) upućuju na ukus, miris, bilo kakve arome ili druge aditive ili njihovo odsustvo;
 - (d) imaju sličnosti s hranom ili kozmetičkim proizvodom;
 - (e) sugerišu da određeni duvanski proizvod ima poboljšanu biorazgradivost ili druge prednosti za životnu sredinu.
2. Jedinična pakovanja i sva spoljna ambalaža ne smiju da sugerišu ekonomske prednosti uključivanjem štampanih vaučera, ponuda za popuste, upućivanja na besplatnu distribuciju, ponude „dva za jedan“ ili drugih sličnih ponuda.
3. Elementi i karakteristike koji su zabranjeni na osnovu st. 1 ili 2 mogu obuhvatati tekstove, simbole, imena, zaštitne znakove, figurativne i druge oznake, ali nijesu ograničeni na njih.

Član 14

Izgled i sadržaj jediničnih pakovanja

1. Jedinična pakovanja cigareta moraju biti u obliku kvadra. Jedinična pakovanja duvana za savijanje moraju biti u obliku kvadra ili u cilindričnom obliku ili u obliku kesice. Jedinično

pakovanje cigareta mora sadržati najmanje 20 cigareta. Jedinično pakovanje duvana za savijanje mora sadržati najmanje 30 g duvana.

2. Jedinično pakovanje cigareta može se sastojati od kartona ili mekog materijala i ne smije da ima otvor koji se može ponovo zatvoriti ili zapečatiti nakon što je jedanput otvoren, osim preklopног poklopca i kutije sa zglobnim poklopcom. Kod pakovanja s preklopnim poklopcom ili zglobnim poklopcom, poklopac može biti pričvršćen samo za poleđinu jediničnog pakovanja.

Član 15

Sljedivost

1. Države članice obezbjeđuju da sva jedinična pakovanja duvanskih proizvoda sadrže oznaku s jedinstvenom identifikacijom. Da bi se obezbijedila cijelovitost jedinstvene identifikacione oznake, ona mora da bude štampana ili pričvršćena tako da se ne može ukloniti, mora biti neizbrisiva i ne smije biti sakrivena ili prekinuta ni na koji način, uključujući poreskim markicama, oznakama cijene ili otvaranjem pakovanja. U slučaju duvanskih proizvoda koji su proizvedeni izvan Unije, obaveze iz ovog člana primjenjuju se samo na proizvode namijenjene tržištu Unije ili stavljenе na tržište Unije.

2. Jedinstvena identifikaciona oznaka omogućava da se utvrdi sljedeće:

- (a) datum i mjesto proizvodnje;
- (b) proizvodni pogon;
- (c) mašina korišćena za proizvodnju duvanskog proizvoda;
- (d) proizvodne smjene ili vrijeme proizvodnje;
- (e) opis proizvoda;
- (f) predviđeno tržište za maloprodaju;
- (g) predviđeni transportni pravac;
- (h) gdje je primjenjivo, uvoznik u Uniju;
- (i) stvarni transportni pravac od proizvodnje do prvog maloprodajnog mjesta, uključujući sva korišćena skladišta, kao i datum transporta, odredište pošiljke, mjesto polaska i primaoca;
- (j) identitet svih kupaca od proizvodnje do prvog maloprodajnog mjesta; i
- (k) račun, broj narudžbine i evidencija o plaćanju svih kupaca od proizvodnje do prvog maloprodajnog mjesta.

3. Podaci iz stava 2 tač. a, b, c, d, e, f, g i, gdje je to primjenjivo, tačka h čine dio jedinstvene identifikacione oznake.

4. Države članice obezbjeđuju da su podaci navedeni u stavu 2 tač. i, j i k elektronski dostupni putem veze s jedinstvenom identifikacionom oznakom.

5. Države članice obezbjeđuju da svi privredni subjekti uključeni u trgovinu duvanskim proizvodima, od proizvođača do posljednjeg privrednog subjekta prije prvog maloprodajnog mjesta, evidentiraju preuzimanje svih jediničnih pakovanja u posjed, kao i sva kretanja u međuvremenu i konačni prestanak njihovog posjedovanja jediničnih pakovanja. Ta obaveza

može da se ispuni označavanjem i evidentiranjem ukupnih pakovanja, kao što su šteke, kartoni ili palete, pod uslovom da je i dalje moguće praćenje i pronalaženje jediničnih pakovanja.

6. Države članice obezbjeđuju da sva fizička i pravna lica uključena u lanac snabdijevanja duvanskim proizvodima tačno i detaljno vode evidenciju o svim relevantnim transakcijama.

7. Države članice obezbjeđuju da proizvođači duvanskih proizvoda svim privrednim subjektima uključenim u prodaju duvanskih proizvoda, od proizvođača do posljednjeg privrednog subjekta prije prvog maloprodajnog mesta, uključujući uvoznike, skladišta i prevozna preduzeća, obezbjeđuju opremu koja je potrebna za evidentiranje kupljenih, prodatih, skladištenih i transportovanih duvanskih proizvoda ili onih kojima se rukuje na drugi način. Ta oprema mora omogućiti čitanje i elektronsko prenošenje podataka ustanovi za čuvanje podataka na osnovu stava 8.

8. Države članice obezbjeđuju da proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda zaključuju ugovore s nezavisnom trećom stranom, za potrebe smještaja opreme za čuvanje svih relevantnih podataka. Oprema za čuvanje podataka fizički se nalazi na teritoriji Unije. Podobnost treće strane, a naročito njenu nezavisnost i tehničke kapacitete, kao i ugovor, odobrava Komisija.

Aktivnosti treće strane mora da prati spoljni revizor kojeg predlaže i plaća proizvođač duvanskih proizvoda, a odobrava Komisija. Spoljni revizor podnosi godišnji izvještaj nadležnim organima i Komisiji, u kojem se posebno ocjenjuju sve nepravilnosti u pogledu pristupa.

Države članice obezbjeđuju da Komisija, nadležni organi država članica i spoljni revizor imaju potpuni pristup objektima za skladištenje podataka. U opravdanim slučajevima, Komisija ili države članice proizvođačima ili uvoznicima mogu odobriti pristup tim podacima, pod uslovom da komercijalno osjetljive informacije i dalje budu dovoljno zaštićene u skladu s relevantnim pravom Unije i domaćim pravom.

9. Nijedan privredni subjekat uključen u trgovinu duvanskim proizvodima ne smije da mijenja ili briše evidentirane podatke.

10. Države članice obezbjeđuju da se obrada ličnih podataka vrši samo u skladu s pravilima i zaštitnim mjerama iz Direktive 95/46/EZ.

11. Komisija aktima za sprovođenje:

(a)utvrđuje tehničke standarde za uspostavljanje i rad sistema za praćenje i pronalaženje kako je predviđeno u ovom članu, uključujući označavanje jedinstvenom identifikacionom oznakom, evidentiranje, prenos, obradu i čuvanje podataka i pristup sačuvanim podacima;

(b)utvrđuje tehničke standarde da obezbijedi da su sistemi koji se upotrebljavaju za jedinstvene identifikacione oznake i povezane funkcije potpuno međusobno kompatibilni širom Unije.

Ti akti za sprovođenje donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2.

12. Komisija je u skladu s članom 27 ovlašćena za donošenje delegiranih akata radi definisanja ključnih elemenata ugovora o čuvanju podataka iz stava 8 ovog člana, kao što je trajanje, mogućnost produženja, potrebno stručno znanje ili povjerljivost, uključujući redovno praćenje i evaluaciju ugovora.

13. St. 1 do 10 primjenjuju se na cigarete i duvan za savijanje od 20. maja 2019. godine, a na duvanske proizvode, osim cigareta i duvana za savijanje, od 20. maja 2024. godine.

Član 16

Bezbjednosna oznaka

1. Osim jedinstvene identifikacione oznake iz člana 15, države članice treba da zahtijevaju da sva jedinična pakovanja duvanskih proizvoda koja se stavljuju na tržište nose bezbjednosnu oznaku zaštićenu od neovlašćenog rukovanja, sastavljenu od vidljivih i nevidljivih elemenata. Bezbjednosna oznaka mora biti štampana ili pričvršćena tako da se ne može ukloniti i izbrisati i ne smije biti skrivena ili prekinuta ni na koji način, uključujući poreskim markicama, oznakama cijene ili drugim elementima koje propisuje zakonodavstvo.

Države članice koje zahtijevaju poreske markice ili nacionalne identifikacione oznake koje se upotrebljavaju u fiskalne svrhe, mogu dozvoliti da se upotrebljavaju kao bezbjednosna oznaka pod uslovom da poreske markice i nacionalne identifikacione oznake ispunjavaju sve tehničke standarde i funkcije koje se zahtijevaju prema ovom članu.

2. Komisija aktima za sprovođenje definiše tehničke standarde za bezbjednosnu oznaku i njenu moguću rotaciju i prilagođava ih u skladu s naučnim, tržišnim i tehničkim razvojem.

Ti akti za sprovođenje donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2.

3. Stav 1 primjenjuje se na cigarete i duvan za savijanje od 20. maja 2019. godine, a na duvanske proizvode, osim cigareta i duvana za savijanje, od 20. maja 2024. godine.

POGLAVLJE III

Duvan za oralnu upotrebu, prekogranična prodaja duvanskih proizvoda na daljinu i novi duvanski proizvodi

Član 17

Duvan za oralnu upotrebu

Države članice zabranjuju stavljanje duvana za oralnu upotrebu na tržište, ne dovodeći u pitanje član 151 Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske.

Član 18

Prekogranična prodaja duvanskih proizvoda na daljinu

1. Države članice mogu zabraniti prekograničnu prodaju duvanskih proizvoda na daljinu potrošačima. Države članice sarađuju da spriječe takve prodaje. Maloprodajna mjesta koja vrše prekograničnu prodaju duvanskih proizvoda na daljinu ne smiju tim proizvodima snabdijevati potrošače u državama članicama gdje je takva prodaja zabranjena. Države članice koje ne zabranjuju takve prodaje moraju zahtijevati od maloprodajnih mjesta koja imaju namjeru da vrše prekograničnu prodaju na daljinu potrošačima koji se nalaze u Uniji da se registriraju kod nadležnih organa države članice u kojoj je maloprodajno mjesto osnovano i države članice gdje se nalaze stvarni ili potencijalni potrošači. Maloprodajna mjesta osnovana izvan Unije obavezna su da se registriraju kod nadležnih organa države članice gdje se nalaze stvarni ili potencijalni potrošači. Maloprodajna mjesta koja imaju namjeru da vrše prekograničnu prodaju na daljinu, prilikom registracije, dužna su da nadležnim organima predaju najmanje sljedeće podatke:

(a)ime i korporativni naziv i stalnu adresu mesta poslovanja odakle se duvanski proizvodi isporučuju;

(b)datum kada su potrošačima počeli nuditi prekograničnu prodaju duvanskih proizvoda na daljinu putem usluga informacionog društva, kako je definisano u članu 1 tačka 2 Direktive 98/34/EZ;

(c)adresu internet stranice ili internet stranica korišćenih u tu svrhu i sve relevantne podatke potrebne za identifikaciju internet stranice.

2. Nadležni organi država članica obezbeđuju da potrošači imaju pristup listi svih maloprodajnih mesta registrovanih kod njih. Prilikom stavljanja te liste na raspolaganje, države članice treba da obezbijede da se poštuju pravila i zaštitne mјere utvrđene u Direktivi 95/46/EZ. Maloprodajna mesta mogu da počnu da stavlju duvanske proizvode na tržište putem prekogranične prodaje na daljinu isključivo kada dobiju potvrdu svoje registracije kod relevantnog nadležnog organa.

3. Države članice odredišta duvanskih proizvoda koji se prodaju putem prekogranične prodaje na daljinu mogu zahtijevati da maloprodajno mjesto koje ih isporučuje odabere fizičko lice odgovorno za provjeru – prije nego što dodu do potrošača – da li su duvanski proizvodi usklađeni s domaćim odredbama donesenim na osnovu ove direktive u državi članici odredišta, ako je takva provjera potrebna da bi se obezbijedilo i olakšalo sprovođenje.

4. Maloprodajna mesta koja učestvuju u prekograničnoj prodaji na daljinu moraju da raspolažu sistemom za provjeru starosti koji u trenutku prodaje potvrđuje da kupac zadovoljava zahtjeve za minimalnu starosnu dob predviđenu prema domaćem pravu države članice odredišta. Maloprodajno mjesto ili fizičko lice odabrano na osnovu stava 3 dostavlja nadležnim organima država članica opis pojedinosti i načina rada sistema za provjeru starosne dobi.

5. Maloprodajna mesta obrađuju lične podatke potrošača isključivo u skladu s Direktivom 95/46/EZ i ti podaci se ne smiju otkriti proizvođaču duvanskih proizvoda ni preduzećima koja čine dio iste grupe preduzeća, kao ni trećim stranama. Lični podaci ne smiju se upotrebljavati ni prenositi, osim u svrhu konkretne kupovine. Ovo se primjenjuje i kada je maloprodajno mjesto sastavni dio proizvođača duvanskih proizvoda.

Član 19

Obavještavanje o novim duvanskim proizvodima

1. Države članice od proizvođača i uvoznika novih duvanskih proizvoda zahtijevaju da dostave obavještenje nadležnim organima država članica o svim proizvodima koje namjeravaju da stave na odnosno domaće tržište. Obavještenje se predaje u elektronskoj formi šest mjeseci prije namjeravanog stavljanja na tržište. Njemu se prilaže detaljni opis odnosnog novog duvanskog proizvoda, kao i uputstva za njegovu upotrebu i podaci o sastojcima i emisijama u skladu s članom 5. Proizvođači i uvoznici koji podnose obavještenje o novom duvanskom proizvodu, nadležnim organima dostavljaju i:

(a)raspoložive naučne studije o toksičnosti, stvaranju zavisnosti i privlačnosti novog duvanskog proizvoda, a naročito s obzirom na njegove sastojke i emisije;

(b)raspoložive studije, kratke pregledne studije i istraživanje tržišta o preferiranim izborima različitih potrošačkih grupa, uključujući i mlade osobe i trenutne pušače;

(c)druge raspoložive i relevantne podatke, uključujući analizu rizika/koristi od proizvoda, njegove očekivane uticaje na prestanak konzumiranja duvana, očekivane uticaje na započinjanje konzumiranja duvana i predviđenu percepciju potrošača.

2. Države članice od proizvođača i uvoznika novih duvanskih proizvoda zahtijevaju da o svim novim ili ažuriranim informacijama o studijama, istraživanju i drugim informacijama iz stava 1 tač. od a do c obavještavaju svoje nadležne organe. Države članice mogu zahtijevati od proizvođača i uvoznika novih duvanskih proizvoda da izvrše dodatna testiranja ili dostave dodatne podatke. Države članice stavljaju sve podatke dobijene na osnovu ovog člana na raspolaganje Komisiji.

3. Države članice mogu uvesti sistem za odobravanje novih duvanskih proizvoda. Države članice mogu proizvođačima i uvoznicima obračunati proporcionalne takse za takva odobrenja.

4. Novi duvanski proizvodi stavljeni na tržište moraju da poštuju zahtjeve iz ove direktive. Koje odredbe ove direktive se primjenjuju na nove duvanske proizvode zavisi od toga da li su ti proizvodi obuhvaćeni definicijom bezdimnih duvanskih proizvoda ili definicijom duvanskih proizvoda za pušenje.

GLAVA III

ELEKTRONSKE CIGARETE I BILJNI PROIZVODI ZA PUŠENJE

Član 20

Elektronske cigarete

1. Države članice obezbjeđuju da se elektronske cigarete i rezervoari za dopunjavanje stavljuju na tržište samo ako su u skladu s ovom direktivom i drugim relevantnim zakonodavstvom Unije.

Ova direktiva ne primjenjuje se na elektronske cigarete i rezervoare za dopunjavanje koji podliježu zahtjevu za odobrenjem u okviru Direktive 2001/83/EZ ili drugim zahtjevima utvrđenim u Direktivi 93/42/EEZ.

2. Proizvođači i uvoznici elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje podnose obavještenje nadležnim organima država članica o svim takvim proizvodima koje namjeravaju da stave na tržište. Obavještenje se predaje u elektronskom obliku šest mjeseci prije namjeravanog stavljanja na tržište. Za elektronske cigarete i rezervoare za dopunjavanje koji su već stavljeni na tržište na dan 20. maja 2016. godine obavještenje se podnosi u roku od šest mjeseci od tog datuma. Za svaku suštinsku izmjenu proizvoda podnosi se novo obavještenje.

Obavještenje, u zavisnosti od toga da li je proizvod elektronska cigareta ili rezervoar za dopunjavanje, sadrži sljedeće informacije:

- (a)ime i kontakt podatke proizvođača, odgovornog pravnog ili fizičkog lica unutar Unije i, po potrebi, uvoznika u Uniju;
- (b)listu svih sastojaka sadržanih u proizvodu i emisija koje nastaju korišćenjem proizvoda, po robnoj marki i tipu, uključujući i njihove količine;
- (c)toksikološke podatke u vezi sa sastojcima i emisijama tog proizvoda, uključujući kada su zagrijani, a koji se naročito odnose na njihove uticaje na zdravlje potrošača kada se udišu i

- uzimajući u obzir, između ostalog, sva dejstva stvaranja zavisnosti;
- (d) informacije o dozi i unosu nikotina prilikom konzumiranja u uobičajenim ili opravданo očekivanim uslovima;
 - (e) opis sastavnih djelova proizvoda; uključujući, po potrebi, mehanizme za otvaranje i punjenje elektronske cigarete ili rezervoara za dopunjavanje;
 - (f) opis procesa proizvodnje, uključujući da li obuhvata serijsku proizvodnju, i deklaraciju da proces proizvodnje obezbjedi usklađenost sa zahtjevima iz ovog člana;
 - (g) deklaraciju da proizvođač i uvoznik snose punu odgovornost za količinu i bezbjednost proizvoda prilikom stavljanja na tržište i korišćenja u uobičajenim okolnostima ili uslovima koje je moguće razumno predvidjeti.

Ako države članice smatraju da su dostavljene informacije nepotpune, ovlašćene su da traže dopunu tih podataka.

Države članice mogu proizvođačima i uvoznicima naplatiti proporcionalne naknade za prijem, čuvanje, rukovanje i analizu podataka koji su im dostavljeni.

3. Države članice obezbjeđuju da:

- (a) se tečnost koja sadrži nikotin stavlja na tržište isključivo u za to namijenjenim rezervoarim za dopunjavanje koji nemaju obim veći od 10 ml, u potrošnim elektronskim cigaretama ili u ulošcima za jednokratnu upotrebu, i da ulošci ili tankovi ne prelaze obim od 2 ml;
- (b) tečnost koja sadrži nikotin ne sadrži više od 20 mg/ml nikotina;
- (c) tečnost koja sadrži nikotin ne sadrži aditive navedene u članu 7 stav 6;
- (d) za proizvodnju tečnosti koja sadrži nikotin koriste se samo sastojci visoke čistoće. Supstance koje nijesu navedene među sastojcima iz stava 2 podstav 2 tačka b ovog člana prisutne su u tečnosti koja sadrži nikotin samo u tragovima ako te trage prilikom proizvodnje tehnički nije moguće izbjegći;
- (e) osim nikotina, jedini sastojci koji se koriste u tečnosti koja sadrži nikotin ne predstavljaju opasnost po zdravlje ljudi u zagrijanom ili nezagrijanom obliku;
- (f) elektronske cigarete oslobođaju doze nikotina u ujednačenim nivoima pod normalnim uslovima korišćenja;
- (g) elektronske cigarete i rezervoari za dopunjavanje takvi su da djeca ne mogu da rukuju njima i da na njima nijesu moguće neovlašćene izmjene, zaštićeni su od lomljenja i curenja i imaju mehanizam koji obezbjedi dopunjavanje bez curenja.

4. Države članice obezbjeđuju da:

- (a) jedinična pakovanja elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje sadrže letak s:
 - i. uputstvima za korišćenje i skladištenje proizvoda, uključujući i obavještenje da se upotreba proizvoda ne preporučuje mladim osobama i nepušačima;
 - ii. kontraindikacijama;
 - iii. upozorenjima za posebne rizične grupe;
 - iv. mogućim štetnim uticajima;

v. stvaranju zavisnosti i toksičnosti; i

vi.kontakt podacima za proizvođača ili uvoznika i pravnog ili fizičkog lica za kontakt u Uniji;

(b) jedinična pakovanja i spoljna ambalaža elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje:

i.uključuju listu svih sastojaka iz proizvoda opadajućim redoslijedom po masi i podatak o sadržaju nikotina u proizvodu i oslobođanju po dozi, serijski broj i preporuku da se proizvod čuva van domaćaja djece;

ii.ne dovodeći u pitanje podatku i ove tačke, ne uključuju elemente niti karakteristike iz člana 13, izuzimajući član 13 stav 1 tač. a i c u vezi s podatkom o sadržaju nikotina i o aromama; i

iii.nose jedno od sljedećih zdravstvenih upozorenja:

„Ovaj proizvod sadrži nikotin koji izaziva snažnu zavisnost. Ne preporučuje se za upotrebu nepušačima.“

ili

„Ovaj proizvod sadrži nikotin koji izaziva snažnu zavisnost.“

Države članice utvrđuju koje od ovih opštih upozorenja treba koristiti;

(c) zdravstvena upozorenja u skladu su s odredbama iz člana 12 stav 2.

5. Države članice obezbjeđuju da:

(a)su komercijalne poruke u uslugama informacionog društva, u štampi i drugim štampanim publikacijama, s ciljem neposrednog ili posrednog uticaja na promovisanje elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje zabranjene, osim u publikacijama koje su namijenjene isključivo za profesionalce uključene u trgovinu elektronskim cigaretama ili rezervoarima za dopunjavanje i publikacijama štampanim i objavljenim u trećim zemljama, gdje te publikacije nijesu prije svega namijenjene za tržište Unije;

(b)su komercijalne poruke na radiju, s ciljem neposrednog ili posrednog uticaja na promovisanje elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje, zabranjene;

(c)je bilo koji oblik javnog ili privatnog doprinosa programima na radiju s ciljem neposrednog ili posrednog promovisanja elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje zabranjen;

(d)je bilo koji oblik javnog ili privatnog doprinosa bilo kakvom događaju, aktivnosti ili pojedincu s ciljem neposrednog ili posrednog promovisanja elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje koji uključuje ili se održava u nekoliko država članica ili na bilo koji drugi način ima prekogranični uticaj, zabranjen;

(e)su audiovizuelne komercijalne poruke na koje se primjenjuje Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2010/13/EU⁽¹⁹⁾, zabranjene za elektronske cigarete i rezervoare za dopunjavanje.

6. Član 18 ove direktive primjenjuje se na prekograničnu prodaju na daljinu elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje.

7. Države članice od proizvođača i uvoznika elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje zahtijevaju da, jednom godišnje, nadležnim organima dostave:

i.sveobuhvatne podatke o obimu prodaje prema robnoj marki i vrsti proizvoda;

- ii.informacije o preferiranom izboru raznih potrošačkih grupa, uključujući mlade osobe, nepušače i glavne grupe trenutnih korisnika;
- iii.načine prodaje proizvoda;
- iv. kratke preglede svih istraživanja tržišta sprovedenih u vezi s navedenim, uključujući njihov prevod na engleski jezik.

Države članice prate razvoj tržišta u pogledu elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje, uključujući bilo kakve dokaze da je njihovo korišćenje korak prema zavisnosti od nikotina i konačno i tradicionalnom konzumiranju duvana među mladim osobama i nepušačima.

8. Države članice obezbjeđuju da informacije primljene na osnovu stava 2 budu javno dostupne na internet stranici. Države članice prilikom stavljanja tih podataka na raspolaganje javnosti propisno vode računa o potrebi zaštite trgovačke tajne.

Države članice, na zahtjev, stavlju sve informacije primljene na osnovu ovog člana na raspolaganje Komisiji i drugim državama članicama. Države članice i Komisija obezbjeđuju da se s trgovačkim tajnama i drugim povjerljivim podacima postupa na povjerljiv način.

9. Države članice zahtijevaju od proizvođača, uvoznika i distributera elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje da uspostave i održavaju sistem za prikupljanje informacija o svim štetnim uticajima tih proizvoda na zdravlje ljudi na koje se sumnja.

Ako bilo koji od ovih privrednih subjekata smatra ili ima razloga da vjeruje da elektronske cigarete ili rezervoari za dopunjavanje, koji su u njihovom posjedu i namijenjeni za stavljanje na tržište ili su stavljeni na tržište, nijesu sigurni ili nijesu dobrog kvaliteta ili na neki drugi način nijesu u skladu s ovom direktivom, taj privredni subjekat mora odmah da preduzme potrebne korektivne mjere da se taj proizvod uskladi s ovom direktivom, da se povuče ili opozove, prema potrebi. U takvim slučajevima se od privrednog subjekta traži i da odmah obavijesti organe nadležne za nadzor tržišta država članica u kojima je proizvod dostupan ili se namjerava da se učini dostupnim, i da dostavi pojedinosti, naročito o riziku po zdravlje i bezbjednost ljudi i o preduzetim korektivnim mjerama i njihovim rezultatima.

Države članice mogu da zatraže i dodatne informacije od privrednih subjekata, na primjer o bezbjednosti i aspektima kvaliteta ili o bilo kakvim štetnim uticajima elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje.

10. Komisija podnosi izvještaj Evropskom parlamentu i Savjetu o mogućim rizicima po javno zdravlje povezanim s upotrebot elektronskih cigareta koje se mogu dopunjavati do 20. maja 2016. godine, a nakon toga po potrebi.

11. U slučaju elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje koji su usklađeni sa zahtjevima iz ovog člana, ako nadležni organ utvrdi ili ima opravdane razloge da vjeruje da bi određene elektronske cigarete ili rezervoari za dopunjavanje ili vrsta elektronske cigarete ili rezervoara za dopunjavanje mogli da predstavljaju ozbiljan rizik po zdravlje ljudi, taj organ može da preduzme odgovarajuće privremene mjeru. On odmah obavještava Komisiju i nadležne organe drugih država članica o preduzetim mjerama i saopštava sve prateće podatke. Komisija nakon što primi te podatke utvrđuje što je prije moguće da li je privremena mjeru opravdana. Komisija obavještava odnosne države članice o svom zaključku da omogući državi članici da preduzme odgovarajuće naknadne mjeru.

Ako je u primjeni ovog stava podstav 1, stavljanje na tržište određenih elektronskih cigareta ili rezervoara za dopunjavanje ili vrste elektronske cigarete ili rezervoara za dopunjavanje zabranjeno na osnovu opravdanih razloga u barem tri države članice, Komisija je ovlašćena da doneše delegirane akte u skladu s članom 27 kako bi tu zabranu proširila na sve države članice ako je takvo proširenje opravданo i proporcionalno.

12. Komisija je u skladu s članom 27 ovlašćena za donošenje delegiranih akata radi prilagođavanja teksta zdravstvenog upozorenja iz stava 4 tačka b ovog člana. Kod prilagođavanja teksta zdravstvenog upozorenja Komisija obezbjeđuje da taj tekst bude zasnovan na činjenicama.

13. Komisija aktom za sprovođenje utvrđuje zajednički format za obaveštenje predviđeno u stavu 2 i tehničke standarde za mehanizam za dopunjavanje predviđene u stavu 3 tačka g.

Ti akti za sprovođenje donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 25 stav 2.

Član 21

Biljni proizvodi za pušenje

1. Svako jedinično pakovanje i sva spoljna ambalaža biljnih proizvoda za pušenje moraju sadržati sljedeće zdravstveno upozorenje:

„Pušenje ovog proizvoda šteti vašem zdravlju.“

2. Zdravstveno upozorenje štampa se na prednjoj i zadnjoj strani jediničnog pakovanja i sve spoljne ambalaže.

3. Zdravstveno upozorenje mora biti uskladeno sa zahtjevima navedenim u članu 9 stav 4. Ono mora da pokriva 30% površine odgovarajuće strane jediničnog pakovanja i sve spoljne ambalaže. Taj se odnos povećava na 32 % u državama članicama s dva službena jezika i na 35 % u državama članicama s više od dva službena jezika.

4. Jedinična pakovanja i sva spoljna ambalaža biljnih proizvoda za pušenje ne smiju da sadrže ni jedan od elemenata ili karakteristika utvrđenih u članu 13 stav 1 tač. a, b i d i ne smiju da navode da proizvod ne sadrži aditive ili arome.

Član 22

Izvještavanje o sastojcima biljnih proizvoda za pušenje

1. Države članice zahtijevaju od proizvodača i uvoznika biljnih proizvoda za pušenje da svojim nadležnim organima dostave listu svih sastojaka i njihovih količina po robnoj marki i tipu, koji se koriste u proizvodnji takvih proizvoda. Proizvodači ili uvoznici obavještavaju i nadležne organe odnosne države članice ako je sastav proizvoda izmijenjen na način koji utiče na podatke podnesene na osnovu ovog člana. Podaci koji se zahtijevaju ovim članom, dostavljaju se prije stavljanja na tržište novog ili izmijenjenog biljnog proizvoda za pušenje.

2. Države članice obezbjeđuju da podaci dostavljeni u skladu sa stavom 1 budu javno dostupni na internet stranici. Države članice prilikom stavljanja tih podataka na raspolaganje javnosti vode računa o potrebi zaštite trgovačke tajne. Privredni subjekti navode tačno za koje podatke smatraju da predstavljaju trgovačku tajnu.

GLAVA IV

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 23

Saradnja i sprovođenje

1. Države članice obezbjeđuju da proizvođači i uvoznici duvanskih i srodnih proizvoda dostave Komisiji i nadležnim organima država članica potpune i tačne podatke tražene u skladu s ovom direktivom i u skladu s rokovima utvrđenim u Direktivi. Ako je proizvođač osnovan u Uniji, obaveza dostavljanja traženih podataka primarno je dužnost proizvođača. Ako je proizvođač osnovan izvan Unije, a uvoznik unutar Unije, obaveza dostavljanja traženih podataka primarno je dužnost uvoznika. Ako su i proizvođač i uvoznik osnovani izvan Unije, dostavljanje traženih podataka zajednička je obaveza proizvođača i uvoznika.

2. Države članice obezbjeđuju da se duvanski i srodnii proizvodi koji nijesu usklađeni s uslovima iz ove direktive, uključujući u njoj predviđene akte za sprovođenje i delegirane akte, ne stavljaju na tržiste. Države članice obezbjeđuju da se duvanski ili srodnii proizvodi ne stavljaju na tržiste ako nijesu ispunjene obaveze izvještavanja utvrđene u ovoj direktivi.

3. Države članice utvrđuju pravila i kazne koje se primjenjuju u slučaju kršenja domaćih odredaba donesenih na osnovu ove direktive i preuzimaju sve mјere koje su potrebne radi obezbjeđenja izvršavanja tih kazni. Te kazne moraju biti djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće. Svaka finansijska administrativna kazna koja se može nametnuti kao posljedica namjernog prekršaja može biti takva da poništava ekonomске prednosti ostvarene tim prekršajem.

4. Nadležni organi država članica saradjuju između sebe i s Komisijom kako bi se obezbijedila pravilna primjena i uredno sprovođenje ove direktive i međusobno razmjenjuju sve potrebne podatke s ciljem primjene ove direktive na jedinstven način.

Član 24

Slobodno kretanje

1. Države članice ne mogu, iz razloga koji se tiču aspekata koji uređuje ova direktiva, u skladu sa st. 2 i 3 ovog člana, da zabrane ili ograniče plasiranje na tržiste duvanskih ili srodnih proizvoda koji su usklađeni s ovom direktivom.

2. Ova direktiva ne utiče na pravo neke države članice da zadrži ili uvede dodatne zahtjeve primjenjive na sve proizvode stavljene na njeno tržiste, u vezi sa standardizacijom pakovanja duvanskih proizvoda, ako je to opravdano na osnovu javnog zdravlja, uzimajući u obzir visok stepen zaštite zdravlja ljudi postignut ovom direktivom. Takve mјere moraju da budu srazmjerne i ne smiju biti sredstvo proizvoljne diskriminacije ili prikrivenog ograničavanja trgovine među državama članicama. Te mјere saopštavaju se Komisiji, zajedno s razlozima za njihovo zadržavanje ili uvodenje.

3. Država članica može zabraniti i određenu kategoriju duvanskog ili srodnog proizvoda na osnovu određene situacije u toj državi članici i pod uslovom da su odredbe opravdane potrebotom da se zaštitи javno zdravlje, uzimajući u obzir visok nivo zaštite zdravlja ljudi koji se postiže ovom direktivom. Takve domaće odredbe saopštavaju se Komisiji, zajedno s razlozima za

njihovo uvođenje. Komisija, u roku od šest mjeseci od prijema saopštenja predviđenog u ovom stavu, odobrava ili odbija domaće odredbe nakon što je provjerila, uzimajući u obzir visok nivo zaštite zdravlja ljudi koji se postiže ovom direktivom, da li odredbe jesu ili nijesu opravdane, potrebne i srazmjerne svom cilju i da li predstavljaju ili ne predstavljaju sredstvo proizvoljne diskriminacije ili prikrivenog ograničavanja trgovine između država članica. Ako Komisija u roku od šest mjeseci ne doneše odluku, smatra se da su domaće odredbe odobrene.

Član 25

Procedura odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Regulative (EU) br. 182/2011.
2. Kada se vrši pozivanje na ovaj stav, primjenjuje se član 5 Regulative (EU) br. 182/2011.
3. Ako se mišljenje odbora mora dobiti na osnovu pisanog postupka, navedeni postupak zaključuje se bez rezultata kada to u roku za davanje mišljenja odluči predsjednik odbora ili to zahtijeva većina članova odbora.
4. Ako odbor ne da nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt akta za sprovodenje i primjenjuje se član 5 stav 4 podstav 3 Regulative (EU) br. 182/2011.

Član 26

Nadležni organi

Države članice imenuju nadležne organe odgovorne za primjenu i izvršavanje obaveza predviđenih ovom direktivom u roku od tri mjeseca od 20. maja 2016. godine. Države članice bez odlaganja obavještavaju Komisiju o imenovanim organima. Komisija objavljuje tu informaciju u Službenom listu Evropske unije.

Član 27

Vršenje povjeravanja

1. Ovlašćenje za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji u skladu s uslovima utvrđenim u ovom članu.
2. Ovlašćenje za donošenje delegiranih akata iz člana 3 st. 2 i 4, člana 4 st. 3 i 5, člana 7 st. 5, 11 i 12, člana 9 stav 5, člana 10 stav 3, člana 11 stav 6, člana 12 stav 3, člana 15 stav 12, člana 20 st. 11 i 12 dodjeljuje se Komisiji na period od pet godina počevši od 19. maja 2014. godina. Komisija sastavlja izvještaj o prenosu ovlašćenja najkasnije devet mjeseci prije kraja perioda od pet godina. Prenošenje ovlašćenja automatski se produžava za period jednakog trajanja, osim ako se Evropski parlament ili Savjet ne izjasne protiv produženja najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog perioda.
3. Evropski parlament ili Savjet u svakom trenutku mogu opozvati prenošenje ovlašćenja iz člana 3 st. 2 i 4, člana 4 st. 3 i 5, člana 7 st. 5, 11 i 12, člana 9 stav 5, člana 10 stav 3, člana 11 stav 6, člana 12 stav 3, člana 15 stav 12, člana 20 st. 11 i 12. Odlukom o ukidanju prekida se prenos ovlašćenja koje je u njoj navedeno. Ukipanje stupa na snagu sljedećeg dana od dana objavljivanja odluke u Službenom listu Evropske unije ili na kasniji dan naveden u odluci. Ono ne utiče na punovažnost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim doneše delegirani akt, Komisija o tome istovremeno obavještava Evropski parlament i Savjet.

5. Delegirani akt na osnovu člana 3 st. 2 i 4, člana 4 st. 3 i 5, člana 7 st. 5, 11 i 12, člana 9 stav 5, člana 10 stav 3, člana 11 stav 6, člana 12 stav 3, člana 15 stav 12, člana 20 st. 11 i 12 stupa na snagu samo ako Evropski parlament ili Savjet u roku od dva mjeseca od dostavljanja obavještenja o tom aktu Evropskom parlamentu i Savjetu na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Evropski parlament i Savjet obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj rok se produžava za dva mjeseca na inicijativu Evropskog parlamenta ili Savjeta.

Član 28

Izvještaj

1. Najkasnije pet godina od 20. maja 2016. godine, a nakon toga po potrebi, Komisija podnosi izvještaj o primjeni ove direktive Evropskom parlamentu, Savjetu, Evropskom ekonomsko-socijalnom komitetu i Komitetu regionala.

U izradi izvještaja Komisiji pomažu naučni i tehnički stručnjaci kako bi imala na raspolaganju sve potrebne podatke.

2. Komisija u izvještaju naročito navodi elemente Direktive koje treba preispitati ili prilagoditi sa stanovišta naučnog i tehničkog napretka, uključujući i razvoj međunarodno dogovorenih pravila i standarda za duvanske i srodne proizvode. Komisija posebnu pažnju posvećuje:

- (a)iskustvu stečenom u pogledu dizajna površina pakovanja, koji ova direktiva ne uređuje, imajući u vidu nacionalni, međunarodni, pravni, ekonomski i naučni razvoj;
- (b)kretanjima na tržištu u vezi s novim duvanskim proizvodima, uzimajući u obzir, između ostalog, primljena obavještenja iz člana 19;
- (c) kretanjima na tržištu koja predstavljaju značajnu promjenu okolnosti;
- (d)izvodljivosti, prednostima i mogućem uticaju evropskog sistema za regulaciju sastojaka korišćenih u duvanskim proizvodima, uključujući uspostavljanje, na nivou Unije, liste sastojaka koji mogu da se upotrebljavaju, budu prisutni ili da se dodaju duvanskim proizvodima, uzimajući u obzir, između ostalog, informacije prikupljene u skladu s čl. 5 i 6;
- (e)kretanjima na tržištu u pogledu cigareta prečnika manjeg od 7,5 mm i percepciji potrošača o njihovoј štetnosti kao i obmanjujućem karakteru takvih cigareta;
- (f)izvodljivosti, prednostima i mogućem uticaju baze podataka Unije koja sadrži podatke o sastojcima i emisijama iz duvanskih proizvoda koji su prikupljeni u skladu s čl. 5 i 6;
- (g)kretanjima na tržištu u pogledu elektronskih cigareta i rezervoara za dopunjavanje uzimajući u obzir, između ostalog, informacije prikupljene u skladu s članom 20, uključujući o započinjanju konzumiranja takvih proizvoda od strane mladih osoba i nepušača i utičaju takvih proizvoda na pokušaje prestanka pušenja kao i mjeru koje su države članice preduzele u vezi s aromama;
- (h)tržišnom razvoju i preferencijama potrošača u vezi s duvanom za vodenu lulu, s naročitim naglaskom na njihove arome.

Države članice pomažu Komisiji i dostavljaju joj sve raspoložive informacije za sproveđenje procjene i izradu izvještaja.

3. Uz izvještaj se naknadno prilaže predlozi izmjena i dopuna ove direktive, koje Komisija smatra potrebnim za njeno prilagođavanje razvoju u oblasti duvanskih i srodnih proizvoda, u onolikoj mjeri u kojoj je to potrebno za neometano funkcionisanje unutrašnjeg tržišta, i da se uzmu u obzir sva nova kretanja zasnovana na naučnim činjenicama i promjene u vezi s međunarodno dogovorenim standardima za duvanske i srodne proizvode.

Član 29

Prenošenje

1. Države članice dužne su da donesu zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom direktivom do 20. maja 2016. godine. One tekst tih odredaba odmah dostavljaju Komisiji.

Države članice primjenjuju te mjere od 20. maja 2016. godine, ne dovodeći u pitanje član 7 stav 14., član 10 stav 1 tačka e, član 15 stav 13 i član 16 stav 3.

2. Kada države članice donesu ove propise, ti propisi će sadržati pozivanje na ovu direktivu ili se pozivanje na ovu direktivu navodi prilikom njihovog službenog objavljivanja. One sadrže i izjavu da se pozivanja na Direktivu u postojećim zakonima i drugim propisima koja prestaju da važe ovom direktivom tumače kao pozivanja na ovu direktivu. Države članice utvrđuju kako će se takva pozivanja navoditi i kako će se ta izjava formulisati.

3. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba domaćeg prava koje donesu u oblasti na koju se odnosi ova direktiva.

Član 30

Prelazne odredbe

Države članice mogu dozvoliti stavljanje na tržište sljedećih proizvoda, koji nijesu usklađeni s ovom direktivom, do 20. maja 2017. godine:

- (a)duvanski proizvodi proizvedeni ili pušteni u slobodan promet i označeni u skladu s Direktivom 2001/37/EZ prije 20. maja 2016. godine;
- (b)elektronske cigarete ili rezervoari za dopunjavanje proizvedeni ili pušteni u slobodan promet prije 20. novembra 2016. godine;
- (c)biljni proizvodi za pušenje proizvedeni ili pušteni u slobodan promet prije 20. maja 2016. godine.

Član 31

Prestanak važenja

Direktiva 2001/37/EZ prestaje da važi od 20. maja 2016. godine, ne dovodeći u pitanje obaveze država članica koje se tiču vremenskih ograničenja za prenošenje te direktive u domaće pravo.

Pozivanja na Direktivu koja prestaje da važi tumače se kao pozivanja na ovu direktivu i tumače se u skladu s uporednom tabelom koja se nalazi u Aneksu III uz ovu direktivu.

Član 32

Stupanje na snagu

Ova direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Evropske unije.

Član 33

Adresati

Ova direktiva upućena je svim državama članicama.

Sačinjeno u Briselu 3. aprila 2014. godine.

Za Evropski parlament

Predsjednik

M. ŠULC (M. SCHULZ)

Za Savjet

Predsjednik

D. KURKULAS (D. KOURKOULAS)

(¹) Sl. list C 327, 12.11.2013, str. 65.

(²) Sl. list C 280, 27.9.2013, str. 57.

(³) Stav Evropskog parlamenta od 26. februara 2014. godine (još nije objavljen u Službenom listu) i odluka Savjeta od 14. marta 2014. godine.

(⁴) Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2001/37/EZ od 5. juna 2001.godine o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duvanskih proizvoda (Sl. list L 194, 18.7.2001, str. 26).

(⁵) Preporuka Savjeta 2003/54/EZ od 2. decembra 2002. godine o prevenciji pušenja i o inicijativama za poboljšanje kontrole duvana (Sl. list L 22, 25.1.2003, str. 31).

(⁶) Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2005/29/EZ od 11. maja 2005. godine o nepoštenoj poslovnoj praksi poslovnog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutrašnjem tržištu i o izmjenama i dopunama Direktive Savjeta 84/450/EEZ, direktive Evropskog parlamenta i Savjeta 97/7/EZ, 98/27/EZ i 2002/65/EZ, kao i Regulative Evropskog parlamenta i Savjeta (EZ) br. 2006/2004 (Direktiva o nepoštenoj poslovnoj praksi) (Sl. list L 149, 11.6.2005, str. 22).

(⁷) Direktiva Savjeta 89/622/EEZ od 13. novembra 1989. godine o uskladivanju zakona i drugih propisa država članica o označavanju duvanskih proizvoda i zabrani stavljanja na tržište određenih vrsta duvana za oralnu upotrebu (Sl. list L 359, 8.12.1989, str. 1).

(⁸) Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2001/83/EZ od 6. novembra 2001. godine o zakoniku Zajednice o lijekovima za primjenu kod ljudi (Sl. list L 311, 28.11.2001, str. 67).

(⁹) Direktiva Savjeta 93/42/EEZ od 14. juna 1993. godine o medicinskim proizvodima (Sl. list L 169, 12.7.1993, str. 1).

(¹⁰) Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 98/34/EZ od 22. juna 1998. godine o utvrđivanju postupka obezbjedivanja informacija u oblasti tehničkih standarda i propisa (Sl. list L 204, 21.7.1998, str. 37).

(¹¹) Regulativa Evropskog parlamenta i Savjeta (EU) br. 182/2011 od 16. februara 2011. godine o utvrđivanju pravila i opštih načela u vezi s mehanizmima za nadzor država članica nad izvršavanjem ovlašćenja za sprovođenje Komisije (Sl. list L 55, 28.2.2011, str. 13).

(¹²) Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 95/46/EZ od 24. oktobra 1995. godine o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom ličnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (Sl. list L 281, 23.11.1995, str. 31).

(¹⁴) Sl. list C 369, 17.12.2011, str. 14.

(¹⁵) Direktiva Savjeta 2011/64/EU od 21. juna 2011. godine o strukturi i stopama akcize koje se primjenjuju na prerađeni duvan (Sl. list L 176, 5.7.2011, str. 24).

(¹⁶) Direktiva Savjeta 2007/74/EZ od 20. decembra 2007. godine o oslobođenju od poreza na dodatu vrijednost i akciza na uvoz robe za lica koja putuju iz trećih zemalja (Sl. list L 346, 29.12.2007, str. 6).

(¹⁷) Regulativa Evropskog parlamenta i Savjeta (EZ) br. 1907/2006 od 18. decembra 2006. godine o registraciji, evaluaciji, odobravanju i ograničavanju hemikalija (REACH) i osnivanju Evropske agencije za hemikalije i o izmjenama i dopunama Direktive 1999/45/EZ i prestanku važenja Regulative Savjeta (EEZ) br. 793/93 i Regulative Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Savjeta 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (Sl. list L 396, 30.12.2006, str. 1).

(¹⁸) Regulativa Evropskog parlamenta i Savjeta (EZ) br. 1272/2008 od 16. decembra 2008. godine o razvrstavanju, označavanju i pakovanju supstanci i smjesa, o izmjenama i dopunama i prestanku važenja Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjenama i dopunama Regulative (EZ) br. 1907/2006 (Sl. list L 353, 31.12.2008, str. 1).

(¹⁹) Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. maja 2003. o definiciji mikro, malih i srednjih preduzeća (Sl. list L 124, 20.5.2003, str. 36).

(²⁰) Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2010/13/EU od 10. marta 2010. godine o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizuelnim medijskim uslugama) (Sl. list L 95, 15.4.2010, str. 1).

ANEKS I

LISTA TEKSTUALNIH UPOZORENJA

(iz člana 10 i člana 11 stav 1)

1. Pušenje uzrokuje 9 od 10 slučajeva raka pluća
 2. Pušenje uzrokuje rak usta i grla
 3. Pušenje je štetno za vaša pluća
 4. Pušenje uzrokuje srčane udare
 5. Pušenje uzrokuje moždane udare i invaliditet
 6. Pušenje začepljava vaše arterije
 7. Pušenje povećava rizik od sljepila
 8. Pušenje oštećuje vaše zube i desni
 9. Pušenje može da ubije vaše nerođeno dijete
 10. Vaš dim šteti vašoj djeci, porodici i prijateljima
 11. Djeca pušača imaju veće izglede da će i sama početi da puše
 12. Prestanite da pušite – ostanite živi radi onih koji su vam bliski
 13. Pušenje smanjuje plodnost
 14. Pušenje povećava rizik od impotencije
-

ANEKS II

GALERIJA SLIKA

(IZ ČLANA 10 STAV 1)

(Uspostavlja je Komisija u skladu s članom 10 stav 3 tačka b)

ANEKS III

UPOREDNA TABELA

Direktiva 2001/37/EZ	Ova direktiva
Član 1	Član 1
Član 2	Član 2
Član 3 stav 1	Član 3 stav 1
Član 3 st. 2 i 3	—
Član 4 stav 1	Član 4 stav 1
Član 4 stav 2	Član 4 stav 2
Član 4 st. 3 do 5	—
Član 5 stav 1	—
Član 5 stav 2 tačka a	Član 9 stav 1
Član 5 stav 2 tačka b	Član 10 stav 1 tačka a i član 10 stav 2, član 11 stav 1
Član 5 stav 3	Član 10 stav 1
Član 5 stav 4	Član 12
Član 5 stav 5 podstav 1	Član 9 stav 3 podstav 5, Član 11 tač. 2 i 3, član 12 stav 2 tačka b
Član 5 stav 5 podstav 2	Član 11 stav 4
Član 5 stav 6 tačka a	Član 9 stav 4 tačka a
Član 5 stav 6 tačka b	—
Član 5 stav 6 tačka c	Član 9 stav 4 tačka b
Član 5 stav 6 tačka d	Član 8 stav 6 i član 11 stav 5 podstav 2
Član 5 stav 6 tačka e	Član 8 stav 1

Član 5 stav 7	Član 8 st. 3 i 4
Član 5 stav 8	—
Član 5 stav 9 podstav 1	Član 15 st. 1 i 2
Član 5 stav 9 podstav 2	Član 15 stav 11
Član 6 stav 1 podstav 1	Član 5 stav 1 podstav 1
Član 6 stav 1 podstav 2	Član 5 st. 2 i 3
Član 6 stav 1 podstav 3	—
Član 6 stav 2	Član 5 stav 4
Član 6 st. 3 i 4	—
Član 7	Član 13 stav 1 tačka b
Član 8	Član 17
Član 9 stav 1	Član 4 stav 3
Član 9 stav 2	Član 10 stav 2 i stav 3 tačka a
Član 9 stav 3	Član 16 stav 2
Član 10 stav 1	Član 25 stav 1
Član 10 st. 2 i 3	Član 25 stav 2
Član 11 podst. 1 i 2	Član 28 stav 1 podst. 1 i 2
Član 11 podstav 3	Član 28 stav 2 podstav 1
Član 11 podstav 4	Član 28 stav 3
Član 12	—
Član 13 stav 1	Član 24 stav 1
Član 13 stav 2	Član 24 stav 2
Član 13 stav 3	
Član 14 stav 1 podstav 1	Član 29 stav 1 podstav 1
Član 14 stav 1 podstav 2	Član 29 stav 2
Član 14 st. 2 i 3	Član 30 tačka a
Član 14 stav 4	Član 29 stav 3
Član 15	Član 31
Član 16	Član 32
Član 17	Član 33
Aneks I (Lista dodatnih zdravstvenih upozorenja)	Aneks I (Lista tekstualnih upozorenja)

Aneks II (Rokovi za prenošenje i primjenu direktiva koje prestaju da važe)	—
Aneks III (Uporedna tabela)	Aneks III (Uporedna tabela)

DELEGIRANA DIREKTIVA KOMISIJE 2014/109/EU

od 10. septembra 2014. godine o izmjeni Priloga II. Direktivi 2014/40/EU Evropskog parlamenta i Savjeta uspostavljanjem zbirke slikovnih upozorenja za upotrebu na duvanskim proizvodima

(Tekst značajan za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA,
uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Evropske unije,
uzimajući u obzir Direktivu 2014/40/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 3. aprila 2014. o usklajivanju zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duvanskih i srodnih proizvoda te o stavljanju izvan snage Direktive 2001/37/EZ (1), a posebno njen član 10. stav 3. tačku (b),
budući da:

(1) članom 10. Direktive 2014/40/EU propisuje se da svako pojedinačno pakovanje i svako vanjsko pakovanje duvanskih proizvoda za pušenje na sebi mora imati kombinovana zdravstvena upozorenja, osim ako su izuzeti u skladu sa članom 11. Kombinovana zdravstvena upozorenja moraju sadržavati, među ostalim, jedno tekstualno upozorenje iz Priloga I. i odgovarajuću fotografiju u boji iz zbirke fotografija u Prilogu II. toj Direktivi.

(2) Isto tako, Direktivom 2014/40/EU Komisiji se dodjeljuju ovlašćenja za donošenje delegiranih akata kako bi se u Prilogu II. uspostavila i prilagodila zbirka fotografija, uzimajući u obzir naučni razvoj i tržišna kretanja.

(3) Stoga Prilog II. Direktivi 2014/40/EU treba izmijeniti na odgovarajući način,
DONIJELA JE OVU DIREKTIVU:

Član 1

Prilog II. Direktivi 2014/40/EU zamjenjuje se u skladu sa Prilogom ovoj Direktivi.

Član 2

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklajivanje sa ovom Direktivom najkasnije do 20. maja 2016. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

One te odredbe primjenjuju od 20. maja 2016.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Član 3

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Evropske unije.

Član 4

Ova je Direktiva upućena državama članicama.
Sastavljeno u Bruxellesu 10. septembra 2014.

Za Komisiju
Predsjednik
José Manuel BARROSO

PRILOG

„PRILOG II.

Zbirka fotografija (kombinovanih zdravstvenih upozorenja) (iz clana 10. stava 1.)

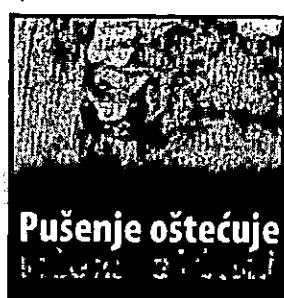
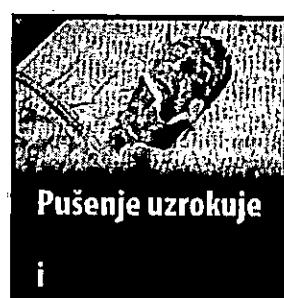
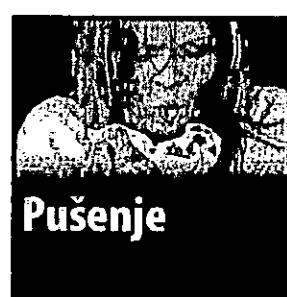
PRILOG

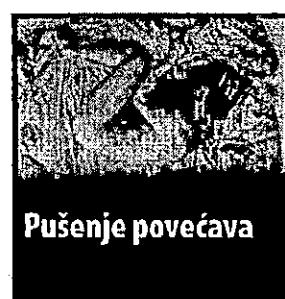
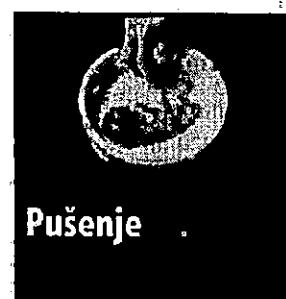
. PRILOG II.

Zbirka fotografija (kombiniranih zdravstvenih upozorenja)

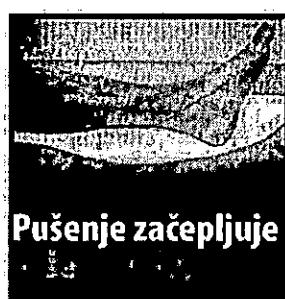
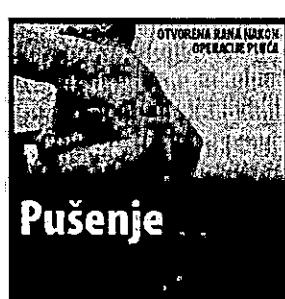
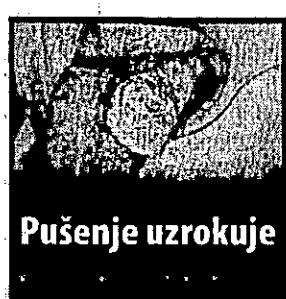
(iz članka 10. stavka 1.)

Set 1.

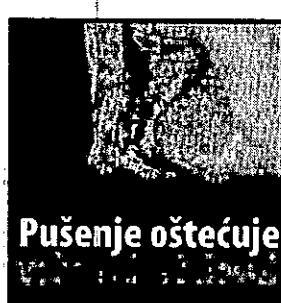
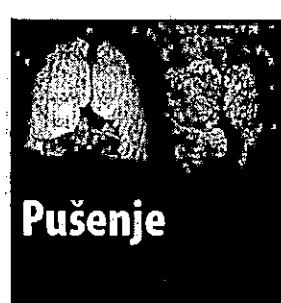

Set 2.

Set 3.

Odluka (EU) 2015/1842

Član 1 Predmet i područje primjene

Ovom se Odlukom utvrđuju pravila o položaju, dizajnu i obliku kombinovanih zdravstvenih upozorenja za duvanske proizvode za pušenje.

Član 2

Položaj i oblik kombinovanog zdravstvenog upozorenja

1. Ako je visina kombinovanog zdravstvenog upozorenja veća od 70 % njegove širine, proizvođači su dužni prikazati kombinovana zdravstvena upozorenja u okomitom formatu kako je prikazano u odjeljku 1. Priloga. Ako je visina kombinovanog zdravstvenog upozorenja veća od 20 % ali manja od 65 % njegove širine, proizvođači su dužni prikazati kombinovana zdravstvena upozorenja u usporednom formatu kako je prikazano u odjeljku 2. Priloga. Ako je visina kombinovanog zdravstvenog upozorenja veća od ili jednaka 65 % ali manja od ili jednaka 70 % njegove širine, proizvođači mogu odabrati hoće li upotrijebiti okomiti ili usporedni format, pod uvjetom da svi elementi kombinovanog zdravstvenog upozorenja ostanu potpuno vidljivi i neiskriviljeni.

2. Ako je upotrijebljen vertikalni format, fotografija je na vrhu kombinovanog zdravstvenog upozorenja, s tekstualnim upozorenjem i informacijama o prestanku pušenja štampanim ispod njega, kako je prikazano u odjeljku 1. Priloga. Fotografija zauzima 50 %, tekstualno upozorenje 38 %, a informacije o prestanku pušenja 12 % površine kombinovanog zdravstvenog upozorenja unutar vanjske crne granice. Ako je upotrijebljen uporedni format, fotografija je na lijevoj polovini kombinovanog zdravstvenog upozorenja, s tekstualnim upozorenjem u gornjem desnom uglu i informacijama o prestanku pušenja u donjem desnom uglu upozorenja, kako je prikazano u odjeljku 2. Priloga. Fotografija zauzima 50 %, tekstualno upozorenje 40 %, a informacije o prestanku pušenja 10 % površine kombinovanog zdravstvenog upozorenja unutar vanjske crne granice.

3. Ako je zbog oblika jediničnog pakovanja ili vanjskog pakovanja visina kombinovanog zdravstvenog upozorenja manja od ili jednaka 20 % njegove širine, kombovano zdravstveno upozorenje prikazuje se u usporednom posebno širokom formatu kako je prikazano u odjeljku 3. Priloga. Fotografija zauzima 35 %, tekstualno upozorenje 50 %, a informacije o prestanku pušenja 15 % površine kombinovanog zdravstvenog upozorenja unutar vanjske crne granice.

Član 3

Dizajn kombinovanog zdravstvenog upozorenja

1. Kombinovano zdravstveno upozorenje štampa se u četiri boje CMYK. Svi elementi u crnoj boji su C0, M0, Y0 i K100, a oni u toplo žutoj boji su C0, M10, Y100 i K0. Kombinovano zdravstveno upozorenje prikazuje se u najmanjoj rezoluciji od 300 dpi kada je otisnuto u stvarnoj veličini.

2. Tekstualno upozorenje štampa se u bijeloj boji na crnoj pozadini. Ako su duvanski proizvodi za pušenje namijenjeni stavljanju na tržište u državama članicama s više od jednog

službenog jezika, tekstualno upozorenje na prvom službenom jeziku štampa se u bijeloj boji, tekstualno upozorenje na drugom službenom jeziku u toplo žutoj boji, a tekstualno upozorenje na trećem službenom jeziku, ako je primjenjivo, u bijeloj boji. Informacije o prestanku pušenja štampaju se u crnoj boji na toplo žutoj pozadini, kao što je prikazano u Prilogu.

3. Ako je upotrijebljen uporedni format, vertikalni format s obrnutim rasporedom ili uporedni posebno široki format, u okviru površine za prikaz informacija o prestanku pušenja štampa se crni rub širine 1 mm smješten između informacija o prestanku pušenja i fotografije.

4. U vezi s fotografijom proizvođači ili uvoznici dužni su osigurati sljedeće:

- (a) prikazana je bez primjene posebnih efekata, prilagođavanja boja, retuširanja ili proširivanja pozadine;
- (b) nije odrezana preblizu ili predaleko od središnje tačke slike; i
- (c) proporcionalnih je dimenzija bez širenja ili sažimanja fotografije.

5. Proizvođači su dužni osigurati sljedeće:

- (a) tekstualno upozorenje i informacije o prestanku pušenja poravnani su lijevo i centrirani vodoravno;
- (b) tekstualno upozorenje i informacije o prestanku pušenja otisnuti su u fontu Neue Frutiger Condensed Bold;
- (c) tekstualno upozorenje otisnuto je jednakom veličinom slova;
- (d) veličina slova tekstualnog upozorenja i informacija o prestanku pušenja najveća je moguća kako bi se osigurala najveća moguća vidljivost teksta;
- (e) najmanja veličina slova tekstualnog upozorenja iznosi 6 pt, a najmanja veličina slova informacija o prestanku pušenja iznosi 5 pt;
- (f) razmak između redaka za 2 pt je veći od veličine slova tekstualnog upozorenja te za 1 do 2 pt veći od veličine slova informacija o prestanku pušenja;
- (g) tekstualno upozorenje prikazano je kako je utvrđeno u Prilogu I. Direktivi 2014/40/EU, uključujući upotrebu velikih slova, ali bez brojčanog označivanja.

Odstupajući od tačaka (e) i (f), proizvođači ili uvoznici duvanskih proizvoda za pušenje osim cigareta, duvana za samostalno motanje i duvana za vodene lule mogu smanjiti veličinu slova ili razmak između redaka u tekstualnom upozorenju i informacijama o prestanku pušenja kada je to neizbjježno, pod uslovom da svi elementi kombinovanog zdravstvenog upozorenja ostanu potpuno vidljivi.

Član 4

Posebna pravila za određena jedinična pakiranja s preklopnim poklopcom

1. Odstupajući od člana 2. stava 2. prvog podstava, sljedeća pravila primjenjuju se kod kombinovanih zdravstvenih upozorenja koja će se stavljati na prednji dio jediničnih pakiranja s preklopnim poklopcem:

(a) u slučajevima kada je poklopac manji od površine predviđene za fotografiju iz člana 2. stava 2. te kada bi zbog usklađenosti s tom odredbom došlo do razdjeljivanja fotografije prilikom otvaranja:

i. tekstualno upozorenje nalazi se na vrhu kombinovanog zdravstvenog upozorenja, s informacijama o prestanku pušenja i fotografijom ispod njega, kao što je prikazano u odjeljku 4. Priloga; i

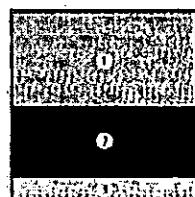
- ii. fotografija zauzima najmanje 50 % površine kombinovanog zdravstvenog upozorenja, tekstualno upozorenje najmanje 30 %, a informacije o prestanku pušenja najmanje 10 % i najviše 12 % površine kombinovanog zdravstvenog upozorenja unutar vanjske crne granice;
- (b) u slučajevima kada je poklopac veći od površine predviđene za fotografiju iz člana 2. stava 2. te kada bi zbog usklađenosti s tom odredbom došlo do razdjeljivanja tekstualnog upozorenja ili informacija o prestanku pušenja prilikom otvaranja:
- i. fotografija se nalazi na vrhu kombinovanog zdravstvenog upozorenja, s tekstualnim upozorenjem i informacijama o prestanku pušenja ispod nje, kao što je prikazano u odjeljku 1. Priloga; i
- ii. fotografija zauzima najmanje 50 % površine kombinovanog zdravstvenog upozorenja, tekstualno upozorenje najmanje 30 %, a informacije o prestanku pušenja najmanje 10 % i najviše 12 % površine kombinovanog zdravstvenog upozorenja unutar vanjske crne granice; Proizvođači su dužni osigurati da se ni jedan od ta tri elementa kombinovanog zdravstvenog upozorenja ne može razdijeliti otvaranjem jediničnog pakovanja.
2. Odstupajući od člana 3. stava 5. tačaka (e) i (f), proizvođači ili uvoznici cigareta, duvana za samostalno motanje i duvana za vodene lule u jediničnim pakovanjima s preklopnim poklopcem mogu smanjiti veličinu slova ili razmak između redova u tekstualnom upozorenju i informacijama o prestanku pušenja na prednjem dijelu pakovanja u slučajevima kada je kombinovano zdravstveno upozorenje na više od jednog jezika, pod uslovom da svi elementi kombinovanog zdravstvenog upozorenja ostanu potpuno vidljivi.

Član 5
Adresati

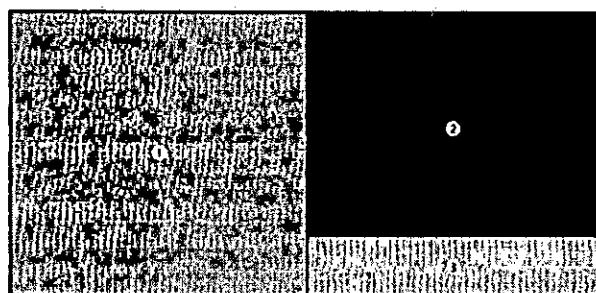
Ova je Odluka upućena državama članicama.

PRILOG

1. Vertikalni format (član 2. stav 1. i 2. i član 4. stav 1.b)
2. Uporedni format (član 2. stav 1. i 2.)
3. Uporedni posebno široki format (član 2. stav 3)
4. Okomiti format s obrnutim rasporedom (član 4. stav 1.a)

PRILOG**1. Okomiti format (članak 2. stavak 1. i 2. i članak 4. stavak 1.b)**

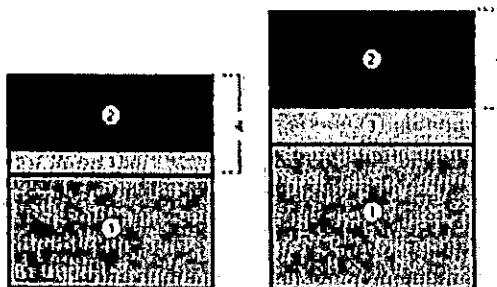
- 1. Fotografija
- 2. Tekstualno upozorenje
- 3. Informacije o prestanku pušenja

2. Usporedni format (članak 2. stavak 1. i 2.)

- 1. Fotografija
- 2. Tekstualno upozorenje
- 3. Informacije o prestanku pušenja

3. Usporedni posebno široki format (članak 2. stavak 3.)

- 1. Fotografija
- 2. Tekstualno upozorenje
- 3. Informacije o prestanku pušenja

4. Okomiti format s obrnutim rasporedom (članak 4. stavak 1.a)

1. Fotografija
2. Tekstualno upozorenje
3. Informacije o prestanku pušenja
4. Preklopni poklopac

PREPORUKA SAVJETA
od 2. decembra 2002. godine
o prevenciji pušenja i o inicijativama za unapređenje kontrole nad duvanom
(2003/54/EZ)

OVIM DAJE PREPORUKU DA DRŽAVE ČLANICE:

1. usvoje odgovarajuće zakonske i/ili administrativne mjere u skladu sa domaćim praksama i uslovima radi sprečavanja prodaje duvana djeci i adolescentima, uključujući, između ostalog:
 - (a) da se zahtijeva od prodavaca duvanskih proizvoda da provjeravaju da li su kupci duvana navršili starosni uzrast koji je propisan za kupovinu takvih proizvoda prema domaćem zakonu, gdje takva starosna granica postoji,
 - (b) da se uklone duvanski proizvodi iz samouslužnih izloga u maloprodajnim objektima,
 - (c) da se ograniči pristup aparatima za prodaju duvanskih proizvoda na lokacije koje su pristupačne licima iznad starosne dobi koja je propisana za kupovinu duvanskih proizvoda prema domaćem zakonu, gdje takva starosna granica postoji, ili da se na drugi način uredi pristup proizvodima koji se prodaju preko takvih aparata na jednako efikasan način,
 - (d) da se ograniči prodaja duvana na daljinu u opštoj maloprodaji, kao što je prodaja preko interneta, na odrasla lica korišćenjem odgovarajućih tehničkih sredstava,
 - (e) da se zabrani prodaja slatkiša i igračaka namijenjenih djeci i proizvedenih sa jasnom namjerom da proizvod i/ili pakovanje liči po izgledu na neku vrstu duvanskog proizvoda,
 - (f) da se zabrani prodaja cigareta pojedinačno ili u pakovanjima koji sadrže manje od 19 cigareta;
2. usvoje odgovarajuće zakonodavne i/ili administrativne mjere radi zabrane, u skladu sa državnim ustavom i ustavnim principima, sljedećih oblika reklamiranja i promovisanja:
 - (a) korišćenja naziva duvanskih brendova na proizvodima ili uslugama koji nijesu duvanski,
 - (b) korišćenja promotivnih predmeta (pepeljara, upaljača, suncobrana, itd.) i uzoraka duvanskih proizvoda,
 - (c) korišćenja i saopštavanja prodajnih akcija, kao što su popusti, besplatni pokloni, premije ili mogućnost učešća u promotivnim takmičenjima ili igrama,
 - (d) korišćenja bilborda, postera i drugih tehnika reklamiranja u zatvorenom ili otvorenom prostoru (kao što je reklamiranje na aparatima za prodaju duvanskih proizvoda),
 - (e) korišćenja reklamiranja u bioskopima, i
 - (f) svih drugih oblika reklamiranja, sponzorstva ili praksi koje su direktno ili indirektno namijenjene promovisanju duvanskih proizvoda;
3. usvoje odgovarajuće mjere, uvođenjem zakonodavstva ili drugih metoda u skladu s domaćim praksama i uslovima, kako bi se zahtijevalo od proizvođača, uvoznika i većih trgovaca duvanskim proizvodima i proizvodima i uslugama koje nose isti zaštitni znak kao duvanski proizvodi da državama članicama pruže informacije koje se odnose na troškove koje imaju u pogledu reklamiranja, marketinga, sponzorstva i promotivnih kampanja a koji nijesu zabranjeni prema domaćem zakonodavstvu ili zakonodavstvu Zajednice;
4. sprovode zakonodavstvo i/ili druge djelotvorne mjere u skladu s domaćim praksama i uslovima na odgovarajućem nivou organa vlasti ili nevladinih subjekata kojima se obezbeđuje zaštita od izlaganja sekundarnom duvanskom dimu na radnim mjestima u zatvorenom prostoru, zatvorenim javnim mjestima i javnom prevozu. Prioritet bi trebalo dati, između ostalog, obrazovnim objektima, zdravstvenim ustanovama i mjestima u kojima se pružaju usluge djeci;
5. nastave izradu strategija i mjera radi smanjenja rasprostranjenosti pušenja, kao što je jačanje opšte edukacije o zdravlju, naročito u školama, i opštih programa za odvraćanje od prvog korišćenja duvanskih proizvoda i prevazilaženje duvanske zavisnosti;

6. koriste u potpunosti doprinos mladih politikama i akcijama za mlađe koje se odnose na zdravlje, naročito u oblasti informisanja, i podstiču posebne aktivnosti koje pokreću, planiraju, sprovode i ocjenjuju mlađi;
7. usvoje i sprovedu odgovarajuće cjenovne mjere za duvanske proizvode kako bi se uticalo na odvraćanje od korišćenja duvanskih proizvoda;
8. sprovedu sve neophodne i odgovarajuće procedure kako bi se potvrdilo poštovanje mjera navedenih u ovoj preporuci;
9. informišu Komisiju svake dvije godine o akcijama preduzetim na osnovu ove preporuke,

OVIM POZIVA KOMISIJU:

1. da prati i ocjenjuje kretanja i mjere koje se preduzimaju u državama članicama i na nivou Zajednice;
2. da izvještava o sprovođenju predloženih mjera, na osnovu informacija dobijenih od država članica, najkasnije godinu dana nakon prijema informacija od država članica podnesenih u skladu sa ovom preporukom;
3. da razmotri koliko su mјere koje su predviđene ovom preporukom djelotvorne, i da razmotri potrebu za daljim akcijama, naročito ako se utvrde razlike unutar pojedinačnih tržišta u oblastima obuhvaćenim ovom preporukom.

Sačinjeno u Briselu, 2. decembra 2002. godine

Za Savjet

Predsjednik

B. BENDTSEN

PREPORUKE

**SAVJET
PREPORUKA SAVJETA
od 30. novembra 2009. godine
o okruženju bez duvanskog dima
(2009/C 296/02)**

OVIM DAJE PREPORUKU DA DRŽAVE ČLANICE:

1. obezbijede djelotvornu zaštitu od izloženosti duvanskom dimu na radnim mjestima u zatvorenom prostoru, zatvorenim javnim prostorima, javnom prevozu i, gdje je prikladno, na drugim javnim mjestima kako je predviđeno članom 8 Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o kontroli duvana (FCTC) i na osnovu priloženih smjernica o zaštiti od izloženosti duvanskom dimu usvojenim na Drugoj konferenciji strana potpisnica FCTC-e, u roku od pet godina od stupanja na snagu FCTC-e za datu državu članicu, ili najkasnije u roku od tri godine nakon usvajanja ove Preporuke;
2. izrade i/ili ojačaju strategije i mjere za smanjenje izloženosti djece i adolescenata sekundarnom duvanskom dimu;
3. dopune politike o okruženju bez duvanskog dima dodatnim mjerama, koje mogu obuhvatiti: (a) preuzimanje djelotvornih mjera za promovisanje prestanka korišćenja duvanskih proizvoda i adekvatnog liječenja od duvanske zavisnosti, uzimajući u obzir domaće okolnosti i prioritete kako je navedeno u članu 14 FCTC-e; i (b) uvođenje kombinovanih upozorenja, kako je definisano članom 2(4) Odluke Komisije 2003/641/EZ od 5. septembra 2003. godine o korišćenju fotografija u boji ili drugih ilustracija kao zdravstvenih upozorenja na pakovanjima duvanskih proizvoda, i informacija o uslugama za pružanje podrške u prestanku korišćenja duvanskih proizvoda na pakovanjima duvanskih proizvoda za pušenje radi boljeg informisanja potrošača o zdravstvenim rizicima korišćenja duvanskih proizvoda i izloženosti duvanskom dimu, podsticanja prestanka korišćenja duvanskih proizvoda i odvraćanja od prvog korišćenja istih;
4. izrade, sprovode, periodično ažuriraju i revidiraju sveobuhvatne višeektorske strategije, planove ili programe za kontrolu duvana koji se bave, između ostalog, pitanjem zaštite od duvanskog dima na svim mjestima koja su dostupna opštoj javnosti ili mjestima za kolektivno korišćenje, bez obzira na vlasništvo ili pravo pristupa;
5. obezbijede adekvatne instrumente za sprovođenje nacionalnih strategija, politika i programa o kontroli duvana kako bi se obezbijedila djelotvorna zaštita od izloženosti duvanskom dimu;
6. saopšte Komisiji, ako je moguće u roku od šest mjeseci nakon usvajanja ove Preporuke, nacionalne kontakt osobe za kontrolu divana radi razmjene informacija i najboljih praksi kao i koordinacije politika sa drugim državama članicama;
7. sarađuju blisko među sobom i sa Komisijom u vezi sa koherentnim okvirom definicija, referentnih vrijednosti i indikatora za sprovođenje ove Preporuke;
8. prate i vrše evaluaciju djelotvornosti mjera ove politike korišćenjem gore navedenih indikatora;
9. obavještavaju Komisiju o zakonodavnim i drugim aktivnostima preuzetim na osnovu ove Preporuke i o rezultatima praćenja i evaluacije,

OVIM POZIVA KOMISIJU DA:

1. izvještava o sprovođenju, funkcionisanju i uticajima predloženih mjera, na osnovu informacija koje dostavljaju države članice;

2. u kontekstu moguće revizije Direktive 2001/37/EZ, razmotri sve mјere koje se odnose na proizvode a koje imaju za cilj smanjenje privlačnosti i zavisnosti od duvanskih proizvoda;
3. analizira zakonska pitanja i dokaze koji se odnose na uticaj pakovanja bez oznaka brenda, kao i na funkcionisanje internog tržišta.

Sačinjeno u Briselu, 30. novembra 2009. godine

Za Savjet

Predsjednik

S. O. LITTORIN

PRILOG

Smjernice o zaštiti od izlaganja duvanskom dimu, usvojene na Drugoj konferenciji strana potpisnica

Okvirne konvencije SZO o kontroli duvana

SVRHA, CILJEVI I OSNOVNA POLAZIŠTA

Svrha smjernica

1. U skladu s ostalim odredbama Okvirne konvencije SZO o kontroli duvana i namjerama Konferencije strana potpisnica, ove smjernice imaju za cilj da pomognu stranama potpisnicama u ispunjavanju njihovih obaveza prema članu 8 Konvencije. Njima se daju najbolji dostupni dokazi i iskustva strana potpisica koje su uspješno sprovele djelotvorne mjere za smanjenje izloženosti duvanskom dimu.

2. Smjernice sadrže usaglašene izjave o principima i definicije bitnih pojmova, kao i usaglašene preporuke za korake koji su potrebni kako bi se zadovoljile obaveze iz Konvencije. Uz to, ovim smjernicama se utvrđuju mjere koje su neophodne za postizanje djelotvorne zaštite od opasnosti od sekundarnog duvanskog dima. Strane potpisnice se ovim podstiču da koriste ove smjernice ne samo radi ispunjenja svojih zakonskih obaveza prema Konvenciji, već i radi praćenja najboljih praksi u zaštiti javnog zdravlja.

Ciljevi smjernica

3. Ove smjernice imaju dva povezana cilja. Prvi je da se stranama potpisnicama pomogne u ispunjavanju njihovih obaveza prema članu 8 Okvirne konvencije SZO, na način koji je dosljedan sa naučnim dokazima o izloženosti sekundarnom duvanskom dimu i najboljim praksama iz cijelog svijeta u sprovođenju mera za okruženje bez duvanskog dima, kako bi se uspostavio visok standard odgovornosti za poštovanje ugovora i kako bi se pomoglo stranama potpisnicama u promovisanju najvećeg mogućeg standarda zdravlja koji se može postići. Drugi cilj je da se utvrde ključni elementi zakonodavstva koji su potrebni za djelotvornu zaštitu ljudi od izloženosti duvanskom dimu, kako je predviđeno članom 8.

Osnovna polazišta

4. Na izradu ovih smjernica uticala su sljedeća osnovna polazišta:

(a) Dužnost da se obezbijedi zaštita od duvanskog dima iz člana 8, zasnovana je na osnovnim ljudskim pravima i slobodama. S obzirom na opasnosti udisanja sekundarnog duvanskog dima, dužnost obezbjeđivanja zaštite od duvanskog dima je obuhvaćena, između ostalog, pravom na život i pravom na najveći mogući standard zdravlja koji se može postići, kako je priznato u mnogim međunarodnim pravnim instrumentima (uključujući Ustav Svjetske zdravstvene organizacije, Konvenciju o pravima djeteta, Konvenciju o eliminisanju svih oblika diskriminacije žena i Međunarodnom paktu o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima), kako je formalno uvršteno u preambulu Okvirne konvencije SZO i prepoznato u ustavima mnogih nacija. (b) Dužnost da se štite pojedinci od duvanskog dima u skladu je s obavezom vlada da donose zakonodavstvo radi zaštite pojedinaca od ugrožavanja njihovih osnovnih prava i sloboda. Ova obaveza obuhvata sva lica, a ne samo određene populacije. (c) Nekoliko mjerodavnih naučnih tijela je utvrdilo da je sekundarni duvanski dim karcinogen. Neke strane potpisnice Okvirne konvencije SZO (na primjer, Finska i Njemačka) su klasifikovale sekundarni duvanski dim kao karcinogen i obuhvatile prevenciju izlaganja istom na radu u svoje zakonodavstvo o zdravlju i bezbjednosti. Prema tome, uz obaveze iz člana 8, od strana potpisnica se može zahtijevati da se pozabave opasnošću izlaganja duvanskom dimu u skladu sa svojim postojećim zakonima koji se odnose na radno mjesto ili drugim zakonima kojima se uređuje izloženost štetnim supstancama, uključujući karcinogene.

IZJAVA O PRINCIPIMA I BITNIM DEFINICIJAMA KOJE SU OSNOVA ZAŠTITE OD IZLOŽENOSTI DUVANSKOM DIMU

Principi

5. Kako je navedeno u članu 4 Okvirne konvencije SZO, neophodna je snažna politička opredijeljenost kako bi se preduzele mera da se zaštite sva lica od izloženosti duvanskom dimu. Sprovođenje člana 8 Konvencije bi trebalo da se rukovodi sljedećim usaglašenim principima.

Princip 1

6. Djelotvorne mera za obezbjeđivanje zaštite od izloženosti duvanskom dimu, kako je predviđeno članom 8 Okvirne konvencije SZO, zahtijevaju potpunu eliminaciju pušenja i duvanskog dima u

određenom prostoru ili sredini kako bi se stvorilo okruženje koje je 100% bez duvanskog dima. Ne postoji bezbjedni nivo izloženosti duvanskom dimu, a pojmovi kao što je prag vrijednosti za toksičnost od sekundarnog duvanskog dima trebalo bi odbaciti, pošto su u suprotnosti sa naučnim dokazima. Svi pristupi osim pristupa okruženja koje je 100% bez duvanskog dima, uključujući ventilaciju, filtriranje vazduha i korišćenje posebnih zona za pušenje (bilo da imaju zasebnu ventilaciju ili ne), iznova se pokazuju kao neefikasni i postoje ubjedljivi dokazi, naučni i drugi, da inženjerski pristupi ne štite od izloženosti duvanskom dimu.

Princip 2

7. Sve ljudi bi trebalo zaštititi od izloženosti duvanskom dimu. Sva radna mjesta u zatvorenom prostoru i zatvoreni javni prostori trebalo bi da budu bez duvanskog dima.

Princip 3

8. Zakonodavstvo je neophodno kako bi se ljudi zaštitili od izloženosti duvanskom dimu. Svojevoljne politike o okruženju bez dima iznova su se pokazale nedjelotvornim i ne pružaju adekvatnu zaštitu. Kako bi bilo djelotvorno, zakonodavstvo bi trebalo da bude jednostavo, jasno i primjenjivo.

Princip 4

9. Dobro planiranje i adekvatni resursi su osnova za uspješno sprovođenje i primjenu zakonodavstva o okruženju bez duvanskog dima.

Princip 5

10. Građansko društvo ima centralnu ulogu u izgradnji podrške i obezbjeđivanja poštovanja mera za okruženje bez duvanskog dima, i trebalo bi da bude uključeno kao aktivni partner u proces izrade, sprovođenja i primjene zakonodavstva.

Princip 6

11. Sprovođenje zakonodavstva o okruženju bez duvanskog dima, njegova primjena i uticaj trebalo bi da se prate i evaluiraju. To bi trebalo da obuhvati praćenje i reagovanje na aktivnosti duvanske industrije kojima se ugrožava sprovođenje i primjena datog zakonodavstva, kako je navedeno u članu 20.4 Okvirne konvencije SZO.

Princip 7

12. Zaštitu ljudi od izloženosti duvanskom dimu trebalo bi ojačati i proširiti, ako je potrebnó; takvá aktivnost bi mogla obuhvatiti novo ili dopunjeno zakonodavstvo, unaprijeđenu primjenu i druge mјere koje bi odražavale nove naučne dokaze i iskustva iz studija slučaja.

Definicije

13. Pri izradi zakonodavstva, važno je da se vodi računa o definisanju glavnih pojmove. Nekoliko preporuka za odgovarajuće definicije, na osnovu iskustava u mnogim zemljama, navedeno je ispod. Definicije u ovom dijelu dopunjavaju one koje su date u Okvirnoj konvenciji SZO.

„Sekundarni duvanski dim“ ili „duvanski dim u okruženju“

14. Nekoliko alternativnih izraza se koristi za opisivanje vrste dima kojim se bavi član 8 Okvirne konvencije SZO. Oni obuhvataju „sekundarni duvanski dim“, „duvanski dim u okruženju“, i „duvanski dim drugih ljudi“. Trebalо bi izbjegavati izraze kao što su „pasivno pušenje“ i „nesvojevoljna izloženost duvanskom dimu“, pošto iskustvo u Francuskoj i na drugim mjestima ukazuje na to da duvanska industrija može iskoristiti te izraze za zastupanje stava da je „svojevoljna“ izloženost prihvatljiva. „Sekundarni duvanski dim“ (eng. *Second-hand tobacco smoke*), negdje skraćeno kao „SDD“ (eng. *SHS*), i „duvanski dim u okruženju“ (eng. *environmental tobacco smoke*), negdje skraćeno kao „DDO“ (eng. *ETS*), su poželjniji izrazi; u ovim smjernicama se koristi izraz „sekundarni duvanski dim“.

15. Sekundarni duvanski dim se može definisati kao „dim koji se ispušta na zapaljenom kraju cigarete ili iz drugih duvanskih proizvoda obično u kombinaciji sa dimom koji izdiše pušač“.

16. „Vazduh bez duvanskog dima“ je vazduh koji je 100% bez duvanskog dima. Ova definicija obuhvata, ali nije ograničena na, vazduh u kome se duvanski dim ne može vidjeti, namirisati, osjetiti ili izmjeriti (1).

„Pušenje“

17. Ovaj izraz bi trebalo definisati tako da obuhvati posjedovanje ili kontrolu nad upaljenim duvanskim proizvodom bez obzira na to da li se dim aktivno udiše ili izdiše.

„Javna mjesta“

18. Dok precizna definicija „javnih mjesta“ varira između različitih država, važno je da se u zakonodavstvu ovaj izraz definiše što opširnije. Definicija koja se koristi bi trebalo da obuhvati sva mjesta koja su dostupna opštoj javnosti ili mjesta za kolektivno korišćenje, bez obzira na vlasništvo ili pravo pristupa.

„U zatvorenom“ ili „zatvoreni“

19. Članom 8 se zahtijeva zaštita od duvanskog dima na radnim mjestima i javnim mjestima u „zatvorenom“ prostoru. Pošto postoje određene zamke u definisanju „zatvorenog“ prostora, potrebno je posebno ispitati iskustva raznih zemalja u definisanju ovog izraza. Definicija bi trebalo da bude što sveobuhvatnija, i trebalo bi voditi računa pri definisanju da se izbjegne nabranjanje koje bi se moglo tumačiti kao da isključuje potencijalno bitne „zatvorene“ prostore. Preporučuje se da se prostori „u zatvorenom“ (ili zatvoreni prostori) definisu tako da obuhvate sve prostore koji su pokriveni krovom ili zatvoreni s jednim ili više zidova ili strana, bez obzira na vrstu materijala koji se koristi za krov, zidove ili strane, i bez obzira na to da li je takav objekat trajni ili privremeni.

„Radno mjesto“

20. „Radno mjesto“ bi trebalo definisati uopšteno kao „bilo koje mjesto koje ljudi koriste tokom svog zaposlenja ili rada“. To bi trebalo da obuhvati ne samo rad koji se obavlja za nadoknadu, već i volonterski rad, ako je takve vrste za koju se obično plaća naknada. Uz to, „radna mjesta“ obuhvataju ne samo ona mesta na kojima se obavlja rad, već i sva pripojena ili povezana mjesta koja radnici obično koriste tokom svog zaposlenja, uključujući, na primjer, hodnikе, liftove, stepenice, holove, zajedničke prostore, kafeterije, toalete, salone, trpezarije i vanjske objekte kao što su skladišta ili barake. Vozila koja se koriste tokom rada su radna mjesta i trebalo bi ih posebno utvrditi kao takva.

21. Potrebno je posvetiti posebnu pažnju radnim mjestima koja su i domovi ili mjesta stanovanja pojedinaca, kao što su na primjer zatvori, psihijatrijske ustanove ili starački domovi. Takva mjesta su takođe radna mjesta za druge, koje bi trebalo zaštititi od izloženosti duvanskom dimu.

„Javni prevoz“

22. Javni prevoz bi trebalo definisati tako da obuhvati svako vozilo koje se koristi za prevoz ljudi, za koji se obično dobija naknada ili komercijalna dobit. Trebalo bi da obuhvati i taksi vozila.

OPSEG DJELOTVORNOG ZAKONODAVSTVA

23. Članom 8 se zahtijeva usvajanje djelotvornih mjera za zaštitu ljudi od izloženosti duvanskom dimu (1) na radnim mjestima u zatvorenom prostoru, (2) u zatvorenim javnim prostorima, (3) u javnom prevozu, i (4) „gdje je prikladno“ u „na drugim javnim mjestima“.

24. Ovim se stvara obaveza obezbjeđivanja univerzalne zaštite time što će se voditi računa da svi zatvoreni javni prostore, sva radna mjesta u zatvorenom prostoru, sav javni prevoz i po mogućnosti druga javna mjesta (u otvorenom ili na kvazi-otvorenom prostoru) budu zaštićena od izloženosti sekundarnom duvanskom dimu. Nikakvi izuzeci nisu opravdani na osnovu zdravstvenih ili zakonskih argumenata. Uz to, ako neka strana potpisnica nije u mogućnosti da odmah postigne univerzalnu pokrivenost, članom 8 se daje trajna obaveza da se što brže napreduje kako bi se uklonili svi izuzeci i kako bi zaštita postala univerzalna. Svaka strana potpisnica bi trebalo da teži da obezbijedi univerzalnu zaštitu u roku od pet godina od stupanja na snagu Okvirne konvencije SZO za datu stranu potpisnicu.

25. Ne postoje bezbjedni nivoi izloženosti sekundarnom duvanskom dimu, i, kako je prethodno potvrđeno na Konferenciji strana potpisnica odlukom FCTC/COP1(15), inženjerski pristupi, kao što je ventilacija, filtriranje vazduha i korišćenje posebnih zona za pušenje, ne štite od izloženosti duvanskom dimu.

(1) Moguće je da sastavní elementi duvanskog dima mogu postojati u vazduhu u iznosima koji su premali da bi se mogli izmjeriti. Trebalo bi posvetiti pažnju mogućnosti da duvanska industrija ili sektor ugostiteljstva mogu pokušati da iskoriste ograničenja ove definicije.

26. Zaštitu bi trebalo obezbijediti na svim radnim mjestima u zatvorenom prostoru ili zatvorenim radnim mjestima, uključujući motorna vozila koja se koriste kao mjesta za rad (na primjer, taksi vozila, vozila hitne pomoći ili dostavna vozila).

27. Jezikom ugovora zahtijevaju se zaštitne mjere ne samo na svim javnim mjestima „u zatvorenom“ prostoru, već i u onim „drugim“ javnim mjestima (odnosno mjestima na otvorenom ili kvazi-otvorenom prostoru) „gdje je prikladno“. Pri definisanju ovih javnih mesta na otvorenom ili kvazi-otvorenom prostoru gdje je zakonodavstvo prikladno, strane potpisnice bi trebalo da uzmu u obzir dokaze o mogućim opasnostima po zdravlje u različitim okruženjima i trebalo bi da preduzmu radnje kako bi se usvojila najdjelotvornija zaštita od izloženosti gdje god dokazi pokažu da postoji opasnost.

INFORMISANJE, KONSULTOVANJE I UKLJUČIVANJE JAVNOSTI KAKO BI SE OBEZBIJEDILA PODRŠKA I NESMETANO SPROVOĐENJE

28. Podizanje svijesti u javnosti i među liderima javnog mišljenja o rizicima izloženosti sekundarnom duvanskom dimu kroz stalne informativne kampanje predstavlja značajnu ulogu organa vlasti, u partnerstvu sa građanskim društvom, kako bi se obezbijedilo da javnost razumije i podrži zakonodavnu akciju. Glavni akteri obuhvataju udruženja privrednih subjekata, restorana i ugostitelja, grupe poslodavaca, sindikate, medije, zdravstvene radnike, organizacije koje zastupaju djecu i mlade, obrazovne ili vjerske institucije, istraživačku zajednicu i opštu javnost. Napor u podizanju svijesti trebalo bi da obuhvate konsultovanje sa privrednim subjektima na koje isto ima uticaj i drugim organizacijama i institucijama tokom izrade zakonodavstva.

29. Glavne poruke bi trebalo da budu fokusirane na štetu koju izaziva izloženost sekundarnom duvanskom dimu, činjenicu da je eliminisanje pušenja u zatvorenom prostoru jedino naučno zasnovano rješenje kako bi se obezbijedila potpuna zaštita od izloženosti, pravo svih radnika da budu jednakо заštićeni zakonom i činjenica da nema kompromisa između zdravlja i ekonomije, pošto iskustvo u sve više država pokazuje da je okruženje bez duvanskog dima korisno i za jedne i za druge. Javne edukativne kampanje bi takođe trebalo da budu usmjerene na okruženja za koja zakonodavstvo možda nije izvodljivo ili prikladno, kao što su privatna mesta stanovanja pojedinaca.

30. Široko konsultovanje sa uključenim akterima je takođe od suštinskog značaja za edukaciju i mobilisanje zajednice i obezbjeđivanje podrške zakonodavstvu nakon usvajanja. Nakon što zakonodavstvo bude usvojeno, trebalo bi sprovesti edukativnu kampanju koja će voditi ka sprovođenju zakona, pružanju informacija vlasnicima privrednih društava i rukovodiocima objekata kojima se pojašnjava zakon i njihove odgovornosti i izrada resursa, kao što su marerijali za označavanje. Te mjere će povećati vjerovatnoću nesmetanog sprovođenja propisa i visokog nivoa njihovog svojevoljnog poštovanja. Porukama kojima se osnažuju nepušači i kojima se zahvaljuje pušačima što poštuju zakon promovisaće se uključenost javnosti u primjenu i nesmetano sprovođenje.

PRIMJENA

Dužnost poštovanja zakona

31. Djelotvorno zakonodavstvo bi trebalo da nameće zakonsku odgovornost za primjenu propisa i za privredne subjekte na koje oni utiču i za individualne pušače, i trebalo bi da predviđa kazne za kršenja, koje bi važile za privredne subjekte i, po mogućnosti, za pušače. Primjenu zakona bi trebalo prvenstveno fokusirati na privredne subjekte. Zakonodavstvo bi trebalo da stavi odgovornost na vlasnika, rukovodioca ili drugo lice koje je zaduženo za dati prostor, i trebalo bi da jasno predviđa aktivnosti koje se od njega ili nje zahtijevaju. Te obaveze bi trebalo da obuhvate: (a) obavezu postavljanja jasnih oznaka na ulazima i drugim odgovarajućim lokacijama kojima se ističe da pušenje nije dozvoljeno. Format i sadržaj tih oznaka trebalo bi da utvrde zdravstveni organi li drugi organi vlasti i mogu sadržati i broj telefona ili druge mehanizme za javnost za prijavljivanje kršenja imenilica u prostorijama kojima se upućuju pritužbe; (b) obavezu uklanjanja pepeljara iz prostorija; (c) obavezu nadzora nad poštovanjem pravila; (d) obavezu preduzimanja razumnih predviđenih koraka radi odvraćanja pojedinaca od pušenja u datim prostorijama. Ti koraci bi trebalo da obuhvate i zahtijevanje od datog lica da ne puši, uskraćivanje pružanja usluge, zahtijevanje od datog lica da napusti prostorije i kontaktiranje organa za sprovođenje zakona ili drugog organa.

Kazne

32. Zakonodavstvo bi trebalo da predviđa novčane kazne i druge novčane sankcije za kršenja. Iznos tih kazni će uvjek odražavati konkretnе prakse i običaje svake države, ali bi pri odlučivanju o istim trebalo uzeti u obzir nekoliko principa. Prvenstveno, kazne bi trebalo da budu dovoljno visoke da bi

se njima odvraćalo od kršenja ili će ih u suprotnom prestupnici ignorisati ili ih jednostavno smatrati troškovima poslovanja. Veće kazne su potrebne kako bi se odvratili prestupnici koji su privredni subjekti a ne da se njima odvraća kršenje od strane individualnih pušača, koji obično imaju manje sredstava. Kazne bi trebalo da se povećavaju za ponovljena kršenja i da budu u skladu sa postupanjem date države prema drugim, jednako ozbiljnim prekršajima.

33. Pored novčanih kazni, zakonodavstvo može takođe omogućiti administrativne sankcije, kao što je oduzimanje dozvole za rad, u skladu sa praksom i pravnim sistemom u dатој državi. Te „kazne u krajnjoj nuždi“ se rijetko koriste, ali su veoma važne za primjenu zakona na sve privredne subjekte koji se više puta ne pridržavaju zakonskih propisa.

34. Mogu se uključiti i krivične kazne za kršenja, ako je to u skladu sa zakonskim i kulturnim kontekstom date države.

Organzi za sprovođenje zakona

35. Zakonodavstvo bi trebalo da se utvrdi organ ili organi nadležni za sprovođenje istog, i trebalo bi da obuhvati sistem i za praćenje primjene i gonjenje prestupnika.

36. Praćenje bi trebalo da obuhvati postupak vršenja inspekcije privrednih subjekata radi utvrđivanja poštovanja pravila. Rijetko je potrebno uspostavljanje novog inspekcijskog sistema za sprovođenje zakonodavstva o okruženju bez duvanskog dima. Umjesto toga, poštovanje propisa se obično može pratiti korišćenjem jednog ili više već postojećih mehanizama za vršenje inspekcije nad poslovnim prostorijama i radnim mjestima. Obično postoji niz opcija za tu svrhu. U mnogim zemljama, inspekcije koje vrše nadzor nad poštovanjem propisa mogu biti dio inspekcije za nadzor nad dozvolama za rad, zdravstvenih i sanitarnih inspekcija, inspekcija zaštite na radu, protivpožarnih inspekcija ili sličnih programa. Može biti korisno da se istovremeno koristi nekoliko takvih izvora za prikupljanje informacija.

37. Gdje je to moguće, preporučuje se korišćenje inspektora ili agenata za sprovođenje zakona na lokalnom nivou; time će se vjerovatnije povećati raspoloživi resursi za sprovođenje zakona i nivo poštovanja propisa. Ovaj pristup zahtijeva uspostavljanje nacionalnog koordinacionog mehanizma kako bi se obezbijedio dosljedan pristup na nivou cijele države.

38. Bez obzira na mehanizam koji se koristi, praćenje bi trebalo zasnovati na opštem planu sprovođenja, i trebalo bi da obuhvati postupak za djelotvornu obuku inspektora. Djelotvorno praćenje može kombinovati redovne inspekcije sa nenajavljenim, iznenadnim inspekcijama, kao i posjetama na osnovu pritužbi. Takve posjete mogu biti zaista edukativne u početnom periodu nakon stupanja na snagu zakona, jer mnoga kršenja mogu biti nemamjerna. Zakonodavstvo bi trebalo da daje ovlašćenja inspektorima da uđu u prostorije koje podliježu zakonu i da uzmu uzorke i prikupe dokaze, ako takva ovlašćenja nisu već propisana postojećim zakonom. Isto tako, zakonodavstvo bi trebalo da propisuje zabranu ometanja inspektora u njihovom radu od strane privrednih subjekata.

39. Troškovi djelotvornog praćenja nisu pretjerani. Nije neophodno zaposliti veliki broj inspektora, jer se inspekcije mogu postizati korišćenjem postojećih programa i kadra, i pošto iskustvo pokazuje da se ubrzo postaje moguće da se zakonodavstvo o okruženju bez duvanskog dima samostalno sprovodi (to jest, prvenstveno ga sprovodi javnost). Samo nekoliko gonjenja može biti dovoljno ako se zakonodavstvo sprovodi pažljivo i ako se ulaže aktivan trud u edukaciju privrednih subjekata i javnosti.

40. Iako ti programi nisu skupi, potrebni su resursi za edukaciju privrednih subjekata, obuku inspektora, koordinaciju postupka vršenja inspekcijskog nadzora i naknade za kadar koji vrši inspekcije privrednih subjekata izvan uobičajenog radnog vremena. U tu svrhu je potrebno uspostaviti mehanizam za finansiranje. Djelotvorni programi praćenja koriste niz izvora finansiranja, uključujući opredijeljene poreske prihode, naknade za dozvole za rad za privredne subjekte i opredijeljene prihode od novčanih kazni koje plaćaju prestupnici.

Strategije za sprovođenje zakona

41. Strateški pristupi sprovođenju propisa mogu povećati poštovanje istih, pojednostaviti sprovođenje zakonodavstva i smanjiti nivo resursa potrebnih za sprovođenje.

42. Aktivnosti na sprovođenju propisa u periodu koji slijedi neposredno nakon stupanja na snagu zakona posebno su značajne za uspjeh zakona i uspjeh budućeg praćenja i primjene. Mnoge države

preporučuju početni period blaže primjene, tokom kojeg se prestupnicima daju upozorenja ali im se ne izriču kazne. Taj pristup bi trebalo kombinovati sa aktivnom kampanjom za edukaciju vlasnika privrednih subjekata o njihovim odgovornostima propisanim zakonom, a privredni subjekti bi trebalo da razumiju da će nakon tog početnog perioda ili perioda postepenog uvođenja slijediti rigoroznija primjena propisa.

43. Kada počne aktivna primjena, mnoge države preporučuju korišćenje gonjenja prestupnika o kojem će javnost biti izvještavana kako bi se povećao učinak na odvraćanje od kršenja. Prepoznavanjem istaknutih prestupnika koji aktivno prkose zakonu ili koji su dobro poznati u zajednici, preduzimanjem odlučnih i hitnih radnji protiv istih i zahtijevanjem maksimalne svijesti javnosti o tim aktivnostima, organi će moći da pokažu svoju odlučnost i ozbiljnost zakona. Time se povećava svojevoljno poštovanje propisa i smanjuju resursi koji su potrebni za buduće praćenje i sprovođenje.

44. Iako se zakoni o okruženju bez duvanskog dima ubrzo samostalno primjenjuju, neophodno je da organi budu spremni da brzo i odlučno reaguju na sve izolovane slučajeve očiglednog kršenja. Naročito kada neki zakon tek stupa na snagu, može biti nekih slučajeva prestupnika koji javno iskazuju nepoštovanje zakona. Odlučne reakcije u tim slučajevima pokazuju da se očekuje poštovanje zakona čime se olakšavaju budući napori, dok neodlučnost može brzo dovesti do širenja nepoštovanja propisa.

Mobilizovanje i uključivanje zajednice

45. Djelotvornost programa praćenja i sprovođenja se unapređuje uključivanjem zajednice u program. Angažovanjem podrške zajednice i podsticanjem članova zajednice da prate primjenu i prijavljuju kršenja u velikoj mjeri se proširuje opseg djelovanja organa za sprovođenje zakona i smanjuju resursi potrebni za postizanje poštovanja propisa. Zapravo, u mnogim državama, pritužbe podnesene od strane članova zajednice su primarno sredstvo obezbjeđivanja poštovanja propisa. Iz tog razloga, zakonodavstvom o okruženju bez duvanskog dima bi trebalo propisati da pojedinci iz javnosti mogu podnosići pritužbe i ovlastiti svakog pojedinca ili nevladinu organizaciju da pokreću akcije za poštovanje mjera kojima se uređuje izloženost sekundarnom duvanskom dimu. Program za sprovođenje propisa bi trebalo da obuhvati i besplatnu telefonsku liniju za podnošenje pritužbi ili slični sistem kojim se javnost podstiče da prijavljuje kršenja.

PRAĆENJE I EVALUACIJA MJERA

46. Praćenje i evaluacija mjera za smanjenje izloženosti duvanskom dimu značajni su iz nekoliko razloga, na primjer:

- (a) za povećanje političke i javne podrške jačanju i širenju zakonskih odredbi;
- (b) za dokumentovanje uspjeha koji se može koristiti za informisanje i pružanje pomoći drugim zemljama u njihovim naporima;
- (c) za prepoznavanje i objavljivanje namjera duvanske industrije da ugrozi sprovođenje mjera.

47. Opseg i složenost praćenja i evaluacije će varirati među državama, u zavisnosti od raspoloživog stručnog znanja i resursa. Međutim, važno je da se vrednuje ishod mjera koje su sprovedene, a naročito glavni indikator izloženosti sekundarnom duvanskom dimu na radnim mjestima i javnim mjestima. Postoje ekonomični načini da se to postigne, na primjer korišćenjem podataka ili informacija prikupljenih tokom rutinskih aktivnosti kao što su inspekcije radnih mesta.

48. Postoji osam glavnih postupaka i indikatora ishoda koje bi trebalo uzeti u obzir: (1)

Postupci

- (a) Znanje, stavovi i podrška politikama okruženja bez duvanskog dima u opštoj javnosti i, gdje je to moguće, u posebnim grupama, kao što su radnici u barovima;
 - (b) sprovođenje i poštovanje politika o okruženju bez duvanskog dima;
- (1) Objavljivanje „Preporuka u okviru politike SZO: zaštita od izloženosti sekundarnom duvanskom dimu“ (Ženeva, Svjetska zdravstvena organizacija, 2007. godine) pruža reference i linkove za studije praćenja koje su sprovedene u drugim državama za sve navedene indikatore.

Ishodi

- (a) smanjenje izloženosti zaposlenih sekundarnom duvanskom dimu na radnim mjestima i javnim mjestima;

- (b) smanjenje sadržaja sekundarnog duvanskog dima u vazduhu na radnim mjestima (naročito u restoranima) i na javnim mjestima;
- (c) smanjenje mortaliteta i morbiditeta kao posljedice izloženosti sekundarnom duvanskom dimu;
- (d) smanjenje izloženosti sekundarnom duvanskom dimu u privatnim mjestima stanovanja pojedinaca;
- (e) promjene u rasprostranjenosti pušenja i ponašanja vezanog za pušenje;
- (f) ekonomski uticaji.

DIREKTIVA 2003/33/EZ

Član 1

Predmet i oblast primjene

1. Cilj je ove Direktive je usklađivanje zakona i drugih propisa država članica o oglašavanju duvanskih proizvoda i njihovoј potrošnji:

(a) u štampi ostalim štampanim publikacijama;

(b) u radijskom emisijama;

(c) u uslugama informacionog društva; i

(d) putem sponzorstva, povezanog sa duvanom, uključujući i besplatnu distribuciju duvanskih proizvoda.

2. Ova je Direktiva namijenjena osiguravanju slobode kretanja medija na koje se odnosi i povezanih usluga te otklanjanju prepreka.

Član 2

Definicije

Za potrebe ove Direktive, primjenjuju se sljedeće definicije:

„duvanski proizvodi“ su svi proizvodi izrađeni, makar i djelimično od duvana, koji su namijenjeni za pušenje, šmrkanje, udisanje

„oglašavanje“ je svaki oblik komercijalnog obavlještavanja čiji je cilj direktni ili indirektni učinak potrošnja duvanskog proizvoda;

„sponzorstvo“ je svaki oblik doprinosa, pravnog ili fizičkog lica, svakom događaju, aktivnosti ili pojedincu čiji je cilj direktni ili indirektni učinak na potrošnju duvanskog proizvoda ;

„usluge informacionog društva“ su usluge u smislu člana 1. stava 2. Direktive 98/34/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. juna 1998. o utvrđivanju postupka osiguravanja informacija u oblasti tehničkih standarda i propisa te pravila o uslugama informacionog društva.

Član 3

Oglašavanje u štampi i uslugama informacionog društva

1. Oglašavanje u štampi i ostalim štampanim publikacijama dopušteno je samo u publikacijama namijenjenima isključivo stručnjacima u duvanskoj trgovini i u publikacijama koje se štampaju i izdaju u trećim zemljama, koje nijesu namijenjene prvenstveno tržištu Zajednice. Zabranjeno je ostalo oglašavanje u štampi i u ostalim štampanim publikacijama.

2. Oglašavanje koje nije dopušteno u štampi i u ostalim štampanim publikacijama nije dopušteno ni u uslugama informacionog društva.

Član 4

1.Radijsko oglašavanje i sponzorstvo

1. Zabranjeni su svi oblici radijskog oglašavanja duvanskih proizvoda.

2. Radijske programe ne smiju sponzorirati preduzeća čija je glavna aktivnost proizvodnja ili prodaja duvanskih proizvoda.

Član 5

Sponzorstvo događaja

1. Zabranjeno je sponzorstvo događaja ili aktivnosti koji uključuju ili se održavaju u više država članica, ili na drugi način imaju prekogranične učinke.
2. Zabranjuje se besplatna distribucija duvanskih proizvoda u kontekstu sponzorstva događaja spomenutih u stavu 1., čija je svrha direktna ili indirektna učinak potrošnje duvanskih proizvoda.

Član 6
Izvještaji

Najkasnije do 20. juna 2008., Komisija podnosi izvještaj Europskom parlamentu, Savjetu i Evropskom ekonomskom i socijalnom odboru o sprovođenju ove Direktive. Uz izvještaje se prilaže eventualni predlozi za izmjenu ove Direktive koje Komisija smatra potrebnim.

Član 7
Kazne i izvršavanje

Države članice utvrđuju pravila o kaznama za nepoštovanje nacionalnih propisa, usvojenih prema ovoj Direktivi i preuzimaju sve potrebne mјere kako bi osigurale njihovu primjenu. Predviđene kazne moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice saoštavaju ta pravila Komisiji najkasnije do datuma navedenog u članu 10. te je bez odlaganja obavještavaju o svakoj naknadnoj izmjeni pravila. Ta pravila obuhvataju odredbe koje jemče da lica ili organizacije, koje u skladu s nacionalnim zakonodavstvom temelje svoj legitimni interes za sprečavanje oglašavanja, sponzorstva ili ostalih aktivnosti nespojivih s ovom Direktivom, mogu pokrenuti sudske postupke protiv takvog oglašavanja ili sponzorstva, ili mogu o takvom oglašavanju ili sponzorstvu obavijestiti upravno tijelo nadležno za odlučivanje o pritužbama ili za pokretanje odgovarajućeg sudskog postupka.

Član 8
Slobodno kretanje proizvoda i usluga

Države članice ne smiju zabraniti ni ograničiti slobodno kretanje proizvoda ili usluga koje su u skladu s ovom Direktivom.

Član 9
Upućivanja na Direktivu 98/43/EZ

Upućivanja na poništenu Direktivu 98/43/EZ tumače se kao upućivanja na ovu Direktivu.

Član 10
Sprovođenje

Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 31. jula 2005. One o tome odmah obavještavaju Komisiju. Kada države članice donose ove mјere, te mјere prilikom njihove službene objave sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takvo upućivanje. Načine tog upućivanja određuju države članice.

Član 11
Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Evropske unije.

Član 12

Direktiva je dostavljena državama članicama.

Crna Gora

Ministarstvo finansija

Црна Гора
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Примљено:

Орг. јед.

09.06.2019
011-12/2017-28

Br:02-03-7496/1

Podgorica, 29. maj 2019. godine

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

MINISTARSTVO ZDRAVLJA
-n/r ministra, dr Kenana Hrapovića-

Poštovani gospodine Hrapoviću,

Na osnovu Vašeg akta broj: 011-12/2017-28 od 24. aprila 2019. godine, kojim se traži mišljenje na tekst Predloga Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda, Ministarstvo finansija daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Predlogom Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda propisuju se, između ostalog i mjere za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih i sličnih proizvoda, sprječavanje štetnih posljedica njihove upotrebe, sastojci i emisija, obilježavanje pojedinačnih i spoljašnjih pakovanja, stavljanje u promet duvanskih proizvoda i elektronskih cigareta, kao i sprječavanje izlaganja sekundarnom duvanskom dimu i obezbjeđivanje vazduha bez duvanskog dima.

Na tekst Predloga i Izvještaj o analizi uticaja propisa sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi, uvažavajući da nove obaveze proizilaze iz neophodnosti usklađivanja sa propisima Evropske unije.

Na osnovu uvida u dostavljeni materijal i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa utvrđeno je da za sprovođenje Predloga zakona nije potrebno obezbijediti finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore. Takođe, u Izvještaju je navedeno da će implementacija Predloga zakona umanjiti ostvarenje budžetskih prihoda po osnovu naplate takse na upotrebu duvanskih proizvoda u ugostiteljskim objektima, koja je propisana Zakonom o taksama na upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičnih i akustičnih uređaja u ugostiteljskim objektima, čije odredbe u odnosu na upotrebu duvanskih proizvoda u ugostiteljskim objektima prestaju da vaze danom stupanja na snagu ovog zakona. Imajući u vidu podatke o naplati prihoda budžeta po ovom osnovu u prethodnim godinama, procjenjuje se da će izgubljeni prihod iznositi oko 500,0 hilj.€ godišnje.

Takođe, treba napomenuti da će se usvajanjem ovog zakona ostvariti određeni budžetski prihodi po osnovu plaćanja naknade za upotrebu duvanskih proizvoda u kazinima, čiji iznos će naknadno biti utvrđen aktom Vlade, a koji bi trebalo djelimično da kompenzuje izgubljeni prihod po osnovu umanjenja gore pomenutih prihoda po osnovu naplate takse na upotrebu duvanskih proizvoda u ugostiteljskim objektima.

S poštovanjem,

MINISTAR

Darko Radunović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	MINISTARSTVO ZDRAVLJA
NAZIV PROPISA	PREDLOG ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPOTREBE DUVANSKIH PROIZVODA*
1. Definisanje problema <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<p>Dosadašnja primjena Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda nije dala očekivane rezultate, imajući u vidu da pušenje duvanskih proizvoda i izlaganje duvanskom dimu predstavlja globalni problem koji izaziva ozbiljne posljedice za javno zdravljie i dovodi do ozbiljnih zdravstvenih, socijalnih, ekonomskih i ekoloških problema, što je uslovilo potrebu donošenja novog zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda. Ustavom Crne Gore je zagarantovano pravo svakom građaninu na zdravu životnu sredinu, na blagovremeno i potpuno obaveštavanje o stanju životne sredine i na mogućnost uticaja prilikom odlučivanja o pitanjima od značaja za životnu sredinu i na pravnu zaštitu ovih prava. Takođe, ustavna obaveza je svakog pojedinca, a posebno države da čuva i unapređuje životnu sredinu. Imajući u vidu navedeno, pristupilo se donošenju novog Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda* kako bi se obezbijedila adekvatna zaštita zdravljia ljudi od štetnih posljedica upotrebe duvanskih proizvoda. Ovim zakonom propisuje se niz mjera za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih i sličnih proizvoda, sprječavanje štetnih posljedica njihove upotrebe, obilježavanje i stavljanje u promet duvanskih proizvoda, elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje elektronskih cigareta, novih duvanskih proizvoda i druga pitanja koja su od značaja za ovu oblast. Pored navedenog, treba naglasiti i potrebu dalje harmonizacije propisa sa propisima EU, tako da je u ovaj zakon prenesena Direktiva 2014/40/EU Evropskog Parlamenta i Savjeta od 03. aprila 2014. godine o uskladjivanju zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duvanskih i srodnih proizvoda i o stavljanju van snage Direktive 2001/37/EZ, kao i Preporuka 2003/54/EC o prevenciji pušenja i inicijativom za poboljšanje kontrole duvanskih proizvoda i Preporuka 2009/C 296/02 o zonama bez duvanskog dima.</p> <p>S obzirom da je pušenje duvana (koje ima karakteristike pandemije) okarakterisano kao jedan od vodećih uzroka umiranja i obolijevanja stanovništva, a pri tome su pušenje i komplikacije koje ono izaziva preventibilnog karaktera, evidentna je efikasnost i efektivnost primjene mjera prevencije upotrebe duvanskih proizvoda i aktivnosti odvikanja od pušenja. Pušenje duvanskih proizvoda glavni je rizik za nastanak raka pluća, kao jedne od najtežih komplikacija, kod koje nema petogodišnjeg preživljavanja, a čije liječenje sistem zdravstvene zaštite košta više desetina hiljada eura (prema podcima iz 2015. godine oko 70 000 eura). Dokazano je da pušači imaju 20 puta veću vjerovatnoću da obole od raka pluća u odnosu na nepušače i da je pušenje odgovorno za nastanak raka pluća kod približno 90% muškaraca i 80% žena. Rizik za pojavu raka pluća raste sa brojem popušenih cigareta, dužinom pušenja i koncentracijom katrana i nikotina koji se udahnu, kako od strane pušača, tako i od strane lica koja su hronično izložena uticaju duvanskog dima. Naglašavamo da je dokazana povezanost i između pasivnog pušenja (udisanja duvanskog dima) i pojave raka pluća, kao i da se pušenje direktno povezuje sa više od 24 različita oboljenja. Prema podacima Instituta za javno zdravljje, dobijenim od Specijalne bolnice "Brežovik", godišnje oboli oko 400 građana od raka pluća, što je dovoljan pokazatelj preventivnog djelovanja državnih institucija i propisivanja zabrane pušenja u radnom i javnom prostoru.</p> <p>S obzirom da se povećava broj oboljelih od navedenih oboljenja, raste i pritisak na zdravstveni sistem i</p>	

njegovu finansijsku održivost. Stoga se i izdvajanja za zdravstvenu zaštitu povećavaju u vremenu koje je opterećeno ekonomskom krizom i niskim prihodima. Pored direktnih troškova koje treba izdvojiti za zdravstveni tretman oboljelih od bolesti uzrokovanih upotrebom duvanskih proizvoda, treba pomenuti i indirektne troškove nastale zbog odsustva s posla, njegé oboljelog, kao i drugih povezanih troškova, koje ne treba zanemariti. Tako, poređenja radi, treba pomenuti da neke razvijene države (koje imaju značajno manji broj pušača nego Crna Gora) izdvajaju od šest do 12 % ukupnih troškova zdravstvene zaštite za liječenje oboljelih od bolesti povezanih sa pušenjem (USA i preko 15%). Duplo više pušača nego nepušača liječi se hospitalno i to liječenje u prosjeku traje skoro dva dana duže, a 25 % svih privremenih spriječenosti za rad povezano je sa pušenjem. Smatra se da pušenje učestvuje sa 50% u strukturi prevremenog mortaliteta, sa tendencijom rasta.

Kao što je već navedeno, pušenje sa komplikacijama ima preventiabilan karakter, što znači da primjena adekvatnih mera zabrana, ograničavanja, upozoravanja i informisanja o štetnosti upotrebe duvanskih proizvoda i izlaganju duvanskom dimu vrlo uspješno redukuje broj oboljelih i umrlih. Međutim, prevencija zahtijeva primjenu kompleksnog sistema mera koje su u ingerenciji različitih društvenih resora. Jedna od uspješnih mera odnosi se i na zakonsko ograničavanje upotrebe duvanskih proizvoda u radnom i javnom prostoru. Naime, istraživanja su potvrdila da sprovođenje akvitnosti promocije zdravlja i prevencije oboljenja uz normativno regulisanje ograničavanja upotrebe duvanskih proizvoda u radnom i javnom prostoru daje najefikasnije rezultate, u smislu smanjenja broja oboljelih, a time i snižavanje troškova za zdravstvenu zaštitu iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

U postupku primjene ovog zakona, zabrana pušenja u svim zatvorenim radnim i javnim prostorima donijeće pozitivne efekte u oblasti javnog zdravlja, kao i do smanjenja troškova obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Nedonošenjem ovog zakona izostale bi preventivne mjeru za zaštitu zdravlja ljudi od štetnih posljedica upotrebe duvanskih proizvoda, povećao bi se broj oboljelih od raka pluća i povećali troškovi liječenja na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja. Pored navedenog, treba navesti i štetan uticaj primjene Zakona o taksama na upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičnih i akustičnih uređaja u ugostiteljskim objektima („Službeni list CG“, broj 37/17) u odnosu na upotrebu duvanskih proizvoda u ugostiteljskim objektima, uz plaćanje odgovarajuće takse. Finansijski efekat je simboličan u odnosu na štetne posljedice po ljudsko zdravlje, o čemu svjedoče zvanični podaci Poreske uprave.

2. Ciljevi

Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

Navesti uskladenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Crna Gora se uključila u jedinstveni međunarodni proces zdravstvenog razvoja, kroz sprovođenje mera zdravstvene politike i zdravstvene zaštite stanovništva, zdravstvenih potreba i materijalnih mogućnosti za njihovo ostvarivanje i postizanje utvrđenih ciljeva, optimalnog očuvanja i unapređenja zdravlja svakog građanina i cjelokupnog stanovništva, smanjenje upotrebe duvanskih proizvoda i izlaganja sekundarnom duvanskom dimu, smanjenje broja oboljelih od raka pluća i drugih bolesti prouzrokovanih upotrebom duvanskih proizvoda, kao i smanjenje troškova liječenja lica oboljelih od bolesti uzrokovanih upotrebom duvanskih proizvoda i izlaganja duvanskom dimu. Razlozi za donošenje ovog zakona su sprovođenje sveobuhvatnih mera za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih i sličnih proizvoda, sprječavanje štetnih posljedica njihove upotrebe, propisivanje sastojaka i emisija štetnih supstanci koje nastaju upotrebom duvanskih proizvoda, obilježavanje pojedinačnih i spoljašnjih pakovanja, propisivanje uslova za stavljanje u promet novih duvanskih proizvoda i elektronskih cigareta, kao i sprječavanje izlaganja sekundarnom duvanskom dimu i obezbjeđivanje vazduha bez duvanskog dima. Ciljevi definisani ovim zakonom, uskladieni su sa postojećim strategijama i programima Vlade Crne Gore. Takođe, jedan od osnovnih ciljeva, u interesu zaštite života i zdravlja građana i obezbjeđivanja radnog i javnog prostora bez duvanskog dima jeste zabrana pušenja i njena dosljedna primjena u svim radnim i javnim prostorima. U javnom, odnosno radnom prostoru dozvoljeno je pušenje samo u prostoriji koju vlasnik, odnosno korisnik odredi isključivo za pušenje i na kojoj istakne oznaku da je u toj prostoriji pušenje dozvoljeno, kao i u sobama i apartmanima za smještaj gostiju, koje poslodavac odredi i istakne oznaku da je u tim sobama i apartmanima pušenje dozvoljeno.

Prostorija u kojoj je pušenje dozvoljeno ne može se označiti u radnom prostoru u kome poslove obavljaju

državni organi, organi državne uprave, organi uprave, organi lokalne uprave i druga pravna lica koja vrše javna ovlašćenja; prostor u kome se obavlja zdravstvena djelatnost; vaspitno-obrazovna djelatnost; socijalna zaštita; kulturna djelatnost; sport i rekreacija; proizvodnja i promet lijekova; trgovinska djelatnost; proizvodnja, promet i skladištenje hrane; snimanje i javno emitovanje programa, kao i u prostoru u kome se održavaju sastanci i javni skupovi. Ali, izuzetno, cijeneći specifičnost zdravstvenog stanja, zdravstvena ustanova u kojoj su smještena mentalno oboljela lica i socijalna ustanova za smještaj starih lica mogu odrediti prostoriju za pušenje. Pored navedenog, donošenje ovog zakona je obaveza u procesu pravne harmonizacije sa propisima EU i izričit zahtjev Evropske komisije za dosljednu primjenu zabrane pušenja u radnom i javnom prostoru, kao i suspenzija Zakona o taksama na upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičnih i akustičnih uređaja u ugostiteljskim objektima („Službeni list CG”, broj 37/17) u odnosu na upotrebu duvanskih proizvoda u ugostiteljskim objektima, uz plaćanje odgovarajuće takse.

3. Opcije

Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).

Obrazložiti preferiranu opciju?

Zdravstveni sektor nije izvor potrošnje, već izvor investicije u ostvarivanju socijalnog, ekonomskog, kao i ukupnog razvoja društva. Crna Gora se uključila u jedinstveni međunarodni proces zdravstvenog razvoja, kroz sprovođenje mjera zdravstvene politike, od dostignutog nivoa zdravlja i zdravstvene zaštite stanovništva, zdravstvenih potreba i materijalnih mogućnosti za njihovo ostvarivanje, do postizanja utvrđenih ciljeva, optimalnog očuvanja i unaprjeđenja zdravlja svakog građanina i cjelokupnog stanovništva.

I pored toga, što je opšte poznato da cigarete i neki drugi duvanski proizvodi stvaraju veliku zavisnost i da su mnogi sastojci koje sadrže, kao i dim koji proizvode sagorijevanjem farmakološki aktivni, toksični, mutageni, štetni za reprodukciju i kancerogeni, te da se zavisnost od duvana posebno klasificira kao poremećaj zavisnosti, pušenje u Crnoj Gori je, na žalost, prihvaćeno kao rasprostranjena loša navika. Pušenje je jedan od vodećih uzroka umiranja i obolijevanja stanovništva i glavni rizik za nastanak raka pluća, kao jedne od najtežih komplikacija čije liječenje iziskuje značajna novčana srestva u sistemu zdravstva. Pored direktnih troškova koje treba izdvojiti za zdravstveni tretman oboljelih od bolesti uzrokovanih pušenjem duvanskih proizvoda, evidentni su i indirektni troškovi uzrokovani zbog odsustva s posla, njegove oboljelog, kao i drugih povezanih troškova, koje ne treba zanemariti.

Rizik za pojavu raka pluća i skraćivanje života raste sa brojem popušenih cigareta, dužinom pušenja i koncentracijom katrana i nikotina koji se udišu. Osim toga, dokazana je povezanost između pasivnog pušenja (udisanja duvanskog dima) i pojave raka pluća. Pušenje uzrokuje pojavu i drugih malignih oboljenja, kao i drugih horničnih nezaraznih bolesti.

Prevencija u sprječavanju oboljenja izazvanih upotrebom duvanskih proizvoda zahtjeva primjenu kompleksnog sistema mjera koje su u ingerenciji različitim društvenim sektora. Jedna od mjera je zakonsko ograničavanje upotrebe duvanskih proizvoda u radnom i javnom prostoru.

Donošenjem ovog zakona ograničava se upotreba duvanskih proizvoda i stvaraju se preduslovi za sprječavanje i smanjenje broja teških malignih oboljenja i drugih hroničnih nezaraznih bolesti uzrokovanih upotrebom duvanskih proizvoda.

4. Analiza uticaja

Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktnе i indirektnе.

Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?

Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržistu i tržišna konkurenčija.

Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Predložena rješenja daju mogućnost potpunog uređivanja oblasti ograničavanja upotrebe duvanskih

proizvoda i dopriniće sprječavanu pojavu kancerogenih oboljenja i drugih hroničnih nezaranih bolesti uzrokovanih upotrebom duvanskih proizvoda.

Predložena rješenja ne izazivaju troškove na teret privrede, osim što je propisana obaveza proizvođača i uvoznika novih duvanskih proizvoda i elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje elektronskih cigareta da plate odgovarajuću taksu koja će se utvrditi zakonom kojim se uređuju administrativne takse, prilikom predaje obavještenja o njihovom stavljanju u poromet, sa propisanom dokumentacijom. Naglašavamo da, u tom smislu, ni predstavnici duvanske industrije i uvoznici nijesu imali primjedbi, imajući u vidu da je ovo prenošenje Direktive EU koja se već primjenjuje i taksa plaća u zemljama članicama EU. U radnom, odnosno javnom prostoru korisnik ovih prostora može da odredi posebnu prostoriju koja mora da bude posebno opremljena, na način da druga lica nijesu izložena sekundarnom dimu. U odnosu na zabranu pušenja u svim radnim i javnim prostorima, napravljen je izuzevak, tako da je pušenje dozvoljeno u kazinima, s obzirom na specifičnost priređivanja igara na sreću u ovim prostorima, uz posebno opremanje prostora i plaćanje odgovarajuće naknade, čija visina i način plaćanja će se utvrditi aktom Vlade.

Obaveze subjekata koje vrše proizvodnju i uvoz duvanskih kih proizvoda propisane Predlogom ovog zakona su potpuno uskladene sa odgovarajućom direktivom Evropske unije, a Evropska komisija na Tabelu usklađenosti dala je pozitivno mišljenje, bez primjedbi i sugestija.

Predložena zakonska rješenja možda će izazvati određene nove ili dodatne troškove na teret proizvođača i uvoznika duvanskih proizvoda, u odnosu na izvještavanje, provjeru emisije sastojaka duvanskih proizvoda i sastojke duvanskih proizvoda, kao i dostavljanje informacija i podataka u vezi istraživanja i sproveđenja studija o štetnosti duvanskih proizvoda, kap i ispitivanju tržišta drugih roba, koje mogu uticati na upotrebu duvanskih proizvoda, posebno kod mlađih. U tom smislu, naglašavamo da je to obaveza koja je proizašla iz relevantnog propisa Evropske unije, u cilju zaštite života i zdravlja ljudi i funkcionisanja tržišta, a ne zahtjev ovog Ministarstva. Shodno tome, a u duhu očuvanja javnog zdravlja, samim tim i finansijske održivosti zdravstvenog sistema, kao i u sklopu harmonizacije domaćih propisa sa propisima EU, predložena rješenja su zasnovana na ovim principima. Pored navedenog, kad su u pitanju novi duvanski proizvodi, elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje, to su novi proizvodi koji treba da se stave na naše tržište i obaveza obavještavanja u vezi toga, kao plaćanje odgovarajuće takse utvrđeno je Direktivom EU iz 2014. godine, koja je prenijeta u ovaj zakon.

O nacrtu ovog zakona sprovedena je javna rasprava, u kojoj su uzeli učešća predstavnici duvanske industrije (Svetlana Vuksanović, izvršni direktor „Philip Morris Montenegro“, d.o.o, Sandra Kasalo – Fazlić, direktor „Japan Tobacco International“, Predstavništvo U Bosni i Hercegovini, Prokopije Perić, izvršni direktor "Plus", d.o.o i Jovan Dašić, predstavnik NVO "Juventas"), koji u ovom dijelu nijesu imali primjedbi, jer su to obaveze koje već postoje u članicama EU. U okviru transparentne pripreme ovog zakona i mogućnosti učešća zainteresovanih subjekata, posebno privrede, Nacrt ovog zakona je dostavljen i Privrednoj komori Crne Gore, na razmatranje. Privredna komora je predložila da se upotreba duvanskih proizvoda dozvoli u kazinima. Ministarstvo zdravlja je razmotrilo ovaj predlog i, uzimajući u obzir specifičnost ovog oblika organizovanja igara na sreću, što je obrazloženo i u predlogu Privredne komore, isti je prihvaćen. Takođe, Privredna komora, na predlog priređivača igara na sreću, je predložila i plaćanje naknade na upotrebu duvanskih proizvoda u ovim prostorima, kako je i propisano Predlogom ovog zakona.

Dakle, predložena zakonska rješenja su u interesu javnog zdravlja, jer imajući u vidu štetnost upotrebe duvanskih proizvoda, država je u obavezi da uvede mehanizme kontrole i zaštite potrošača koji stvoriti ambijent da se na tržištu mogu stavljati i nalaziti samo oni duvanski proizvodi koji ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom.

Nije potrebno stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu, ne dovodi se u pitanje kriterijum tržišne konkurenkcije, niti stvaranje biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju

propisa i u kom iznosu?

Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.

Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.

Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tenuku fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistekti finansijske obaveze?

Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.

Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?

Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za Predlog zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda nije potrebno dodatno izdvajanje finansijskih sredstava iz budžeta. Međutim, moramo istaći da će doći do umanjenja budžetskih prihoda po osnovu naplate takse na upotrebu duvanskih proizvoda u ugostiteljskim objektima, koja je propisana Zakonom o taksama na upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičnih i akustičnih uređaja u ugostiteljskim objektima („Službeni list CG“, broj 37/17), čije odredbe u odnosu na upotrebu duvanskih proizvoda u ugostiteljskim objektima prestaju da veže danom stupanja na snagu ovog zakona.

Na osnovu podataka dobijenih od Poreske uprave, budžetski prihodi ostvareni po osnovu ovih taksi, po godinama, od njihovog uvođenja, su sljedeći:

01.09.. – 31.12.2012 ---- 29.342,06 €

01.01.. – 31.12.2013 ---- 171.273,83 €

01.01.. – 31.12.2014 ---- 585.760,02 €

01.01.. – 31.12.2015 ---- 710.451,05 €

01.01.. – 31.12.2016 ---- 638.551,88 €

01.01.. – 31.12.2017 ---- 461.253,38 €

01.01.. – 22.02.2018 ---- 158.858,84 €

UKUPNO ----- 2.755.491,06 €

Navedeni budžetski prihodi su dovoljan pokazatelj da su nemjerljivi u odnosu na štetne posljedice upotrebe duvanskih proizvoda u ugostiteljskim objektima i neuporedivo niski u odnosu na utrošak sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, ako se zna da godišnje od raka pluća oboli oko 400 lica, da liječenje jednog lica Fond za zdravstveno osiguranje košta više desetina hiljada eura, uz najduže petogodišnje preživljavanje oboljelog.

U prilog benefitu po građane i državni budžet treba navesti i to da je dokazano da pušači imaju 20 puta veću vjerovatnoću da obole od raka pluća u odnosu na nepušače i da je pušenje odgovorno za nastanak raka pluća kod približno 90% muškaraca i 80% žena.

Dakle, ovi uporedni podaci su dovoljan pokazatelj ne troška, već ušteda u Budžetu Crne Gore i pozitivnog uticaja po život i zdravlje građana.

Implementacijom ovog zakona ne proizilaze nikakve međunarodne finansijske obaveze.

Usvajanjem ovog zakona predviđeno je donošenje šest podzakonskih akata za njegovo sprovođenje i nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva.

Implementacijom ovog propisa doći će do benefita za sve građane, jer će biti zaštićeni od štetnog uticaja upotrebe duvanskih proizvoda.

Donošenjem ovog zakona ostvariće se određeni budžetski prihodi, plaćenjem naknade za upotrebu duvanskih proizvoda u kazinima, čiji iznos će biti utvrđen aktom Vlade. Iz navedenog razloga procjena ovih prihoda nije vršena.

Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na incijativu za donošenje nacrta propisa.

Kako nijesu postojale sugestije, tako nije bilo ni primjedbi koje bi bile implementirane u tekst zakona.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

Naznačiti da li je korišćena eksterna eksertska podrška i ako da, kako.

Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

<p>Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zaинтересовanih strana prihvacieni odnosno nijesu prihvacieni. Obrazložiti.</p>	
<p>U postupku izrade Predloga zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda nije korišćena ekspertska podrška.</p>	
<p>7: Monitoring i evaluacija</p> <p>Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?</p> <p>Koje će mјere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?</p> <p>Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?</p> <p>Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?</p>	
<p>Ne postoje prepreke za implementaciju Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda. Primjenom ovog zakona unaprijeđiće se zdravstvena zaštita, na način što će se ograničiti upotreba duvanskih proizvoda u radnim i javnim prostorima. Kako je zdravlje najveća vrijednost pojedinaca, porodice i čitavog društva, koje znači i kvalitetan život, u tom cilju ovim zakonom se proširuju i obezbjeđuju uslovi za zdravu radnu i životnu sredinu. Indikator prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva je smanjenje broja pušača i lica izloženih duvanskom dimu, što dovodi do smanjenja broja oboljelih od karcinogenih oboljenja izazvanih upotrebom duvanskih proizvoda, kao i do smanjenja broja oboljelih od hroničnih nezaraznih bolesti uzrokovanih upotrebom duvanskih proizvoda. Spovodenje monitoringa i evaluacije pimjene ovog zakona vršiće Ministarstvo zdravlja i Institut za javno zdravlje, kao i Uprava za inspekcijske poslove, preko odgovarajućih inspektora (zdravstvenih, sanitarnih, tržišnih i turističkih).</p>	

Podgorica,
16.05.2019. godine

